הארץ

1.40 ש"ח יום ה', ט' בחשון התשמ"ט, 20 באוקטובר VOL.69/21046 OCTOBER 20 1988
כולל מע"מ באילת 1.22 ש"ח

הלוואה?

בודקים, משווים, חושבים
המסקנה אחת - ע.נ.ת!

הריבית הנמוכה ביותר בשוק

ענת מימון והשקעות בע"מ
סוקולוב 95 תל אביב טל. 03-450302, 5464012

פראטוויטני מתעניינת במנועי בית־שמש (עמ' 4)

עליות בבורסות העולם (עמ' 5)

טיהור בצמרת היוגוסלאווית (עמ' 5)

דו־קרב נמרים נצפה במדבר יהודה (עמ' 7)

נגני הפילהרמונית הצביעו בעד מהטה (עמ' 7)

פולין תעודד השקעות ישראליות (עמ' 8)

נמשכים העיצומים בדיסקונט ובל"ל (עמ' 8)

בגליון זה 14 עמודים.

7 חיילים נהרגו, ו־8 נפצעו – ממכונית־תופת בגדר הטובה

מצבו של אחד הפצועים "קשה מאוד", ושל פצוע אחר: קשה ● נפצעו גם 2 לבנוניות ● משקלו של המטען נאמד ב־150 ק"ג ● נהג מתאבד הפעיל אותו ליד קבוצת כלי־רכב של צה"ל בצד הלבנוני של הגדר ● חיזבאללה קיבל עליו האחריות; הכריז "גיוס כללי" מחשש לתגמול ● רבין: ידנו תשיג כל רוצח בכל מקום ואיש לא יינקה

ההרוגים

סמ"ר בן־עמי שלום (23) מעכו. הלווייתו ב־15.30 בנהריה.
ט' יעקב בן שושן (44) מחולון. הלווייתו ב־15.30 בחולון.
סרן רון ווהבי (22) מחיפה. הלווייתו ב־16.00 בחיפה.
רב"ט כלאר שניא (19) מרמת ישי. הלוויה ב־15.00 ברמת ישי.
רס"ל רהן מוריס (31) מכרמיאל. הלווייתו ב־15.00 בחיפה.

מאת דן סגיר ומנחם הורוביץ

שבעה חיילי צה"ל נהרגו אתמול בצהריים, ו־8 נפצעו, אחד מהם קשה מאוד, לאחר שמכונית־תופת לבנונית התפוצצה סמוך לכלי רכבם, ליד מעבר הגבול בין ישראל ללבנון מול מטולה.

הידיעה נמסרה למשפחות החללים והפצועים. מצב הפצועים שהועברו לבית־החולים רמב"ם בחיפה: אחד קשה מאוד, אחד קשה, אחד בינוני ו־5 קל. בפיצוץ נפצעו גם 2 אזרחיות

(סוף בעמוד 4)

רופאים מטפלים באחד ממנפצעי הפיגוע, בבית־החולים רמב"ם בחיפה. (צילום: עודי קינן)

פרשנות / ראובן פדהצור

מכה ברצועת הביטחון

נסיבות התפוצצות מכונית־התופת אתמול מזכירות במידה רבה את האסון שאירע לפני 3 שנים וחצי, ב־10 במארס 1985, בעת שנהג מתאבד פוצץ את מכוניתו עמוסת חומר־הנפץ בקירבת משאית סמאטריילר של צה"ל שעשתה דרכה בכביש המחבר את מטולה עם מרג' עיון. 12 חיילי צה"ל נהרגו ו־14 נפצעו בהתפוצצות האדירה.

אתמול הצליח נהגו של מכונית־התופת להגיע למרחק קצר ממטולה, ושם נהרג בהתפוצצות. עדיין לא ברור אם הפעלת מנגנון הפיצוץ אתמול נעשתה בשלט רחוק, או שנהג המכונית עצמו הפעילו, אך כמו במארס 1985, בוצע הפיצוץ בעת שמכונית־התופת חלפה על פני כלי־רכב של צה"ל.

לאחר אסון המשאית, ובמשך כ־8 חודשים, הפכו מכוניות־התופת לאחד מאמצעי הלוחמה העיקריים של הארגון השיעי הקיצוני, חיזבאללה, במאבקו בחיילי צה"ל וצד"ל הפועלים ברצועת הביטחון. 16 מכוניות־תופת שוגרו על־ידי הארגון במגמה "לקעקע את רצועת הביטחון". רובן ככולן נעצרו או פוצצו בגבולה הצפוני של רצועת הביטחון, לאחר שצד"ל, בהדרכת צה"ל, הקים מערך ביקורת בכל הכניסות לרצועת הביטחון בצפון.

עם זאת, קיפחו שני חיילי צה"ל את חייהם בהתפוצצות מכונית־תופת ב־9 ביולי 1985 באזור ראס ביידה, שבגבול הרצועה על חוף הים, ושני חיילים אחרים נפצעו בעת שמכונית־תופת התפוצצה ביום האחרון של אותו החודש.

לאחר שפעילות חיילי צה"ל במתחומי הדרכים בגבול הצפוני של רצועת הביטחון הביאה לגילויין של מרבית מכוניות־התופת ולסיכול הניסיונות לחדירתן לרצועה, עבר הארגון לשיטות אחרות. לא לפני שבעשו עוד שני ניסיונות להשתמש במשאיות עמוסות חומר־נפץ כתחליף למכוניות. ב־1986 שוגרו 3 מכוניות־תופת בלבד לכיוון רצועת הביטחון. השימוש האחרון במכונית־תופת על־ידי חיזבאללה בוצע בנובמבר 1986. בפיצוץ מכונית זו נהרגו חיילים של צד"ל.

הזמן המועט שנלקח כאן שצה"ל נאלץ להתמודד עם מכוניות־תופת – בשבועיים, למעט ניסיון כושל לפני כחודש וחצי – הקהה במידה רבה את הדריכות המבצעית והביא לשחיקה בפעילות המבצע השוטפת שנקטו החיילים הנעים ברכב בדרום לבנון.

עם זאת, היווש דרך פעולה זו על־ידי חיזבאללה היה צפוי בחודשים האחרונים, ונראה כי משתתפי החקירה שיערוך צה"ל בנסיבות האסון, יידרשו להשיב מדוע לא נבקטו בשבועות האחרונים צעדים למניעתו, ואם נבקטו מדוע לא הועילו.

ארגון חיזבאללה, שנטל את האחריות לפיצוץ מכונית־התופת, משתף באחרונה פעולה במישור המבצעי עם הארגונים הפלשתיניים בלבנון. לשני הצדדים אינטרסים דומים בפעילות נגד צה"ל וצד"ל ברצועת הביטחון.

את שיגור מכונית־התופת אתמול יש לראות על רקע שיתוף־פעולה זה. ממעקב אחר התבטאויות של ראשי חיזבאללה עולה, כי בחודשים האחרונים הציב הארגון כמטרה ממטרותיו את הסיוע לבעלי הברית הפלשתיני. העוסק במידה רבה בטיפול באינתיפאדה. עם זאת, פעולה מוצלחת נגד צה"ל בלבנון משרתת גם את יעדיו של הארגון השיעי עצמו, שנחל בחודשים האחרונים שורה ארוכה של מפלות במעולותיו נגד מוצבי צה"ל, הוכה קשות בתקיפות של צה"ל את מאחוזו במיידון ובאל־ליה.

מבחינת כשלונותיו המבצעיים של חיזבאללה ניתן היה להעריך, כי אחר האמצעים אותם ינסה הארגון לנקוט שוב יהיה השימוש במכונית־תופת. הצעתה של מכונית־התופת אתמול לקירבת הגבול הישראלי יכולה להעיד על כשלון מערך הביקורת שהקים צד"ל בכל גבולות הכניסה לרצועת הביטחון.

אולם, קיימת גם אפשרות שמכונית־התופת הוכנה בתחומי רצועת הביטחון, דבר שמנע את הצורך במעברה באחד ממחסומי צד"ל. בעבר הרכבו מנגנוניהן של רוב מכוניות־התופת בבסיסי חיזבאללה בבקעת הלבנון, ומשם נשלחו דרומה. אם יתברר כי הפעם הוכנה המכונית באחד מכפרי רצועת הביטחון, ייאלצו צה"ל וצד"ל לבצע פעילות נמרצת לאיתור בסיס ההרכבה ולהיערך במקביל למנוע הצלחתן של פעולות דומות נוספות.

בשלב זה, עדיין רבים סימני השאלה, וחלק גדול מהנתונים לא ידוע. אולם אין ספק, כי צה"ל ספג מכה קשה ומכאיבה, המחייבת בדיקה מעמיקה של נהלים וחובה מחודשת של מדיניות התנועה של חיילי צה"ל בדרום לבנון.

חייל במעבר הגדר הטובה: הרגשתי שאני עף באוויר

"ראיתי ענן שחור, היתה דממה ופתאום שמעתי צעקות"

מאת מנחם הורוביץ כתב "הארץ" בצפון

"הרגשתי שאני עף באוויר, ראיתי ענן שחור ועשן סמיך, היתה דממה ופתאום שמעתי צעקות". כך תיאר אתמול חייל צה"ל ששמר בשער הכניסה לשער פטמה, במרחק מטרים מספר ממקום האירוע.

ב־13.30 בצהריים נשמעה באצבע הגליל התפוצצות אדירה מכיוון שער פטמה. "שמעתי פיצוץ עז, הייתי במטעים ליד הגדר הטובה. ראיתי עשן עולה מכיוון השער.

רצתי לשם. גם חיילים רצו. על הארץ שכבו פצועים שותתים דם. כלי־הרכב עלו באש. ניסינו להגיע לנפגעים, אבל שמענו לפתע הדי התפוצצויות", סיפר מיכאל לויט ממטולה. למקום הגיע במהירות גם אמיה, רכז הביטחון של מטולה. "הבחנתי בחיילים פצועים, שלמרות העשן והתפוצצויות של הדי־נפש, החלו להלך את הבריאים מתוך כלי־הרכב. זה היה פשוט מדהים לראות איך מחלצים את הפצועים תחת אש. כל המכוניות

בערך התחמושת התפוצצה כל הזמן", סיפר אמיה.

צוותים של ניידות לטיפול נמרץ ואמבולנסים של מגן דוד אדום מקריית־שמונה הגיעו למקום. לוי אבוטבול מספר, כי במהירות איתר עם חבריו מינחת כדי שמסוקים יוכלו לנחות בסמוך למקום הפיגוע ולפנות את הנפגעים מהמקום. "כל הזמן שמענו קולות ירי באזור וחשבנו אולי יש עוד מחבלים או עוד מכונית־תופת", סיפר לוי אבוטבול.

ידיעה מכווית: שווארדנאדזה יבקר כנראה בישראל בנובמבר

עיתונאי סובייטי: אני מאמין שבקרוב יחודשו הקשרים הדיפלומטיים בין בריה"מ לישראל; כל הסימנים מעידים על כך

כווית (עי"מ). מקורות במשרד החוץ הסובייטי מסרו כי שר החוץ אדוארד שווארדנאדזה יבקר בכמה מדינות במזה"ת בנובמבר, וכנראה גם בישראל.

בריה"מ מתכננת מאמצים מדיניים נרחבים לקידום תהליך השלום והיא תפתח ביוזמה בכיוון זה לאחר הבחירות בישראל ובארה"ב.

עיתונאי סובייטי: יחודשו יחסים בקרוב

ניו יורק (מיוחד לעתי"ם). "אני מאמין שבקרוב יחודשו הקשרים הדיפלומטיים בין בריה"מ לישראל. כל הסימנים ההולכים מעידים על כך". כך אמר העיתונאי הסובייטי ולאדימיר פוזנר, בזמן שיח טלוויזיוני, בהשתתפות קהל, בהנחיית פיל דונהיו, המארח תוכניות מיוחדות בשידורי אנ־בי־סי ברחבי ארה"ב ביום ג' בניו יורק.

על שאלה אחרת אמר פוזנר כי אין חידוש היחסים הדיפלומטיים עם ישראל מחליש את תמיכתה של בריה"מ במדינה פלשתינית.

בהתייחסו להגירה יהודית מבריה"מ ציין: "מדיניות ההגירה הסובייטית היתה שגויה". לדעתו, יש לאפשר הגירה לכל אחד הרוצה בכך. לא רק לבעלי אמונה יהודית, או בעלי מוצא ארמני או גרמני. "כל אזרח הרוצה לעזוב – יעזוב. ואף יוכל לחזור כרצונו".

פוזנר, שבנעוריו קיבל חינוך בארה"ב, שולט בשפה האנגלית. פוזנר מבקר תכופות בארה"ב, יודע לקהל המאזינים האמריקאי בשנינותו ובהופעותיו המרשימות. צויין כאן כי דבריו נאמרו ככל הנראה על דעת הממשל הסובייטי.

ביקור של פרס בפקין נדחה מחשש שיתפרש כתעלול בחירות

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

משרד־החוץ קיים באחרונה מגעים עם גורמים בסין, במטרה להביא להזמנתו של שר־החוץ, שמעון פרס, לביקור בפקין, עוד לפני הבחירות. גורם בכיר במשרד אמר, כי המגעים עמדו להסתיים בהצלחה, אך לאחר שורת דיונים פנימיים, הוחלט לדחות את העניין עד לאחר הבחירות, כיוון שביקור דרמאטי מעין זה יתפרש כפעלול בחירות שקוף.

בימים אלה מתקיימים מגעים רצופים עם דמי־עמאן, במאמץ להביא להכרזה של המלך חוסיין על נכונותו לדון עם ישראל בהסדר־שלום. במפלגת העבודה מקווים, כי הכרזה כזו תעלה מחדש את האופציה הירדנית ותפגע בתעמולת הליכוד, המבוססת במידה רבה על העובדה, שאש"ף נותר לבדו בזירה המדינית.

בעדות בקונגרס אמר עוזר שר־החוץ האמריקאי, ריצ'רד מרפי, כי ירדן לא התנתקה מתהליך השלום והסתפקה בהפסקת מתן דרכונים לתושבי השטחים, תשלום משכורות וכו'. לדבריו, הפסיקה ירדן לדבר בשמם של הפלשתינאים זה דבר "שינה את הדינמיקה המדינית, אך לא את ראגת המלך, הציפיות והאינטרס שלו לגבי תהליך השלום". לדברי מרפי, אמר לו המלך, כי ייתן את הסכמתו למשלחת משותפת עם הפלשתינאים, אם הם יבקשו זאת.

הקרמלין פועל למנוע הכרזת מדינה או ממשלה ע"י אש"ף

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

המסר המרכזי שלנו לפלשתינאים הוא שעליהם לנצל הזדמנות, אולי חד פעמית, לקביעת עתידם, ועל כן הכרזה על הקמת מדינה או ממשלה גולה תגרום קשיים ניכרים בתהליך המדיני במזרח התיכון – אמר אחד מראשי מחלקת המזרח התיכון במשרד החוץ הסובייטי, אלכסנדר זוטוב, לפקידים במשרד החוץ הבריטי. בירושלים רואים בתוכן של דיווח זה אישור נוסף לידיעות בדבר מאמצים סובייטיים למתן את אש"ף לקראת כינוס המועצה הלאומית.

זוטוב העורך שיחות בלונדון, דיבר באווירה חיובית ביותר על ישראל ואמר כי שני הצדדים שותפים טבעיים מאז 1947 וכי יהדות בריה"מ מהווה גשר בין שתי המדינות. זוטוב שנועד באחרונה עם שר החוץ שמעון פרס בכינוס האינטרנאציונאל הסוציאליסטי במדריד אמר עוד כי תפוצת השפה הרוסית. בישראל תורמת לטבעיות היחסים בין ישראל לבריה"מ.

אש"ף לראשי 'המתקדמת': אנו מכירים בהחלטות 242 ו־338

מאת סופרת "הארץ"

חברי הכנסת מיעארי ופלד מהמתקדמת, ומתתיהו פלד (אבו מאזן), חבר הועד הפועל של אש"ף, ניסחו בסוף השבוע שעבר לאחר פגישה ביוגוסלאוויה הודעה משותפת, שנמסרה בדי וזמנית במסיבות עיתונאים מטעם אש"ף בבלגרד ומטעם המתקדמת בתל־אביב. בהודעה המשותפת נאמר, כי שתי המשלחות דנו בהשלכות האינתיפאדה על קידום תהליך השלום באזור, על בסיס הקמתה של "מדינה פלשתינית ריבונית בארצות המולדת, שבירתה ירושלים המזרחית לצד מדינת ישראל".

המשלחות הסכימו ביניהן על הלגיטימיות של החוק הבינלאומי והחלטות 242 ו־338.

דיוניהם של משלחות אש"ף והמתקדמת נעשו במסגרת הזמנת הברית הסוציאליסטית היוגוסלאווית, בחסות של מפלגת השלטון. יוגוסלאוויה מבקשת לתפוס מקום של מקשרת בין הצדדים הפלשתיני והישראלי, ומגבשת עתה את עמדתה המצטיינת לפתרון הסכסוך.

(סוף בעמוד 4)

מתח רב בכור ובחברת העובדים לקראת החלטת האוצר אם יוזרם כסף לקונצרן

אם יסרב האוצר להזרים כספים לכור – לא יוכלו המפעלים לרכוש חומרי גלם ● אין התפתחות במגעים עם בנקרס טראסט ● האוצר: הניהול של בני גאון בכור: "רובבני"

מאת מיכל רוזה ויהודה שרוני
סופרי "הארץ"

משרד האוצר אמור למסור לכור תשובה היום או מחר, אם יענה לבקשת הקונצרן להזרים לו באופן מיידי כספים, הדרושים לו לצורך התפעול השוטף. בכור וחברת העובדים קיימת עתה דריכות רבה לקראת החלטת האוצר. בפגישה שהתקיימה שלשום בערב, בין ראשי כור וראשי האוצר, אמרו ראשי כור, כי ללא הזרמה זו צפוי שיתוק של מפעלים, בשל מחסור בחומרי גלם. קונסורציום הבנקים אינו יכול להעביר לכור סכום של 60 מיליון דולר, עליו התחייב בזמנו, עקב תביעת הפירוק.

כידוע, שוחו אתמול בצמרת האוצר, נידונו האפשרויות השונות לסייע לכור. אחת האפשרויות שהועלתה, היא מתן ערבות מדינה. באוצר התנגדו בתקיפות למתן ערבות זו, אלה גורמים משפטיים, הקשורים לכור, אומרים כי ערבות זו נחוצה ביותר ואין מנוס ממתן ערבות כזו.

באוצר דנו אתמול גם בתוכנית ההבראה שעל כור להגיש, כדי לקבל סיוע. המדובר בסכום של 50 מיליון דולר, שיועברו לכור בתמורה לשטר הון, הניתן להמרה למניות.

ראשי האוצר ביקרו את הניהול של כור, ואת כינויו של גאון להנהיג בכור מכביל הקונצרן וכינו ניהול זה רובבני.

בתוך כך נודע, כי כור הוחלט עתה להקים צוותים מיוחדים, שיכינו את תוכנית ההבראה הדרושה. הנהלת הקונצרן מינתה כבר מספר אנשים מאנשי הכספים למטרה זו וכן היא מדוכות להעסיק יועצים חיצוניים בהכנת התוכנית.

בפרשת התביעה, שהגיש בנקרס טראסט, לא היו אתמול התפתחויות משמעותיות. דובר בנקרס טראסט, תום פריסי, אמר "הכוונה שלנו היא להגיע להסכם שימנע את ההליך המשפטי. אולם עד כה איני יכול לדווח, כי חלה התקדמות בעניין".

דיון בתעשייה הקיבוצית

איגוד התעשייה הקיבוצית מכנס היום בצהריים את נציגי המפעלים הקיבוציים, המייצאים באמצעות סניפי כור סחר חוץ. איגוד התעשייה הקיבוצית שותף ב־10% בכור סחר חוץ ומייצא באמצעותו כ־80 מיליון דולר לשנה. המפעלים חוששים לעיכוב כספי התקבולים מלקוחותיהם, עקב מצבה של כור. בכנס יציגו היועצים המשפטיים של האיגוד את האלטרנטיבות והקיימות להבטחת הכספים, שאחת מהן היא להמשיך לשלם לכור סחר עמלות, אולם לגבות את הכספים ישירות מהלקוחות.

מרכז איגוד התעשייה הקיבוצית, עמוס אפשטיין, מסר ל"הארץ", ש"אנחנו נמשיך לעבוד עם סניפי כור סחר חוץ ביבשות השונות ועם סולכור בניו־יורק".

דירקטוריון הבורסה יתבקש לאשר היום את המלצת הנהלת הבורסה ולהרשות את הבסחר במניות כור. המסחר במניות הופסק לפני עשרה ימים, בעקבות התביעה המשפטית, שהוגשה על ידי בנקרס טראסט ובגלל אי הבהרות שנוצרה סביב החברה.

הנימוק להחידוש המסחר הוא הדחית הדיון בבקשת הפירוק של הקונצרן ב־30 יום.

בבנקים בעד כך גם אתמול דיונים בכל הנוגע להזרמה מיידית של 20 מיליון דולר נוספים לקונצרן. בבנקים בודקים כאילו דרכים ניתן יהיה להזרים את הכסף, כך שהוחזרו התכנות, וכך שהאוצר יתרום את חלקו.

תמיכה ברוזוליו

בינתיים נודע, כי בין הפירמות שהלוו כספים בהיקף של מיליוני דולרים לכור, נמצאות החברה לישראל, קונצרן כלל, אוזרים וחיפה כימיקלים. מרבית כספים אלה לא היו מובטחים בשעבוד ספציפי, אלא בערבות של כור.

בתוך כך הודיעו אתמול מוכירי התקל"ם, בתגובה לידיעה שפורסמה ב"הארץ", שהם תומכים תמיכה בלתי מסויגת במזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו. מזכירי התקל"ם, אהרון ידלין וישעיהו פרי אמרו: "התמיכה ברוזוליו היא בלתי מסויגת כבעבר. ולא חל שום שינוי בעמדה זו. אנחנו מבטיחים על הרכילות חסרת בסיס. סיכמנו מפגישות, שאין לתקל"ם שום כוונה להתער על תיק חברת העובדים. מוסכם שרוזוליו יסיים את תפקידו בתום הקדנציה ההסתדרותית".

הנהלת הוועדה המנהלת הביעה אתמול תמיכה בלתי מסויגת ברוזוליו ובניתה את הפרסומים בעניין הולפתו.

תיתכן השבתת תחנות הדלק בסוף השבוע

מאת יהודה שרוני

מוסר "הארץ" לענייני כלכלה ארגון בעלי תחנות הדלק מתכנס היום לכנס חרום כשעל הפרק אפשרות השבתת כל תחנות הדלק בסוף השבוע.

הארגון טוען כי משרד האנרגיה לא עומד בהתחייבויותיו להקמת ועדה לבדיקת מצבם הקשה של בעלי תחנות הדלק

שוק ההון

בנק ישראל מגייס 110 מיליון שקל

מאת יהודה שרוני

בנק ישראל מפחית את היקפי גיוס ההון מהימים האחרונים, ויגייס היום 110 מיליון שקל באמצעות שתי סדרות של אגרות חוב.

בבורסה נרשמה אתמול מגמה מעורבת, עם נטיה קלה לעליות שערים. הבורסה הפסיקה אתמול את המסחר במניות הבנקים שבהסדר הבנקאות ב־88, ותחדשו ביום א'.

המרכז למיזוג אויר

מזגן תדיראן מפוצל
2.5 כ"ס — 3300 ש"ח
כולל מע"מ. אפשרות לתשלומים
03-999188, 9664178

מזג האוויר

- ירושלים: 12–21.
- תל אביב: 18–26.
- חיפה: 18–25.
- באר שבע: 18–25.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.6150	−0.0030
נוסעים	1.9196	−0.0035
שחור	1.8700	−

שער הסל

יציג	1.7182	−0.0009

עתידים. אתה בחברה טובה.

עתידים, קריה לתעשיות עתירות מדע, פותחת את שעריה למפעלים נוספים עם סיום הבניה של המיבנה החדש: 5 קומות + מרתף, 10,000 מ"ר.

ב"עתידים", קריה מודרנית המעניקה את כל השרותים המתקדמים, פועלים כיום מפעלים בתחומים: לייזר, תוכנה, מחשבים, אלקטרוניקה, מכניקה מתוחכמת, ציוד רפואי, חברות ייעוץ, מערכות תקשורת, ועוד.

המיבנה החדש מתאים גם לתחומים נוספים: רפואיים, אופטיקה, תיכנון, מעבדות, אולמי תצוגה מיפעלים טכנולוגים ושרותים נילווים מתאימים.

פרטים נוספים ותאום סיורים:

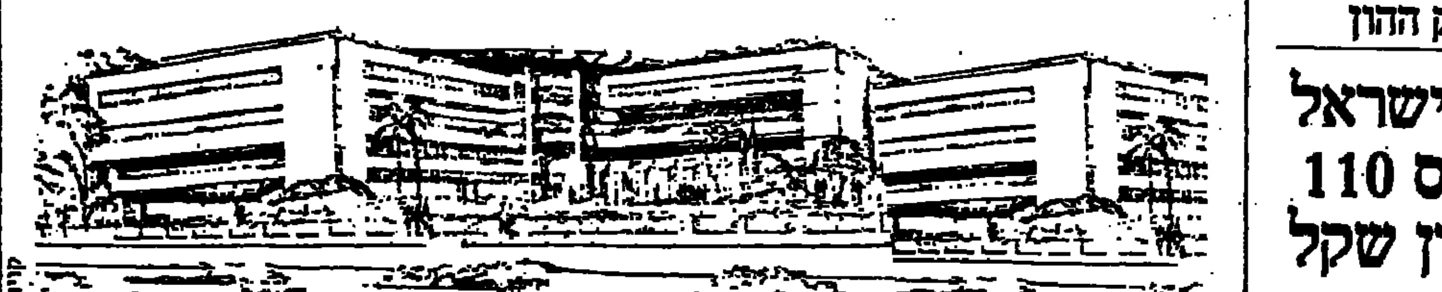

עתידים
חברה לתעשיות עתירות מדע בע"מ
מיסודן של עירית תל אביב ואוניברסיטת תל אביב
נוה שרת, רחוב דבורה הנביאה, טלפון: 481260, 03-478278
ת.ד. 43030 ת"א 61430, פקסימיליה: 03-481253.

صكنزاص الاصل

هكذا من الأصل

שביתה כללית בשטחים; צה"ל: הילד בן הארבע וחצי נהרג מכדור תועה

צה"ל מייחס חשיבות להסברת התקרית בעיקר משום שסוכנות הידיעות הצרפתית שידרה תמונה צבעונית של גופת הילד; על שכונת סג'עיה בעזה הוטל עוצר, כדי לאפשר לשיירה של הליכוד להגיע לגוש קטיף

מאת דן סגיר

מפקד כוחות צה"ל בעיר שכם, ביקר אתמול בבית הוריו של הילד בן ה־4 וחצי דיה ג'יהד פאז מחמד, והביע את צערו העמוק ותנחומיו על מות הילד. אתמול ערך צה"ל בפיקודם של אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, וראש המינהל האזרחי בשטחים, תא"ל שייקה ארז, בדיקה מקיפה של נסיבות התקרית שבה נהרג הילד.

מקורות צבאיים מוסרים את הממצאים הראשונים הבאים: הילד שיחק לתומו במקום שבו לא פעלו כוחות צה"ל ולא היתה כל תקרית. הילד נפצע ונהרג מפגיעת כדור תועה. הירי שהתבצע שלשום באותו איזור היה מתצפית של צה"ל, שהיתה ממוקמת מרחק של מאות מטרים מהמקום בו שיחק דיה ג'יהד. עתה בודק הצבא נסיבות הירי, שבוצע מהתצפית. בצה"ל מייחסים חשיבות רבה להסברת התקרית, בעיקר לנוכח העובדה, שסוכנות הידיעות הצרפתית הפיצה אתמול תמונה צבעונית של גופת הילד משכם. אתמול היתה בשטחים שביתה כללית בהתאם להוראות כרוז מס. 27.

השביתה היתה במחאה על ההתנחלויות היהודיות והתנהגות המתנחלים. מקורות צבאיים מסרו על חמישה פצועים מתקריות של פיזור הפגנות של ידוי אבנים. שני פצועים היו בעיר ג'נין, אחד בשכם, ואחד בטול כרם. מקורות ערבים מוסרים, שהפצוע מאזור טול כרם הוא ילד בן 10 מהכפר ברטעה ושמו אחמד אברהים כבאה שנפצע בחזהו.

בהתאם למדיניות שנהוגה לאחרונה בימי שביתה כללית קיים גם אתמול צה"ל פעילות יזומה בכ־15 כפרים באזור הגדה. פעילות זו כללה ביצוע מעצרים, מחיקת כתובות, הסרת דגלי פלשתין והפגנת נוכחות. אתמול התגייסו – בהוראת הכרוז האחרון – צעירים רבים מהעיר שכם לסייע לכפרים בסביבה במסיק הזיתים.

תאונת דרכים

אתמול נהרגו שני תושבים ערבים ושנים אחרים נפצעו קשה בתאונת דרכים קטלנית בין רכבם למשאית אספקה של שירות בתי הסוהר. התאונה אירעה ליד הכפר בית עומר, שבאזור חברון, והיא קרתה ככל הנראה בשל התלקות המשאית משמן על הכביש, בערפל שהיה באזור. שמות ההרוגים הם: באשר עמרו (43) וסלם עמרו (37). המשטרה חוקרת את נסיבות התאונה.

אתמול ערכו קרובי משפחות של אסירים ערבים בכלא מגידו שביתת שבת מול משרדי הצלב האדום בג'נין לאות הזדהות עם קרוביהם האסירים. הפרשה החלה בעקבות תסיסה בתוך הכלא, ושביתה שעורכים האסירים בעניין תנאי מאסרם.

אתמול פירסמה התנועה האיסלמית בשטחים, "חמס", כרוז תמיכה בהתקוממות באלג'יריה. הכרוז הופץ באזור טול כרם. בכרוז זה קוראים מוד־בייז לכל המוסלמים בעולם לפעול נגד הנסיונות להזיק את תהליך השד־לום וקוראים למועצה הלאומית הפלשתינאית שלא להתפשר עם ישראל.

קרובות המגורשים פנו

קרובות משפחה של מועמדים לגירוש פנו אתמול בקריאה לדעת הקהל בישראל ובעולם לפעולה לביטול צווי הגירוש נגד קרוביהם. אמילה עודרי אשתו של ד"ר תייסיר עודרי, מרצה מאוניברסיטת ביר זית, סיפרה במסיבת עיתונאים בירושלים, כי מאז נעצר בעלה – לפני שלושה חודשים – הוא לא הובא בפני שופט והועבר לכמה בתי סוהר, עד אשר קיבל צו גירוש.

לדבריה, הצו הוצא בניגוד מפני שצרף את חתימתו לקריאה של 140 אנשי רוח פלשתינאים וישראלים, לחתירה לפתרון מדיני של הסיכסוך בצורת הקמת מדינה פלשתינאית בצד ישראל.

מארגני מסיבת העיתונאים, אנשי חד"ש, טוענים שמבין 24 העצורים שנגדם הוצאו צווי גרוש, יש לשחרר תריסר שמזוהים עם הקריאה הזו. אשה אחרת שדיברה בפגישה היתה ענן זקטה מעזה, שסיפרה את סיפור מעצרה של אחותה נהילה זקטה. הנוכחות פנו לדעת הקהל ללחוץ על ממשלת ישראל ושר הבטחון לבטל את צווי הגירוש מישראל.

איתן רבין סופר "הארץ" מוסר: מפקד בכיר בצה"ל הורה אתמול להטיל עוצר על שכונת סג'עיה בעזה כדי ששיירת מכוניות הליכוד, שעשתה את דרכה לגוש קטיף, תוכל לעבור על הכביש מבלי שתירגם באבנים.

דובר צה"ל ברצועת עזה מסר, כי אכן הוטל עוצר על השכונה על מנת לשמור את בטחונם של אנשי הליכוד.

אתמול היתה שביתה מסחר כללית ברצועת עזה וצה"ל הטיל עוצר על מחנות הפליטים.

אך למרות העוצר מסרו מקורות ערביים על חמישה תושבים, ביניהם אשה כבת 70, שנפצעו מירי כוחות צה"ל.

דובר צה"ל דיווח על פצוע אחד נער בן 16 בשכונת תופח.

אמש אטם צה"ל חדרים בעזה של תושב שנחשד ביידוי בקבוקי תבערה.

אטימת החדרים נשמרה בסוד מפני התיקשורת.

ראיתי שמעתי

סערת הרוחות שגרם בשעתו בדבריו מנכ"ל משרד החוץ, אברהם טמיר, בעניין אש"ף, הגיעה עד לדיון בקונגרס האמריקאי. חבר הקונגרס רולי אוונס, ביקש את תגובתו של עוזר שר החוץ האמריקאי לענייני המזרח התיכון, ריצ'ארד מרפי, על הערכתו של טמיר במהלך הרצאתו בוואשינגטון לפני כחודש, בעניין מעמדו של אש"ף במשא־ומתן לשלום. מרפי תמך בהערכה זו, לפיה חוסיין לא יוכל על עצמו את מקומו של אש"ף כנציגם של הפלשתינאים. כמו כן הסכים כי אש"ף צריך לעבור דרך ארוכה עד שיהיה כשר למשא־ומתן. חילופי הדברים היו במהלך עדות שמסר מרפי לקונגרס על ההתפתחויות האחרונות באזור.

משל הרכבות. במהלך הנאומים הרבים שהשמיע נשיא המדינה, חיים הרצוג, בביקורו הממלכתי בצרפת, הוא תקף פעמים אחדות את "התפקיד המעוות" של כלי התקשורת הבינלאומיים בעיצוב הדימוי שיש לישראל ברחבי העולם. "מן הפרספקטיבה המרוחקת שלכם נראים הדברים פשוטים ופשטניים", אמר הרצוג בפגישתו אל הנשיא פרנסואה מיטראן, "תרבות התקשורת המודרנית מוסיפה על עיוות המציאות". בנאום אחר ציין הרצוג באוזני ראש ממשלת צרפת, מישל רוקאר: "כאשר תקריות פורצות בשניים או בשלושה כפרים בגדה המערבית, איש אינו מתעניין ב־448 הכפרים האחרים בהם שורר שקט... אני הרי יודע, מדברים רק על רכבות היורדות מן הפסים ולא על רכבות המגיעות בשלום ליעדן".

יואב מוקי, פאריס

השר זבולון המר מתגעגע כנראה למשרד החינוך. על כך מלמדים הפרסומים הרעשניים של המפד"ל, בהם היא עורכת השוואה בין הישגי המר כשר החינוך לבין כשלונותיו, לדבריה, של השר הנוכחי, יצחק נבון. המסקנה הבולטת ביותר מן הפרסום היא, שהמר עשה בתקופת כהונתו כשר החינוך מאמצים אדירים לחיזוק האגף לחינוך דתי ולהעמקת החינוך הדתי. יתכן כי יש בכך אמת, אבל נתונים אלה עדיין אינם מהווים ראיה לכך שהמר היה שר חינוך טוב מנבון.

ניצן אלון

שיחת היום בחוגי החרדים אתמול היתה לחיצת היד שנתן מנהיג הפלג הליטאי של היהדות החרדית, הרב אלעזר מנחם שך לאדמו"ר מויז'ניץ. האירוע התרחש שלשום בטקס בר־המצווה של נכדו בקריית בעלז בירושלים לבנו של האדמו"ר מבעלז, אהרון מרדכי רוקח, שהגיע למצוות. הרב שך הוא מנהיגה של המפלגה החרדית החדשה "דגל התורה". לעומת זאת, הרבי מויז'ניץ תומך באגו"י, וערב הבחירות שוררים מתיחות ועויינות רבה בין שני הפלגים של היהדות החרדית. בטקס בר־המצווה השתתפו אלפי מוזמנים, ביניהם כמה אלפי אורחים מחו"ל. האירוע אורגן בסדר מופתי, ובמסגרתו חולקו כ־7,000 מנות אוכל, כיד המלך, למוזמנים.

מסין לפתח תקווה: את הדרך הארוכה הזו עשו שמונה אנשי עסקים פרטיים סינים, שהגיעו אתמול לישראל. המשלחת, בראשה סיני היושב באירופה, התארחה היום בארוחה עם יושב ראש מרכז השלטון המקומי, דב תבורי, בבית פרטי בפתח־תקווה, שבעליו היה בין אלה שקשרו את הקשר עם אנשי העסקים הסינים. תבורי יציע לחברי המשלחת לכונן יחסי גומלין בין ערים בישראל ובסין.

נורית אמיתי

עו"ד אברהם פורז, חבר מועצת עיריית תל־אביב, הודיע על פרישתו ממועצת העירייה, משום שהוא מועמד ברשימת שינוי לכנסת במקום השני. את פורז יחליף התעשיין יאיר רומולי. פורז הסביר כי הוא משוכנע כי יכנס לכנסת, וכי אין מקום לכך שאיש ציבור ימלא שני תפקידים. לכן החליט להתפטר.

חיים הנדוורקר

פלא לבן ולא פיל לבן – כך הגדיר אריה פילץ, מייסד "דיינרס" ו"גוף טבור", את המרכז המסחרי החוגג עשור להקמתו, בטקס לסיום תחרות חלון הראווה היפה. בתחרות, שנערכה בחסות "המועצה לישראל יפה", הגיעו 30 בתי עסק ב"לב דיזנגוף" לשלב הגמר.

אריה פילץ: הבה לראות פירות הלב

פילץ בן ה־80 פלוס, הזמין את כל הנוכחים לאירוע להיפגש שוב, כעת היה בעוד עשר שנים, כדי לחגוג את יום הולדתו ה־20 של הלב".

פטרישה לאופורד פירסמה בימים אלה בארה"ב ספר על חייה עם השחקן ההוליוודי פיטר לאופורד. הוא שהפגיש את מרילין מונרו עם הנשיא המנוח ג'ון פ. קנדי. והוא גם הקפיד לספר לאשתו מה היא בת למשפחת קנדי, פרטי־פרטים מפרשיות האהבים הנו. לאופורד העמיד לרשות הזוג המנצץ את בית הקיץ שלו בקליפורניה, שם נפגשו השניים לאמבטיה משותפת, לא לפני שלאופורד צילם אותם משכשכים עירומים כביום היוולדם. מרילין ראתה ביחסים בינה לבין הנשיא אהבה גדולה, וקיוותה שיתגרש למענה מג'קי. אך אחיו, בובי, לעג לה, באמרו שהיא רק אחת מני רבות.

בעריכת עדית רוזנבלום

שיחת היום עם אורנה צ'ילג

על כינוס המועצה הפדרלית של המפלגה הרדיקלית האיטלקית בירושלים

אם בכדורסל אנו נחשבים לאירופים – למה לא בנושאים רציניים יותר?

אורנה צ'ילג (רצ) היא הישראלית היחידה החברה במועצה הפדראלית של המפלגה הרדיקלית

החסרות מפלגות אצלנו? עוד מפלגה מצטרפת לגוף הפוליטי שלנו?

אחד העקרונות שקבעה לעצמה המפלגה הרדיקלית האיטלקית כשהחליטה להפסיק לפעול כמפלגה לאומית באיטליה ולהפוך גוף על־לאומי שפועל באירופה ומחוצה לה, הוא שלא תציג עצמה לבחירות באף מדינה שבה תפעל. זו אינה מפלגת שלטון, כי אם מפלגה של מטרות ושל רעיונות.

מה מטרותיה?

מאבק על זכויות האדם, פאציפיזם, איכות הסביבה, הפרדת הדת מהמדינה, ביצור הדמוקרטיה ושמירתה; ועוד רעיונות ליברליים מתקדמים.

למה ישראלי צריך לחפש רעיונות אלה בגורם זר? אין מספיק מפלגות ישראליות, לרבות מפלגתך, שחרתו על דגלן עקרונות אלה?

זה נכון, אבל האחד משלים את השני. המפלגה הרדיקלית מבקשת להביא אזרחי מדינות דמוקרטיות לפעול במשותף לקידום אינטרסים משותפים, ברמה הגלובלית ולא הלאומית בלבד. למשל, שלאזרח הישראלי יהיה איכפת מה שקורה בגמביה, ולאזרח הצרפתי – מה קורה לזכויות היהודים בבריה"מ.

מדוע החלטו לכנס את מועצת המפלגה בירושלים?

עם כינון המועצה הפדראלית של המפלגה הרדיקלית בקונגרס שנערך בבולוניה בינואר השנה, הוחלט לכנס את המועצה 5 פעמים בשנה במקומות שונים, כיאה למפלגה על־לאומית. הכינוס בירושלים הוא השלישי בסדרה השנה. קדמו לו כנסים בבריסל ובמדריד, והבא ייערך ביוגוסלאוויה. ההתכנסות בירושלים היא הכרה בישראל כחלק מהקהילה האירופית וכפקטור חשוב במסגרת שהקימה המפלגה הרדיקלית.

האם אין פה ניסיון של גורם חיצוני להתערב בבחירות בישראל?

בשום פנים ואופן, לא. בכינוס יודבר בנושאים גלובאליים שצריכים להעסיק אותנו לא רק כאזרחי ישראל, אלא כאזרחי העולם.

נושא זכויות האדם בשטחים יועלה?

כן, ואני אומרת זאת מכיוון שזה קשור לזכויות האדם, כשם שנושא זכויות היהודים ומאבקם של הסירובניקים בבריה"מ היווה נושא למאבק של המפלגה הרדיקלית.

איך נבחרת לייצג את ישראל במועצה?

נשלחתי לייצג את רצ בקונגרס המפלגה שהתקיים בבולוניה ושם נבחרתי.

לפי מודעות הענק שפורסמו אתמול, אתם מציעים לאזרחי ישראל להיות "אזרחי ארצות־הברית של אירופה". איך זה יתבטא? [illegible]

הכוונה פילוסופית בעיקרה. המטרה היא להביא את מדינות אירופה לשתף פעולה ביניהן בנושאים על־לאומיים, ואשר מוזנחים בשל העיסוק של כל מדינה בבעיותיה הפנימיות בלבד. ישראל מתאימה להיכלל במסגרת זו משום שהיא הדמוקרטיה היחידה באזורנו. אם בכדורסל מושיבים אותנו כאירופאים, אין סיבה שגם בנושאים אחרים, רציניים יותר, לא ניחשב כחלק בלתי־נפרד מהקהילה האירופית.

ביצור בהצטרפותנו ל"ארצות־הברית של אירופה" ייפתר הסכסוך הישראלי־ערבי?

בעניין זה אני לא בלב שלם עם המודעה כפי שנוסחה. הפתרון צריך להיות בינינו לבין הפלשתינאים על־ידי מתן הכרה עצמית לפלשתינאים. הרעיון הוא, שההשתלבות בקהילה האירופית תוציא אותנו מבדידותנו הפוליטית ותחזק אותנו בתהליכים לקידום השלום.

ציצ'ולינה (חברת הפרלמנט האיטלקי מטעם המפלגה הרדיקלית) תבוא?

היא לא תבוא. היא לא הוזמנה, ראשית משום שהיא לא חברה במועצה הפדראלית של המפלגה הרדיקלית, ושנית, היא לא בדיוק הנושא שצריך להיות במוקד הכינוס. יש דברים הרבה יותר חשובים.

מאת ירדה טל

שיבושים בשירות בבנק דיסקונט

התנצלות

לרגל עיצומים בלתי חוקיים שננקטו ע"י ועד העובדים, יהיו סניפי הבנק סגורים בימים חמישי ושישי ה־20 וה־21 לאוקטובר.

הנהלת בנק דיסקונט נוקטת בכל הצעדים האפשריים כדי להקטין את הנזקים לציבור:

א. מוצע ללקוחות הנזקקים למזומנים להקדים ולמשוך בכספומטים.

ב. מחזיקי כרטיסי אשראי ויזה רויזהב, יוכלו למשוך בכל סניפי בנק לאומי, בנק איגוד, בנק ברקליס־דיסקונט ובנק ערבי ישראלי סכום של 200 ש"ח בויזה, ו־2,000 ש"ח בויזהב.

ג. הנהלת בנק דיסקונט פונה לכל הבנקים בבקשה לכבד שיקים של לקוחות בנק דיסקונט עד לסכום של 1,000 ש"ח ליום.

הננו מביעים צערנו והתנצלותנו על הפגיעה בלקוחות.

בנק דיסקונט לישראל בע"מ
ההנהלה

אגרת אישית מספר 9 - אל ה"קול הצף"

גברת יקרה, גבר יקר,

השבוע מלאו 102 להולדת דוד בן־גוריון. בלהט הארועים ומאבקי הבחירות חלף התאריך מבלי שצויין במיוחד – וחבל.

מבקר המדינה לשעבר – ונאמנו של בן־גוריון, יצחק טוניק, השווה אותו לסולם יעקב – באומרו: "הסולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה. לא מלאכי שמים עולים ויורדים בו – דוד בן־גוריון הוא אשר עולה בו והוא אשר יורד בו. הוא עולה למרומי החזון, והוא יורד אל עולם המעשה וההגשמה; **כי בן־גוריון, ובמאת גדולתו, ידע לשלב חזון ומעשה".**

אנשי "המערך" אוהבים בימים אלה להתקשט בתמונותיו של ב.ג. – ונוח להם, כמובן, שישכחו שהלה עזב את מפלגתם ב־1965 – וסרב לחזור אליה עד יומו האחרון. אך גם לכך אין חשיבות כיום, שכן בן־גוריון אינו נכסה הפוליטי של שום מפלגה – **הוא נכסה של האומה כולה.**

רבים מדברי בן־גוריון, אף שנאמרו לפני שנים רבות, נשמעים גם היום רלוונטיים וחדשניים – אך איש מאתנו אינו יכול לומר, כמובן, בבטחון כיצד היה מתייחס לשאלה אקטואלית כזו או אחרת – ובוודאי שלאף אחד אין רשות לדבר בשמו. אך ישנם דברים שכדאי לחזור עליהם ולשננם – גם דברי התוכחה והאזהרה וגם אימרות העידוד והתקווה – ואולי חשובה מכל – ודווקא בתקופה שדומה שקטנות האמונה ודלות המעש משתלטים לעיתים על חיינו והווייתנו – היא אותה תכונה של **בטחון מוחלט ואמונה אדירה בעתידנו כעם וכמדינה – חרף כל הקשיים!** כאשר מת הרצל, ובן־גוריון אז בן 18 בלבד, כתב: **"ובכל זאת, הנני היום, יותר מתמיד, מאמין ובטוח בנצחוננו!"**

להזכירכם, בארץ־ישראל התורכית חיו אז כמה רבבות יהודים בלבד והחזון המדינה נע איפה שהוא בין חלום לאשליה. אך בן־גוריון **האמין** – ואמונתו **הסובייקטיבית** הפכה במשך הזמן – למה שהיוותה אולי עובדה הכוח **והאובייקטיבית** החשובה ביותר לתקומתה של מדינת ישראל.

להשמע, בברכה

מתה חולת פוליו מחדרה

מאת עדנה ארידור
סופרת "הארץ"

במרכז הרפואי מאיר בכפר־סבא נפטרה אתמול מדום לב מיכאלה קרן (26), תושבת חדרה, שנפגעה משיתוק ילדים לפני כחודשיים.

קרן ז"ל, שעבדה במפעל השטיחים באור־עקיבא, היתה משותקת בגפיה התחתונות והידיים, והועברה לפני שבועיים מבית־החולים הלל יפה בחדרה, בו אושפזה תחילה, לבית לוינשטיין ברעננה לצורכי שיקום. אתמול לפנות בוקר היא הועברה בדחיפות לבית־החולים מאיר כשהיא סובלת מקשיי נשימה קשים. היא טופלה באופן אינטנסיבי במשך שעות מספר במחלקה לטיפול נמרץ נשימתי ומצבה השתפר. לקראת הצהריים חלה שוב הידרדרות והיא נפטרה.

מנהל בית־החולים, ד"ר אשר פורה, אמר ל"הארץ" כי בית־החולים ביקש מהמשפחה לאפשר לבצע נתיחה לאחר המוות, כדי לברר אם המוות נגרם כתוצאה מסיבוך בלב, בכליות או בריאות.

נמסר כי חלה הטבה במצבה של הילדה בת שנה ו־10 חודשים, תושבת רעננה, המאושפזת בבית־החולים מאיר. הילדה, שסבלה משיתוק ברגליה, הצליחה בסיוע טיפול פיזיותרפי, לעמוד אתמול בכוחות עצמה.

הליכוד מציע: דן שילון או אהרון אמיר ינחו העימות

מאת אילן שחורי

הליכוד מציע את הסופר אהרון אמיר או איש הטלוויזיה דן שילון כמי שינחה את העימות בין שמעון פרס ליצחק שמיר העתיד להיות משודר ביום ראשון הקרוב.

הבוקר יפגוש ראש מטה ההסברה בליכוד סגן השר רוני מילוא להציע את שני השמות לניסים זוילי ראש מטה ההסברה במערך ולקבל את הסכמתו לאחד מהם.

מילוא אמר אמש ל"הארץ" כי הוא החליט להציע למערך שמות של מנחים שלא יוכלו להתנגד להם במפלגת העבודה. דן שילון אמר אמש ל"הארץ", כי יהיה מוכן לשקול את האפשרות להנחות את העימות רק אם הוא יהיה עימות עיתונאי לכל דבר, כלומר ללא מסירת השאלות מראש. שילון הבהיר כי גם לא יהיה מוכן [illegible].

מפלגת העבודה הציעה אמש לליכוד כי העימות יוקלט באולפני הליכוד בכפר שמריהו. במפלגת העבודה יש הסבורים כי פרס עשוי לזכות ביתרון משמעותי אם יופיע באולפני הליכוד. הוא יהיה חשוף להקשות, ויוכל לתפוס מעמדה טובה במגרשו הביתי של שמיר.

הפרעות באסיפה עם פרס בנתניה

(עט). הפרעות רבות מצד פעילי הליכוד ליוו אמש את נאום הבחירות של שר החוץ שמעון פרס בכיכר העצמאות בנתניה. עשרות פעילי ליכוד קולניים קראו קריאות ביניים לעבר פרס.

ההפרעות נמשכו גם כאשר יצא פרס למלון "מקסים" בעיר, לפגישה עם [illegible].

משטרת נתניה איבטחה את שר החוץ והרחיקה מעליו את פעילי הליכוד.

גופת צעירה יהודיה נמצאה בהר הצופים

(עט). גופת צעירה יהודיה נמצאה אמש בשעה 10 בערב בירושלים. הגופה נמצאה כשהיא עטופה על הכביש העולה להר הצופים סמוך לשכונת ואדי ג'וז שבמזרח ירושלים.

"מחיר ההתמרדות" – דו"ח מקיף על הפרת זכויות האדם בשטחים הכבושים

הדו"ח מתבסס בעיקר על דיווחי העיתונות הישראלית ומקורות משפטיים: עד סוף ספטמבר נהרגו 250 בני אדם, נפצעו 5,000, נעצרו ללא כל הליך משפטי 2,500 וסך כל העצירים – יותר מ־18,000

מאת דן סגיר

הדו"ח המקיף הראשון על הפרות של זכויות האדם בשטחים הכבושים מאז תחילת האינתיפאדה פורסם השבוע ע"י "פרוייקט המידע על הגדה המערבית ועזה" שבראשות ד"ר מירון בנבנישתי. הדו"ח המכונה "מחיר ההתמרדות" מבוסס בעיקר על דיווחי העיתונות הישראלית ומקורות משפטיים, והוא הוכן ע"י כרמל שלו.

מחברת הדו"ח מצביעה על "גידול מהיר במספר הפגיעות בזכויות אזרח כתוצאה מאמצעים שננקטו ע"י הרשויות הישראליות בנסיונן לדכא את התקוממות האוכלוסיה הפלשתינאית. תופעה זו לוותה באמצעים שלטוניים (חקיקתיים, מינהליים, ושיפוטיים) הנותנים לגיטימציה לפגיעות אלו וגורמות לשינוי איכותי במצב זכויות האזרח של התושבים".

הנתונים שנמסרו בדו"ח מוסרים, כי עד לסוף ספטמבר השנה נמנו למעלה מ־250 הרוגים בשטחים לעומת שמונה בשנת 1986, ו־22 ב־1987.

בתקופה הנסקרת נמנו למעלה מ־5,000 פצועים בשטחים, והוצאו כ־2,500 צווים למעצר מינהלי, לעומת 37 ב־'86 ו־62 ב־'87. סה"כ העצורים הסתכם בלמעלה מ־18,000. חופש התנועה של מאות אלפי אנשים הוגבל תחת עוצר וסגר במגוון שונים – לדוגמה, למשל, סגר מוחלט בכל השטחים לשלושה ימים בחודש מארס ולארבעה ימים באפריל.

לדברי מחברת הדו"ח, השינוי האיכותי ברמת הפגיעה בזכויות האזרח בא לידי ביטוי, בין השאר, בדיניות המכות שהונהגה ע"י צה"ל בינואר, בתיקונים מחמירים לחקיקה בדבר מעצר מינהלי, וכן באחריות פלילית של קטינים מתחת לגיל 12. הונהגו אמצעים חדשים לענישה קבוצתית, לרבות ניתוק קשרי הטלפון הבינ"ל ושיטה מעוררת תלונות של הפרדה בירוקרטית על ידי המינהל האזרחי (ביחס לגביית מסים, אגרות מים וחשמל, חידוש רשיונות, תעודות זהות, עבודה בישראל, וכו' – ת בריאות), אשר נועדה להגביר את תלות האוכלוסיה ברשויות הישראליות ולמנוע חרם על שירותיהן.

בחודשי האינתיפאדה המשיכה להסלים הדינמיקה של אלימות בין המתנחלים לתושבי השטחים. זו באה לידי ביטוי במעשי תגמול של הירים ואף רצח ע"י מתנחלים. תופעה זו, אומרת מחברת הדו"ח, מלווה בעדות מבהילה בדבר נורמות כפולות של צדק ע"י בתי משפט צבאיים ואזרחיים.

בעיה אחרת היא מידה משמעותית של ניגוד בין ההוראות המוצהרות על סמך מדיניות רשמית והפעלתן הלכה למעשה ע"י כוחות הבטחון בשטח. הזרם הבלתי פוסק של תלונות על אכזריות מופרזת מלמד, כי ההוראות מתחום הסביר הסבו לנורמה של התנהגות בפועל.

"מחיר ההתמרדות" מצביע גם על הרחבת מושג הביטחון לצרכים של מאבק פוליטי: "בכל הערכה של האמצעים שננקטו על ידי השלטונות הישראליים, יש לקחת בחשבון צרכים של ביטחון בתנאים של תסיסה אזרחית, גם כאשר קיימת הנטיה להרחיב את מושג הביטחון כדי לטשטש בין פעילות חבלנית ופוליטית.

הסבך של האלימות המשכת מצד האוכלוסיה הפלשתינאית ושל ההפרות הגוברות של זכויות אזרח צועק לפתרון מדיני כלשהו מעבר ליכולת של אכיפת חוק וסדר כשלעצמם.

מי שהיה שגריר ישראל בבון תוקף הסדר הפיצויים עם מזרח גרמניה

ארתור בן־נתן: "אין לקנות את אהדתנו בנזיד עדשים. אם מזרח־גרמניה רוצה בקשרים עימנו, עליה לבטא זאת בסכומים אחרים" ● עתוני מערב גרמניה מלגלגים על גובה הפיצויים

מאת עקיבא אלדר
הכתב המדיני של "הארץ"

שגריר ישראל בגרמניה לשעבר, ארתור בן־נתן, תקף אתמול בחריפות את הסיכום של יו"ר הקונגרס היהודי העולמי אדגר ברונפמן עם מזרח־גרמניה על תשלום פיצויים בסך 100 מיליון דולר לנפגעי הנאצים. בשיחה ל"הארץ" אמר בן־נתן: "זו מנחה מגוחכת. אם מזרח גרמניה רוצה בקשרים עימנו, עליהם לבטא זאת בסכומים אחרים. אי־אפשר לקנות את אהדתנו בנזיד עדשים. בהסכם שחתמנו איתם היה מדובר על 500 מיליון דולר וזה היה הסכום שישראל עמדה עליו מאז. לא היינו מקיימים יחסים עם גרמניה המערבית בלי הסכם השילומים. הוא הדין היה גם לגבי גרמניה המזרחית.

"אי־אפשר לצאת מהנחה שגרמניה המערבית נושאת לבדה באחריות למעשי הנאצים. זו אותה גרמניה והיו שם נאצים באותו שיעור".

בן־נתן הוסיף ואמר, כי גרמניה המזרחית היתה בין ארצות הגוש המזרחי שנקטו במשך כל השנים בעמדה הקיצונית ביותר נגד ישראל. הם היו ספקי־נשק גדולים לערבים ושלחו יועצים ומדריכים צבאיים לארצות ערב. ברלין המזרחית היתה קן של אש"ף, אמר השגריר לשעבר בן נתן.

דניאל דגן, סופר "הארץ" בבון, מוסר: עיתוני מערב־גרמניה הגיבו אתמול בציניות של לגלוג על הסכום שהושג בדבר תשלום פיצויים של 100 מיליון דולר לניצולים היהודיים של השואה על־ידי מזרח־גרמניה. עם זאת, אחדים מן העיתונים מציינים, שיש הישג בעצם הסכמתה של גרמניה הקומוניסטית שהכירה בכך שהיא נושאת באחריות מוסרית וכספית לפשעי הנאצים – גם אם עשתה זאת באיחור של 40 שנה.

דובר מזרח־גרמני אמר אמש ל"הארץ", כי בכל הידוע לו אין כל מגעים לקשירת יחסים דיפלומטיים בין ארצו לבין ישראל. בתשובה לשאלה אם דברי ברונפמן על יחסים אפשריים כאלה מבוססים על קיומו של משא ומתן השיב הדובר: "אין לי שום ידיעה על משא ומתן".

(עט"י). סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, אמר אתמול, כי אסור לנו למהר ולהתחנף בפני המזרח־גרמנים בגלל פיצויים לניצולים היהודים בשואה.

ישראל וגרמניה מחרימות טיול דיפלומטים באוסטריה בליל הבדולח

מאת עקיבא אלדר

ישראל ומערב גרמניה החרימו טיול שיקיים משרד החוץ האוסטרי לדיפלומטים ב־9 בנובמבר – היום שבו ימלאו 50 שנה לליל הבדולח.

הממונה על השגרירות ישראל באוסטריה, גדעון יודן, הציע למשרד החוץ בירושלים להגיש מחאה לשגריר אוסטריה בישראל, ד"ר אוטו פליינרר, והנהלת המשרד קיימה דיון בנושא. על הטיול נודע לשגרירות באקראי באמצעות הזמנה שנשלחה לסגן הממונה דן אשבל, המשמש גם קונסול הסברה.

אמש בקונצרט / אורי אפשטיין

מרהיב אך לא מלהיב

הכנר שלמה מינץ היה הסולן ב"סימפוניה הספרדית" של לאלו, בקונצרט המנויים הראשון של התזמורת הפילהרמונית, שתוכניתו בבנייני האומה בירושלים כללה גם את הקונצ'רטינו לתזמורת כלי־מיתר של פרטוס ואת "פולחן האביב" של סטרווינסקי, בניצוחו של זובין מהטה.

גישתו של מינץ אל ה"סימפוניה הספרדית" היא כשל וירטואוז המנצל באופן מבריק ומלוטש את הפוטנציאל העשיר של דיוקן ריתמי ואפקטים הטמון ביצירה. בפרק האיטי גם שר מינץ בניגוח את הנושאים המלודיים במורה, ואולם ההדגשה הבעלת צליל מלא ועשיר, והן בכמה אפיזודות לעת מצוא בפרקים האחרים – אך לא בכולם. על פני חלקים שירים רבים חלף הכנר כלאחר־יד, בחיפזון מוכני הבליל חיוור, ישר אל האתגר הטכני הבא, כדי לגבור עליו כאדי – אך לאו דווקא לעבודת היוצר של היצירה. בפרק הסקרצנדו השגה המהירות המסחררת על חשבון הנעימות הגינונית, הריקודיות הזהיר המשועשע, ובפרק הרונדו – על חשבון הסמנטיקה, החום והאנרגיה. נגינת היצירה בידי שלמה מינץ היתה הישג כבבי מרהיב – אך לא מלהיב.

התזמורת הפילהרמונית בניצוחו של זובין מהטה העניקה את מידת הדריך והתנופה, שהשירה היה מורגש בנגינת הסולו.

אמש בטלוויזיה / הדה בושס

ההצגה הגרועה ביותר בעיר

על רקע מה שקרה אתמול ברחוב לבנה, נראו השידורים חסרי חשיבות מכמה הבחנות, ההתבטאויות וההאשמות החוזרות על עצמן כמו בנדיר תעלולות גמורה. אבל ההצגה הגרועה ביותר בעיר נמשכת, לפי כל הכללים המקובלים של עולם הבידור הבנוני.

המערך מביא את שמעון פרס, זועם וכועס לאולפן, לצאת בזרי אף כנגד כביקות העזות ושפיכת הבוז שנקט הליכוד ערב קודם לכן – האמורה בארצות דמוקרטיות. פרס צודק אבל עד וייצבו צריך גם הוא, לעתים, לרסן את עצמו, משום שהפזורות שלו מזיקה למערך, ורק כשרותת את מעלילי העלילות המקצועיים שאין גם כל טעם להאדיר השבועות, ולהכחיש אותן אחר כך.

המערך מציג את הנשים ברשימתו, ועניין זה מצליח להקפיץ אותי. אומנם יש להם יותר נשים ברשימה, מאשר לליכוד, אבל גם הנשים במערך מקשטות, והצגתן במסגרות כמין עקיצות סער, ולא כפוליטיקאיות בזכות עצמן, והצגתה של שושנה ארבלי אלמוזלינו כמי שהגדילה את מעורבות הבריאות בישראל ראוי שלא תוסיף קולות האהדה למערך.

הליכוד בחר אמש בסגנון כיסודיים. אלטרנטיב נעלם כולא והיה (אולי הוא מבין את מבצת השידור הבאה) ושכרית מונה במורק מתוק את מעלותיו של יצחק שמיר על פני פרס. אבל כשהוא מדבר, אני סוכנת בעבור דקה אחת בלבד, כה אבד בנועם השפתיים. בינתיים חוזרים גם הילד ואמו הם מופעטים בניצחון – מפני שרק הליכוד יכול.

ברב הלכים על ארץ נקיה, ולוחמים בסוודות כמשורי חיסורי. הם באמת מתאימים לנהל את המועצה לארץ ישראל יפה. ל"התחיה" זה יום שחור מפני שהתקרבות לא נפלטה, והסוקר מוחמר בכדי כוח"ש תוקף את הסתירות שבמחשבה – דווקא של המערך והמפלגות השמאל – הרוצות במדינה יהודית ורוקשת מפני הבעיה הדמוגרפית. המפד"ל תוקף את ש"ס המגלה את הילד שאיננו הוא בבני עקיבא ואבו חשים הקלה כל ספק.

היה זה הערב של התבונות, ואני רק מנסה לבדר בכמה רשימות של תיבים נהברנו, הם כל מי שחוכם כגבעת שפרה רובת שוליים, שר את הפקטס המדבר על ברוך הקמנים והסיפת ילדי תימן – מועמד להיות שר פנים! ויהיה זה מתרשיש שאינו מספק לנוח המגלאים מסתופקים בממשל עם התבונה בשפתות, כאשר כולם מכנים בבנים מלאי הערצה לעבור של אבנו גנן.

ויקטור תייר הוכב שוב וגם מתעייף ולשוות אשתו מאוהבה לו ומסכימה איתו. והאיש המוזק, ממשיך להפיל עלינו אימה אבל בינתיים כבר מגאו הכה ועוד חבב, המצביעים קם. הבוז הסקט כפליא לעקות רעשים ונדום מתגלה גם בכסורה. עכשיו הוא מצאדר אותנו כבם הבנסה ומסתיכה בביוב. האם הוא גם איכסלכורי ואפילו אבו דוגלים בדמוקרטיה, זו הרי איננה זהה עם קיקס, ואני הוהם, לכה והביצור איכפת אם כל הריסיבות האלה.

אמש בקונצרט / נתן מישורי

מלים וצלילים בתפזורת

התזמורת הקאמרית הישראלית. המנצח והמנחה ראוי לבאות והקהלת ילדי הקונסרבטוריון תל־אביב בניצוח ענת מורג, ב"טפה הירוק" – קונצרט מספר 1 מסדרה א' "לכל המשפחה". במוזיאון תל־אביב.

קשה לנחש בביטחה מה בדיוק כלל ברכש המוסיקלי – התוכניתי והשכלתי, שעימו יצאו הילדים הצעירים מאוד, שבאו בלוויית הורים והורי הורים, מן הקונצרט שהוקדש ל"טפה הירוק". הם האזינו, במידת ריכוז נמוכה למדי, לשני שירי סולו יפים שזימרה תמי כל במוסיקליות ובקול כשל הלילית, באופי ובעוצמה לשני קטנים ומקהלה, בהדרכתה המחונכת של ענת מורג לפרקי הסיום של הקונצ'רטו לחצוצרה ושל הרביעיה לכליקסת אופוס 54 מספר 1, שביצועים החורחוריים במקצת היו בידי המנצח תמן פרידמן ור"ר ביעית המאה העשרים"; וכן לשלושת הפרקים המאפיינים את "סימפוניית ההפתעה", "השעון" ו"הפרידה" – אף הם בביצועים שראוי לשפרם.

האורידה הבינוחה, שיצר המנצח והמנחה ראוי לבאות, היתה אולי ניגוחה מדי. קטעי ביוגרפיה שסופרו וכמה נוהגים מבוביים האופייניים להיידן, שהוצגו ברוח של הומור, יתכן שנקלטו, בצד הביטויים המנגוחים שלא הוסברו ושוודאי לא נקלטו. אך הכל יחדיו היה בבחינת תפזורת של מילים וצלילים, שהתארגנו, ושמוסיקה לא הוגשה דיה. הדרך אגב, קיומו של קו חוק, המשמר והמאחר בסדרה כולה (המיועדה קונצרטים), אף הוא מוטל בספק.

מכרז

מקרקעין למכירה – בנהריה

מוצעים בזה למכירה המקרקעין הבאים:

גוש: 18166 חלקה: 24, נהריה
שטח רשום: 5030
הכתובת: רח' ההגנה 6 נהריה
הבעלות: פרטית
היעוד: מגורים (צמודי קרקע או בנייני דירות) או מגורים מעורב במסחר
אפשרויות בניה גמישות וניתן לבחור בחלופות שונות.
מחיר מינימום נדרש: $400.000

למידע נוסף לקבלת פירוט אפשרויות בניה יש לפנות לטל. 02/669661 הצעות עד ליום 15.11.88 יש לשלוח לת.ד. 4575 ירושלים. אין הבעלים מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

ב. ליבנה עו"ד

ה ע ו ל ו ת ש ל

אל על

עיר	טמפ' מינימום	טמפ' מכס'	הטמפרטורות אתמול	נמוכה	גבוהה
אמסטרדם	12	16	גשום	12	14
אתונה	14	22	מעוננת חלקית	13	22
בוקארשט	5	17	בהיר	–	–
בריסל	13	17	גשום	12	19
וינה	7	16	בהיר	10	15
ורשה	3	10	מעוננת חלקית	10	12
ז'נבה	12	20	מעוננת חלקית	–	–
לונדון	12	16	גשום	13	15
ליסבון	14	18	מעוננת חלקית	15	18
מדריד	10	16	מעוננת חלקית	13	17
ניו־יורק	13	17	מעוננת חלקית	12	17
פאריס	14	18	גשם	13	18
פרנקפורט	10	19	מעונן	10	13
ציריך	11	16	מעונן	10	15
קהיר	19	27	מעוננת חלקית	17	27
קופנהאגן	8	12	מעונן	10	13
רומא	17	24	מעוננת חלקית	18	25

EL AL אל על

במלאת שלושים לפטירתה של

שושנה שטרכמן (גולדוסר) ז"ל

תערך אזכרה וגילוי מצבה מחר יום שישי 21.10.88 בשעה 12.00 בצהרים בבית הקברות בקרית שאול.

הסעה עם אוטובוס מכיוון היכל התרבות בשעה 11.30 לפני הצהרים.

המשפחה

דוד לוי שוב תקף את שמיר; מתנגד להקמת ממשלת אחדות

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

סגן ראש הממשלה דוד לוי, חזר ותקף אתמול – מבלי להזכיר בשמו – את ראש הממשלה יצחק שמיר, בדברו בעצרת בחירות ביפו נגד הכוונה להקים אחר הבחירות ממשלת אחדות לאומית.

לוי טען כי הקריאה להקמת ממשלת אחדות אחר הבחירות לא הובאה לשום פורום בליכוד ולא הוגשה או הוצגה בפני השרים. "שום הצעה כזו לא באה לדיון. אני מחפש את התבונה ואיני מוצא. אומרים: תנהלו אתם את המערכה ותשבו יחד, ובשעת עמך אומרים לי תומכים ואוהדים: אלי, המשחק מכור. אתם באמת חושבים שכך נבנה כשאני אומר זאת אומרים שדוד לוי פוגע בתנועה, מי מוסמך לומר שאני פוגע בתנועה, מי נותן את הציונים האלה.

הקריאה לממשלת אחדות, לא רק זר לא יבין זו, אלא גם פעילים ואוהדים אינם מבינים, נותנים ביטוי לכך ושואלים שאלות קשות", אמר לוי.

לדבריו, ממשלת ישראל אינה יכולה לדבר יותר בשתי קולות. לדבריו הליכוד הוא בעד אחדות ישראל. "אך בהתנהגות שכזו במחלוקת שכזו בהשמצות שכאלה ובהריסה כל אמות מידה שלטוניות וחברתיות יום יום, כיצד אנו נוכל להציג זאת כמטרה שאנו חותרים אליה. בטוחני הליכוד הוא, ששמיר ירכיב את הממשלה בתנאים שלנו. המערך ירצה להצטרף – נאמר ברוכים הבאים, אך הם ידעו מה התנאים ומה יהיה ההרכב", הוסיף לוי.

ראשי העדה האתיופית נפגשו עם שמעון פרס ויעקב צור כדי לשמוע על גורל משפחותיהם שנותרו באתיופיה (צילום: ישראל סאן)

חשש בליכוד: העבודה הגיעה להסכם בעל פה עם תנועת ש"ס

בשבועות האחרונים עוסקים אישים בכירים בליכוד ובעבודה בחיזור אחר המפלגות והסיעות הדתיות

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

במטה הבחירות בליכוד בודקים שמועות על הסכם בעל פה שהושג בשבועות האחרונים בין מפלגת העבודה לתנועת ש"ס לפיה תתמוך תנועת ש"ס אחר הבחירות בממשלה שתקום בראשות המערך.

נמסר על מגעים חשאיים שנתקיימו באחרונה בין אישים מרכזיים במפלגת העבודה לבין ראשי תנועת ש"ס. בין השאר נודע על פגישת מנכ"ל משרד הפנים אריה דרעי עם אישיות בכירה במערך שבה הובטחה תמיכת ש"ס בממשלה בראשות פרס. עוד נמסר מהליכוד כי ש"ס מכוונת את תעמולתה לעבר אוהדי הליכוד, אך במגמה ברורה להעדיף אחר הבחירות ממשלה מתונה בראשות פרס, בעיקר נוכח האכזבה הגדולה מהקשר שהיה עם שמיר והליכוד בארבע השנים האחרונות.

במפלגת העבודה ובתנועת ש"ס הכחישו אמש כי יש הסכם ביניהם לזמן שאחרי הבחירות.

נמסר כי בשבועות האחרונים עוסקים אישים בכירים בליכוד ובעבודה בחיזור אחר המפלגות והסיעות הדתיות, כדי לנסות ולהגיע עימם לסיכומים עוד לפני הבחירות.

השרים שרון ונסים מהליכוד נועדו אתמול עם ח"כ שפירא העומד בראש סיעת אגו"י בכנסת, כדי לנסות ולהגיע עם אגו"י לקואליציה עם הליכוד לאחר הבחירות.

שולמית אלוני מצויירת כיצאנית במוסף "הקיבוץ" המצורף ל"דבר"

מאת לילי גלילי
סופרת "הארץ"

קריקטורה שפורסמה בדף "הקיבוץ", המצורף ל"דבר", מסעירה את הרוחות ברצ, ועוררה כעס גם בקרב חברי קיבוצים. בקריקטורה נראית שולה אלוני כפרוצה הלבושה שמלה הדוקה, לידה הכיתוב שולה, והיא ממתינה בפינת רחוב. על פניה חולפים שלובי זרוע שמעון פרס, בשמלה פרחונית, והקיבוצים, בדמותו של קיבוצניק עם כובע טמבל. הקריקטורה היא חלק מהתקפה ממושכת שמנהלת התנועה הקיבוצית נגד רצ.

במכתב תגובה חריף ששלחו יוסי שריד ודן כהן לשמעון פרס ולמזכירי התק"ם, נאמר: "עוד תצטרכו ללמוד מהליכוד את תרבות הוויכוח... הרי זו קריקטורה גסה ומבישה, שצריך לשפשף את העיניים כדי להאמין שנדפסה בכלל, וביטאון התק"ם בפרט. ניהלתם בקיבוצים מערכת בחירות מכוערת נגדנו, כאילו היינו אנו האויבים, ולא הליכוד והמפלגות הימין. בסיומה אתם מורידים את הויכוח בינינו לביבי השופכין".

פעילי רצ בקיבוצים, דיווחו אתמול, כי קשה להם להמשיך ולעבוד באווירה שנוצרה בקיבוצים סביבם.

העבודה מחזרת אחר המתלבטים בשיחות טלפון ובביקורי־בית

מאת אילן שחורי

מפלגת העבודה ערכה עד כה יותר מ־57 אלף ביקורי־בית במבצע מאורים ומסבירי־פנים שמטרתו לאתר את ציבור המתלבטים ולשכנעם להצביע עבודה.

נסים זוילי, יו"ר מטה ההסברה במערך, מסר כי רק 5% מהמבוקרים הסתיימו בטריקת דלתות ובסירוב מופגן להיפגש עם נציגי מפלגת העבודה. כ־20% מהנשאלים לא אותרו בגלל שיבושי כתובות ו־30% אמרו כי הם מעדיפים חומר כתוב על פני שיחה אישית.

דיווח על השלב השלישי במבצע הטלפונים נמסר אתמול גם בצוות ההיגוי הפוליטי של מפלגת העבודה. יו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס, אמר כי פעילי העבודה צריכים עתה להתגייס למאמץ העיקרי של הימים האחרונים. אחדים מהשרים דיווחו, כי לאסיפות שעורכת מפלגת העבודה מגיע ציבור שלא היה מזוהה בעבר עם מפלגת העבודה, והדבר מוכיח את ההצלחה הגדולה של המיבצע לאיתור מתלבטים.

"כך" קיבלה מימון לבחירות – אף שנפסלה מלרוץ לכנסת

סיעה בכנסת היוצאת זכאית לקבלת מימון מפלגות לבחירות אם הגישה את רשימותיה; לא נקבע בחוק איך לנהוג בסיעה שנפסלה

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

סיעת כך קיבלה מימון מפלגות לבחירות הי12 בטרם נפסלה התמודדותה בבחירות. הסיעה קיבלה מימון מפלגות חד־פעמי, בסך של 124,200 ש"ח.

על־פי החוק, סיעה בכנסת זכאית לקבל מימון מפלגות לבחירות, אם הגישה את רשימתה לכנסת הבאה. המחוקק לא קבע כיצד לנהוג במקרה של סיעה המיוצגת בכנסת היוצאת, שהגישה רשימתה לוועדת הבחירות, ואולם לא תרוץ לכנסת הבאה בשל פסילתה.

המימון הוא בגובה יחידת המימון לחבר כנסת כפול מספר חברי הכנסת של הסיעה. יחידת מימון לכל ח"כ מגיעה ל־207 אלף ש"ח. סיעת כך קיבלה, לפיכך, סיוע בסך 60% מיחידת המימון, בגין ח"כ אחד בכנסת היוצאת. גובה הסיוע שניתן לכך, מגיע אפוא ל־124,200 ש"ח.

מימון הבחירות ניתן למפלגות בשלושה שלבים: 60% מהמימון ניתן לפני הבחירות, 25% – עם פרסום תוצאות הבחירות, ו־15% מועברים לאחר שמבקר המדינה בודק את ספרי החשבונות של הסיעה ומצא כי נוהלו כהלכה.

סיעות הכנסת הי11 קיבלו באחרונה 60% ממימון המפלגות לבחירות, על־פי מספר חבריהם בכנסת היוצאת. העלות למדינה של מימון המפלגות היא 24.840 מיליון ש"ח. עד כה קיבלו המפלגות 14.904 מיליון ש"ח. סכום נוסף של 6.21 מיליון ש"ח, המהווה 25% מסה"כ מימון המפלגות, יינתן למפלגות לאחר פרסום תוצאות הבחירות. המפלגות יקבלו 3.726 מיליון ש"ח (15% מסה"כ מימון המפלגות), לאחר שמבקר המדינה יבדוק את הניהול הכספי של המפלגות.

מימון מפלגות לבחירות הוא חד־פעמי. בנוסף, זכות המפלגות למימון שוטף במהלך הקדנציה. מימון המפלגות לבחירות אינו כולל את תקציב ועדת הבחירות המרכזית, שנקבע בנפרד.

בג"ץ ביטל את עתירת כך נגד פסילתה; פרקליט כך: שגינו

מאת נדב שרגאי

בג"ץ ביטל אתמול עתירה שהגישה תנועת כך נגד ועדת הבחירות המרכזית ובית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים על החלטות ועדת הבחירות, על פסילתה של כך מאתמול.

עו"ד יהודה רסלר טען תחילה, בשם כך, כי במהלך אישורו של התיקון לחוק יסוד הכנסת, שעליו הסתמכה החלטת הפסילה, נפלה טעות פורמלית, מכיוון שהכנסת לא אישרה בהצבעה הראשונה את התיקון לחוק ברוב מיוחס של 61 ח"כים.

רסלר ביקש אתמול לפני השופטים לחזור בו מהעתירה, לאחר שהתברר לו כי שגה, וכי הכנסת [illegible] חוזרת ותקנת להצבעה הראשונה, שבה עבר התיקון לחוק [illegible] הנדרש. [illegible] ארד, הודיעה כי המדינה מסכימה לביטול, ובימ"ש קנס את העותרים ב־4,000 שקל.

עמוס בן־ורד, סופר הפרלמנטרי של "הארץ" מוסר: בכנסת אומרים, כי נערכו שתי הצבעות בקריאה הראשונה. בפעם הראשונה לא נרשם בפרוטוקול מספר המצביעים בעד התיקון. ח"כים הפנו את תשומת ליבו של יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט, אלי קולס, לכך, והוא הביא את ההצעה להצבעה חוזרת בקריאה הראשונה. בהצבעה החוזרת היה רוב מכריע של כ־80 קולות בעד הצעת החוק. גם בקריאה השניה והשלישית זכה החוק ברוב מכריע, כפי שנדרש לגבי סעיפים "משוריינים" בחוקי יסוד.

רובינשטיין – אורח כבוד בתפילה

לילי גלילי, סופרת "הארץ" מוסרת: ראש תנועת השינוי, אמנון רובינשטיין, היה אתמול אורח הכבוד בתפילה גדולה שערכו כפרים ערבים לכבוד פסילת רשימתו של כהנא מלרוץ לכנסת. התפילה נערכה בכפר ביר אל־מכסור, והשתתפו בה תושבים מכפרים סמוכים. רובינשטיין היה אורח הכבוד היחיד, ופגש גם את בני המשפחות הערביות ששכלו את בניהם במלחמות ישראל. נכבדי הכפר, שהזמינו את רובינשטיין, הודו לו על פעילותו לפסילת כך.

עו"ד פאפו: אני לא נוהג לטעון טענות סרק בבימ"ש

מאת סופר "הארץ"

בתגובה על ההחלטה אתמול אמר עו"ד אהרון פאפו, שייצג את כך בערעור על החלטת ועדת הבחירות לפסילה: שמעתי מבלי התקשרות על תוכן העתירה של עו"ד רסלה. מובן שלא טענתי בבית המשפט את הטענה שהוא ניסה להעלות בבג"ץ וחזר בו. [illegible] השתכנעתי שהתיקון לחוק יסוד הכנסת נתקבל אכן ברוב מיוחס.

אינני נוהג לטעון טענות סרק בפני בית המשפט, ומובן שלא העליתי את הטענה שבגינה חוייב עו"ד רסלר בתשלום 4000 ש"ח לטובת אוצר המדינה.

התחיה תתנה שותפות בקואליציה בהגשמת תוכנית התנחלות רחבה

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

התחיה הודיעה, כי תתנה את השתתפותה בכל קואליציה או ממשלה, מיד לאחר הבחירות, במימוש תוכנית התנחלות, שהכין גוש אמונים. יו"ר התנועה, ח"כ יובל נאמן, אומר כי המדובר בהקמת 11 התנחלויות בשלב המיידי ו־53 התנחלויות נוספות בגדה וברצועה בתוך שלוש שנים.

אתמול נפגש נאמן עם ראשי המתנחלים, ביניהם הרב לוינגר, מנכ"ל מועצת יש"ע, אורי אריאל, וקיבל מהם את התוכנית המפורטת להתנחלות בשטחים בשלוש השנים הקרובות.

נאמן, שכיהן כיו"ר ועדת השרים לענייני התיישבות עד לפירוק ועדה זו בשנת 1984, הודיע כי התחיה מאמצת תוכנית זו בשלמותה, וכי לא תצטרף לכל קואליציה או ממשלה, אשר לא תתחייב בקווי־היסוד שלה לבצע את התוכנית.

11 ההתנחלויות שבהן מדובר עתידות, לדברי נאמן, לקום על אדמות מדינה הרשומות כבר כאמור, על אדמות המוכרזות בחוק כאדמות מדינה ועל אדמות שנקנו על־ידי יהודים.

באשר ל־19 מתוך 53 היישובים המתוכננים לשטח זמן של שלוש שנים, אומר נאמן כי הקמתם אושרה על־ידי הממשלה עוד לפני 5 שנים, אולם ממשלת האחדות, הקפיאה את הקמתם.

מועמד "דרך ארץ" לכנסת מרצה עבודות שירות במקום מאסר

(ע). ראש רשימת "דרך ארץ", המתמודדת בבחירות הקרובות לכנסת הי12, טל אורבך (41), נידון בחודש יוני השנה לששה חודשי מאסר, שאותם הוא מרצה בעבודות שירות לציבור בבית־חולים סיעודי, לאחר שהורשע בניסיון לקבל דבר במירמה ובזיוף בנסיבות מחמירות.

הנאשם הורשע עפ"י הודאתו, בעקבות עסקת טיעון בין התביעה והסניגוריה, המתייחסת לפרשת מירמה והונאה, שנחשפה בשנת 83', בה בוצע קשר להונות את משרד השיכון ובנקים למשכנתאות.

שופט בית־המשפט המחוזי, מיכה לינדנשטראוס, גזר על הנאשם גם 5 שנים מאסר על תנאי למשך 3 שנים, 15 אלף ש"ח קנס, או ששה חודשים מאסר תמורתו, וכן פיקוח של קצין מבחן למשך שנתיים, החל מתום ריצוי עונש המאסר בעבודות שירות לציבור.

של אורבך, שהתגורר אותה עת בטבריה, הובא לדין לאחר שקשר קשר להונות את משרד השיכון ובנקים למשכנתאות לקבלת משכנתאות תוך שימוש בחוזים פיקטיביים של רוכשי דירות בבית־מגורים שהוקם בטבריה.

קיסר יופיע בתשדירי העבודה

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, יופיע בתשדירי הבחירות של מפלגת העבודה. קיסר צולם באספת בחירות שנערכה בחדרה וכן בביקור במפעל.

לא נמסר עדיין מתי ישודרו הקטעים שבהם צולם. השתתפותו בשידורים תאדר כנראה בשתי דקות, במסגרת הפרק הכלכלי־הבחירתי של תעמולת הבחירות מטעם מפלגת העבודה.

בשבועות האחרונים רווחו שמועות שהמפלגה מתכוונת "להסתיר" את קיסר בשל המשברים הקשים הפוקדים את ההסתדרות בשנה האחרונה, הן בחברת העובדים והן בקופת־חולים של ההסתדרות. לכך התווסף עתה המשבר בכור, המקשה על תעמולני מפלגת העבודה את ההדגשה התקשורתית בפרק הכלכלי.

מקורבי קיסר במפלגה ניהלו דיון פנימי על הנושא וטענו שהמפלגה מתנכלת לו והופכת אותו שעיר לעזאזל, בעוד שהאחריות הכוללת רובצת על נציגיה בממשלה לא פחות משהיא מוטלת על כתפי קיסר.

150 אלף דולר הושקעו ברשת מחשבים ארצית ליום הבחירות

מאת אוד גרנור

כ־150 אלף דולר הושקעו בהקמת רשת תקשורת מחשבים ארצית ליום הבחירות לכנסת הי12, שתספק מידע מעובד על תוצאות ההצבעה ברחבי הארץ לוועדת הבחירות המרכזית במשכן הכנסת וגם לכלי התקשורת ולאולפני הרדיו. כך מסר יהודה דיסאפל, מנכ"ל בינת תקשורת מחשבים, שתפעיל את מערך התקשורת ביום הבחירות מטעם המל"מ, במסיבת עיתונאים, שנערכה אתמול בבית־סוקולוב בתל־אביב.

דיסאפל דיווח שמערך התקשורת יקיף כ־5,000 קלפיות שיוצבו ביום הבחירות, ויזרים מידע על תוצאות ההצבעה באותיים בכל ישוב, לרבות השכונות בערים הגדולות. הרשת תקיף למעלה מ־200 מסופים, מצפת עד באר־שבע וכ־20 יחידות לעבוד נתונים.

הרשת תוקם ותופעל במיוחד לרגל הבחירות, ותספק מידע מעובד ממוצאי יום הבחירות ועד לתום השידורים בכלי התקשורת.

היום בונים על טכנולוגיה גבוהה

לאט לאט אך בביטחה מתחוללת לה מהפיכה של ממש בענף הבניה. יותר ויותר חברות בניה וקבלנים עוברים לשיטות בניה חדישות. באתרי בניה רבים ברחבי הארץ תוכל לראות אנשי מקצוע מיומנים מנצחים על מלאכת הבניה בטכנולוגיה של שנות ה־2000.

• קירות חוץ המיוצרים במפעלים חדישים, מורכבים באתרי הבניה ע"י המקצוענים ומבטיחים בידוד תרמי, גימור מדוייק ועמידות לאורך זמן.
• קירות פנים נבנים בשיטת "הבניה היבשה", מבטיחים גימור מושלם, בידוד אקוסטי, ומאפשרים שינויים במבנה הפנימי של הדירה ללא עלויות גבוהות.
• רכיבי העץ והאלומיניום מגיעים לאתר הבניה צבועים ומוכנים להרכבה. רק כך ניתן להשיג רמה גבוהה של דיוק וגימור.
• אביזרי הצנרת המתועשים מורכבים בפשטות רבה ומבטיחים תפקוד תקין לאורך שנים רבות.

כך לנגד עינינו ממש עובר ענף הבניה לשנות ה־2000. כמו בארצות אירופה המערבית כמו באמריקה כך גם אצלנו, היום יותר מתמיד צריך לבנות על טכנולוגיה גבוהה.

לשכת יעוץ לאדריכלים ולקבלנים

במסגרת המבצע לתיעוש הבניה יסייע משרד הבינוי והשיכון במתן מענקים כספיים וייעוץ הנדסי לקבלנים הבונים בניה למגורים ומעוניינים לשלב קירות חוץ מתועשים ומחיצות ב"בניה יבשה".

פרטים בלשכת היעוץ לתיעוש הבניה במרכז הבניה הישראלי, רחוב האוניברסיטה 40 תל־אביב, בימים א', ד' בין השעות 16.30-19.00. טל. 03-425226.

לשכת יעוץ לקהל הרחב

יעוץ בנושא טכנולוגיות חדישות בענף הבניה ינתן לקהל הרחב בלשכת היעוץ לבניה ומגורים במרכז הבניה הישראלי, רחוב האוניברסיטה 40 תל־אביב, בימים ג', ה' בין השעות 15.00-19.00.

ענף הבניה עולה קומה

משרד הבינוי והשיכון · מרכז הבניה הישראלי

יחידת הפרסום - מרכז הבניה/שחמון רבן

هكذا من الأصل

משרדי התעמולה יבוטלו הערב כאות אבל; המערך הציע ביטול עוד אמש

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ"
לענייני מפלגות

במטה הבחירות של הליכוד הודיעו אמש עם היוודע דבר הפיגוע בגבול לבנון לבטל את שידורי תעמולת הבחירות, הערב. יו"ר מטה ההסברה בליכוד, רוני מילוא, פנה למערך להצטרף לביטול השידור כאות של אבל. ממפלגת העבודה נמסר, כי הולכה על כך תתקבל במשך הבוקר.

למעשה, היתה כוונה במפלגת העבודה לבטל עוד אמש את משרדי התעמולה. ניסים זווילי, יו"ר מטה ההסברה במערך, פנה לשופט גולדברג, יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, בשעות אחר הצהריים והציע, כי לאות אבל יבוטלו המשרדים. השופט אמר, כי אינו יכול להחליט על כך והציע כי זווילי יפנה לליכוד לקבל את הסכמתו. זווילי התקשר למילוא אך לדברי מפלגת העבודה התנגד לביטול. מהליכוד נמסר, כי מילוא שוחח עם השופט והתברר לו, כי מבחינה טכנית יהיה קשה לבטל את המשדרים, בעיקר משום שלא היה ידוע בשעות אחר הצהריים מתי ישחרר דובר צה"ל לפרסום את ההודעה על הפיגוע.

מטוסי קרב ישראלים מעל איזור סורי בצפון לבנון

"הסורים ירו אליהם אך החטיאו"

מאת סופר "הארץ"
לעניינים ערביים

2 מטוסי קרב ישראליים עברו אתמול בראשונה את הקו האדום באיזור בעלבק בצפון מזרח לבנון הנמצא בשליטת הכוחות הסוריים.

רדיו "לבנון החופשית" מסר על כך אמש וציין כי סוללות הנ"מ הסוריות ירו אל שני המטוסים הישראליים אך החטיאו.

ראש ממשלת לבנון משבח את הפיגוע

ביירות (ע"ר) ראש ממשלת לבנון בפועל, סלים אל חוס, שיבח אמש את הפיגוע בגבול ישראל.

בהודעה שפורסמה בביירות ציין ראש הממשלה המוסלמי הסוני: "המאבק לשחרור האדמה מידי האויב הישראלי הוא הסוג המציל ביותר של מאבק".

אש"ף

(המשך מעמוד 1)

במסיבת העיתונאים מטעם המתקדמת הגיב ח"כ פלד על החלטת בית המשפט העליון שלא לפסול את רשימתם על־פי בקשת התחיה והליכוד. פלד סיפר, כי לא הופתע מהחלטת שניים מחמשת השופטים, שהיו נגד אישור הרשימה. לדעתו, היו השניים בולטים בעויינותם עוד במהלך הדיון.

פלד אמר, כי מעתה ילמדו במתקדמת את הלקח, וידאגו לכך שגם התבטאויותיהם הפרטיות של חברי המפלגה יאמרו במסגרת מצעה הפוליטי. פלד אמר לסופרת "הארץ" כי הם "מסתייגים מדבריו של הנגבי במפורש. זאת היתה שגיאה שלא להבהיר זאת מיד לאחר הפירסום". פלד התכוון לדברים שאמר חיים הנגבי לעיתון כותרת ראשית כי "התנאי ההכרחי לשלום אמיתי הוא ויתור על ישראל כמדינת העם היהודי. רק אז תנצח הלאומיות הפלסטינית את הציונות ולא תהיה בעיה של קיום יהודי באיזור. הגורם הציוני ילך פייפן בדרכי נועם".

המערך בעד דראושה

אנשי המתקדמת גם הגיבו על הודעתו הרשמית של המערך, כי לא יצרף לקואליציה בראשותו את המפלגות חד"ש והמתקדמת. לדעת ח"כ מיעארי, זו פניה של המערך לקול הערבי להצביע למפלגתו של דראושה. מיעארי הוסיף, כי הקול הערבי של 1988 התבגר מבחינה פוליטית ולא יהיה מושפע מתימרונים.

יו"ר מטה הבחירות של הרשימה המתקדמת, חיים הנגבי, קרא למפלגות חד"ש, רצ ומפ"ם לאמץ את העקרונות לשלום המופיעים בהודעה זאת ולהקים יחד גוש פרלמנטרי, שינהל במשותף מו"מ עם המערך לאחר הבחירות, על הצטרפות או תמיכה בממשלתו ועל על בסיס עקרונות אלה. "לגוש פרלמנטרי כזה אשר יכלול 15 או 20 חברי כנסת תהיה עוצמה וכוח השפעה הרבה יותר מלכל מפלגה בנפרד," אמר הנגבי.

7 חיילים נהרגו

(המשך מעמוד 1)

לבנוניות שהיו במקום.

על נסיבות הפיגוע ידועים הפרטים האלה: סמוך ל־1.30 התכנסו 6 ג'יפים של צה"ל ורכב טרנזיט מלאים בחיילים מ־2 יחידות שונות, בחוכה לצד כביש הדרום הלבנוני. החוכה נמצאת כ־300 מ' מצפון למעבר הגבול שליד מטולה, הנקרא שער פאטמה הגדר הטובה. אל החוכה, שנמצאת ליד תחנת־הדלק של הגדר הטובה, הגיעה מכונית (או שכבר היתה שם) ובה מטען חומר־נפץ המורכב במשקל של 150 ק"ג. נהג מתאבד הפעיל את המיטען בעודו במכונית, לאחר התקבצות כלי־הרכב של צה"ל.

הפיצוץ יצר מכתש בקוטר של 4 מ', וחלקי מכונית־התופת התפזרו לכל עבר. מיד לאחר הפיצוץ החלו חיילים שלא נפגעו, או שנפצעו קל יותר, וכוחות שהגיעו למקום מהשער וממקומות אחרים, בחילוץ הנפגעים, שהוטסו במסוקים לביה"ח רמב"ם בחיפה. פעולות החילוץ התנהלו תוך כדי התפוצצויות של תחמושת, בעיקר רימוני־יד, שהיתה בג'יפים של צה"ל. ההתפוצצויות התחמושת לא מנעו בעד המחלצים להמשיך את עבודתם.

מיד לאחר הפיצוץ הגיעו למקום אנשי מגן דוד אדום מקריית־שמונה ואמבולנסים של צה"ל. במקום הוקם תאג"ד צבאי והנפגעים החלו מקבלים טיפול רפואי מעשרות אנשי־רפואה צבאיים ואזרחיים. האזור כולו נסגר על־ידי כוחות צה"ל. עשר חוכו על האזורים הקרובים לשער פטמה, וכוחות גדולים של צה"ל החלו בסריקות בכל האזור. שעות רבות עסקו אנשי הרבנות הצבאית בפיקוד צפון בניסיונות לאתר חלקי גופות של חיילים שהתעופפו עשרות מטרים ממקום הפיגוע.

ליד מקום הפיגוע ב"מאמאר"

מכונית־התופת התפוצצה 100 מטרים בלבד מהמקום שבו התפוצצה מכונית תופת לפני 3 שנים. בהתפוצצות ההיא נהרגו 12 חיילים.

משני עברי תחום רצועת הביטחון בדרום־לבנון ישנם 5 מעברים, שדרכם מורשים להיכנס כלי־רכב לבנוניים. יתכנו שתי אפשרויות: שמכונית־התופת הצליחה לחדור אל תוך אזור הביטחון למרות שהמעברים מאובטחים באמצעים מתוחכמים ביד(י) [illegible] על־ידי אנשי צבא דרום־לבנון, או שחומר־הנפץ הוטמן בתוך אזור הביטחון באחד מכלי־הרכב הלבנוניים והוסע עד סמוך לגדר הגבול בין ישראל ולבנון בשער פטמה.

בשנים האחרונות ננקטו אמצעי ביטחון מיוחדים גם בשער פטמה במטולה וגם במעבר הגבול בבירנית, וכל מכונית לבנונית המגיעה למקום נבדקת במרחק מטרים רבים משער הגבול עצמו. בשער פטמה עוברים מאות אזרחים לבנונים מדי יום בדרכם מלבנון לישראל. אתמול נתקעו מאות הפועלים במטולה עד אשר הסתיימו פעולות החילוץ בשטח עצמו.

מומחי המחלקה לזיהוי פלילי של המשטרה הגיעו אתמול אף הם לשטח הפיצוץ ואספו את שרידי מכונית־התופת, במטרה לסייע במציאת האחראים למעשה.

"מתנת חיזבאללה לאינתיפאדה"

אתמול נטל עליו את האחריות לפיגוע הארגון השיעי הקיצוני חיזבאללה. לדברי אנשיו, פגיעה זו בצה"ל היא מתנת הארגון לאינתיפאדה של הפלשתינאים.

זמן קצר לאחר הפיצוץ הגיעו למקום אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, והרמטכ"ל רא"ל דן שומרון. הרמטכ"ל ציין שהפיגוע קשה מאוד, אולם המקרה הזה בא אחרי הרבה מאוד מקרים שבהם ניסו ארגוני המחבלים השונים, לשוא, להחדיר מכוניות־תופת לאזור הביטחון בדרום לבנון. שומרון אמר שצה"ל ימשיך לשמור על הגבול בלבנון וכן ישפר וישכלל את כל מה שניתן בתחום מניעת פיגועים.

בתגובה על פיצוץ מכונית־התופת אמר אמש שר הביטחון יצחק רבין: "ידנו תשיג כל רוצח בכל מקום, ואיש לא יינקה. מי ששולח מתאבדים במכונית תופת חייב לדעת כי ישלם את החשבון עד תומו". לדבריו, ארגון חיזבאללה שלקח על עצמו את האחריות להתאבדות המטורפת יכול להתקיים בארץ של התהוהו כמו לבנון, אך העובדה שאין דין ואין דיין, אין שליט ואין שלטון בלבנון, אינה מקנה חסינות, לא ללבנון ולא למטורפי חיזבאללה.

שר הביטחון הביע צער ושלח את תנחומיו למשפחות השכולות, וכן שיגר ברכת החלמה מהירה לפצועים.

בהודעתו ציין שר הביטחון, שמטרתו של אזור הביטחון היא למנוע פיגועים נגד תושבי יישובי הצפון. פיגוע ההתאבדות אתמול באזור הביטחון בקרבת מטולה, מנע אולי אסון כבד ביישובי הצפון, אך צה"ל שילם מחיר כואב מאוד.

ההגנה על יישובי הצפון, אומר רבין, תובעת מאמץ גדול ביותר מצה"ל ומכוחות הביטחון האחרים. צה"ל עומד במבחן, אך גם נאלץ לשלם מחיר.

סופרו המדיני של "הארץ" מוסר: ראש הממשלה, יצחק שמיר הגיב אמש על הפיגוע: היד הבוטחת והמהודקת של ישראל תשיג את הרוצחים — כולם וכל אחד מהם. נחסל את ארגוני הרצח ונוסיף לשמור על כרחנו, על בטחונה של מדינת ישראל וכל אזרחיה. אנו אבלים על נפילת טובי בנינו ולוחמינו, ומזדהים עם כאבן האבלן של המשפחות.

ראש הממשלה שלח איחולי החלמה לפצועים והבטיח כי "נעשה הכל למניעת מעשי הרצח והחבלה בכל גבולות ארצנו".

חיזבאללה הכריז "כוננות כללית"

ראשייה, לבנון (ע"צ). תנועת חיזבאללה הפרו־איראנית הכריזה אמש "כוננות כללית" בשורותיה, לקראת אפשרות של פעולת־גמול ישראלית, עקב פיגוע ההתאבדות בדרום לבנון, כך מסר דובר הארגון.

"אנו מצפים בכל רגע לפעולת תוקפנות ישראלית, ואנו מוכנים לכל האפשרויות", מסר דובר של "ההתנגדות האיסלמית" הזרוע הצבאית של חיזבאללה בדרום לבנון.

כתב סוכנות הידיעות הצרפתית מסר, כי אנשי חיזבאללה וכלי־הרכב הצבאיים שלהם עשו אמש את דרכם לעמדותיהם בשולי רצועת הביטחון, ובגיזרה הצבר תנועות ומרגמות.

אבנים יודו לעבר רכבות ליד תל ברוך

(ע). אבנים הושלכו אתמול בערב לעבר רכבות נוסעים, שחלפו באיזור תל ברוך.

המקרה הראשון ארע סמוך לשעה 4 אחר הצהריים. רכבת, שיצאה מתחנת הרכבת בצפון תל אביב והיתה בדרכה לחיפה, נרגמה באבנים סמוך לאזור תל ברוך. איש לא נפגע ולא נגרם נזק.

כעבור כ־40 דקות שוב הותקפה רכבת נוסעים באבנים. על רכבת, שהיתה בדרכה לתל אביב, נזרק מספר אבנים, מאותו אזור בו הושלכו האבנים קודם לכן. שני חלונות באחד הקרונות נופצו ומשברי הזכוכית נפצעה קל בפניה ובידה, נוסעת בת 76 מחיפה. הנוסעת נזקקה לטיפול רפואי.

הרקע עדיין לא ברור ומשטרת מרחב דן פתחה בחקירה.

הסוכנות תעביר הטיפול בעולים למשרד הקליטה

(ע). הושג הסכם בין הסוכנות לממשלה בדבר העברת כל שירותי הקליטה הבסיסית לידי הממשלה ובכך ליצור רשות קליטה אחת. שמחה דיניץ, יו"ר ההנהלה הציונית, ומנדל קפלן, יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית, הודיעו על כך אמש, במסיבת עיתונאים במלון המלך דוד בירושלים.

עד במשפט גבעתי: אבי הוכה גם בבית וגם במאחז הצבאי

4 הנאשמים שמחו כאשר בנו של האני אל־שמי, שמת ממכותיהם של חיילי גבעתי, אישר את גרסת ההגנה, כי היו עוד מכים

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

בראשונה מאז תחילת משפטם של ארבעת חיילי גבעתי, הנאשמים בהריגת יכתו במכות של תושב מחנה־הפליטים ג'יבליה, האני אל־שמי, באוגוסט השנה, חל מפנה, כאשר אחד מעדי התביעה המרכזיים, בנו של הנרצח, יד

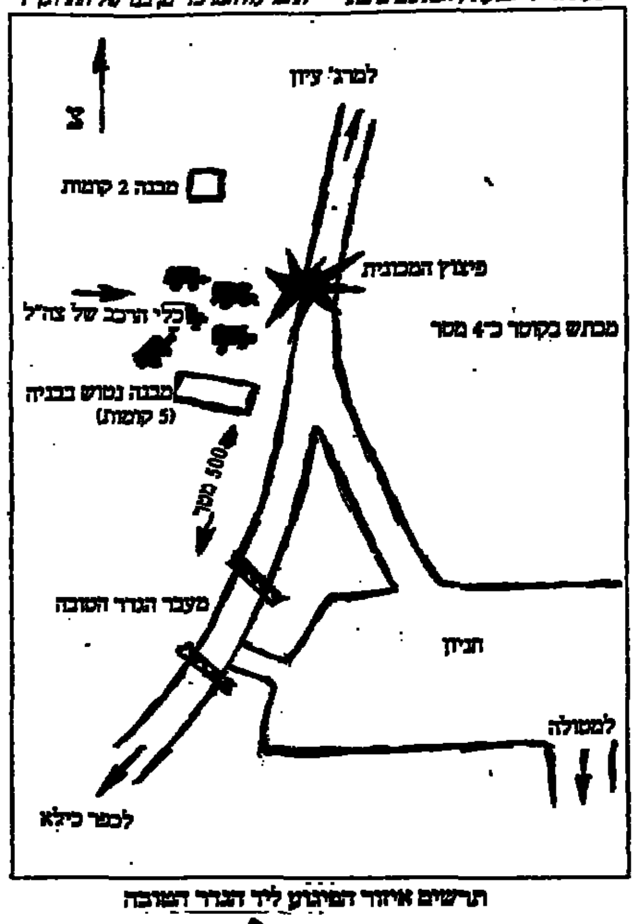

תרשים איזור הפיגוע ליד הגדר הטובה

סוף האני, הודה כי אביו הוכה מכות קשות במאחז ג'יבליה ובכך, למעשה, חיזק את גרסתם של הנאשמים כי קורבן ההתעללות מת ממכות של חיילים אחרים ולא ממכותיהם, כיוון שהם היכו אותו בביתו ולאחר מכן העבירו אותו למאחז ג'יבליה.

לשאלת נשיא בית־הדין הצבאי, אל"מ עמנואל גרוס, והשופט אלון ג'ילון, ענה העד: "היכו אותו מכות קשות בחזה וברגליים. אני לא יודע כמה חיילים עשו את זה. יכול להיות פעמיים או שלוש פעמים. זה היה במאחז ג'יבליה".

לאור עדות זו, שוקלים הסניגורים לפנות לבית־המשפט בבקשה לשחרר את ארבעת החיילים ממעצרם ואף לשקול את ביטול האישום.

ארבעת החיילים שמחו כאשר סיים האני הבן את עדותו.

אתמול נודע, כי שלטונות צה"ל ערכו שחזור של המקרה ובישיבות הבאות תוצג גם קלטת וידאו ובה תיאור כיצד הוכה האני אל־שמי וכיצד מת.

בתחילת הדיונים המשפטיים אירעה תקרית, כאשר אשתו של המנוח ואחד הבנים הגיעו לבית הדין והחלו לצעוק, "אללה אכבר", תוך שהם מושיטים אצבע מאיימת לעבר חיילי גבעתי.

במהלך המשפט אתמול הציג התובע הצבאי סרן ירון לוי מקל מטאטא, שבו הוכה אל־שמי, אך הסתבר כי המדובר במקל מטאטא, שנלקח מהבית לצורך שחזור ומקל המטאטא, שבו הוכה אל־שמי נעלם.

המשך המשפט נדחה ל־25 לאוקטובר ואז יעידו החוקרים במשטרה הצבאית ובן מפקדם הישיר של ארבעת החיילים, סגן רפי סוויל.

מאז תחילת האינתיפאדה פוצצו בשטחים כמאה בתים

אלופים בצה"ל (בקבע ובמילואים) חלוקים בדעותיהם על יעילות ההריסה כאמצעי ענישה והרתעה – מורשת המנדט הבריטי בא"י

מאת סופר "הארץ"

מאז החלה האינתיפאדה, לפני כשנה, הרס צה"ל כמאה בתים ביהודה, שומרון וחבל עזה. עד 1982 נהרסו 1,265 בתים בשטחים, מכוח תקנה 119 של תקנות ההגנה לשעת חרום אשר ירשה ישראל מן המנדט הבריטי (בתיקון קל שהוכנס ב־1948). הדעות חלוקות בדבר יעילות ההריסה כאמצעי ענישה והרתעה, ואחדות מהן נסקרות בכתבה במוסף "הארץ" שיופיע מחר.

לדברי אלוף (מיל') שלמה גזית, שהיה מתאם הפעולות בשטחים בשנים 1967־1974, האמין שר הביטחון דאז, משה דיין, ביעילותו של פיצוץ בתים.

גזית כותב, כי הריסת בית גורמת להתקשרות הבעלים עם ארגוני החבלה, המסייעים במימון לשיקום המשפחה. מגרעת אחרת היא התלכדות השכנים בסיוע למשפחת המגבל והה[illegible] תגובות להרחיב הבית.

אלוף (מיל') יונה אפרת, שהיה מפקד פיקוד המרכז, גורס כי "כוחות הביטחון צריכים להשלים מזה, לא לשקול אם פעולה מסוימת מסכנת אותנו או לא". ואילו אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, כתב בתצהיר לבג"ץ ב־2.9 השנה "מדיניות (פיצוץ הבתים) הביאה לתוצאות. מספר בקבוקי התבערה הבודקים פחת בשיעור משמעותי מאז הופעלה תקנה 119 במלוא חומרתה נגד בתיהם של זורקי בקבוקי התבערה. ככל שהסנקציה המופעלת חמורה יותר, כן גדל האפקט ההרתעתי שבביצוע".

סיכם את התרשמותו שלמה גזית: "בסלום הבי שחור לא השפיעו של־21 שנה, [illegible] עד בבנדף לפוצץ בתים".

פראט אנד וויטני עשויה לרכוש מניות הממשלה במנועי בית שמש

משלחת מטעם החברה ביקרה אתמול במפעל ובחנה את מצבו הכלכלי

מאת איתן אבריאל
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת "פראט אנד וויטני" מארה"ב וכן שתי חברות נוספות בוחנות את האפשרות לרכוש מידי הממשלה את מניותיה בחברת מנועי בית שמש. משלחת מטעם פראט אנד וויטני ביקרה אתמול במפעל והביעה רצון לחזור ולהשתתף בדירקטוריון החברה. זאת לאחר, שהתנאים אותם הציבו בפני ממשלת ישראל, על מנת לחזור ולהשתתף במועצת המנהלים הולכים ומתמלאים.

שלושת התנאים היו, שהממשלה תשלם את חובות המפעל, שיפוטרו כמחצית מעובדי המפעל בהתאם להחלטת הממשלה ושהחברה תשוחרר מתוך חברות הממשלתיות.

לאחרונה שילם האוצר את כל חובות המפעל לביטוח הלאומי ולקרנות הפנסיה. גורמים באוצר כמה, שבתוך חדש ישולמו גם החובות לבנקים ולמס הכנסה, שמאומדים בכ־100 מיליון שקלים. במקביל הושלם תהליך פיטורי העובדים ומאז תחילת ספטמבר מועסקים בחברה כ־385 עובדים בלבד. כן בודקים באוצר אפשרות לשחרר את המפעל מחוק החברות הממשלתיות.

באוצר בוחנים גם את הצעותיהם של שני גורמים נוספים, שהביעו רצון לרכוש את מניות הממשלה במפעל (60% מכלל המניות). פראט אנד וויטני מחזיקה כ־40% ממניות החברה והיא אחת המעוניינות לרכישת יתרת המניות, שבידי הממשלה.

יו"ר הדירקטוריון של מנועי בית שמש, בן עמי גוב, מסר ל"הארץ", כי מאז צמצום מספר העובדים החל המפעל לפעול בצורה כלכלית והוא צופה, כי שנת 1988 תסתיים בהפסד לא גדול. החברה מקווה לסיים את השנה הבאה ללא הפסד. במסגרת מאמצי ההבראה, כינס אתמול גוב את כל עובדי המפעל וביקש מהם לסייע למפעל על ידי הגדלת התפוקה וויתור על תוספת שכר.

במלאת חמש שנים לפטירתו של יקירנו

בומה נפתלי ז"ל

תתקיים אזכרה לזכרו ביום ראשון יב' בחשון תשמ"ט 23.10.88 בשעה 16.00 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול.

נפגשים ליד שער בית העלמין הצבאי

המשפחה

במלאת שנה לפטירתה של יקירתנו

לוסיה פרידמן ז"ל

נקיים אזכרה על קברה בבית־העלמין בנחלת־יצחק ביום ראשון, י"ב בחשון תשמ"ט (23.10.88) בשעה 15.00

בעלה: מונדק־ארנולד פרידמן
בניה: יורם ומיקי פרידמן
עמי ודיטה פרידמן
נכדיה: לי, דנה, יהונתן, נועם, אבי, מורן, יעל.

אנו מודיעים בצער רב שיקירנו

יוסף גנר (גסנר)

איננו

ההלויה תתקיים היום יום חמישי ט' חשון תשמ"ט 20/10/88 בשעה 1.00 אחה"צ בבית העלמין הדרום גבול חולון בת־ים (השער הראשי)

המשפחה

נא להמנע מביקורי תנחומים

למשפחות לנדאו, וולטש וולפסון,

אתכם באבלכם הכבד בהלקח

עובד בן עמי ז"ל

דוד, סמי ויולי עופר
והמשפחות

במלאת שנה למות יקירנו

זרח גולן ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום א' י"ב בחשון תשמ"ט 23.10.88
בשעה 15.00 בבית העלמין שבנחלת יצחק

המשפחה

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה

פרופ' **מינה שיפמן** (נדל)

הלויה תצא מביתה רח' רופין 31, רחובות, היום יום חמישי ט' חשון תשמ"ט 20.10.88 בשעה 2.00 לבית העלמין הישן ברחובות.

המשפחה האבלה

יקירתנו

דבורה מלחי

אלמנת מאיר מלחי ז"ל

איננה

ההלויה תתקיים היום יום חמישי ט' בחשון תשמ"ט 20/10/88 בשעה 11.00 לפנה"צ בבית העלמין הדרום גבול חולון בת־ים

אוטובוס יצא בשעה 10.00 לפנה"צ מבית המנוחה רח' אחד העם 106 תל־אביב

יושבים שבעה בבית המנוחה

האבלים: בתה וחתנה: עדנה ואפרים בריינר
בתה וחתנה: עפרה ונתן פוקס
בתה וחתנה: דפנה וראובן לוטן
אחיה, אחיותיה, נכדיה, ניניה
וכל בני המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת בעלי, אבינו, אחי וסבנו היקר והאהוב

מרדכי (מרצ'לו) **פורטיס**

ההלויה תתקיים היום יום חמישי ט' חשון תשמ"ט 20.10.88 בשעה 11.30 לפני הצהרים בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון בת־ים

נפגשים על יד השער הראשי

האבלים:
רעיתו: שרה
בנו וכלתו: אפרים ותמי
בתו: ג'ני
אחיו: בנימין וב"ב
נכדותיו וכל בני המשפחה

צילי להמן

איננה

ההלויה תתקיים ביום שישי י' חשון תשמ"ט 21.10.88 בבית העלמין בטבעון

בימי השבעה נא לפנות לטלפונים:
052־575421 ,08־585420 ,04־382024

המשפחה

קואופרטיב דן
משתתף בצער חברו הגימלאי
אברהם ויסברג והמשפחה
על מות
האב ז"ל

קואופרטיב דן
אבל על מות חברו הגימלאי
אהרון רפאל ז"ל
ומשתתף בצער המשפחה

על פטירתו של
פרופ' **הנס י. סלינגר**
(מיסדה ומנהלו של מכון הרנטגן)

אבלים: צוותי מכוני הרנטגן
במרכז הרפואי בילינסון

לד"ר **אוברי יופה**

אתך בצער ובאבל על מות

אימך ז"ל

ישרס
חברה להשקעות בע"מ

מועדון נוה אביב
(כפר שמריהו) בע"מ

למשפחת וקסנר

משתתפים בצערכם הכבד
על פטירתו של חברנו

אינג' **וקסנר ליאון** ז"ל

סולל בונה
ארצות חוץ בע"מ

לחברנו **אברהם יבין**

אתך באבלך על מות אמך

בלה ז"ל

בית עם עובד

פרס נובל בפיסיקה – לשלושה מארה"ב; בכימיה ל־3 גרמנים

שטוקהולם (ע'יד רע"צ). פרס נובל לפיסיקה ל־1988 הוענק אתמול לליאון לדרמן, מלווין שוורץ וג'אק שטיינברגר מארה"ב. כך הודיעה האקדמיה המלכותית השוודית למדעים.

השלושה זכו בפרס של 400 אלף דולר על מחקריהם בתחום "שיטת קרן נייטרינו והצגת המבנה הכפול של הלפטונים, על־ידי גילוי נייטרינו מואוני".

בהודעת האקדמיה נאמר, כי עבודות אלה הובילו לגילויים שפתחו הזדמנויות מחקר חדשות בכל הקשור למבנה הפנימי ביותר של דינאמיקת החומר.

"שני מכשולים חשובים על דרך התקדמות מחקר הכוח החלש, אחד מארבעת כוחות הטבע הבסיסיים, סולקו מן הדרך כתוצאה ממחקר המדענים שזכו בפרס", נאמר בהודעה.

עבודת המחקר תוכננה בשנות ה־60 באוניברסיטת קולומביה בניו־יורק, ובוצעה במעבדת המאיץ הלאומי בברוקהייבן שבלונג־איילנד.

לדרמן (66) הוא מנהל המעבדה למחקר על שם פרמי בבאטאוויה ליד שיקאגו. שוורץ (55), שכיהן כפרופסור באוניברסיטאות קולומביה וסטנפורד, מנהל חברת תקשורת מחשבים בקליפורניה. שטיינברגר (67) עובד במעבדות מרכז המחקר הגרעיני ליד ז'נווה.

יוהאן דייזנהופר, רוברט הובר והארטמוט מישל, שלושתם ממערב־גרמניה, זכו בפרס נובל לכימיה. השלושה קיבלו את הפרס בסך 400,000 דולר "על קביעת המבנה התלת־מימדי של מרכז התגובה הפוטוסינתטית".

האקדמיה המלכותית השוודית ציינה, כי הם היו הראשונים שפתרו בעיות מפתח בשאלה כיצד פועל תהליך הפוטוסינתזה. זהו התהליך שבו קרני השמש הופכים לאנרגיה כימית המשמשת מזון לצמחים ובעלי־חיים.

רוברט הובר. מדען ממערב גרמניה, הוא הזוכה המאושר בפרס נובל בכימיה. הוא קיבל את הפרס על מחקר בתחום הפוטוסינתזה (צילום: איי־פי)

17 חתני פרס נובל קוראים למו"מ במזה"ת

וואשינגטון (ע'י). 17 אמריקאים שזכו בפרסי נובל ב־18 תחומים, קראו שלשום למו"מ ולפשרה במזה"ת כיוון שזו הדרך היחידה להשגת שלום.

אם יושג הסכם, הוא עשוי להגן על "בני מיעוטים החיים במולדת פלשתינית, שגבולותיה ייקבעו בצורה שתבטיח את השאיפות הביטחוניות והלגיטימיות של ישראל", אמרו.

המכתב שלהם מכוון למנהיגי המזה"ת, לאש"ף, למשל דייען ולבריה"מ.

"כל הצדדים חייבים, בסופו של דבר, להכיר בעובדה שלא יושג שלום ללא פשרה ושאין סיכוי לשלום ללא מו"מ", נאמר באגרת.

על המכתב היו חתומים, בין היתר, לינוס פאולינג, זוכה פרס נובל לכימיה ב־1954, הרברט סימון, שזכה בפרס נובל לכלכלה ב־1978, ארוואוד פארסל – חתן פרס הפיסיקה ב־1952 וג'יימס טובין – בעל פרס הכלכלה ב־1981.

לתקשורת בבריטניה אסור לשדר ראיונות עם המחתרת האירית

בלונדון מציינים: השלטונות חרגו אף מעבר להגבלות המוטלות על אש"ף בישראל ועל תומכי המחתרת הבאסקית בספרד

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). ממשלת בריטניה קיבלה אתמול החלטה חסרת־תקדים מאז מלחמת העולם השנייה: היא אסרה על כלי־התקשורת האלקטרוניים לפרסם ראיונות עם הטרוריסטים בצפון־אירלנד ועם תומכיהם הפוליטיים. המדובר בצעד מרחיק־לכת, אשר עורר ביקורת חריפה מצד האופוזיציה והעיתונות. בלונדון מציינים, כי השלטונות חרגו אף מעבר להגבלות המוטלות על אש"ף בישראל ועל תומכי המחתרת הבאסקית בספרד.

על החלטת הממשלה בישר שר־הפנים דאגלס הארד לחברי פרלמנט מופתעים למדי ביומו הראשון של מושב הסתיו בבית־הנבחרים. הוא אמר, כי שורה של מעשי רצח הביאו את הקבינט להחלטה המונעת מן הטרוריסטים את נשק התעמולה. הוא הבהיר, כי ההגבלות כוללות ראיונות בלבד, וכי הרדיו והטלוויזיה יוכלו לדווח על הנעשה בצפון־אירלנד. התקנה החדשה לא תחול על העיתונות הכתובה.

המהלך הממשלתי תמוה במיוחד משום שהוא כולל לא רק את קבוצות הטרור הקאתוליות והפרוטסטנטיות בצפון־אירלנד, אלא אף את זרועותיהן הפוליטיות. כתוצאה יהיה כלול גם ה"שין פיין", האגף הפוליטי של מחתרת האי־אר־איי, ואפילו 55 נבחרים במועצות המקומיות וחבר הפרלמנט היחיד שיש לתנועה, יהיו מנועים מלדבר לכלי־התקשורת. החוק גם אוסר ציטטות עקיפות של מרואיינים, אם יש בדבריהם תמיכה בטרור. שר־הפנים הזהיר שהפרת הוראותיו עלולה לגרום לעונשים כבדים.

מנהיגי הלייבור והליברלים גינו את ההחלטה, עליה מתחו ביקורת של מרגרט תאצ'ר, וטענו כי לא יהא בה כדי להרתיע את הטרור. לדבריהם, יטענו מעתה אנשי האי־אר־איי ברחבי העולם כי סותמים את פיותיהם. גם ראשי תחנות השידור הביעו דאגה מן ההגבלות שנכפו עליהם. בי־בי־סי כבר היה מנוע אמש להביא את תגובותיהם של האירים הקאתולים בשל אותה תקנה.

טיהור בצמרת היוגוסלווית: סולקו 5 מחברי הפוליטביורו

בלגראד (ע'י). המפלגה הקומוניסטית היוגוסלאווית הדיחה אתמול אחד מ־23 חברי הלשכה הפוליטית השלטת, וקיבלה את התפטרותם של 4 אחרים, במסגרת טיהור שנועד לשים קץ לתסיסה האתנית ולאנדרלמוסיה הכלכלית.

דובר המפלגה אמר במושב של הוועד המרכזי של המפלגה, כי הודח חבר הפוליטביורו הוותיק דושאן צ'קרביץ', נציג של סרביה, הרפובליקה הגדולה ביותר ביוגוסלאוויה.

קודם לכן קיבלו מנהיגי המפלגה רשמית את התפטרותם של 4 מחברי הלשכה הפוליטית, שפרשו מתפקידיהם בין 26 בספטמבר ל־16 באוקטובר. ביניהם, שני ראשי מפלגה פדראליים לשעבר, בוסקו קרונוביץ' ומילאן רנקוביץ', ושני מנהיגים אזוריים בכירים, קולי סירוקה מקוסובו ופראנץ' סטינץ' מסלובניה.

שידוד המערכות בפוליטביורו בוצע בתום 3 ימי דיונים בוועד המרכזי. מושב זה זומן כדי למצוא פתרונות לשלושת החודשים של תסיסה אתנית בין סרבים, הלאום הגדול ביותר ביוגוסלאוויה, לבין אלבנים אתניים במחוז קוסובו.

צ'קרביץ' הודח בעקבות הצבעת אי־אמון.

המשבר הפוליטי מתמקד בניסיונם של אקטיוויסטים סרביים להחזיר לעצמם את השליטה על קוסובו, מחוז שנמצא בתוך הטריטוריה הסרבית בדרום יוגוסלאוויה, אך קיבל אוטונומיה נרחבת ב־1974.

אין ספק, כי הדחתו של צ'קרביץ' פגעה בסלובודאן מילושביץ', מנהיג המפלגה הקומוניסטית הסרבית, שעמד בראש המערכה בענין קוסובו.

הוא הכריז בוועד המרכזי, כי הקומוניסטים הסרבים יזמו בהדחתו של צ'קרביץ', כדי לראות אם היתה מוצדקת.

צ'קרביץ', שהיה קרוב למושבה, הודיע תחילה לוועד המרכזי שהוא מקבל את ההחלטה. אולם, לאחר דבריו של מנהיג המפלגה מילושביץ', הוא אמר כי לא יעזוב עדיין רשמית את תפקידו.

הירוהיטו מדמם

טוקיו (ע"צ). הקיסר הירוהיטו מיפאן הקיא בלילה האחרון דם – נמסר בהודעה רפואית.

עוד מציינת ההודעה, כי היו לקיסר בלילה גם דימומים מפי הטבעת, והרופאים נאלצו לתת לו עירויי־דם נוסף של 200 סמ"ק.

עם זאת, מציינת ההודעה שאין מקום לבהלה.

היפר קו-אופ

קנו היום בקו-אופ ושלמו בחנוכה ב-2.12.88
פרטים בסניפים

הזול מכולם!
פתוח במוצ"ש!

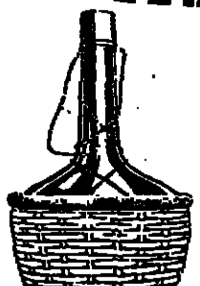

יין הילולים
בציר 88
750 מ"ל
4.50

סלטים במשקל
חומוס, טחינה, חצילים, טורקי
100 גרם
.74

פילה סייט מצופה
300 גרם
2.50

אבקת כביסה פרסיל
3 ק"ג
14.85

כלי בית ומתנות
עד תום המלאי
בהנחות עד
30%

לפתן שזיפים מיובשים 2.96
לפתן אננס שלם 2.36
טחינה קו-אופ 1/2 ק"ג 3.18
טובשילים 1.95
"מגדן" וופלים שוקו לימון 500 גרם 3.48

מצות אביב/מצות ישראל
בעכים, מציות, קרקרים, עוגיות ומצות
במבצע יצרן

"מן" דגים
בחגיגה מתחת לאפס
הנחות עד 20%
פילה פרורי לחם 400 גרם 3.50
דג ברבוניה 1 ק"ג 6.70
"תפוד" צ'יפס הכפר 800 גרם 4.70
מעדני נתניה
נקניק הודו מובחר 1 ק"ג 13.05

ניר טואלט איריס 1/24 9.35
מוצרי טיפוח ניוואה לעור הנחות עד 30%
מגן תחתון "פנטי" 30 יח' 2.86
שוופס 2 ליטר 1.93
חטיף "בום" 80 גרם .99
שמן "סלטית" זיתה 1 ליטר 4.98

המכירה הגדולה לחורף
סט מצעים למיטה כפולה 79.90
סט מצעים למיטת יחיד 49.90
שמיכת אקרילן 29.90
"סריגי לבנה" סוודרים לנשים וגברים 39.90
סווצ'ר "ברבור" 19.90

חדש ב- אלהמרולוו אלקטרוני
מקררי "אמקור" החל מ-215 ש"ח בחודש
באספקה מהירה כולל הובלה

וידאו נשיונל G-33 במחיר מיוחד
ב-12 תשלומים

"מעונין לקנות מכונת כביסה?
יועץ מיוחד של חברת "אלקטרה"
יגיע לביתך חינם!
ח"ג ליוסי בשעות הערב 03-952016

לייעוץ ומידע
ח"ג:
03-7551111

★ תל-אביב – היפר היפר, מול אצטדיון הכדורסל
★ גבעתיים – בית יהלומים, רמת־חן רח' כורזין 1, טל' 747039
★ ראשל"צ – רח' צבי פרנק 39, טל' 9640124
★ אשקלון – שד' בן־גוריון, ליד בית המשפט, טל' 051-3345
★ כפר-סבא – רח' י. כהן 2 שכונת אליעזר, טל' 052-910288
נתניה – רח' דוד פנחס, אזור התעשיה מזרח, טל' 053-37485
דן - שכון דן – רח' הברזל 4 רמת־החייל
★ בת-ים – רח' העמל 20 אזור התעשיה, טל' 5514894
★ נס-ציונה – נוה כרמית, רח' בילו מרכז מסחרי
★ באר-שבע – לב הנגב - דרך חברון, טל' 057-77524
★ הרצליה – בר־כוכבא רח' בן־גוריון 56, טל' 052-543326
★ חדרה – לב־שומרון צומת ביח"ר אליאנס, טל' 063-30377

קו אופ
היפר קו-אופ
קו אופ

עליות מתונות בבורסות העולם במלאת שנה למפולת וול סטריט

הבורסה של ניו־יורק טרם החזירה לעצמה את השיא שממנו נפלה; מי שלא מכר לפני שנה את מניותיו בטוקיו כבר הספיק להרוויח

לונדון (ע"ר). הבורסות למניות בעולם כולו ציינו את יום השנה למפולת הגדולה של 1987 בעליות מתונות – בהמשך לעליות בוול סטריט – לרמה הגבוהה ביותר מאז "יום שני השחור" ב־19 באוקטובר אשתקד.

הבורסה של טוקיו, הגדולה בעולם, נסגרה אתמול תוך עלייה, בתגובה לעלייה של 19 נקודות במדד דאו ג'ונס בוול סטריט שלשום.

בעקבות טוקיו הלכו כל הבורסות בעולם, בהן נרשמו במהלך המסחר עליות במחירי השערים.

עם זאת, הבורסה של טוקיו היא היחידה, בה נמחקו כל הירידות וכל ההפסדים במפולת הגדולה לפני שנה.

הבורסה בניו־יורק עדיין מתחת ב־20% לרמה שלפני המפולת וזו של לונדון – ב־24%.

בסך הכל, היו ברוב הבורסות שעות מסחר רגילות. השווקים היו זהירים עם מגמה לעליות.

ב"יום השחור" של אוקטובר 87, ב־19 באוקטובר 1987, ירד מדד דאו ג'ונס בוול סטריט ב־508 נקודות. ביום שלישי, היה המדד עם סגירת המסחר בניו־יורק 2,159.85 בהשוואה לשפל של 1,738.40 אליו הידרדרה הבורסה לאחר המפולת, וההשוואה לשיא שלא היה כמותו של 2,722.42, שנרשם באוגוסט 1987 לפני המפולת.

אם כי וול סטריט עדיין מתחת ב־20% לשמת השיא, הרי מדד ניקיי בבורסה של טוקיו החזיר לעצמו את כל הנקודות שאיבד מאז ההידרדרות, וכל אלה שהחזיקו במניות, לא נבהלו ולא מכרו, כל המשקיעים בשוק הזה אפילו יצאו ברווח.

"המשקיעים לא מכרו מבהלה שהשיג שיא חדש בתקופה שלאחר המפולת", אמר ברוקר בטוקיו. "מעודד לראות את ההתאוששות בשוק, אם כי המתווך בימים אלה אינו מלהיב במיוחד", אמר.

"פרשת לילהאמר" בנוסח קניה:

משטרת נורווגיה עצרה חוליה שבאה לחסל מנהיג גולה מקניה

מאת אליהו הובר

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). היחסים המתוחים בין ממשלות קניה ונורווגיה, שגרמו אשתקד להחלטת נשיא קניה, דניאל אראפ מוי, לבטל ביקור ממלכתי בשלוש מדינות סקנדינביה, בהן האשם ביחס ברוטאלי של מתנגדיו הפוליטיים בקניה, החריפו אתמול פעם נוספת לאחר שמשטרת אוסלו הצליחה לעצור חוליה בת ארבעה אנשים שנשלחה מקניה לאוסלו במטרה לחסל את מר וזא וואמבאווה, אחד מיריביו הפוליטיים הבולטים ביותר של הנשיא מוי.

עדויותיו של וואמבאווה שזכו להבלטה בכלי התקשורת של סקנדינאוויה היו גורם לפרסומים עוינים נגד הנשיא מוי והחלטתו לבטל את ביקורו ב־3 מדינות סקנדינאוויה.

וזא וואמבאווה שהיה במולדתו עיתונאי ונבחר לפרלמנט, נאסר כמה פעמים והצליח בשנת 1986 להימלט לסקנדינביה, משם הגיע לנורווגיה כפליט פוליטי.

השיטת חוליית החיסול היתה בעקבות עיתונאי של שירות השידור הבריטי שהגיע לאוסלו לראיין "בישוף" אורח מקניה. העיתונאי חשד בזהותו של ה"בישוף" ומסר על חשדיו למשטרת נורווגיה. החקירה גילתה כי האיש אינו בישוף כי אם חבר בחוליה של ארבעה אנשים – שניים מקניה ושניים בעלי דרכון של אתיופיה ואוגנדה, שבאו לנורווגיה לחסל את וזא וואמבאווה. החוליה נעצרה בשגרירות קניה בשטוקהולם – והפרשה סיבכה גם דיפלומטים בשגרירות קניה בשטוקהולם.

עיראק: אנו תומכים במאמצים לייצב את שוק הנפט בעולם

בגדד (ע'י, ע"צ). עיראק הודיעה אתמול על תמיכתה במאמצי קרטל הנפט אופ"ק לחסום את הידרדרות מחירי הנפט בשוק העולמי – אמר שר הנפט, עיסאם עבדול רחים שלבי, בריאיון לסוכנות הידיעות העיראקית.

עד כה סירבה עיראק לקיים את מיכסת התפוקה שנקבעה לה באופ"ק. היא דרשה כי התפוקה שלה לא תיפול מזו של איראן.

שלבי, שיעמוד בראש המשלחת העיראקית לישיבת שרי הנפט של אופ"ק במדריד, אמר בראיון כי מדיניותה של עיראק היא לתמוך במאמצי אופ"ק לייצב את שוק הנפט מאחר שהדבר עולה בקנה אחד עם האינטרסים שלה.

הוא אמר, כי ירידות המחירים בשוק העולמי נגרמו על־ידי הזלות שהציעו כמה מיצואני הנפט. הוא הוסיף ואמר, כי עיראק תהיה מוכנה לדון בכל רעיון ויוזמה להשבת הסכם תפוקה שיענה על "הזכויות הלגיטימיות של עיראק".

עיראק שואבת כיום 2.7 מיליון חביות ליום לעומת 2.3 מיליון חביות, שהיא תפוקת הנפט של איראן.

ראפסאנג'אני: איראן חייבת להשיג נשק כימי וביולוגי

ניקוסיה (ע"ר). המפקד הצבאי העליון של איראן, עלי אכבר האשמי ראפסאנג'אני, אמר אתמול כי איראן חייבת לשקול השגת נשק כימי וביולוגי. כך מסרה סוכנות הידיעות האיראנית.

"נשק כימי וביולוגי הוא הנשק האטומי של העניים וקל לייצרו. אנו חייבים לפחות לשקול אם נוכל להשתמש בו במערך ההגנה", אמר לבכירי מפקדי הצבא.

איראן הכחישה עד כה האשמות מצד עיראק, כי הפעילה נשק כימי במלחמה בין שתי המדינות.

"על אף שהשימוש בנשק זה הוא לא־אנושי, המלחמה לימדה אותנו שהחוק הבינלאומי הוא רק כתם של דיו על הנייר", טען ראפסאנג'אני בראיון.

ראפסאנג'אני אמר עוד, כי יש להמשיך ולקיים את הצבא ואת משמרות המהפכה כיחידות נפרדות, ויש למנוע תחרות ביניהם.

במכרז חשוב צריך להשתתף
O.K.
או.קי. מתחזרה על התקציב שלך.

مكنز من الأجيال

ספורט

בעריכת יחיאל ארדי

כמעט – אך לא מספיק

הפועל חולון פרץ אמש ארבע פעמים מחסום 20 הנקודות אך הניצחון 76–93 על פאנאתינאיקוס התקבל באכזבה

גביע קוראץ'

מאת יאיר עמיקם
סופר "ספורט הארץ"

דקה ו־54 שניות הוביל הפועל חולון בהפרש 21 נקודות. זו היתה הפעם הרביעית בה הצליחו החולונים לפרוץ את מחסום 21 הנקודות – פער לו נזקקו כדי לזנק על המשוכה היוונית, פאנאתינאיקוס מאתונה, ולהעפיל לשלב הבא בגביע קוראץ'. אך 4 נקודות, שקלעו היוונים בדקות הקריטיות, והחזירו את ישראל אלימלך וחבריו מאוכזבים. הכל, דווקא בשתי הדקות הגורליות, לא הצליחו שחקני החוץ של חולון לעמוד בלחץ.

תוצאת המישחק, 93–76 לחולון, מעידה על מאבק אחיד. לפני המישחק האמינו מעטים, שכך יסתיים המאבק. חולון, שהתייצבה למישחק בצל משבר חריף, ביקשה להחזיר את כבודה, להחזיר את הקהל ליציעים ולהחזיר את הביטחון לשחקנים.

תוצאת ההתמודדות נקבעה עוד בשבוע שעבר באתונה, שם הוכנעו החולונים 65–85. הפועל חולון היה חייב לעבור את היוונים, כי בהרכבו שחקנים טובים יותר. מישחק אמש הוכיח כי מי שהספיד את חולון, עשה זאת מוקדם מדי.

חולון סבלה מחוסר ביטחון במחצית הראשונה. איבודי כדור וזריקות סתמיות והחטאות אוויריות, הביאו ליתרון יווני – באיכות המישחק ובתוצאה. חולון חזרה בדקות אלו מבהיג ועוררה תמלה. אדי פיליפס זרק לסל ממצבים בלתי אפשריים, ארל ויליאמס החזיק הלל בהגנה מול מישחק יוצא מהכלל של שחקן הציר שחום העור ארגר ג'ונס, שאחייו היה לפני שנתיים מכבי ת"א. ג'ונס היה גיבור המישחק של היוונים. היחידים שהחזיקו את חולון בתמונה היו ג'ונתן דלול ובן מקדונלד.

היוונים שיחקו מבוקר, והרחיקו את ויליאמס מתחת לסל, וידעו להפוך החטאות שלהם לסלי המשך, בעיקר של הבינלאומי סטרקוס וג'ונס, בלי שהחולונים יצליחו לעצור בעדם. אחד האמריקאים המתאזרחים של פאנאתינאיקוס, פיפוס, ניהל מישחק חזק מתחת לסלים ובאזור ההתבוששות, שלו עם אדי פיליפס נפל ונפגע בפרקתו. דקות ארוכות שכב על הרצפה ומשפיבה את הירידה ולא שב אליה איבוד היוונים שחקן מפתח.

זה היה 4 דקות לסיום המחצית. פאנאתיניקוס הובילה 35–38 אך דלול ופיליפס, שהשתחררו מחולון של פיפוס, הצליחו לסיים את 20 הדקות הראשונות עם מאזן חיובי 42–45.

המחצית השניה היתה שונה לחלוטין. ארל ויליאמס התעורר מתרדמת החורף שלו ועמו כל הקבוצה. הסטאטיסטיקה של ארל במחצית הראשונה לא היתה גרועה צורת מישחקו היא אשר עיצבנה. אבל מה שנתן ויליאמס במחצית השניה היתה אופרה אחרת לגמרי. זה היה ארל הגדול, השליט הבלעדי מתחת לסלים (19 ריבאונדים), האיש שממנו החלו מספר התקפות מתפרצות מלאכת מחשבת.ויליאמס־מקדונלד־דלול. זה היה מתכון נהדר. דלול חגג בקליעות "משוגעות" וחולון שעטה קדימה. דקה 27: 54–64, ועשר דקות לסיום 59–70.

דווקא אז ספגה חולון שתי עבירות טכניות של דלול והמאמן דאנקו. אבל היוונים היו בדקות אלו בעולם אחר. אלו היו גם הדקות הגדולות של גיב בוגין, שממש ריחף בהיכל והדליק את היציעים. 61–79 דקה 33. חמש דקות לסיום והאולם רעידת אדמה. פיליפס זורק משלוש וסוף סוף קלע, 63–84. זה ההפרש שחולון זקוקה לו. זה ההפרש שחולון השיגה עוד 3 פעמים. אך כשלא הולך, אז לא הולך עד הסוף. בשתי הדקות האחרונות היו החולונים מאוכזבים. דיסמן לא תפס פיקוד וכך נגוז חלום גביע קוראץ'.

הפועל חולון – פאנאתיניקוס אתונה 76–93 (42–45)

● המצטיין: ארל ויליאמס
● קלעו לחולון: דלול 19, מקדונלד 17, ויליאמס 16, פיליפס 14, אלימלך 13, בוגין 12, דיסמן 2.
● קלעו לאתונה: ג'ונס 24, סטרקוס 18, אדריטסוס 14, פרולקיס 10, יאנגו 5, פיפוס 5.
● שפטו: לבוב (בולגריה) ופרנלי (איטליה), 2200 צופים, בחולון.

מה הם אמרו

דאנקו: היינו קרובים לניצחון

מאת מנחם כהן
סופר "ספורט הארץ"

● מייקל קוריצניס, מאמן פאנאתינאיקוס: כבר אמרתי לפני המישחק שאפשר לנצח ולהפסיד באותה מידה. ידעתי שחולון קבוצה טובה, אבל אני שמח שניצחנו, ואני כמובן מרוצה מהתוצאה. היו כמה סיבות לנסיגה ביכולת במחצית השניה. פפינו נפגע מהמכה בפניו, השופטים נתנו למישחק לגלוש לפסים לא ספורטיביים ולקבוצה הביתית זה תמיד עוזר.

● איזיון דאנקו, מאמן חולון: היה שיפור גדול ביכולת שלנו לעומת יום א', כאשר נוצחנו בבית ע"י מכבי חיפה. היינו קרובים לניצחון. זה היה ענין של סל אחד. הולפתי את אלימלך, בוגין ודלול כי היו עייפים. למרות שחולון היתה בתנופה. בסיום נתתי הוראה לקלוע מטווח שלוש נקודות, אך לא זרק השחקן שהיה מסוגל לקלוע.

נשים / גביע רונקטי

מכבי תל־אביב לסיבוב הבא

אתונה (שרות "ספורט הארץ"). קבוצת הכדורסלניות של מכבי תל־אביב עלתה אמש לסיבוב השני בגביע רונקטי למרות שנוצחה באתונה ע"י אגיקס 43–49. במישחק הראשון ניצחו בנות מכבי 82–63. למכבי קלעו: גינסבר 12, וולף 10, קסטן 9, בריילובסקי 7, שרף 3, מקבר 2.

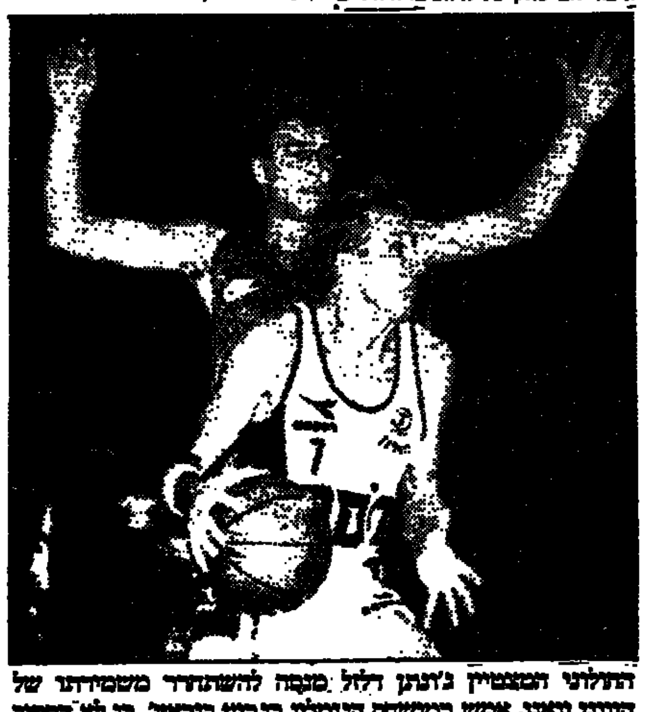

החולוני המצטיין ג'ונתן דלול מנסה להשתחרר משמירתו של היווני יואנו. אמש במישחק הגומלין בגביע קוראץ', בו לא הספיק לחולון ניצחון 93–76. צילום: עדי ערן

מנהלת הקבוצה הלאומית, נעמי פורת:

אליצור רמלה מתפרק לא יופיע למשחקים

כדורסל

מאת אילן פרש
סופר "ספורט הארץ"

קבוצת אליצור נוה דוד רמלה, מהליגה הלאומית, מתפרקת – הודיעה אמש נעמי פורת, מנהלת הקבוצה. פורת הוסיפה כי האימונים הופסקו וכי הקבוצה לא תופיע עוד למשחקים.

פורת ציינה, כי תקציב הקבוצה לעונה הנוכחית שימש בעצם את ההנהלה הקודמת, אשר פרעה באמצעותו את החובות מהעונה שעברה לשחקנים. גם העיקולים הכבידו על הגרעון.

הצעד הדראסטי, עליו החליטה יחד עם יו"ר הקבוצה אבי חיון, בא לאחר שמשכורות חודש אוקטובר, שהובטחו לשחקנים, ניתנו מחשבון שכלל אינו פעיל. לדברי פורת, מאז חודש אוגוסט לא שולמו משכורות.

בהודעתה יוצאת פורת כנגד ראש העיר משה פרץ, שלדבריה אינו פועל למען הכדורסל ברמלה. היא מעלה את השאלה, מדוע חתמו על חוזים עם השחקנים ומדוע בכלל רשמו את הקבוצה באיגוד, על אף הידיעה שאין לה תקציב. לדבריה, פנתה למרכזים השונים – הפועל, מכבי ובית"ר – וביקשה מהם לקנות את הקבוצה. אולם לשווא.

● מכבי תל־אביב יפגש הערב (20.00) בנהריה, שם יתמודד עם הפועל המקומי, בשמינית גמר גביע המדינה. יתר מישחקי שמינית הגמר יתקיימו ביום חמישי הבא, מלבד המישחק בין הפועל חולון להפועל חיפה שיהיה בשבת.

● אליצור תל־אביב יקיים מחר ביוגוסלוויה את מישחק הגומלין שלו בסיבוב הראשון בגביע אירופה לאלופות נשים נגד אידיה. במישחק הראשון, בשבוע שעבר בארץ, ניצחו היוגוסלביות 70–53.

מישחקה של הולנד ב־4 בינואר ברמת־גן הוקדם ל־4.30 אחה"צ

מאת יהושע שגיא
שליח "הארץ" לגרמניה

מינכן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). מישחקה של נבחרת ישראל מול אלופת אירופה בכדורגל, נבחרת הולנד, ב־4 בינואר 1989, שנועד לפי התוכנית המקורית לשעה 20.30 בערב לאור זרקורים, הוקדם ויחל כבר ב־4.30 אחר הצהריים – על כך מסר לי כאן אתמול גד אגוזי, גזבר ההתאחדות הישראלית.

אגוזי היה אמש אורח ההתאחדות הגרמנית במישחק בין נבחרות הולנד וגרמניה, ובא למינכן כדי לסכם את הפרטים האחרונים להופעת ההולנדים בארץ. הוא פגש כאן בגינתר נצר, כדורגלן העבר המפואר של גרמניה, וכיום שותף בחברה העוסקת בפירסום באירועי ספורט.

סוכם שהחברה הגרמנית תשלם להתאחדות הישראלית 120 אלף מארק תמורת הזכויות להצגת שלטי הפירסום במישחק ישראל – הולנד, שיועבר בשידור ישיר על ידי הטלוויזיה ההולנדית וייקלט, כמובן, ברחבי אירופה.

בשיחתו עם אגוזי העלה נצר זכרונות ממישחקה המפורסם של בורוסיה מנשנגלדבאך, בו הביסה בבלומפילד 6–0 את נבחרת ישראל ב־1969. נצר היה מכוכבי אותו מישחק, שלדבריו היה אחד הטובים של בורוסיה בכל הזמנים.

בלום נגד מרנשטיין ונאור מול פרקיס היום בחצי גמר האליפות

טניס

מאת סופר "ספורט הארץ"

המדורגים באליפות ישראל בטניס בירושלים העפילו לשלב חצי הגמר. הגשמים שיבשו את מהלך המישחקים, שהסתיימו לאחר הפסקות קלות. היום ב־2 אחה"צ יהיו מישחקי חצי הגמר: האלוף גלעד בלום יפגוש בבועז מרנשטיין ועמית נאור, המדורג 2, ישחק נגד שחר פרקיס.

פרקיס, המדורג 6, במאבק קשה ברבע הגמר באורן מוטבזאסל, שדורג רביעי. אורן הוליך במערכה הראשונה 3–1, 5–3 ועמד על סף ניצחון, אולם פרקיס המנוסה הצליח להשוות ואף עלה ליתרון 6–5. לאחר 6–6 ניצח פרקיס בשובר השיוויון 7–4. במערכה השניה הוליך פרקיס 3–2, אורן עלה ליתרון 4–3 אולם פרקיס ניצח 6–4. מאבק צמוד התקיים בניצחונו של בועז מרנשטיין על רביב ויידנפלד 6–3, 6–4, 6–3. בלום גבר בנקל על יורם בראון 6–2, 6–3 ועמית נאור על חיים ציון 6–1, 6–1.

במישחקי הזוגות: גיל קיבלסקי ויובל הירש – מנשה צור ואהוד ויינברג 6–3, 6–4, 7–6: אורן מוטבזאסל וחיים ציון – מנחם סלפין וירון אזאצ'י 6–3, 6–3: יורם בראון ועמית נאור – יובל קרוצ'י ודוני בירון 6–2, 6–1.

האלופה אילנה ברגר נתקלה ביריבה עיקשת, מדי דרזוק. ברגר ניצחה במערכה הראשונה 6–3 ולאחר מאבק שקול במערכה השניה (6–6) הצליחה לנצח בשובר שוויון 11–9. המדורגת 2, דוליה קוריאט, גברה על שירה גפני 6–4, 6–3, 6–2: יעל שביט על ענת הדן 6–3, 6–2 ותגית אחוזין על יעל סגל 7–5, 6–2. בחצי הגמר תתמודד היום ברגר עם שביט ואחוזין עם קוריאט.

ברגר ואחוזין ניצחו בטורניר הזוגות את יפעת עזיאל ודניאלה קובלבסקי 6–0, 6–1. דניאלה בלנקה ולימור זליג ניצחו את יעל שביט ודנה קרני 7–6, 6–1.

אדברג לסיבוב השני בטוקיו

טוקיו (איפ"י). אלוף ווימבלדון המדורג הבכיר, השוודי סטפאן אדברג, מחץ כאן את האמריקאי טוד נלסון 6–2, 6–2 בסיבוב הראשון של טורניר סייקו המקומי. גם האוסטרלי ג'ון פיצג'ראלד עלה לסיבוב השני, אחרי ניצחון 6–4, 6–0 על קן פלאך מארה"ב. מדורג כל אמריקאי הריח ריצ'ארד מאטושבסקי את ג'יי ברגר 6–7, 6–3. סלובודאן ז'יבוז'ינוביץ' מיוגוסלוויה גבר 7–5, 6–3 על היפאני שוסיהיסה טסוציהאשי. המנצח בגמר, שיהיה ביום א', יקבל 100 אלף דולאר.

בראד גילברט מארה"ב, שזכה בשבת בטורניר רמת השרון, הבקיע בפתיחת הטורניר בפרנקפורט את הארגנטיני האוויר פראנה 6–1, 6–0. המדורג ראשון, טים מאיוט מארה"ב, גבר 6–1, 6–3, 1–6 על הצ'כי ליבור פימק.

יום של זהב לשחייני ישראל באולימפיאדת הנכים בסיאול

סיאול (שרות "ספורט הארץ"). יום של זהב היה אתמול לשחייני ישראל באולימפיאדת הנכים בסיאול. רון בר לוטין (בית לקטועים) דורג ראשון ב־100 מטר פרפר, ב־1:05.08 דקה. שלמה פינטו זכה במדליית הזהב במישחה 50 מטר פרפר, ב־36.46 שניות, בתחרות למקוטעים. הזהב השלישי הוענק לסמדר צור, שניצחה לאחר מאבק קשה ב־100 מטר פרפר, בזמן 1:38.08 דקה. בועז אבוהד (נפגעי שיתוק מוחין) דורג שלישי ב־100 מטר גב.

באתלטיקה מדורג נחמן וולף שני בתחרויות קרב־חמישה, בתום שלושה מקצועות.

בכדורשער לעיוורים ניצחה ישראל את הולנד 2–0 ומישחקה הבא יערך נגד גרמניה. בכדורסל נחלה ישראל שני הפסדים נגד הולנד. נבחרת הגברים עלתה לרבע הגמר, בו תתמודד עם ארצות הברית, לאחר שהפסידה להולנד 52–33. כדורסלניות ישראל נכנעו להולנדיות 31–33, לאחר 24–19 במחצית. הפסד זה ימנע מהן זכיה במדליה. בכדורעף גברה ישראל על בריטניה 3–0.

אתמול הגיעו לסיאול הטניסאים הנכים של ישראל, שנטלו חלק באליפות הפתוחה של ארצות הברית לנכים בלוס אנג'לס, בה דורגה האלופה הישראלית תיקי אבישי במקום החמישי.

מאזן המדליות שלנו עד כה: 6 זהב, 4 כסף ו־8 ארד. בדירוג הכללי מצויה ישראל במקום ה־18 מבין 66 מדינות. אתמול ביקר אצל המשלחת שגריר ישראל ביפאן, נחום אשכול.

סגן ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון שיגר אתמול מברק ברכה לחברי המשלחת על הישגיה.

ההולנדי ארווין קומאן (בחולצה כהה) נבלם על ידי הגרמנים תומאס ברתולד (על הקרקע) ויורגן קולר, אמש במישחק התיקו 0–0 בטורניר הקדם־עולמי במינכן. צילום: אי־פי

כדורגל / לילה מתוח בטורניר הקדם־עולמי

ואן באסטן החמיץ שער ניצחון אך הולנד חגגה במינכן (0–0)

מאת יהושע שגיא
שליח "הארץ" בגרמניה

מינכן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). נבחרת הכדורגל של מערב גרמניה נשארה ראשונה בבית 4 של מוקדמות הגביע העולמי, בזכות הפרש שערים, אבל בתהילה זכתה כאן אמש שוב נבחרת הולנדית אמיצה ולעיתים גם מבריקה. גם בלי כוכבה הגדול רוד חוליט, שאפילו לא ישב על הספסל, לא רק היתה הולנד יריבה שקולה למארחים הגרמנים, אלא שכמעט הצליחה לגנוב ניצחון: מרקו ואן באסטן היה לבדו ברחבה בדקות הסיום, אך לא ניצל את ההזדמנות, שלח את הכדור הרחק ולפת את ראשו באכזבה גלויה, לאכזבת אלפי האוהדים ההולנדים ביציעים. אבל גם אחרי ה־0–0 ערכו אלופי אירופה מעין הקפת ניצחון, כאשר נשארו על מיכסה הדשא – ממנו נעלמו הגרמנים במהירות – ופנו לעבר אוהדיהם כדי להודות להם במחיאות כפיים. אלפי האוהדים שבאו לכאן מהולנד היו חלק חשוב במאבק הערב, כאשר שירתם האדירה מן הלב בעוצמת התרגשות בעוצמתה, עד שלעתים נדמה כאילו נערך המישחק באמסטרדאם ולא במינכן.

רבבות הצופים, שמילאו עד אפס מקום את האיצטדיון האולימפי במינכן, ראו כדורגל מצויין, מהיר, ומתובלני המבריק עד להפסקה, אך לאחריה היה מישחק עצבני ומתוח מאד. שתי הנבחרות היו עסוקות יותר בלהשיג, כשמטרתן לא להפסיד, תמו לוותר על התקפה. במחצית השניה היה לגרמנים יתרון קל, אך ההולנדים הוכיחו שוב כי הכדורגל ההולנדי שלהם יעיל מאד. הם השתחררו בצורה אמנותית מהעתרף ויצאו להתקפות מתפרצות, שבאחת מהן החמיץ כאמור ואן באסטן את ההזדמנות הגדולה לגנוב את הניצחון.

במחצית הראשונה היה המאבק מהיר ומלהיב הרבה יותר, כאשר שני השוערים עמדו בסכנה ממשית. ההולנדים נאלצו להפעיל קצת יותר כוח (3 משחקניהם הוזהרו בכרטיס צהוב) כדי לבלום את הנבחרת הגרמנית.

מישחק הגומלין בין שתי הנבחרות יהיה ב־26 באפריל בהולנד.

אכזבה גם בלונדון: רק 0–0 לאנגליה נגד שוודיה

לונדון (איפ"י). אחרי האכזבה הגדולה בטורניר הגמר של אליפות אירופה, ביוני במערב גרמניה, שבו אמש האנגלים למיבצרם בוומבלי – בתקווה לזכות בניצחון בכורה במישחקם הראשון בבית 2 של מוקדמות הגביע העולמי. אולם 65 אלף צופים, כמו גם חברי הסגל האנגלי ובראשם המנהל בובי רובסון, שב טעמו את הטעם המר של האכזבה: רק 0–0 עם נבחרת שוודיה.

שער בדקה ה־78 של קריסטוף ווארדיצה היקנה ניצחון 1–0 לפולין על אלבניה בבית 2, לעיני 30 אלף צופים בוורשה.

עד שתי נבחרות מיריבות סיימו את מישחקיהן בתיקו. בבית 5 נפרדו סקוטלנד ויוגוסלביה בתיקו 1–1. 42 אלף צופים בגלאזגו ראו את מוריס ג'ונסטון מעלה את נבחרתו ליתרון 0–1 בדקה ה־17. אולם מרקו קאטאנץ' השווה בדקה ה־30. ווילס לא יכלה בהלסינקי לפינלנד וסיימה עימה 2–2. השערים לווילס: דין סונדרס (24, מ־11 מ') ואוף לוטינן (40, עצמי). לפינלנד: קארי אוקונן (8), מיקה פאוליליינן (45). 5000 צופים בלבד חזו בהתמודדות.

בבית 7 ניצחה בלגיה את שווייץ 0–1 בבריסל. את השער הבקיע פאטריק וודווס בדקה ה־38. 14 אלף צופים ראו את המישחק.

רומניה ניצחה בסופיה

רומניה ניצחה בסופיה את נבחרת בולגריה 1–3 (1–1), בבית 1. 52 אלף צופים ראו כיצד היקנה מאגאזיץ יתרון לאורחים בדקה ה־25, אולם כעבור שש דקות השווה קלב. קאמאטארו הבטיח את הניצחון בצמד שערים תוך 10 דקות (79 ו־89).

במישחק נוסף בבית זה, באתונה, נפרדו יוון ודנמרק ב־1–1 לעיני 45 אלף צופים. מיפוטולוס הבקיע ליוון בדקה ה־41 ופלמינג פוכלסן השווה בדקה ה־56.

בבית 3, לעיני 96 אלף צופים בקייב, ניצחה נבחרת ברית המועצות את אוסטריה 2–0. אלכסיי מיכאילצ'נקו (47) ואלכסנדר זאוואורוב, המשחק בשורות יובנטוס (69) הבקיעו את השערים.

באותו בית, במזרח ברלין, ניצחה מזרח גרמניה את איסלנד 0–2 משעריו של אנדראס טום (34, 88) לעיני 12 אלף צופים.

הונגריה ניצחה בבודאפשט את צפון אירלנד 0–1, משער [illegible] (84). המישחק היה בבית 6 וחזו בו רק 18 אלף צופים.

כדוריד / מחזור 3

רק מכבי ראשל"צ עם 6 נקודות

מכבי ראשון־לציון היא היחידה שצברה 6 נקודות לאחר המחזור השלישי בליגה הלאומית לאחר שהביסה אמש את מכבי רחובות 33–16. תוצאות נוספות: הפועל פתח־תקוה – מכבי נתניה 28–17, הפועל רמת־גן – מכבי פתח־תקוה 23–17, הפועל נוף ים – א.ס. נס ציונה 20–18, אליצור הרצליה – הפועל רחובות 20–18, הפועל ראשון־לציון – מכבי קרית שרת/חולון 27–22.

יוסי חכם

כדורגל

שבתאי לוי: שחרור תמורת מחיקת חובות

מאת סיני אורתן
סופר "ספורט הארץ"

החלוץ שבתאי לוי יקבל שחרור מהפועל תל־אביב ובתמורה יוותר על כל חובות האגודה, המוערכים ב־50,000 דולר.

לוי סירב השבוע לחתום על חוזה, בנימוק לתקנון שקבעה ההתאחדות. בפגישה עם גזבר הקבוצה, אברהם מוהר, הובהר לו אתמול כי אם לא יחתום יוצב ברשימת ההעברות. בהפועל התנגדו להשאילו לשנה אחת, ואז עלה הרעיון של שחרור תמורת מחיקת חובות. בהנהלה נוטים לאמץ את הפתרון הזה. היום אמורים ראשי הפועל ת"א להפגש עם מנהלי שמשון המגלים ענין בלוי.

הנערים סיימו 2–2 עם בני־יהודה

מאת סיני אורתן
סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הנערים של ישראל בכדורגל סיימה אתמול בתיקו 2–2 את מישחק האימון עם קבוצת הנוער של בני־יהודה. הנבחרת, שפתחה בצורה טובה אולם נחלשה במחצית השניה, מתכוננת למישחקה עם הולנד ב־9 בנובמבר בישראל, בתחרויות של אליפות אירופה.

נבון תובע 800 אלף ש"ח למימון השיטור במגרשי הכדורגל

סגן רה"מ ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, הגיש אתמול לשר האוצר תקציב מיוחד למימון המשך השיטור במגרשי הכדורגל. המדובר בסכום של 800,000 ש"ח, המיועדים לכיסוי ההוצאות הכרוכות בסעיף זה – מסר אתמול דובר משרד החינוך.

משרד החינוך ביטל אתמול, בשל קשיים תקציביים, את מימון השיטור במגרשי הכדורגל. בעקבות תביעת השר נבון מימנה את השיטור מועצת ההימורים, אך עתה היא חייבת לקבל את דמי ההשתתפות. השר נבון הודיע לשר האוצר משה נסים, כי הוא רואה בחומרה את הפסקת השיטור, אך שר האוצר רוצה לשלב זה את התביעה.

בלעדי להארץ
הארץ — עיתון לאנשים חושבים

המדריך השבועי לטוטו
סופר טוטו — ליגה לאומית וארצית
תחזית מאמני הכדורגל הבכירים
התחזית הלאומית לטוטו

הקבוצות (קבוצה 1 – קבוצה 2)	איציק שניאור (מ. הנבחרת הלאומית) 1	x	2	שייע פייגנבוים (מ. מכבי נתניה) 1	x	2	דרור בר־נור (מ. הפו' טבריה) 1	x	2	נסים בכר (מ. הפו' באר־שבע) 1	x	2	נחום סטלמך 1	x	2	משה מאירי (מ. מכבי פתח־תקוה) 1	x	2	מאיר נימני (מ. הפועל בת־ים) 1	x	2	תבנית בסיסית לשיטת המצומצמים 1	x	2
1. הפו' כ"ס – הפו' ירושלים		X			X			X		X			X	X		X	X		X	X		X	X	X
2. הפו' ת"א – מכבי נתניה		X			.			X			X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3. ב.יהודה ת"א – בית"ר ת"א	X			X	X		X	X	X	X	X		X	X			X			X		X	X	
4. הפו' נצ' חולון – מכבי ת"א	X		X		X			X			X	X	X				X	X	X	X		X	X	X
5. מכבי חיפה – הפו' טבריה	X			X						X			X			X			X			X		X
6. הפו' פ"ת – הפו' ב"ש	X	X	X		X	X	X	X						X	X	X		X	X		X	X	X	X
7. שמשון ת"א – בית"ר ים	X		X		X	X	X		X		X	X			X			X		X	X	X	X	X
8. הפו' חדרה – מכבי יבנה	X		X	X		X	X	X			X			X		X				X	X	X	X	X
9. בית"ר רמלה – מכבי פ"ת		X			X		X	X		X	X			X						X		X	X	
10. מכבי יפו – הפועל חיפה	X			X			X			X			X			X			X			X		X
11. מכבי טמרה – מכבי ר.עמידר		X	X	X		X		X		X			X			X				X		X	X	
12. הפו' רמת־גן – הפו' בת־ים	X	X		X	X		X	X		X	X		X			X	X					X	X	
13. בית"ר נתניה – הפ' יהוד	X			X			X			X			X			X			X			X	X	
14. מכבי שעריים – הפו' לוד	X			X	X		X		X	X			X	X		X	X		X			X	X	

	איציק שניאור	שייע פייגנבוים	דרור בר־נור	נסים בכר	נחום סטלמך	משה מאירי	מאיר נימני	תבנית בסיסית
טופס	מיוחד	מיוחד	מיוחד	מיוחד	מיוחד	מיוחד	מיוחד	טיוטה *
שלשות	1	0	1	0	0	1	1	6
כפולים	5	7	6	5	5	5	5	8
טורים בשיטה מלאה	96	128	192	32	32	96	96	186624 מצומצם 20736
מחיר	48 ש"ח	64 ש"ח	96 ש"ח	16 ש"ח	16 ש"ח	48 ש"ח	48 ש"ח	10368 ש"ח

* העתק על טופס הטיוטה ומסור בכל תחנה עם מחשב ואותה IN. טפסיך ימולאו אוטומטית. בהצלחה.
© כל הזכויות שמורות
ייזום והפקה: מודל נתיבי ניהול בע"מ טל. 03 – 50 30 777
מודל נתיבי ניהול בע"מ

השבוע בטוטו משחקי הליגות הלאומית והארצית מינימום הפרס הראשון:
700 אלף ש"ח
מינימום בכל הפרסים 1,500,000 ש"ח
התשלום במזומן

פוגל לוין בורוש

מחלקת הכדורסל מכבי ת"א
מודיעה על שינוי מועדי המשחקים
ביום א' 23.10.88 בשעה 20.00
יערך בהיכל הספורט ביד אליהו
המשחק
מכבי ת"א - אליצור נתניה
לבעלי המינוי המשולב כרטיס מס' 3.
ביום חמישי 27.10.88 בשעה 20.30
יערך בהיכל הספורט ביד אליהו
המשחק
מכבי ת"א - הפועל חולון
לבעלי המינוי המשולב כרטיס מס' 2
כרטיסים בהדרן ובערב המשחק בקופות ההיכל.

לא ייערך משפט חוזר למשה עזריה שרצח את הנער נולמן

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, החליט לדחות את הדרישה לערוך משפט חוזר למשה עזריה שהורשע ברצח הנער ישראל נולמן בחיפה לפני שבע שנים ונדון למאסר עולם.

בכך אימץ חריש את המלצתו של צוות משפטי מיוחד בראשות עו"ד מיכאל שקד מפרקליטות מחוז ירושלים שבדק את תביעתו של קצין המשטרה בדימוס עזרא גולדברג לשחרר ממאסר את עזריה משום שלטענתו לא הוא רצח את הנער ישראל נולמן.

עזריה הורשע ברצח בביהמ"ש המחוזי בחיפה באפריל 1982. בדצמבר 1984 דחה ביהמ"ש העליון את ערעורו והותיר את הרשעתו ברצח על כנה. עזריה שוהה עד מאי ש.ג. בגאגי המרכז של כלא איילון. בגאגי העבר לבי"ח הפסיכיאטרי של הכלא, בו הוא מאושפז מאז.

צוות המשפטנים שהוקם פרקליט המדינה יונה בלטמן על דעתם של היועץ המשפטי לממשלה ומפכ"ל המשטרה, בדק את הליכי החקירה והתביעה וקיבל את כל החומר והמידע בפרשת הרצח שהיה מצוי בידי המשטרה ופרקליטות המדינה. מן הבירור עלה מעל לכל ספק כי "בפני גולדברג לא היה כל החומר אשר העלתה החקירה במלואה וכי בנושאים רבים הוא קבע לעצמו הנחות מסבאות חסרי יסוד או מוסיפים גם לגבי חומר אשר היה בידו ואשר יכול היה לבדוק את תוכנו ביתר יסודיות".

מסקנת הצוות היא כי אין יסוד לטענותיו של גולדברג ולהאשמותיו נגד אנשי המשטרה והפרקליטים שטיפלו בעניין. כמו"כ אין בחומר הקיים יסוד לטענה כי לא היו לעזריה הליכים מתוקנים במשפט.

ביקורת על ד"ר גולדברג

בפגישה עם כתבים לענייני משפט מתחו אתמול פרקליט המדינה יונה בלטמן וראש צוות המשפטנים עו"ד מיכאל שקד ביקורת חריפה על הדו"ח שהכין גולדברג על הפרשה. שקד הביא כמה דוגמאות המעידות על שטחיות עבודתו של גולדברג בבירור העובדות:

"בניגוד לטענתו של גולדברג שהצוות שחקר את הרצח לא הגיש כל דו"ח, מתברר שהיה דו"ח מפורט מאד שהוצג אתמול. גם טענתו של גולדברג שדו"ח על בדיקת הפוליגרף שנערכה לנאשם ברצח לא הוגש, איננה נכונה. כן הדגיש כי גולדברג כתב בדו"ח שלו שמונה עמודים על סרט השחזור המשטרתי וטען כי הוא משמיט, בלי לראותו, אלא רק על סמך קריאת התמליל.

* צוות המשפטנים הגיע למסקנה שהודאתו של עזריה היתה הוגנת והי' הודאה שמסר על ביצוע הרצח ניתנה על ידו מרצונו החופשי.

מהטה נפגע מכתבה ב"חדשות" ודרש מנגניו הצבעת אמון בו

80 נגנים בפילהרמונית הצביעו בעדו (בהצבעה חשאית), 15 הצביעו נגדו ו־2 נמנעו ● מרבית הנגנים התקבלו על־פי הכרעתו של מהטה

מהטה: אוהב את התזמורת

מאת סופר "הארץ"
לענייני תרבות

המנהל המוסיקלי של התזמורת הפילהרמונית הישראלית זובין מהטה ביקש שלשום אחרי הקונצרט מכל נגני התזמורת לערוך הצבעת אמון בו, בעקבות פרסומים לפיהם מיצה את יכולת תרומתו לתזמורת אחרי 20 שנה. ההצבעה החשאית נערכה בשעה מאוחרת בלילה, בהיכל התרבות, שלא בנוכחותו. 80 נגנים הצביעו בעד הבעת האמון, 15 — נגדה, ושניים נמנעו.

היה זה צעד בלתי שגרתי אפילו לגבי הפילהרמונית, שהיא היחידה בעולם המנהלת את עצמה, ואף התמיכה הגבוהה לה זכה מהטה גבוהה ביותר. היתה זו פעם ראשונה שבה נערכה הצבעת אמון כזו בתזמורת בהשתתפות כל הנגנים, כולל השכירים. חברי ארגון התזמורת (כ־70 במספר) בוחרים בדרך כלל את הנציגים המנהלים אותה, ואף מצביעים על הארכת חוזהו של המנהל המוסיקלי.

בין התזמורת ומהטה אין למעשה חוזה, לאחר שאחרי שערוריית גינת והגר לפני כמה שנים הוצעה לו מישרת המנהל המוסיקלי לכל החיים. הוא הצהיר כמה פעמים כי יישאר בתפקידו רק כל עוד ירצו בכך הנגנים.

בעקבות התבטאויות של מבקרים מוסיקליים וכתבה בעתון "חדשות" ביום ו' ביקש מהטה מכל הנגנים בתזמורת, שהשתתפו קודם לכן בביצוע "שולחן האביב" בביצוע [illegible], להצביע אמון בו. הוא אמר, כי הוא אוהב את התזמורת ושמח לעבוד עמה, אך לאחר המצב האחרי 20 שנה הגיע הזמן שתיערך הבעת אמון אישית לגבי המשך תפקידו כמנהל מוסיקלי. הוא עזב את המקום ורשות הדיבור ניתנה לנגנים. כמה מהם (רניאל בנימיני הצבי ליטבק, בין היתר) דיברו בשבחו של מהטה. איש לא דיבר בגנותו.

מהטה הוא זה שבנה את הרכב הנוכחי של התזמורת וכ־80% מן הנגנים בה התקבלו על סמך הכרעתו. יודעי דבר מעריכים כי מספר המתנגדים למהטה מקרב הנגנים עשוי להיות גבוה יותר, אך גם חלק מהם הביעו אמון בו, בהעריכם את תרומתו הרבה לקיום התזמורת ובשל העובדה שאין התזמורת מסוגלת למצוא מנהל מוסיקלי אחר שיגלה באמנות כמו מהטה, תמורת השכר הנמוך יחסית שהוא מקבל.

קמה הרשות למקומות הקדושים

מאת סופר "הארץ"

ביוזמתו של שר הדתות, זבולון המר, ועל פי הצעתו, החליטה אתמול ועדת השרים לעניני כלכלה, על הקמת "רשות למקומות הקדושים". את הקמת הרשות יזם השר זבולון המר וצוות משרדו בראשות המנכ"ל זבולון אורלב.

על פי התכנית, תהיה הרשות עמותה ממשלתית לניהול המקומות הקדושים בישראל. כל נציג של מקום קודש יוכל להצטרף על פי רצונו לרשות. הרשות תפעל לאחזקתם ופיתוחם של אתרי המקומות הקדושים ובאופן כזה ישתפר מאד מצבם של האתרים הרבים הפזורים בכל רחבי המדינה. יוקם ארגון גג של כל הגורמים הממשלתיים הנוגעים בדבר במשרדי הבינוי והשיכון, הפנים, החינוך, התיירות, מינהל מקרקעי ישראל ונציגי מרכז השלטון המקומי.

סיסמאות בעד ההתקוממות בגליל

(ע). סיסמאות בגנות המדינה ובעד ההתקוממות בשטחים, ובהן "תחי האינתיפאדה" ו"תחי האבוקפיקודים של האינתיפאדה הפלשתינית" נרשמו בתרסיס שחור על קיר חיצוני בחזית בית הספר בכפר מכר שבגליל המערבי.

ראש המועצה המקומית ג'דידה, שבית־הספר שם משרת את אוכלוסיית הילדים מכפרו, גילה את הסיסמאות בשעת בוקר מוקדמת ומחק אותן. אחר־כך התלונן במשטרה.

נתפסו 9 סוחרי סמים במשולש

מאת נורית אמיתי

תשעה סוחרי סמים מג'לג'וליה, טירה וטייבה נעצרו אתמול ליום אתמול בידי שוטרי מרחב השרון, בהתבסס על עבודתו של סוכן סמוי. המשטרה טוענת, כי לכדה במבצע זה את בכירי סוחרי הסמים באזור וכי נגד החשודים נאספו ראיות.

הסוכן הסמוי ביצע פעולות מבויימות של רכישת סמים. ההחלטה על המבצע באה בעקבות ידיעות על ריבוי פעילות סחר בסמים מסוג הרואין במגזר הערבי.

הבוקר יובאו החשודים לבית־המשפט להארכת מעצרם.

איתן בן אליהו – קצין הכנסת

מאת סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

איתן בן־אליהו

ועדת הכנסת החליטה אתמול פה אחד למנות את מפקד משמר הכנסת איתן בן־אליהו לתפקיד קצין הכנסת, על פי הצעה שהביא יו"ר הכנסת שלמה הלל.

קצין הכנסת הוא במעמד של ניצב במשטרת ישראל. על פי החוק חייב יו"ר הכנסת להתייעץ עם חברי נשיאות הכנסת לפני שהוא מביא את המינוי לאישור ועדת הכנסת.

בהתייעצות זו העלה את שמו של מועמד אחד, תת־ניצב במשטרה, אולם נתקל בהתנגדות. זו התבססה גם על כך שאין למנות בעל תפקיד כה מרכזי שבועים לפני בחירות, וגם על אי־הכרתם את מועמדו של הלל.

קצין הכנסת הנוכחי, יצחק בדיגל, התפטר, והוא עומד לסיים את תפקידו ב־1 בנובמבר. מכיוון שכך, רצה הלל לסיים מהר את עניין המינוי. כאשר נוכח לדעת, שגם חברי ועדת הכנסת אינם מרוצים מן האיש שביקש למנות, ויש רוב בעד מינוי מועמד "מבפנים", מתוך משמר הכנסת, העלה את שמו של הבכיר בהם, והוא אושר פה אחד.

עובד אכסניה בעכו חשוד באונס תיירת

(ע). תושב עכו העתיקה נעצר אתמול בבוקר כחשוד באונס תיירת בת 26 מדנמרק, שהתאכסנה באכסניה בה הוא עובד, בעיר העתיקה.

חברותיה של התיירת, שחזרו בשעת לילה מאוחרת לאכסניה, מצאו את חברתן יושבת על המדרגות ובוכה. לשאלתן, סיפרה כי נאנסה כמה פעמים על־ידי אחד העובדים במקום. הן לקחו אותה למשטרת עכו, שם התלוננה התיירת על האונס.

על סמך תלונתה נעצר הצעיר, שהכחיש כי אנס אותה וטען שהיחסים שקיימו עמה היו מרצונה החופשי.

מכון להדמיית נהיגה נפתח בתל־אביב

מאת ישעיה נבו

המכון הראשון בארץ להדמיית נהיגה נפתח בימים אלה בכבר אתרים בתל־אביב. במכון, הנקרא סימפטי 20 דמיינים (סימולטורים), והוא הוקם על ידי קבוצת אנשי עסקים יהודים מקנדה, בהשקעה ראשונית של מיליון וחצי דולר.

מומחים מהטכניון מזהירים מגל מחלות זיהומיות בגלל הביוב

הליקויים במערכת הביוב נובעים מהעדר אחריות למערכת מצד הרשויות המקומיות

מאת ירח טל
סופר "הארץ" בחיפה

מדענים מהפקולטה להנדסה אזרחית בטכניון הזהירו אתמול מפני סכנות להתפרצויות של גלי מחלות זיהומיות שונות בעתיד לנוכח ההזנחה הנמשכת בטיפול ברשת הביוב הארצית.

פרופ' גדליה שלף, דיקאן הפקולטה להנדסה אזרחית, פרופ' מנחם רבהון, בכיר חברי הסגל בטכניון בהנדסה אזרחית וד"ר דן רוזן, חוקר בפקולטה, ציינו אתמול במסיבת עיתונאים בחיפה, כי הסכנה לבריאות הציבור נשקפת, בין השאר, מהשימוש שעושים חקלאים בהשקיית גידולים למאכל במי קולחין בלתי מטוהרים דיים. מים אלה מיועדים להשקיית גידולים תעשייתיים שונים, דוגמת כותנה, אולם בשל המחסור במים עוברים לעיתים החקלאים על החוק ומשתמשים במים אלה גם להשקיית גידולי ירקות ופירות.

המדענים מהטכניון טענו, כי הליקויים הקיימים במערכת הביוב נובעים מהעדר אחריות למערכת מצד הרשויות המקומיות, מחוסר אנשי מקצוע מתאימים ברשויות ומהעדר תכנון ומחקר בנושא. הם הוסיפו כי לא צריכה להיות בעייה של משאבים כספיים, שכן הרשויות המקומיות גובות אגרת ביוב, אלא שכספים אלה לא מוצאים למטרה, שלה נועדו משום שישרדו את הרשויות המקומיות מאחריות לנושא הטיפול במאגרי שופכין ובטיהורם.

פרופ' גדליה שלף קבל על העדר המודעות מצד הציבור לחשיבות מערכת ביוב תקינה וציין כי "בעלי וילות ובתים דואגים לבנות מספר חדרי שירותים בבתיהם, וכן ג'קוזי, ומקפידים אפילו להתאים את צבע נייר הטואלט לקרמיקה בשירותים, בעוד שבטכניון, למשל, שרוץ הביוב זורם בחשיפות מעבר לגדרות הבתים".

נעצרו שני חשודים בהכאת פועלים ערבים במאפיה בת"א

(ע). בית־משפט השלום בתל־אביב ציווה אתמול לעצור ל־12 יום את נסים אוולאי (28) ול־7 ימים את ברוך אוולאי (29) החשודים בתקיפת שני ערבים שעבדו במאפיה בתל־אביב ובפציעתם הקשה.

בדיון במשטרה טען, כי ב־15 בספטמבר בערב תקפו כמה אנשים שני פועלים ערבים שעבדו במאפיה ברחוב העליה בתל־אביב. כעבור זמן קצר שבו והותקפו השניים בעת ששהו בבית חרום הסמוכה למאפיה. כתוצאה מן התקיפה, נפצעו הערבים באורח חמור ואושפזו בבית־חולים.

החוקר ציין, כי בידי המשטרה ראיות הקושרות את שני החשודים לעבירה שעל־פי החומר מעורבים בביצועה אנשים נוספים, אותם יש לעצור.

החשודים הכחישו את החשד נגדם וטענו, כי אין להם כל קשר לאירועים.

השופטת שרה גרות ציינה בהחלטתה, כי חומר החקירה מצביע על כך שיש חשד של ממש נגד שני החשודים.

נעצר בחשד שהעביר את האקדח לתאו של הרצל אביטן בכלא

(ע) שמעון ברדה (28) מנווה שרת, אסיר לשעבר בבית המעצר רדום בכלא באר־שבע, נעצר אתמול ל־15 יום בחשד שהבריח אקדח לתאו של הרצל אביטן, שבו השתמש בבריחתו מהכלא.

[illegible] גרוסמן טען בבית משפט השלום בתל אביב כי החשוד סייע לאביטן להימלט מן הכלא וקיים חומר חקירה הקושר אותו לחשד זה.

החשוד הכחיש את החשד נגדו וטען כי שוחרר מבית המעצר לפני כ־15 חודשים לא היה לו קשר עם אף אסיר [illegible].

השופטת שרה גרות ציינה בהחלטתה כי חומר החקירה מבסס בשלב זה חשש כבד למעורבותו של החשוד בסיוע ישיר לאביטן לברוח מבית הכלא. "החשדות חמורים, החקירה קשה [illegible] המעיד על הקשיים בחקירה," הדגישה השופטת.

דו־קרב נמרים נצפה מ־10 מ' על־ידי חוקר במדבר יהודה

מאת אלי אלגור
סופר "הארץ"
לאיכות הסביבה

בראשונה בישראל הצליח אחד מחוקרי הנמרים לצפות בשלושה נמרי מדבר יהודה מטווח עשרה מטרים.

איש רשות שמורות הטבע, אלון רייכמן, הנמנה על צוות מחקר השדה של נמרי מדבר יהודה בר־אשתו של גיורא אילני, היה עד־ראיה לקרב בין שני נמרים זכרים, אמרשל וחודרוס, בני אותו גיל, שהתגלע כנראה על חסדי הנקבה שלומציון, שעתה עונת הייחום שלה. שלומציון צפתה עם רייכמן בקרב.

על האירוע סיפר רייכמן, כי הבחין באמצעות המשדרים המחוברים לצוואריהם של הנמרים, כי צפוי מגע קרוב בין שני הזכרים. עם אור ראשון החלה הלחימה, שארכה כ־10 דקות ובסופה נותרו שני הנמרים מותשים ופצועים, שרועים במרחק של כמה מטרים זה מזה. בעת הלחימה התגלגלו שני הנמרים ממצוק לעומק של יותר מ־50 מ'. בכל משך הקרב לא סיכנו הנמרים את איש הטבע [illegible].

28 שנות מאסר למעורב ברצח שחף בעיר העתיקה לפני שנה

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

28 שנות מאסר גזר בית־המשפט הצבאי בלוד על יאסין מחמד אבו חידר (23) תושב שועפאת, שהיה מעורב ברצח יגאל שחף באוקטובר אשתקד בעיר העתיקה בירושלים.

אבו חידר גם הורשע בכך שניסה פעמים לרצוח קצין ממשל יהודי ברמאללה. במקרה אחד, שהוזכר בכתב־האישום, היה בין הזורקים של האבנים אחוזין, בעיר העתיקה בירושלים. כן השתתף במארבים בעיר העתיקה, בהם חיפשו חברי הכנופיה הזדמנות לרצוח יהודים.

אבו חידר לא השתתף ברצח שחף, אך סיפק את האקדח ולימד את שאר חברי החוליה להשתמש בו. משפטו הופרד מהמשפט של שאר חברי החוליה שנשפטו למאסר עולם, מאחר שלא נכח ברצח.

נעצרו שני מחבלים

אתמול הוארך בבית־המשפט הצבאי בלוד מעצר של שני מחבלים עד תום ההליכים נגדם, במקביל הוגש נגדם כתב־אישום. קאיד מחמד בכר, שנאסר על־ידי המפלגה הקומוניסטית הלבנונית בשנה שעברה, שימש כקצין־חבלה של חוליית מחבלים וקיבל הכשרה בבית־הספר. בכתב־האישום נאמר, כי הצליח להבריח מטען־חבלה תחת דגם צד"ל ברחוב לבנון, השתתף בהתקפה על מוצב צד"ל.

באסם אחמד רחמאן (27) מלבנון נעצר גם הוא עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בכתב האישום הוזכרו בין השאר 5 מקרים שבהם התכוון לבצע פיגועי מיקוח בישראל.

עוכבו הליכים נגד העתונאי בן־ציון ציטרין ומנכ"ל מרכז הירידים בר גרא

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, החליט באחרונה לעכב את ההליכים המשפטיים נגד העיתונאי בן־ציון ציטרין ומנכ"ל מרכז הירידים לשעבר יעקב בר־גרא. בכתב־האישום נגד השניים נאשמו בעבירה של הפרת אמונים והיא מתייחסת לתקופה בה שימש ציטרין כתב "העולם הזה".

בכתב־האישום נטען, כי לאחר שפורסמו כתבות תחקיר ביקורתיות ב"העולם הזה" על בר־גרא, ראה המנכ"ל להזמין כרטיס־טיסה ללונדון בעבור העיתונאי, והחשבון נשלח לתשלום למרכז הירידים. התביעה טענה עוד בכתב־האישום, כי כתוצאה מהחקירה שנפתחה בפרשה, לא נפרע מחיר הכרטיס על־ידי מרכז הירידים.

בנימוקיו ליועץ המשפטי לממשלה טען סניגורו של ציטרין, עו"ד חיים שטנגר, בין היתר, כי מרשו שילם לסוכנות הנסיעות את מלוא מחיר הכרטיס, וכיוון שכך לא עבר עבירה כל שהיא. עוד כתב עו"ד שטנגר בנימוקיו, כי מרשו לא כתב על בר־גרא את הכתבות הביקורתיות ב"העולם הזה" ולא מנע פירסום כל שהוא על המרכז.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

נעמת - תנועת נשים עובדות ומתנדבות
העמותה להנצחת זכרה של גולדה מאיר
מתכבדים להודיע על הענקת
פרס גולדה מאיר
לשנת תשמ"ח
למטילדה גז ולחנה זמר

הפרס יוענק במלאות עשר שנים לפטירתה של גולדה מאיר ז"ל ביום א', י"ב בחשון תשמ"ט (23.10.88) באולם תיאטרון הקאמרי, רח' דיזנגוף 101 בשעה 4.30 אחר הצהרים.
במעמד:
* מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס
* מזכ"ל ההסתדרות העובדים ח"כ ישראל קיסר
* ח"כ עוזי ברעם
* מזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי
* מנחה: עמיקם גורביץ

עיריית תל אביב-יפו

מכרז פומבי

[illegible]

מכרזים

רשות הנמלים והרכבות
Ports & Railways Authority
נמל חיפה

מכרז מס' נ.ח. 8/88 – ציוד משומש
מוזמנות בזה הצעות לרכישת סחורות כדלקמן:

- 14 מלגזות פורקליפט
- 3.5 טון [illegible]
- 8 מלגזות 7 אבטון
- 5 גררי מכולות הגרוס
- מלגזה פורקליפט 6.3 טון [illegible]
- מלגזה קלרק 32 טון 1974
- ארונות והלבשה
- [illegible]
- ריהוט משומש שונה
- חלקי חילוף
- סירת הצלה [illegible]
- ציוד מטבח משומש
- ציוד שונה משומש

את הטובין הנ"ל ניתן לראות בתאריכים 23.10.88 – 1.11.88 בימים א', ג', בין השעות 08.00–12.00 במחסן 4 בנמל חיפה.
לבירור פרטים נוספים, נא לפנות לראש מדור אפסנאות נמל חיפה טל' – 04־518582
להצעה יש לצרף המחאה בנקאית או ערבות בנקאית לפקודת נמל חיפה בשיעור 10% מהמחיר הכולל המוצע.
את מספר ההצעות ניתן להשיג במחלקת שבשער 5. את ההצעה בשכנועים נבוך מעטפה סגורה, הרשומה העוסקת "הצעה למכרז 8/88" יש להכניס לתיבת המכרזים הנמצאת בבנין המזכירות החדש מס' 8 בנמל חיפה עד 1.11.88 שעה 12.00.
על הזוכה להוציא הטובין מהנמל תוך 14 יום מתאריך קבלת ההודעה.
עובדי רשות הנמלים והרכבות אינם רשאים להשתתף במכרז זה.
אין נמל חיפה מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

א.אדר
מנהל נמל חיפה

משרד הבינוי והשיכון
מחלקת עבודות ציבוריות – המשרד הראשי
קרית הממשלה – רחוב שכם, ירושלים 91131
ת.ד. 13198 – טלפון 02־277211

מכרזי אספקה

מחלקת עבודות ציבוריות מבקשת בזה הצעות כדלהלן:
1) אספקה והתקנת [illegible] עקף [illegible]. מכרז א/88/125.
2) אספקה והרכבת ציוד [illegible] ביחזורים אשקלון — מכרז א/88/129

טפסי המכרז, מפרטים ופרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי האפסנאות הראשית של מע"צ, לפי הכתובת דלעיל, בימים ובשעות העבודה הרגילים.
בנוסף להצעה יש להמציא ערבות בנקאית או המחאה עצמית בשיעור הנקוב בגוף טפסי המכרז, אי מילוי תנאי זה ישחרר את מע"צ מחובה לדון בהצעה.
המועד האחרון להגשת ההצעות, יום ראשון ה־6/11/88 שעה 9.30 בבוקר.
אין מע"צ מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, כל חלק ממנה או הצעה כל שהיא.

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

מוזמנות בזה הצעות לאספקת:–
1) מכרז 246/88 – [illegible]
2) מכרז 249/88 – [illegible]
3) מכרז 251/88 – [illegible]
4) מכרז 252/88 – [illegible]

טפסי הצעה, מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל בתחום אפסנאות ומחסנים, רח' הרצל 172, ת"א בימים א'–ה' בין השעות 9.00 עד 12.00 בחדר מס' 7. פניות שלא במועדים הנ"ל לא יענו.
ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 7.11.88 שעה 12 בצהריים.
החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד, הצעות במברקים לא תתקבלנה.

הארגון לעזרת העגונות ומעוכבי־הגט
ת.ד. 30953 תל־אביב, טל. 03־391164

אל נציגי כל המפלגות!

לקראת הכינוס הגדול שלנו במלון "רון" בטבריה בסוף שבוע 21–22.10.88
ושאליו אנו מזמינים בזה את בכירי כל המפלגות
(במקום יתקיים דו־שיח ב־21.10.88 בשעה 21.00)

העגונות באזיקים בהפגנתן ליד "היכל שלמה" בערב כיפור השנה ב־19.9.88.

אנו תובעים מכם לפרסם:

א. אם תחוקקו חוק לפיו – גבר המעגן את אשתו או מונע ממנה גט אחרי דיונים ממושכים ומורטי עצבים ומונע ממנה **חיים של כבוד ושל חופש אישי והזכות ללדת ילדים** – ייחשב לעבריין.

ב. אלו חוקים אתם מתכוונים לחוקק עוד כדי למנוע מנשים להפוך **לבנות ערובה** בגלל התנאים השוררים כיום בשיפוט האישי!

דניאלה ולנסי – יו"ר הארגון

רק מי שידאג לשחרר עגונות ידאג לבטחון ולשלום

ואפרופו דמוגרפיה: שכחתם את מאות אלפי הילדים שיכלו להיוולד – לו דאגו לשחרר עגונות ומעוכבות גט מקום המדינה.

נ.ב. ★ נשמח לקבל פניות חדשות הכוללות תאור הבעיה.
יחד כולנו נפעל בדרכים שונות ומגוונות **לתיקון המצב.**

هكذا من الأصل

חדשות כלכלה

דיסקונט יושבת היום ומחר ולאומי יושבת היום אחה"צ

מאת יהודה שרוני

כל סניפי בנק דיסקונט יהיו סגורים היום ומחר, לרגל יציאת העו־בדים לחופשה מאורגנת. העבודה בסניפי הבנק תתחדש מחר.

ועד העובדים של בנק לאומי החליט להשבית את כל סניפי בנק לאומי ובנק איגוד היום אחר הצהריים, זאת לאחר שלטענתו לא הושגה כל התקדמות במשא ומתן עם ההנהלה.

אתמול הפיץ מכתב לכל עובדי בנק לאומי ובו פירוט החלטת הועד הארצי. בראש הרשימה מצויה החל־טה, כי כל עוד לא יעזוב את מנכ"ל הבנק, צדיק בינו, את עבודתו, אין לשתף איתו פעולה בכל דרך אפש־רית. הועד הארצי דורש, כי המנכ"ל החדש יתמנה אך ורק מקרב עובדי הבנק.

החלטת ההשבתה של סניפי בנק לאומי אתמול התקבלה בהפתעה מסויימת, שכן הערכה היתה השגה התקדמות במגעים עם ההנהלה של־שום. לא מן הנמנע, כי החלטת ההשבתה התקבלה בעקבות החלטת השבתת בנק דיסקונט.

הנהלת בנק דיסקונט הודיע, כי לרגל העיצומים, יוכלו מחזיקי כרטיסי אשראי ויזה דיינרס, למשוך בכל סניפי בנק לאומי, איגוד, מרקליס דיסקונט ובנק ערבי ישראלי, סכום של עד 200 שקל בויזה וסכום של עד 2000 שקל בדיינרס.

הנהלת דיסקונט פנתה לכל הבנקים, בבקשה לכבד שיקים של לקוחות בנק דיסקונט עד לסכום של 1000 שקל.

55% מבעלי המניות הבנקאיות מסרו על כוונתם לפדות המניות שברשותם

האוצר סבור כי הצליח למחזר כ־80% מהמניות הבנקאיות בסכום של 3.6 מיליארד דולר

מאת איתן אבריאל

מרבית בעלי המניות הבנקאיות הודיעו על כוונתם לפרוע. מכלל המניות הבנקאיות בסכום של 2.4 מי־ליארד דולר, שהוחזק ע"י משקי־בית, חברות וגופים מוסדיים, נפדו מניות בנקאיות בכ־1.3 מיליארד דולר או כ־55% מכלל המניות. בעלי מניות בנקאיות בסכום של 1.1 מי־ליארד דולר הודיעו, כי בכוונתם להמ־שיך ולהחזיק במניות האוצר – כך עולה מנתונים בלתי מושלמים, שה־גיעו אתמול ללשכתו של סגן שר האוצר, עדי אמוראי.

באוצר הרגישו, כי לפחות שמונה כשבועיים עד לפדיון המניות, הצליח האוצר להבטיח מיחזור של יותר מ־80% מהמניות הבנקאיות, בסכום של 3.6 מיליארד דולר, על־ידי מכירת אגרות־חוב, מכרזים עתידיים ותר־בות המשך למניות.

משמעות הדבר היא, שסכום של כ־700 מיליון דולר יועבר בסוף החו־דש לציבור. יחד עם זאת, אין פירוש הדבר, שסכום זה יופנה לצריכה. בבנקים הגדולים מסרו, כי לפי הערכתם יופקדו בשלב ראשון כ־400 מיליון דולר בתוכניות החסכון, שהציעו הבנקים למחזיקים במניות.

במחזור יוותרו רק כ־31% מהמני־ות הבנקאיות ואלו ימשיכו להסחר בבורסה לניירות ערך.

באוצר הסבירו, כי בנוסף למניות בסכום 1.1 מיליארד דולר, שתוקפם הוארך עד 1992, מיחזר האוצר כ־820 מיליון דולר ממניות ה"נוסטרו", שהוחזקו ע"י הבנקים.

סגן שר האוצר, עדי אמוראי, ציין כי מיחזור המניות נעשה בעלות נמוכה ביותר הריבית על אגרות החוב, שהאוצר הנפיק, היתה אף נמוכה מהריבית המשקלת בעולם על אגרות־חוב ממשלתיות. אמוראי ציין, כי עיקר המיחזור הושג כשבועיים לפני פדיון המניות והוא צופה שעד הפדיון עצמו ימוחזרו כספים נוספים בכספם של הבה, יושג מיחזור גבוה יותר מאשר בפדיונות הקודמים בשנים 1987 ו־1985.

(ע). קבלת פנים מכובדת, צינית לממשלת מסורתית מסין העממית, שהגיעה אתמול בישראל לבי־קור פרטי. 7 חברי המשלחת המתינו למעלה משלושת רבעי שעה בתור הבאנקר של הרוסיים, שהגיעו בשבעה מטוסים הכל התנהגים לקצין המשטרה. האחראי על ביקורת הדרכונים, לאשר למשלחת חשובה זו לעבור את הביקורת בלי לעמוד בתור, נענו בשלילה. ראש המשלחת לו ציין מין, (בתמונה), נתין בלגי ממוצא סיני, אמר שהמשלחת מתעניינת במיוחד במוצרים בתחום הציוד הרפואי, מוצרים של יצרנים קטנים ובינוניים, ומתכננים לשיווק השיר לסין וכן מוצרים מהתעשייה האלקטרונית והמחשבים. (צילום: שרון קרן)

ממשלת פולין תפעל לעידוד השקעות ישראליות בפולין

מאת אבי גבאור

ממשלת פולין מעוניינת בהשק־עות ישראליות בפולין ותפעל לעידודם – אמר אתמול השר הפו־לני לסחר חוץ, ינוש קצ'ורבה, בפ־גישה שקיים עם דני גילרמן, נשיא איגוד לשכות המסחר.

גילרמן, שנפגש עם השר הפו־לני בוורשה, שם הוא עושה בביקור רשמי, שמע מקצ'ורבה כי ממשלת פולין הפעילה באחרונה שורה של הטבות, במגמה לעודד השקעות זרות. בין השאר, מציעה הממשלה הפולנית למשקיעים הזרים פטור מלא ממסים על השקעות לייצוא ומתן אפשרות לבעלות מלאה על החברה, למשקיע הזר.

השר הפולני מציע למשקיעים מישראל להשתלב במגמה זו ובמיוחד בכל הקשור להשקעות בהק־לאות בפרוייקטים משותפים עם התעשייה והשקעות במלונאות ותיירות.

ממשלת פולין מבקשת לחתום על הסכם לעידוד הדדי עם ממ־שלת ישראל, שתבטיח את ההשק־עות הישראליות בפולין והסכם למניעת כפל מס.

השר הפולני אמר, כי בעקבות הפעלת קו־התעופה הישיר בין ישראל לפולין, הוא צופה גידול בתיירות הישראלית לפולין. הוא מסר, כי באחרונה פועלת ארצו לעידוד מבצעי תיירות, המיועדים ליהודי ארה"ב, יוצאי פולניה, להם יוצעו סיורים משולבים בפולין ובישראל.

ראשי האוניברסיטאות הזהירו אתמול: שביתה ממושכת תפגע בשנת הלימודים

עובדי המינהל החליטו להגמיש עיצומיהם ויאפשרו הפעלת המחשבים באוניברסיטאות

מאת צילי מנדלר ויהודית וינקלר, סופרות "הארץ"

ראש הממשלה, יצחק שמיר, דחה אתמול בקשת ועד ראשי האוניבר־סיטאות להורים להן 10 מיליון דולר, כדי שיוכלו לשלם לעובדים תוספת שכר בהתאם להסכם המסגרת. בפגי־שה עם ראשי האוניברסיטאות אמר שמיר, כי הממשלה לא תוכל להחליט על שינוי תקציב המוסדות להשכלה גבוהה ערב הבחירות. ראשי האוניבר־סיטאות אמרו לראש הממשלה, כי אם השבתת האוניברסיטאות תימשך עוד שבועיים־שלושה, יש חשש לאיבוד כל שנת הלימודים, בעיקר בחוגים העוסקים במחקר בתחום מדעי הטבע.

שמיר הביע את הבנתו למצוקת האוניברסיטאות ואמר כי הממשלה הבאה תצטרך לדון בדרכים להגדיל תקציביהן לשנה הבאה. הוא הבטיח לדון שוב עם שר האוצר, כדי למצוא פתרון להשבתת האוניברסיטאות, אף שלדבריו ברק ומצא, כי האוצר עומד בכל התחייבויותיו.

ביום ראשון תיערך פגישה חוזרת של ראשי האוניברסיטאות. במקביל, מתארגנים ארגוני הסגל המינהלי האקדמי, יחד עם הסטודנטים, להפגנה מול משרד ראש הממשלה בירושלים, בעת ישיבת הממשלה.

מטה המאבק של עובדי המינהל במוסדות להשכלה גבוהה יתיר, החל מיום השני הקרוב, לסטודנטים להיכנס למעונות, שליד האוניבר־סיטאות, במסגרת מדיניות "הגמשה" עליה הוחלט אתמול.

על־פי מדיניות זו, הוחלט לאפשר למכון ויצמן לשחרר מהמכס חומר רדיואקטיווי וחומר ויראלי לצרכי מחקר, להפעיל את המחשבים במוסדות להשכלה גבוהה ולחדש את העבודה במעבדות המכונות, בהן נבדקים סוגי דלק ושמנים שבשימוש צה"ל.

עם זאת, הודיע ראש המטה, מרדכי גרזברג, כי העיצומים ימשכו עד שהנהלות המוסדות להשכלה גבוהה יצהירו רשמית להסכם המסגרת בשרות הציבורי.

בינתיים נודע, כי נמשכים מגעים לא רשמיים בין ועדי העובדים לראשי האוניברסיטאות.

הסגל האקדמי דחה הצעה, על־פיה יתומצו חבריו בתוספת שכר בשעור 85%.

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) פנה אתמול אל יו"ר ועדת הכספים בתביעה לכנס הועדה ברחישות, כדי לדון במשבר הקשה, המשק את מערכת ההשכלה הגבוהה.

שכרם של חברי הכנסת יועלה ב־4.5% בלבד ולא ב־16.8%

ועדת הכספים תדון היום בתוספת השכר שתוענק בנובמבר לבכירים

מאת צבי זרחיה

שכר חברי הכנסת יעודכן בראשית החודש הבא ב־4.5% בלבד, שהוא שיעור הפיצוי שיינתן לכל השכירים במשק, ולא ב־16.8%, כפי שהוצע בתחילה. כך החליטה אתמול ועדת הכנסת. גובה הפיצוי לח"כים יהיה 82 ש"ח, שהוא גובה הפיצוי המירבי שיינתן בחודש הבא לשכירים במשק.

ועדת הכספים תדון הבוקר בשי־עור הפיצוי שיינתן ליתר הבכירים – הנשיא, ראש הממשלה, השרים, השו־פטים והמנכ"לים בשירות המדינה. חברים בועדת הכספים ציינו אתמול, כי על הועדה מוטלת החובה להחיל את החלטת ועדת הכנסת גם על שכר השרים והבכירים.

ועדת הכנסת קיבלה את הצעת ח"כ שבח וייס (מערך) שהחליטה כי שכר חברי הכנסת יעודכן בעיתוי וברמה זהה לכלל השכירים במשק. כעת תוקם ועדה משותפת לועדת הכספים ולועדת הכנסת, שתגבש שיטת עדכון שכר חדשה לחברי הכנ־סת ולבכירים, במגמה לתקן את הפגמים בשיטת העידכון שהיתה קיימת עד כה.

הדואר התנצל לפני בל"ל על הדלפת מידע לתקשורת

מאת צבי זרחיה, כתב "הארץ" לענייני כלכלה

רשות הדואר התנצלה אתמול לפני בנק לאומי, על שמסרה מידע לעיתונות בדבר שיגור מכתב אל עשרות אלפי עובדי בל"ל, בסוף השבוע שעבר.

ההתנצלות כלולה במכתב ששיגר אתמול מנהל אגף השיווק ברשות הדואר, אסף בקר, אל דובר בל"ל, יונה פגל. בקר ציין במכתבו, כי במקביל לשמסר לעיתונות, על־ידי הרשות היו אי־דיוקים והדיווח על פעילות בל"ל כלקוח לא היה צריך להיעשות.

קודם לכן שיגר דובר בל"ל מכתב אל מנכ"ל הרשות, יצחק קאול, ובו הביע פליאה על שרשות ממלכתית, המופקדת על שירות כה חשוב, מוצאת לנכון למסור פרטים המתייחסים לפעילות של לקוחות.

לאחר החלפת השליטה בבנק הספנות:

יוסף ויגרצין יחליף את משה מירב כמנכ"ל של בנק הספנות

מאת יהודה שרוני

משה מירב, מנכ"ל בנק הספנות, יוחלף בתפקידו על־ידי יוסף ויגרצין. ויגרצין ניהל עד לפני שנים מספר את הבנק והוא שב לנהל אותו עתה, לאחר שבשנים האחרונות כיהן כיו"ר דירקטוריון חברת ההשקעות לאומי ושות', מנהל וסגני בבנק צפון־אמריקה, ומנכ"ל חברה חדשה לביטוח סיכוני סחר־חוץ.

זה החילוף השני במספר, שמבצעים בעלי השליטה החדשים בבנק הספנות, לאחר שבשבוע שעבר הוחלף דור גולן, יו"ר דירקטוריון הבנק, באיתן רון, אחד מבעלי השליטה החדשים.

לא מן הנמנע כי בקרוב יבוצעו חילופים נוספים בקרב הנהלת הבנק.

בעלי השליטה החדשים החליטו להחליף את מירב, לאחר ההפסדים העצומים, שיוצגו, בכל הנראה, במחצית הראשונה של 1988. בימים אלה עורכים בבנק הספנות את המאזנים החצי־שנתיים ותוצאותם מתעכבות בגלל חילוקי־דעות על גובה ההפרשה לחובות מסופקים. בעלי השליטה החדשים מעוניינים להציג הפרשה גבוהה ככל האפשר, בעוד שההנהלה הנוכחית מבקשת לשקול את גובה ההפרשה בצורה מצומצמת יותר, ולהביא בחשבון את סיכויי הגביה בעתיד.

מירב מסר בתגובה, כי חילופי המנכ"ל יבוצעו רק לאחר שיבואו לאישור דירקטוריון הבנק. לדבריו, אין בדעתו לכפות את עצמו על בעלי השליטה החדשים והוא החליט שלא להמשיך בתפקידו בבנק.

יצרני מזגנים נגד התקנת מזגנים ע"י יבואני רכב

מאת יפעת נבו, סופרת "הארץ" לענייני תחבורה

כ־40 יצרנים, מתקינים וספקי מזגני־אוויר לרכב, תובעים ממשרד התחבורה לאפשר לצרכן להחליט באיזו מסגרת יתקין את המזגן לרכבו.

בפגישה שקיימו השבוע נציגי ועד הפעולה עם אנשי משרד התחבורה, הם טענו כי התקנה האוסרת מתן רשיון לרכב מעל 1500 סמ"ק, שלא הותקן בו מזגן, גורמת לעיוותים. לטענתם, היא מאפשרת ליבואנים לחייב את הלקוח לרכוש את המזגנים אצלם, תוך גביית מחירים הגבוהים במאות שקלים בהשוואה למחירי השוק החופשי. הם הזהירו, כי אם משרד התחבורה לא יפעל לתיקון המעוות ולא יאפשר לצרכן זכות בחירה חופשית, הם לא יירתעו מלפנות לבג"ץ.

המאבק של יצרני ומתקיני המזגנים לרכב התעורר, לאחר שבחודש ספטמבר ירדה כמות ההזמנות להתקנת מזגנים לרכב חדש לאפס כמעט.

משרד האוצר מבקש להעלות את רצפת הזיכוי להוצאות רפואיות

מאת צבי זרחיה, כתב "הארץ" לענייני כלכלה

משרד האוצר מבקש להעלות את רצפת הזיכוי ממס להוצאות רפואיות, שמתחתיה לא ניתן זיכוי במס בגין הוצאות אלה. בשנה שעברה נקבע, כי הרצפה הזאת 2,000 ש"ח.

נישום, שהוציא בשנה שעברה סכום הגבוה מ־2,000 ש"ח, קיבל זיכוי של 25% מסך ההוצאות שהיו גבוהות מסכום זה.

עתה מבקש האוצר מועדת הכספים, כי רצפת הזיכוי ממס תועלה ל־2,600 ש"ח. האוצר מנמק סכום זה בכך, ש־2,600 ש"ח הוא הסכום המירבי, ששולם כמס אחיד בשנת 1988.

בנק הפועלים: האינפלציה השנה – 17%

מאת יהודה שרוני

שיעור האינפלציה הצפוי לשנת 1988 הוא 17% – כך עולה מתחזית שהוכנה בבנק הפועלים.

על־פי הערכה זו, צפויה באוקטובר עליית מדד של יותר מ־2%, בעקבות תשלום תוספת היוקר, העליה של מחירי ההלבשה וההנעלה, הפירות והירקות, והמוצרים המסובסדים.

בנובמבר־דצמבר, מעריכים כלכלני הבנק, יעלה המדד ברמה לחודש ספטמבר, כ־1.7%.

מדד ספטמבר המפתיע, נחזה כמעט במדויק על־ידי כלכלני בנק הפועלים, שהעריכו כי יעלה ב־1.5%.

גידול של 25% ביצוא להולנד

מאת מיכל רזה

היצוא הישראלי להולנד גדל במחצית הראשונה של 1988 ב־25% והסתכם ב־258 מיליון דולר בהשוואה ל־200 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. ב־1987 הסתכם היצוא למדינה זו ב־385 מיליון דולר.

נתונים אלה נמסרו בטקס חלוקת אותות משווק מצטיין ליבואנים ואנשי עסקים הולנדיים, שפעילותם תרמה להגברת היצוא הישראלי להולנד ב־1987.

בטקס חולקו תעודות משווק מצטיין ל־46 אנשי עסקים שנבחרו מבין 87 מועמדים.

הנספח הכלכלי של ישראל בהולנד מסר, כי כל יבואן קנה סחורות ישראליות בסכום העולה על 300 אלף דולר, והמשתתפים מציגים רכש, העולה על 173 מיליון דולר.

שוחד בחירות!

מהיום ועד ל־1 בנובמבר: צהריים לשניים ב־33 שקל בלבד.

ומדובר בארוחת צהריים צרפתית, מלאה אך לא מכבידה, שהיותה נמכרת במחיר כפול, אלולא החלטנו כאמור לחלק תחתיש שוחד־בחירות ללא כל קשר לגוון הפוליטי של הסועד (מי שמצביע משפט, הלא כן?!).

זהו גם הרגע ההסטורי בו יש להזכיר שמסעדתנו התבגרה מציעה תפריט צרפתי עשיר ומגוון לארוחות ערב וצהריים, ובנוסף היא המקום היחיד (בכל הידוע לנו) בו ניתן לקבל נשנוש של ממש - גם אחרי חצות. כל אלה בטרקלין מרווח מאד ויפה מאד, בקומתנו השנייה של בית עד יותר יפה מדרחוב נחלת־בנימין 5. ראו הוזמנתם.

שבליה – מסעדה צרפתית. נחלת בנימין 5 - במדרחוב. טל. 03-662852.
מיום שני עד יום שבת ועד בכלל מ־12.00 בצהריים עד אחרי חצות.

אגודת "שורשים"
ליעל ואברום בורג
ברכות לבביות להולדת
נועם
אח לאיתי, רוני ואביטל
כן ירבו
אלעזר שמורק
וצוות "שורשים"

תוך 3 חודשים הפוטנציאל השיווקי שלך יראה אחרת

מרקטסט 3

תוכנית אוטומטית לאבחון, ייעוץ והדרכה של חזית השיווק:
★ הערכת פוטנציאל שיווקי ★ רענון מערך התמונה והמכירות
★ מדיניות מוצרים/תחלופות ★ שאלת תקציב הפרסום והכותבת
★ קידום מכירות ויחסי ציבור ★ למנהלי מוצר חדש

תוכנית מרקטסט 3 נערכה ונישמה בהצלחה עבור חברות מובילות במשק — והיא מיועדת גם עבורך. פנה אלינו לקביעת פגישה בלתי מחייבת.

עוזר של מרקטסט
ייעוץ ומחקר שיווקי
דרך נמיר 123 — ת"א טל: 453615, 456137

יש חיסון!

הפתרון - סרבני

03-613591, 613592

"בגד עור" עובר לידי העובדים

קרן משותפת להסתדרות ולממשלה תסייע למפעל בעלות הרשות. ההסתדרות תלווה את המפעל בתוכנית הבראה, ביצוע ובדיקה כלכלית.

ש.ח.כ.
שרות חקירות כללי
מקבוצת "השמירה"
כל אשר רצית לדעת
31 שנות נסיון והצלחה בארץ ובעולם לשרותך
כל סוגי החקירות, באמינות ביסודיות ובסודיות מוחלטת
ש.ח.כ.
דרך פתח־תקוה 19
תל אביב 66 183
טל: 623084; 621975; 614636
FAX; 623995
פרסום קורן

זמש עור ובגדים
מנקים רק בניקוי
פורמברג
כי אצלנו מנקים טוב יותר
רח' המעגל 2, פינת ביאליק 55

"מנהל מכירות" ב־188 ש"ח לשנה

"מנהל מכירות" מעודכן שיודע כל מה שצריך על 7000 חברות בארץ. שיודע למי כדאי למכור מה. שיודע מיהו הלקוח הפוטנציאלי השווה מאמץ מכירה ומיהי הפונקציה הקובעת. שווה הרבה וחוסך הרבה. יש לך הזדמנות לרכוש אותו עכשיו במחיר מיוחד: 188 ש"ח (לא כולל מ.ע.מ.)

זהו מדריך העסקים החדש והמעודכן "דן־סנייד 89".
כלי המכירה והשווק שלך.
הפעם - יש בו פירוט על יותר חברות (7000), יש בו עדכון פרטים (נתונים עסקיים, שמות מנהלים, כתובות וטלפונים). בקיצור, מידע שיווקי ממדרגה ראשונה - על שולחנך.

מלא את התלוש המצורף, צרף 188 ש"ח + מ.ע.מ., או טלפן: 03-5103355 ו"דן־סנייד 89" יגיע אליך - חם מהתנור.

דן־סנייד 1989
לדעת למי למכור מה
DB דן אנד ברדסטריט איטרנשיונל

לכבוד
דן אנד ברדסטריט
ת.ד. 50200 ת"א 61500

אנא, שלחו אלי ___ עותקים ממדריך העסקים המעודכן החדש "דן־סנייד 89"
מצ"ב ___ ש"ח עבור ___ עותקים (188 ש"ח לכל עותק, כולל מ.ע.מ.)
שם ___ תפקיד ___
שם החברה ___ כתובת ___
טלפון ___
חתימה
DB

הלב - זה עניין של חיים. החיים שלך

עברת התקף לב, או ניתוח לב? יש בידך כלים להאבק במחלת הלב שלך - לצמצם את פגיעתה ולמנוע את המשך התפתחותה. למען החיים. ספריית הבריאות בוידאו, של קופת־חולים "מכבי", גאה להציג את המדריך הרפואי - הראשון בוידיאו, בישראל לחולי לב, בהשתתפות מיטב המומחים, ובהנחיית רם עברון. המדריך, שכל חולה לב צריך שיהיה בביתו!

המחיר לציבור הרחב: 69 ש"ח
המחיר לחברי "מכבי": 49 ש"ח

המחיר כולל משלוח. להזמנת הקלטות נא לשלוח את הספח המצ"ב:

לכבוד ספרית הבריאות בוידאו קופ"ח "מכבי" ת.ד. 20421 תל אביב 61202
שלום רב, אבקש לשלוח לביתי קלטת וידאו "מכל הלב".
שם משפחה ___ שם פרטי ___
ישוב ___ רחוב ___
מס' ___ מיקוד ___
מס.ת.ז. ___ טלפון ___
לחבר קופ"ח "מכבי" - מס' חבר בקופה ___
רצ"ב המחאה לפקודת "קופ"ח מכבי" על סך של ___ ש"ח. המחיר כולל משלוח.

הארץ

יום ה', ט' חשון התשמ"ט
20 באוקטובר 1988

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 תל אביב 61001 פקס' 810012, טלקס 33748
ירושלים: רחוב הנביאות 2, טל' 02-224245 ת"ד 273 י-ם 91002 פקס' 02-224249
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 04-661166 ת"ד 5259 חיפה 31052 פקס' 04-670715

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: חנוך מרמרי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות והיא שומרת לעצמה את הזכות לא לפרסם
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel. P.O.B 233, Tel. 5121212

התחייבות המערך

מנהיגי המערך הבטיחו במסיבת עיתונאים ביום ב', כי אם תחול רגיעה בשטחים המוחזקים והאלימות תרוסן למשך שלושה או שישה חודשים, ייערכו בחירות חופשיות בגדה המערבית ורצועת עזה; בחירות אלה – הכוונה לבחירות מוניציפאליות – יכולות לקבוע את נציגי הפלשתינאים לקראת משא־ומתן עם ישראל. שר הביטחון הבהיר כי ישראל לא תשא ותתן עם אש"ף, אבל לא תבדוק את ציציותיהם של נציגי הפלשתינאים שיהיו מוכנים להופיע במשא־ומתן זה.

ראש הממשלה ביקש למעט ממשקל הצהרות אלה ותיאר אותן כ"גימיק" לצורכי מערכת הבחירות של המערך, המאבק על קולותיהם של אזרחי ישראל הערביים. מבלי להיתפס לביטוי הלעגני, יש מקום להעריך כי פרס ורבין פנו בדבריהם אל הבוחרים הערביים, מתוך הנחה כי הבטחת בחירות חופשיות לערביי השטחים המוחזקים והכוונה להידבר עם נציגיהם תעורר הד חיובי בקרב ערביי ישראל החשים את עצמם סולידאריים עם אחיהם שמעבר לקו הירוק.

אולם טעות בידי יצחק שמיר הטוען כי הבטחה זו צפויה להישכח שבועיים אחרי שניתנה. הבחירות המוניציפאליות האחרונות בגדה המערבית ורצועת עזה נערכו בשנת 1976, עת שמעון פרס היה שר הביטחון; הוא דאג לעריכתן ולא ראה בכך משגה, אף אחרי שנתחוור כי ראשי העיריות החדשים היו פחות נוחים לישראל מקודמיהם. מותר אף להניח כי פרס לא היה מאשר מצעדיהם של שרי הביטחון שבאו אחריו, כשהם סילקו בהדרגה כמעט את כל ראשי הערים הערביות שנבחרו בזמנו.

כראש ממשלה וכשר חוץ נאלץ פרס להקשיב לא פעם בחו"ל לטענה כי מדינת ישראל מונעת מתושבי השטחים המוחזקים לקבוע בעצמם מי ינהל את הרשויות המקומיות שלהם, ובכך גם מונעת מהם לכונן נציגות אותנטית למגעים שיביאו לידי הסדר של שלום.

הדעת נותנת כי פרס רוצה לשמוט את הקרקע מתחת לטענות אלה, ולכן צריך להתייחס אל הבטחת בחירות חופשיות אם תפחת האלימות למשך זמן סביר, כאל מהלך המשתלב במדיניות החוץ כפי שהוא רוצה לעצב אותה. הצטרפותו של יצחק רבין מקנה לדברי פרס משקל יתר.

ברור כי ההצהרות הללו יוכלו להיתרגם לשפה של מדיניות מעשית רק אם המערך יצא ממערכת הבחירות וידו על העליונה.

אולם אם יקרה כך, אין ספק כי ערביי ישראל וערביי הגדה המערבית ורצועת עזה יתבעו ביותר את קיום ההבטחה; הם לא יהססו לתבוע כי ממשלת ישראל בהנהגת המערך תפרע את השטר.

דובר אש"ף מיהר להודיע כי ארגונו יכריז על החרמת הבחירות: אש"ף אינו מסכים לבחירות שייערכו "תחת כיבוש" והוא מוכן לתת רק "תחת פיקוח האו"ם, אחרי נסיגת ישראל". אבל הסיכויים לכך הינם קלושים, ומן הראוי לזכור כי אש"ף הסית גם לפני שתים־עשרה שנה נגד השתתפות בבחירות, כדי להוליש לבסוף את התנגדותו.

החשוב ברגע זה הוא עצם ההתחייבות שצמרת המערך נטלה על עצמה: יכולת ההגשמה תלויה ברצון הבוחרים, והבוחרים הערביים בתוכם.

מה לגבי הלקוח, ערפאת

על המפלגות לפנות לבוחר שסבור כי דבקות אש"ף באמנה הפלשתינית מעידה שטרם ויתר על חיסול ישראל, אך יש בו אותות לתמורה

מאת דן מרגלית

בבעין קונצפטוס הערבי מהתוחה עד המתקרבת, כופות המפלגות על בוחריהן כללי משחק קפואים וקשים. מי שמצדד בהקמת מדינה פלשתינית, אינו רשאי לראות באופציה הירדנית את הרע במיעוטו. באור עליו למצוא יתרון יחסי בנסיגה הירדנית מגבירת השטחים, אף שהיא עדיפה על המצב הנוכחי. בעיקר, כל ימו לראות כתם על שמש אש"ף.

יאסר ערפאת ממשיך בטרור, או מסרב לקבל את החלטת מועצת הביטחון 242, או נרתע מלאמץ הכרעה בעד הידקים עם ישראל? אבל השמאל והיונים הקיצוניות – הוא הלקוח והוא תמיד צודק.

מפלגות יריבות אינן מסתייגות מסכביקה פוליטית זו, משום שגם הן נוהגות לפיה. בראותן בערפאת את אויב השלום, הן זועקות מלוא ריאותיהן כי אש"ף פסול לבגוד, ושום מדינה פלשתינית ריבונית לא תיכון לצד ישראל, אפילו אם תאמץ את התקווה בעברית כהמנונה הרשמי.

חולשת שני המחנות נובעת מכך שהם מסרבים להכיר בבוחר הרואה לעיניו תמונת עולם מורכבת. עד־קים נטולי סבלנות, אינם משיבים לתהייתו של הישראלי, המסרב לקבל כ"כוח רואה וקדוש" את הכרזת גל הפוליטי שקבעו לעצמם – את מיקום השערים ותחות ה"נבדל".

ומשמעות בעיסות הועידה אינו ומכת ה־11.

העימות האמיתי אינו על סמך הדי לחירות, בין שלמות אלוני רחוסת הרדימת מדוע לבין יכול באמן המוסס מהתוזה. הוא גם אינו זה שיתקיים בין יצחק שמיר לבין שמעון פרס – יאמרו מה שיגידו, לפי שאלות שיימסרו להם מראש או יוולדו מתוך לשולחן. המשימה העיקרית היא של ציידי הקולות שיתבקשו להתמודד עם שלד מדיני שאינו מקבל על שני המחנות.

המפלגות צריכות להציע את המתק שלהן לבוחר שסבור כי דבקותו של אש"ף באמנה הפלשתינית מעידה כי טרם ויתר על חיסולה של ישראל. אך יש בו אותות לתמורה, הנובעים הן מעקשנותם של מתנגדים ישראלים, התובעים מהפלשתינאים לקבל את תנאי נוסחת ידיד־שטוקר, שלא כמו "המתקרבת" המציעה "להשליכם לזבל"; הן מפעולות ריכוך של פר־לישקיאים כיוסי שריד בתוך המימסד הציוני, כך שהכיבוש יראה כמשוות ותימנע נעילת הדלת בפני אש"ף־סטים פשרניים. תמר גוזנסקי יכולה לשכנע כי חד"ש מבודדת בשני מרי־

גות לשני העמים, רק אם תסכיר לגד האשמתה את ממשלת ישראל, מה הלקו של אבו־איאד בגרימת מצב האיבה המתמשך. אולי הדבר יתבן בעידן הגלאסנוסט.

יתר מכך, דן מרידור הציע בלשון מבחוצת את תוכנית האוטונומיה, אבל הליכוד אינו משיב אם הוא מוכן לבצעה יחד עם ערפאת. בעצם, מדוע לא? אם התוכנית ראויה, מדוע חשוב כל־כך אם שותפיה תובעים כי פרקליטם יהיה רוצח לשעבר? וכך לגבי השמאלנים. נכון שעליהם למצוא פתרון כולל לסכסוך הישראלי־ערבי, אבל מדוע נוכח הקשיים הם מתנגדים לצעד ביניים כנסיגה חד־צדדית של צה"ל מגבירת שטחי יהודה, שומרון ועזה? מדוע השעת הרע במיעוטו ועשיית הצעד הראשון אינם עדיפים על לפני הכל או לא כלום, אותו תובעים אנשי חד"ש המתקדמת ואש"ף הגולה? אולי היחיד בשמאל שגילה הבנה לניגמה זו, לא כפתרון רצוי אלא בהתולה כלשונו, היה שריד. אך אין די בכך כדי לחייב את כל ודי שובר היונים.

יש, איפוא, שלד מדיני אחר, מקר־בות ערבית אפשרית. שמיר

תאמן קומרים ברוכה. העובדה שצריך להתגבר על מרבצותם, אינה סותרת את התחושה העמוקה של ערפאת מתנגד לפשרה ולשלום. אפשר לשלול אותם ולבוז לו, ואין בכך כל סתירה. היות ששניהם כאבד רוזיים על סכת עמי המזרח התיכון, צריך לחפש התחלה טובה, אם גם פחות מבטיחה. שום נסיגה חד־צדדית אינה מנוגדת לתוכניות המוצעות משני צידי המתרס – לבד מהרעיונות הקיצוניים בישראל ובערב.

קשה למפלגות להידבר עם הבוחר על יסוד עובדות שאינן מולקות את תמונת־המצב בין טוב ורע, לבן ושחור. במערך ובעיקר ברצ, יש מדי פעם מגמות כאלה, אלא שהן נידחות מפאת הסמיכות אל יום הבחירות. אבל מי שבאמת רוצה עדיין לזכות בקול הצף האינטליגנטי, המתחבט והמעוניין בפרטי מידע ואינו קונה עוד משמיר את האיום כי אם ישוב משא הפלשתינאים בנשק חם, "לא יישאר מהם שריד ופליט" (ואריאציה לנוסח שבית העצמות של דוד אלעזר ביום השלישי למלחמת יום הכיפורים); ומי שלים אינו מתרגם מיצחק רבין, הבאה לספר כי גירש יותר פלשתינאים מכל שרי הליכוד – צריך לדבר אל הבוחר החושב המתחבט; זה שהשחור והלבן של המפלגות ועשני רבין אינו מדבר עוד אל ליבו, תוך שימוש במונחים כמו "אם כי" ו"אף על פי כן", ו"מצד שני" ו"לא מן הנמנע ש..."

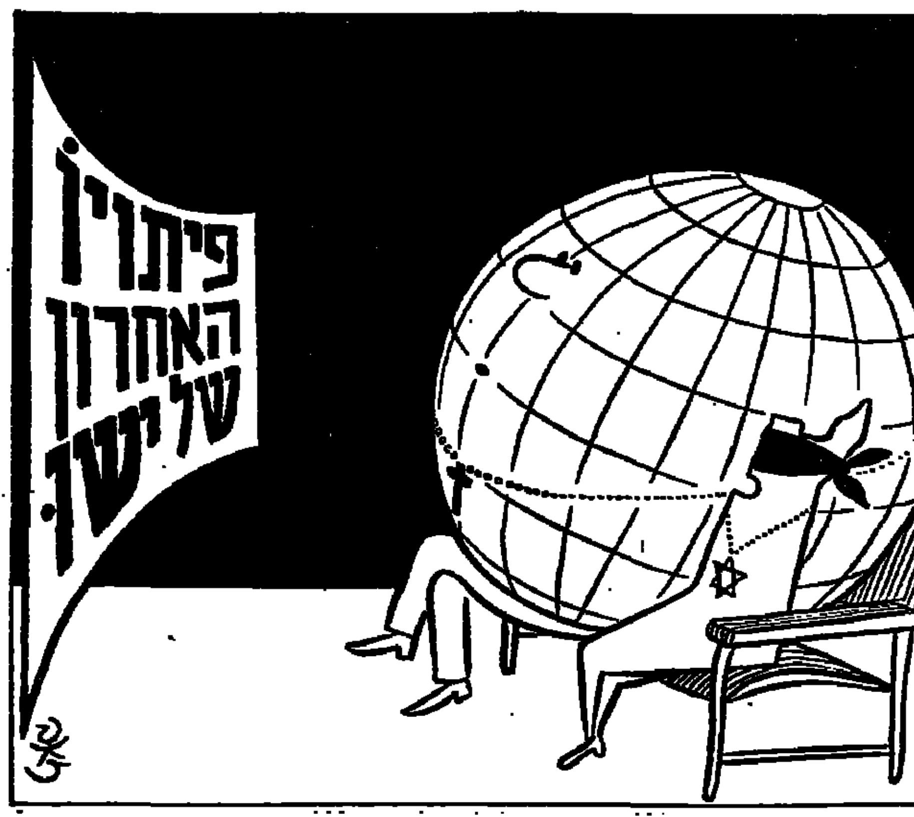

דין לבנקאי ודין לבוזגלו

מאת גדעון אלון

לפני שתיים־עשרה שנים נקבעה נורמה על־ידי היועץ המשפטי לממשלה דאז, פרופ' אהרן ברק. הוא עמד בתוקף על כך שאשר ידלין, שנחשד בביצוע עבירות פליליות, ייחקר במטה המשטרה ולא בבית־מלון או בביתו. ברק טבע אז מטבע לשון חדש, כשקבע כי כשמדובר בחקירה משטרתית, לא מתקבל על הדעת לנהוג באמות מידה שונות, לידלין או לבוזגלו.

ידלין היה באותה עת מן האישים הבולטים במפלגת העבודה, הודות לקירבתו לפנחס ספיר. הוא שימש כיו"ר מרכז קופת־חולים, ובספטמבר 1976 אישרה הממשלה את מועמדותו למשרת נגיד בנק ישראל. אז התברר שבידי המשטרה הצטברו תלונות נגדו על קבלת שוחד. אבל כשרווחו על כך לברק, הוא לא היסס להורות למשטרה לפתוח בחקירה מקיפה, כדי לבדוק אם יש בסיס לחשדות אלה. הוא אף לא התרגש מהעובדה שהחלטתו הביכה את ראש הממשלה דאז, יצחק רבין. הוא החליט לזמן את ידלין להיבדק במכונת אמת, ובשלב מאוחר יותר של החקירה, לאחר שנמצאה העלד כי אינו נקי מהחשדות המועלים נגדו, נתן ברק למשטרה גיבוי מלא בהחלטתה לעצרו.

רבין הביע פליאה על החלטת המעצר וניסה לשכנע את ברק כי המעצר אינו הכרחי, אבל היועץ המשפטי מצא כי הימנעות ממעצר עלולה להתפרש כמתן יחס מועדף לידלין – דבר העלול לשבש את החקירה. מינויו של ידלין לנגיד בנק ישראל בוטל. הוא הודה באשמות שיוחסו לו, ונידון לחמש שנות מאסר.

אולם לא רק כלפי ידלין נהג ברק על־פי עקרון השוויון בפני החוק. בדרך דומה התייחס למיכאל צור ויהושע בן־ציון, שגם להם היו מישרות בכירות ונודעו בקשריהם ההדוקים עם ראשי המימשל.

אבל היועץ המשפטי הנוכחי, יוסף חריש, נהג אחרת. הוא עורר את זעמם של קצינים בכירים במשטרה ושל משפטנים בכירים בפרקליטות המדינה, כשהורה לצוות החוקר את פרשת ויסות מניות הבנקים, שלא להביא את העצורים בפרשה לשחרור בבית־המשפט, אלא להסתפק בשחרורם בערבות ע"י קצין משטרה במטה המשטרה. "מהחלטה זו נודף ריח חריף של אפליה לשמה. לא מתקבל על הדעת שכלפי בכירי הבנקים החשודים במעשים פליליים חמורים, תינקט גישה שונה מזו הנהוגה כלפי כל חשוד אחר המובא לחקירה במשטרה", אומר משפטן בכיר בפרקליטות המדינה.

לדברי משפטנים בכירים אחרים, אין זו פעם ראשונה שחריש מפלה בין חשודים החושבים בעלי קשרים ומעמד, לבין נאשמים אלמונים שמעולם לא מילאו מישרות בכירות. דוגמאות בולטות לכך – היחס המועדף שנתן לעורכי הדין יגאל ארנון ורם כספי, כשאיפשר להם לקיים הליך של שימוע, עד שלאחר עיכוב של חודשים ארוכים החליט להגיש נגדם כתבי אישום פליליים בפרשת "הגנבה הגליליה"; וכן היחס המועדף שנתן לדיינים שפירסמו עצומות שהיה בהן משום ביזוי החלטות בית־המשפט העליון בנושא הגיור, כשנמנע מנקיטת צעדים משפטיים נגד יוזם העצומה, גדליהו אקסלרוד.

מתקבל הרושם שחריש לא היה נלהב, בלשון המעטה, מכך שהמשטרה תחקור את פרשת ויסות מניות הבנקים. מזה כארבע שנים "מתגלגלת" הפרשה, ועד כה לא הועמד לדין אף איש מן האחראים למשבר. כבר בחודש ינואר 1985 הורה למשטרה היועץ המשפטי דאז, פרופ' יצחק זמיר, לפתוח בחקירה נגד ראשי הבנקים, בדבר חשדות למתן ייעוץ כוזב ללקוחות. בחודש יוני 1986, ימים ספורים לפני פרישתו מתפקידו, כתב פרופ' זמיר תזכיר מפורט, בו הדגיש כי המשטרה ממליצה להעמיד לדין את בנק המזרחי והמנכ"ל שלו דאז, אהרן מאיר, והמשיכה בחקירת החשדות נגד ראשי בנקים אחרים. אולם החקירה התנהלה בקצב איטי ביותר. בחודש פברואר 1988, הודיע ראש אגף החקירות במשטרה לשעבר ניצב יגאל מרקוס, כי לדעת המשטרה אין מקום להמשך החקירה.

ההחלטה איפשרה לחריש לנשום לרווחה. קשה לדעת בבירור אם רתיעתו מחקירתם של מרדכי איינהורן, גיורא גזית, אהרן מאיר ואחרים, נובעת מהלחצים הכבדים שהפעילו ראשי הבנקים על המערכת המשפטית ועל המשטרה, שיתנדרו מהחקירה, או מאמונתו שאין הצדקה מבחינה ציבורית לדוש שוב בפרשת ויסות המניות. דומה שאלמלא מאבקו העיקש של ח"כ מרדכי וירשובסקי (רצ), לא היה חריש נותן למשטרה "אור ירוק" לפתוח בחקירה מחודשת, לאחר עיכובים של חודשים ארוכים.

אולם גם לאחר שהניחה את המשטרה לחקור את הפרשה שגרמה נזק כספי אדיר למערכת הבנקאות ולציבור התוסכים ששם מבטחו במניות הבנקאיות, מנסה חריש להטיל מגבלות חמורות על נוהלי החקירה והמעצר של ראשי הבנקים. לדבריו, בהנחייתו לצוות החקירה של המשטרה, שלא להביא את הבנקאים לשחרור בבית־המשפט, הוא "נמנע מיצירת בידון על מצעד הבנקאות הישראלית למעצר, כאילו נתגלתה פרשה חדשה, כשמדובר רק בהליך פורמלי של הפקדת הערבון ומתן ערובה".

דברים אלה אינם משכנעים. דומה שהיועץ המשפטי אינו מבין מה שהיטיבו להבין קודמיו לתפקיד – מאיר שמגר, פרופ' אהרן ברק ופרופ' יצחק זמיר – שאין די בכך שהצדק ייעשה, הוא גם חייב להיראות. אין הוא מבין שעקרון השוויון בפני החוק הוא ראשון במעלה, כשם שהבינו זאת פרופ' ברק, כשלא ראה בלאה רבין (בעת שהיתה רעייתו של ראש ממשלה) ועברה על החוק בפרשת חשבון הדולרים שפתחה בחו"ל "זן מיוחד בפני עצמו" (כפי שחריש מגדיר את ראשי המערכת הבנקאית), ופרופ' זמיר, כשלא חשב שיומנו לחקירה במשטרה של שר בממשלה (אהרן אבוחצירא) מהווה בזיון. קשה לרדת לסוף דעתו של חריש, ולהבין מדוע הוא עושה כל מאמץ כדי לשמור על כבודם של ראשי הבנקים, החשודים בביצוע עבירות פליליות.

בתי סוהר (ו')

האיש המחזיק את המפתח

מאת רן בסלו

הנציב הקודם של שירות בתי הסוהר, גונדר דוד מימון, כמעט ופירק את הארגון שבראשו עמד, בהכריזו השמבטית "אין לי עם מי לעבוד". הוא לא התכוון רק למחסור בסוהרים, אלא לרמת הסגל שעליו פיקד. רבים מאנשי צמרת השב"ס, שיעשו שוחתו, ראו בהתבטאות זו כ"פגיעה במוראל" וכ"בלתי דיפלומטית". איש לא טען כי היתה גם בלתי נכונה.

הנציב הנוכחי, גונדר לוי שאול, אינו משתמש בביטויים כאלה. הוא מנוסה מאד בעבודת פיקוד (לפני שהתמנה לתפקיד בשב"ס, שימש כמפקד המחוז הצפוני במשטרה) והיד. אך גם הוא מסכים כי "בעיית כוח האדם, היא אחת משלוש הבעיות העיקריות של שירות בתי הסוהר" (השתיים הנוספות הן סמים והמצב הפיסי של בתי הסוהר).

לפי הצעת תקציב 1988, מספר המועסקים בשב"ס אמור היה להסתכם ב־3,048 איש. לאחר משא־ומתן שניהל הנציב החדש עם משרד האוצר, הוגדל התקן ב־76 איש, ועומד היום על 3,124 משרות. בחישוב גס – שלושה אסירים לאיש שב"ס אחד ("עברנו את מחסום 9,000 האסירים", אומר שאול לפני שבוע).

אלא שמספר זה עלול להטעות. עובדי שב"ס נחלקים לשלוש קבוצות: 747 בפיקוד ומינהל; 318 בטיפול באסיר (עובדים סוציאליים, עובדי חינוך, קרימינולוגים, רופאים וכו'); 2,059 בתפקידי הביטחון. הקבוצה המשמעותית מבין השלוש, כוללת את הסוהרים בדרגות שונות, וביניהם 350 קצינים – "האנשים המחזיקים את המפתחות", כפי שמכנים אותם בשב"ס.

בשיא המשבר בשירות בתי הסוהר, לפני כשנה, חסרו תקנים לכ־200 איש, רובם ככולם סוהרים – אמנם פחות מ־7% מכלל כוח האדם של שב"ס, אך באופן מעשי גרם מחסור זה להרס כמעט מוחלט של המערכת.

מאז השתפר המצב, אולם גם היום, לאחר מאמצי גיוס בלתי פוסקים, חסרים בבתי הסוהר כמאה סוהרים, ובגלל השמירה, לפחות בבית סוהר אחד, בעל דרגת ביטחון בינונית, אינם מאויישים. אך למחסור בסוהרים ישנן גם השלכות אחרות.

אחת מקללות שב"ס היא התחלופה העצומה בסגל – בעיקר סוהרים. לפי דו"ח שהכין תת־גונדר שלום גן, ראש מינהל כוח אדם בשב"ס, בסוף השנה שעברה היו לפחות שישה חודשים, שבמהלכם עלה בהרבה מספר הסוהרים הפורשים על מספר הסוהרים החדשים שגויסו לשירות. כך למשל, בינואר '87 פרשו מהשירות ארבעים סוהרים, ולעומתם גוייסו רק 16. באפריל פרשו 39 סוהרים וגויסו 29. במאי פרשו 44 סוהרים וגויסו 16. ביוני פרשו 34 סוהרים וגויסו 17 חדשים. רק במחצית השנייה של השנה החל מספר הפורשים והמגוייסים להתאזן, וכך המצב גם היום.

לדברי גן, קיימות סיבות אחרות לפרישה הגדולה של סוהרים ולקשיי הגיוס בשב"ס: התדמית הנמוכה של השירות, מצבו של ציבור העובדים, המשכורת. הבצאות לפרישה שלרבים אינה קוסמת. דווקא השכר אינו מן הגרועים במשק. המשכורות שוות לאלה שבמשטרה ובצבא קבע, ולאחרונה אף ניתנה תוספת מיוחדת והדאגות גבוהות למשרתים בשטחים.

אך את הסיבה העיקרית להתפרות הסוהרים מהווים תנאי עבודתם. לפי סידור העבודה שהיה קיים בעבר בכל בתי הסוהר, ועדיין מונהג בחלקם, שוהה הסוהר בבית הכלא 48 שעות, ולאחר מכן יוצא לביתו ל־48 שעות, ושב לבית הכלא. אמנם במהלך משמרתו הוא זוכה לשעות אחרות של מנוחה במעונות הסוהרים בתוך בתי הסוהר. אולם, בסופו של דבר, הוא מבלה מחצית מחייו בין החומות.

שבעים ושישה התקנים נוספו בעיקר בשל הצורך לעבור מסידור עבודה זה לנוח יותר: 24 שעות שירות לעומת 48 שעות חופשה בבית. ואמנם, בחלק מבתי הסוהר שונה סידור העבודה, אך רק לזמן קצר. מחסור בסוהרים אילץ את השב"ס לשוב באחדים מבתי הסוהר לסידור העבודה הישן – דבר שהגביל את מספר הפרישים.

התחלופה הגדולה והמחסור בסוהרים משפיעים במיוחד על רמתו של הסוהר. על־פי אמות המידה שבתקן, חייב הסוהר המתגייס להיות מתחת לגיל 35, לאחר שירות צבאי, ללא עבר פלילי, פרופיל רפואי מעל 65, לפחות עשר שנות לימוד. הוא אמור לעבור בחינות התאמה לשירות בציוני מינימום של 6 בעברית ו־5 בכושר תפיסה.

בתקופת מלחמתו של מימון לשמירה על רמת הסוהרים, התקבלו מועמדים רק לפי קריטריונים אלה, שבשלעצמם אינם חמורים. אלא שהתקפה על התקנון הביאה לתחורה במצב כוח האדם, ואז הוחלט להעלים עין ולקבל גם "זויגים". הדו"ח של מינהל כוח אדם מלמד כי ה"זויגים" מהווים בעצם את הרוב. כך, במאמץ להשלים את התקנים המתרוקנים, גוייסו בחודשים אחרונים למעלה מ־120 יוצאי אתיופיה – בחורים מלאי רצון טוב, אך בחלקם אנאלפבתים גמורים וגם מתגלים באישיות רכה מדי למגע ישיר עם העבריין הישראלי הקשוח. גם לגבי הסוהרים האחרים, אין זה סוד שחלקם כמעט אינם יודעים קרוא וכתוב.

מצבם של הקצינים אינו חמור עד כדי כך, אך הוא רחוק מלהיות מזהיר. גם לפי אמות המידה של שב"ס, קצין עד דרגת סגן־גונדר אינו נדרש אפילו לבגרות מלאה. כדי שהקצינים בדרגות נמוכות יוכלו לעבור את הפער הזה, אירגנו מן האנשים שסוגלו כיתות לימוד. לקצינים, המשיגים ביניים מקצוע אחד לבגרות – 131 איש צריכים עוד ללמוד.

עובדה מאלפת – מאז קום המדינה, אף אחד מנציבי בתי הסוהר לא מונה מתוך הקצונה של שב"ס. מבין ארבעה ראשי מינהלים, בעלי דרגת תת־גונדר, שלושה באו מצה"ל. רק אחד, יוסי פולק, צמח והגיע לדרגה זו בתוך שירות בתי הסוהר.

על פרישתו של צדיק בינו

מאת עמוס שוקן

מי שקורא שאחרי כשלונות הניהול האדירים שנחשפו במשק בשנים האחרונות, ייקבעו במשק כללים ונישים של ניהול האחריות של מנהלים – צריך להיות מודאג מהתרחשות שבו התקבלה התפטרותו של צדיק בינו מניהול המוסד הכלכלי החשוב ביותר בישראל.

לא יכול להיות ויכוח על היות בינו הבנקאי המוביל של ישראל, מקצוען המשלב שליטה בידי הבנקאות עם גישה עסקית נועזת, יצירתית ובעיקר אחראית – וכל זאת עם אופי מוצק של אדם שלא יתגמש על עקרונותיו המקצועיים כדי לקנות פופולריות. ועדת החקירה בראשות השופט בייסקי גרמה להחלפת צמרות המערכת הבנקאית, אך התזויה במערכת (משיקולים של חוסר זמן, יש לזכור) שורה שלמה של בעלי תפקידים. ודאי יש בהם אנשים טובים ומוכשרים, בנקאים מקצועיים ובעלי יכולת, אך רבים מהם היו במערכת הבנקאות כאשר חוסר האחריות (ולא רק בשאלת הויסות) היה המוטיב העיקרי של ניהולה. גם אם הבינו את המתרחש, הם העדיפו לסמוך על הבנתם ואחריותם של הממונים, יותר מאשר על הבנתם ואחריותם הם – או שהעדיפו מקום עבודה על פני אמונה.

זו התנהגות אנושית, לא מפתיעה, ואפשר להבינה. אבל כשרצים במערכת הקושיה בעצם לחינוך מחדש, על־פי עקרונות אחרים מאלה שנהגו בה בעבר, יש לזכור גם שאלה האנשים שמאיישים משרות בכירות רבות בה עד היום.

הוויכוח הבולט הוא צדיק בינו. הוא לא ויתר. הוא סירב להיכנע ללחצים ולעשות פעולות הנוגדות לעקרונותיו המקצועיים, גם במחיר של עימותים עם הממונים עליו. בשל כך, ובשל יכולתו המקצועית הנוכחת, אין איש מתאים ממנו לחינוך מחדש של בל"ל ושל המערכת הבנקאית בישראל, ולכן מנהיגותו חיונית. אבל חינוך מחדש של המערכת הבנקאית משמעותו גם חינוך מחדש של הגורמים שמנהלים אותה, ובעצם של המשק בכלל. וכאן מבואה הבעיה.

לבנקים אין ברירה בייסקיטמאית אלא לחנוך מחדש, אבל "אחד התיישבות והיהודים" והמערכת הפוליטית הרוחשת סביבה, למרות היותם חלק מבשלון, מסרבים להתעגל לכללי האחריות החדשים שוועדת בייסקי קבעה, ושבינו מייצג ומיישם. יש יסוד לתחושה שהתפטרותו של בינו היא בשל היעדר בעלים ומועצת מנהלים יציבה ותומכת, ובשל לחצים מן הגורמים המובבים את הבנק, הדורשים לעשות דברים המנוגדים לעקרונותיו המקצועיים.

כמובן, הוא לא מתבקש לחשות את מניות הבנק. אבל ועדת בייסקי עסקה בויסות רק כסימפטום של חוסר אחריות וחוסר מקצועיות. עם מעשים כאלה סירב להשלים, ובצדק סירב גם להיות חשוף ללחצים לעשותם. בדיעבד אפשר להבין שאלה הם בדיוק הלחצים שהשחיתו את המסורת הניהולית של בל"ל בעבר, ואשר הביאו את המשק למצב הנוכחי. התפטרות בינו היא מחאה על סירובה של המערכת הסובבת אותו להבין שיש כללים חדשים, שאחריות היא הבסיס להם.

אין מנוס מהמסקנה הכואבת שאחד מיסודות כוחו החשובים של בינו הפך להיות גורם לפרישתו מן הבנק. בינו אינו חייב מאומה לאלה שמינו אותו לתפקיד הרם ביותר במשק הישראלי – גם בכוח הוא אדם המתאים ביותר לשקם את הריסותיו של בנק שהמסורת הניהולית הקודמת שלו פשרה בנסיבות מביכות ושני דירקטוריונים שלו פורו. אבל מסתבר שאדם כמותו, בתפקיד מפתח, הוא לצנינים בעיני אלה הזקוקים למישהו שיהיה חייב להם, ובתמורה יקבל את כללי המשחק שלהם.

השאלה שעל הפרק לא צריכה להיות מי מחליף את בינו כמנכ"ל בל"ל. השאלה היא אם המשק הישראלי יתעשת עכשיו, בשעת מבחן, ולא יוותר על ניסיון אמיתי לעשות מהפכה בכיוון של אחריות ומקצועיות בניהול, או שצדיק בינו יפרוש. כי את פרישתו של בינו מתפקיד של אחריות לכלל צריך לפרש כניצחונם של כללי ההתנהגות ושל חוסר האחריות שהביאו בסופו של דבר להרסות ולמשבר המשך בענפים רבים במשק.

השאלה מופנית בעיקר לשני אנשים שיכולים עכשיו להרים תרומה משמעותית למשק – משה נסים שר האוצר, ושמעון פרס, המתהדר (במידה כלשהי של צדק) בגישה אחראית לניהול המשק. אין להם מאגר כה גדול של כוחות שמאפשר להם לוותר על בינו כמנכ"ל, ואולי כיו"ר בל"ל. בעבר הם הראו שיש להם נכונות לוותר על שיקולים של פוליטיקאים לטובת משק המנוהל במקצועיות ומתוך אחריות. עכשיו הם חייבים לביים נכונות זאת כדי להחזיק את בינו בצמרת הבנקאות הישראלית, ולדאוג שלבנק הבנקאי החשוב ביותר של ישראל יהיו דירקטוריון חזק ונקי משיקולים פוליטיים, ומהתערבות מצד "אחד התיישבות והיהודים" הסוכנות היהודית (מכילא הבעלות האמיתית על הבנק עוברת למדינה) ומנהל כללי מעולה.

דרום־אפריקה המאפירה (א')

אפרטהייד בכרסום

מאת אברהם טל

קייפטאון

הפרלמנט של דרום־אפריקה בקייפטאון, סוף ספטמבר. מן הדוכן נואם אחד מחברי האופוזיציה בהיסות הצעת חוק ממשלתית לתיקון חוק אזורי הקבוצות – החוק המגביל מגורים בשכונות לפי צבע העור. ביציע הקהל המלא. אני מפנה את ראשי ורואה כמה עשרות נערות ונערים בני 14–16 בתלבושת אחידה, קמים ומתיישבים. אלה הם, כמסתבר, תלמידי בית־ספר שסיימו לצפות בישיבת הפרלמנט ונערכים לצאת מן האולם. פרט תיאורי חיוני, האויל הזוכר בתמונה דרום־אפריקאית: כל התלמידים שחורים.

המבט חוזר לאולם המליאה, וגם שם חיזיון העשוי להפתיע את הזר: בעוד שמושבי אגף ימין של האולם מאוכלסים בחברי פרלמנט לבנים, שלש באגף שמאל הצבע הוא שחור: אין שם שחורים, אבל יש מן המכונים בשפה הרשמית "צבעונים" ו"אסיאתים" (לרוב הודים), ועל כן משוייכים לשכבות המפלגות לדעה במשטר ההפרדה הגזעית. זה כשלוש שנים יש בפרלמנט הדרום־אפריקאי שלושה בתים: לבן, צבעוני ואסיאתי. אם הוערכו האורח בטרם בא לכאן, יידע כי לפניו מושב משותף נדיר של שלושת הבתים, שהממשלה נאלצה לכנסו עקב תרגיל פוליטי מתוכם של מנהיג מפלגת הרוב בבית הצבעוני, כוהן־הדת אלן הנדריקסה.

בלי משים חולפת מחשבה: אילו ישבו כאן ועכשיו ביציע הקהל ד"ר דניאל מאלאן, מניח היסוד למשטר הגזעני הפורמלי ב־1948, וד"ר הנדריק פרוורד, מאלופי האפרטהייד בשיא פריחתו בשנות השישים, וגם במחרוזת, היו שניהם חוטפים התקף לב במקומם.

מתרשמת שטוחה אחת בבית הפרלמנט בקייפטאון אסור להסיק מסקנות מרחיקות לכת. ההפרדה הגזעית בתחומים חשובים ובעיקר במגורים והחינוך, עדיין לא עברה מן העולם; ופרלמנט לאומי שבו מיוצגים צבעונים ואסיאתים אך לא שחורים (וגם זאת בתנאים המבטיחים הגמוניה לחברי הפרלמנט הלבנים), אינו מבטא שוויון־זכויות פוליטי. אך מסקנה אחת מותר להסיק גם מן התמונה שצויירה לעיל: דרא"פ אינה ניתנת עוד לתיאור במונחים פשטנים של שחור ולבן. הארץ עברה בשנים האחרונות תהליך של שינוי.

שכונות מעורבות

בעוד שחוק אזורי הקבוצות תקף ועומד, התהוו במקצת הערים הגדולות שכונות מגורים מעורבות. ביוהנסבורג יש לפחות שלוש – הילברו היא הידועה שבהן – וכן בקייפטאון ובדרבן. תהליך ההאפרה מדאיג את הזרם השמרני במפלגתו הלאומית של הנשיא פ. ו. בותה, ואת ראשי המפלגה השמרנית הקיצונית הוא מוציא מן הכלים. כדי לבלום את התהליך – וגם את המתקפה מימין – יזמה הממשלה תיקון שיאפשר לתת גושפנקה חוקית לשכונות מעורבות קיימות, אך יבלום את תהליך ההאפרה בשכונות חדשות. לפי כל הסימנים – תקוות שווא. התעסוקה הגוברת ללא־לבנים בתפקידים בכירים יותר בתעשייה ובשירותים, העלייה ברמת החיים, תפרוץ בסופו של דבר כל סכר חוקי שיוצב.

בניגוד לבתי־החולים הפרטיים – שבהם־בכולם בטלה ההפרדה זה מכבר – בבתי־החולים הממשלתיים עדיין שומרים על גחלת האפרטהייד. אך הבקיעים ניכרים גם כאן: הצוותים מעורבים זה מכבר, ובשנים האחרונות גם מקצת החולים. בבית החולים הגדול גרוטה שור ליד קייפטאון אגפים נפרדים ללבנים ולא־לבנים, אך ביחידות הטיפול הנמרץ אין מבחינים בצבע עורם של החולים: "טטפטי יעדלות" אומרת האחות הבכירה המלווה אותנו בסיור. התקדמות קטנה לפי מושגי האפרטהייד הפרוזדראלי – ועל רקע קריאות הזעם של נאמניו במפלגה השמרנית – מהפכה קטנה.

בחינוך היסודי הממשלתי מצליחה פרטוריה לשמור על ההפרדה, אך בתי־ספר פרטיים מקבלים לא־לבנים במספרים גדלים והולכים, לעתים תוך הפרה פי השלטונות או ויתור על תמיכות תקציביות: הממשלה נאלצה להשלים תטגהו. ובתחום האקדמי: לא רק האוניברסיטאות של דוברי אנגלית כוויטוואטרסרנד וקייפטאון, שקלטו מאז ומתמיד לא־לבנים; ולא רק האוניברסיטאות של נטאל, המבריזות הגיגית בראש פרטוריה: הרשמיים על התנגדותן לכל צורה של אפליה גזעית – "בהעסקת צוותים, בקבלת תלמידים ובכל תחום אחר" – אפילו האוניברסיטאות האפריקאניות המסורתיות, וסטלנבוש בראשן, מקבלות לא־לבנים במספרים גדלים והולכים. ניסיון הממשלה לקבוע מכסות, נכשל.

במרוצת השנים בוטלו כמה מחוות שנות של מה שמוגדר "פטי אפרטהייד". באזורים מסוימים (בעיקר בטראנסוואל השמרנית) נשמרת הפרדה בתחבורה הציבורית, אבל במרבית הערים הגדולות נפלה המחיצה. פעיל בכיר של ארגון המעגל לקידום השחורים בתוך למטברת המיסטר ("כי לעתים עלינו לבוטס תקנות") אמר לנו במהלך סיור בעיירת השחורים סוואטו: "אחרי שנים רבות שלא הייתי שם, הגעתי לא מכבר לתחנת הרכבת ביוהנסבורג כדי לקבל אורח. נדהמתי מן השינוי. ההפרדה בוטלה לגמרי".

גם בתחום הפורמלי־חוקתי חל בעשר שנות כהונתו של הנשיא בותה תהליך איטי אך מתמיד של דה־אפרטהייזציה: בוטל חוק איסור הנישואין הבינגזעיים (אך לבן שנשא לא מכבר צבעונית נתבע על־ידי שכניו לעזוב את השכונה הלבנה, לפי חוק אזורי הקבוצות). בוטל סעיף החוק האוסר מגע מיני בינגזעי. בוטל החוק שיוחד מקצועות ללבנים. בוטל הפיקוח על ההגירה – חוק היתרי המעבר השנוא שהגביל למעשה את תנועת השחורים בלבד. הותרה הקמתם של איגודים מקצועיים שחורים. נעשו צעדים ראשונים לשיתוף לא־לבנים בשלטון.

ב- 232 מרפאות

של קופ"ח הכללית אפשר לקבוע בשעה עם רופא המשפחה בטלפון. עובדה.

יותר ממחצית המרפאות העירוניות של קופ"ח הכללית כבר פועלות בשיטת הזמן המתוכנן.
עד סוף שנת תקציב זו תופעלנה כל 440 המרפאות העירוניות בשיטה החדשה.
אם קבלתם את הגליה שלנו הביתה, הרי גם מרפאתכם פועלת בשיטה החדשה.
יותר תשומת לב לחולה, פחות תורים ויותר, הרבה יותר שרות.

ירושלים - מבשרת-ציון, תלפיות-מזרח, תלפיות, נווה-יעקב, רוממה, רמות א', מנחת, מלה, רסקו, גבעת-זאב, קרית משה, רמות ב', בר-דיין, בית וגן, גונן ד' עין-כרם, רגב. **תל-אביב** - אילון, בבלי, בן-נון, צהלה, הורוביץ, עממי ג', פלוטקין, קטוביץ, רבינוביץ, רמת-החיל, רמת-ישראל, תל-ברוך, תל-נורדאו, שיכון צבא-קבע. **יפו** - **יפו** - גאולים.

בת-ים - ארלוזורוב, דניאל, רמת-יוסף, ניצנה (1/11/88) **חולון** - עין-יהב, פיירברג, תל-גיבורים, יא' באדר. **אזור** - אזור. **פתח-תקוה** - ארלוסקי, רמתיים, שעריה, שיכון-עממי, מחנה-יהודה, נווה-כיבוש, כפר-גנים, נווה-גאמן, עמישב, רמת-ורבר, מגדיאל, נווה-עוז, קריית-מטלון. **השרון** - באר, אזורית, ותיקים, אבן-יהודה, הנביאים, איתנים; **יהודה** - **רחובות** - רמז מקצועית, רמז מקצועית, מחוזית, ותיקים-רחובות, הדר, פלמית, קריית-משה, שעריים, אושיות, בידרמן בני משה. **אשקלון** - ביאליק, ברנע, תובבי ציון א', תובבי-ציון ב', מרפאת דרום, מרפ' מקצועית עתיקות. **אשדוד** - אשדוד א', ב, ג, ד, ו, יא. **יבנה** - חולות, מרכז. **נס-ציונה** - ביאליק, נווה-עובד, רמת-בן-צבי. **אשקלון** - מרפאת העיר. **קריית-מלאכי** - א' ב'

קריית-עקרון - קריית-עקרון **גדרה** - מרפאה מרכזית. **הגליל** - צפת. **קריית-שמונה** - צפון, מרכז, דרום, חצור. **טבריה** - שיכון ג', ד'. **צפת** - כנען, קצרין. **השרון** - **הרצליה** - הרצליה ב', דרום, נוף-ים. **כפר-סבא** - קפלן, שכונת-אליעזר, בן-גוריון. **רמת-השרון** - מוריה. **רעננה** - קריית-שרת, הגליל, ליכטנשטיין, המטרים. **ראשון-לציון** - **ראשל"צ** - ירושלים, גולדרזון, הגפן, רוזנברג, רמת-אליהו ב'. **רמלה** - דרום, רמלה-גיורא, רמלה-בן-גוריון, צפון, מרכז. **לוד** - כצנלסון, נחלת יהודה. **גליל מערבי** - משגב, כרמיאל, יוקנעם. **נהריה** - אזורית, עמידר, אוסישקין, טרומפלדור. **עכו** - חומש, קוטב, צפון, ממשלתי, עמידר, מעלות, שלומי, כפר חסידים, עתלית, כפר-יאסיף. **דן** - **ר"ג** - מודיעין, רמת-עמידר, שני, נווה יהושע, מערב. **גבעתיים** - דרום, משמר-הירדן המעורר. **קריית-אונו** - מרפ' א', מרפ' ב'. **גבעת-שמואל** - גבעת שמואל. **קראון** - קראון. **בני-ברק** - פרדס-כץ, שיכון ה', מגידו, בלומנטל. **העמק** - **עפולה** - נוף-העמק, עומר, רמת-ישי. **בית-שאן** - בית-שאן ב', גבעת-המורה, עפולה-עלית, מגדל-העמק, נצרת-עלית

צפון נצרת-עלית-דרום, משהד. **נגב** - שכונה א', בן-יאיר, מתחזית, ויצמן, מעפילים, ד' צפון, ד' חדשה, יסקי, שכונה ט', שכונה יא', נווה-נוי, שכונה ה', שתל. **קריית-גת** - א, ב, ג, ד. **אופקים** - אופקים ב'. **מצפה רמון** - רהט א', עומר. **דימונה** - דימונה א', ב', ד', מצדה, נתיבות, ירוחם. **שומרון** - בנימינה, נורדאו, פרדס-חנה, גווה-מרחב, חדרה-זורית, גבעת-אולגה, בית-אליעזר, אור-עקיבא, נווה חיים. דגני בחדרה (מקצועית). **חיפה** - בת-אחוזה, קריית-אליעזר, קריית-חיים מערבית, פרנסי-מרבך, קריית-חיים מזרחית, רוממה, רמות רמז, רש, קריית-שפרינצק, קריית-עמל, שדי הציונות, נווה דוד, טירת כרמל, טירה-מערב, גליקר, בן-דור, כרמל צרפתי, צור שלום. **קריית-ים** - קריית-ים א', קריית-ים-רסקו, קריית-ים צפון, קריית-ים ג'. **קריית-אתא** - בן-עמי, עזיאל. **קריית-מוצקין** - הרב-קוק, הרמן.

קופת חולים הכללית
בריאות היא ענין רציני

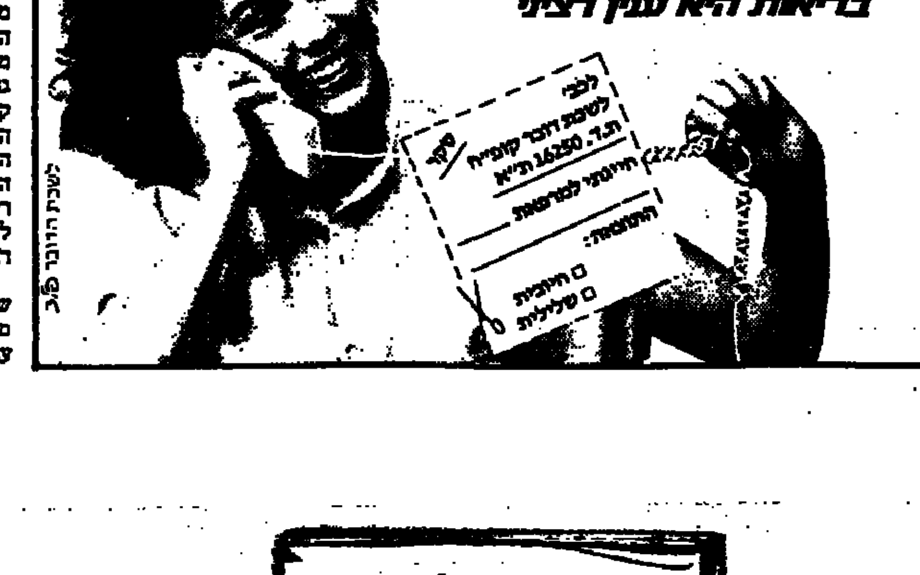

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

קרן ועוד אחת קטנה

מאת גידי אורשר

במוזיון הסרט הישראלי שבמשרד התמ"ס מנסים לשכנע אותי שהם מרכזים ברצינות. לצורך הרקורד אני מוכן להשתכנע, מה גם שיש כבר תאריכים. זאת אותה הקרן שעליה הכריז שר התמ"ס בסופו של ערב האוסקרים הישראליים, תוך חרות סיכום שנפל באותו יום עם משרד האוצר, מעורב בריח בחירות המלווה כל צעד הכרזתי של אישיות פולי־טית. הקרן תפעל תחילה לא בתפוקה מלאה. צריך שהכל יהיה על־פי הספר, שיהיה תקנון, שתהיה ועדה, שיידעו לאן לפנות אם תהיה תקלה, חלילה.

אומרים לי שמדובר באמת בסכום של כשמונה מאות אלף דולר, שהם הקצבה של האוצר לתמיכה בקולנוע. זאת אינה קרן שרק מרווחיה יינתנו מענקים. זה הסכום המיועד להקצבות. בינתיים מתנהלים דיונים לאיזה סוג של הפקות מכוונת ההקצבה, איך יחולק את הכסף, אולי בשיתוף עם משרד החינוך כדי למנוע כפילויות.

משרד התמ"ס הכריז על קרנות לעידוד הסרט הישראלי והוא מבטיח שגם יקיים. אולי אפילו עוד השנה. רשמנו לפנינו

הכוונה היא לסרטי איכות בעלי פוטנציאל־יצוא. אם תשאלו אותי, כל סרט איכות טוב יכול להיות גם ליצוא ולייצג את המדינה בכבוד. כבר ראינו את זה. הבעיה הגדולה היא הוועדה שצריכה לבחור את הפרוי־קטים שיזכו במענק. כדאי שתהיה זאת ועדה של אנשי מקצוע ולא של אנשי האוצר או פקידים מטעם המשרד, ששיקוליהם אינם עולים תמיד עם האמנות הברוכה ועם האיכות המבוק־שת. חבל לחזור על הבושות של מועצת הסרט הישראלי הלקטורים שלה, שהוקשר בינם ובין קולנוע פחות ברור מהוקשר שלהם עם צד מסוים של הפוליטיקה שלנו.

אך זאת עוד לא קפה וכבר לפנינו קרן נוספת, מצומצמת הרבה יותר, המיועדת לסייע בפיתוח סדרות של טלוויזיה למכירה בחו"ל. אלה רק כמאה אלף ש"ח, המיועדים רק לחברות פרטיות שמגלות יכולת תבנות להפיק סדרות מקומיות עם הפנים ליצוא.

מטרת הפרויקט הזה היא להציע לאותן חברות פרטיות לממן חלק מהכתיבה, התחקיר, או נסיעות הכרחיות לחו"ל. החברות הללו ייבחרו על־ידי ועדה ויצטרכו להוכיח כי יש להן מקורות מימון. הסכום שיינתן ייקבע אף הוא על־ידי הוועדה, עם תקרה מסוימת, והוא מיועד רק לפיתוח הרעיון. בשלב שני אולי תימצא דרך להשתתף בפרויקט המצולם. הוועדה תשב באותו רבעון מיום ההפעלה. כשיאזל הכסף לאותה שנה, היא תנוח עד התקציב הבא.

הקרן הקטנה היא עניין של שבו־עות והקרן הגדולה תתחיל לפעול ב־אפריל, ואולי קצת קודם. במשרד התמ"ס אומרים: בשנת התקציב הבאה "עם כל הכוח". רשמנו ונראה.

וילאם דאפו ב"פיתוי האחרון". עכשיו ישו הוא קורבן של הצנזורה — תצלום: צייש

ראשונים תמיד אנחנו

מאת ציונה שמשי

תערוכה למכירת יצירות אמנות שהכנסותיה מיועדות למלחמה באיידס. גלריית הד־ראם ריכטר, יפו העתיקה, 19.10–28.10

יום אחד הגבר שבית־הספר "לילדי עברים מאכלס רובו בילדי אמנים. אלה פשוט היהודים שעדיין עובדים. בלוח פעילויות התרבות הארצי עומדים האמנים בראש הרשי־מה. כל אמן יוצר ומבצע יכול להעיד על כך. כמות הפניות והבקשות לת־רומות גדולה בהרבה מכמות ההצעות וההזמנות לרכישות ולתצוגות רגי־לות. כשעוברת יממה בלי שפונים אלי בבקשת תרומה אני מגישה בנוגע.

הערפות לטובת מי, מה וכמה ולמה לתרום, הן עניין אישי בין כל אמן לנושא הקרוב ללבו. אחד מחבר־ינו האמנים מעדיף תמיד לתרום כסף ולא את אחד מציוריו השווים יותר.

אמנות הולכת, כידוע, עם כל דבר. הפעם זה איידס. על־פי רשימת המצי־גים המוכרים בגלריה הוראס ריכטר, נושא האיידס קרוב ללבם של כ־80 אמנים בארץ. רק אחד סירב. כל מי־גוון השמות האפשרי כאן ועכשיו. הד־אגודה למלחמה באיידס ודרישה, כמו המולה, ופעילותה הארגמטורית עדיין סייעה כנראה לרגישות האמ־נים לנושא.

שגרירות הולנד לקחה את הוד־עיקה תחת חסותה. המיכון העצום שבתערוכה, המחירים הסבירים והעובדה שההכנסות מוכרות כהוצאה לצורכי מס, מצדיקים את עידוד הקהל לבוא, לראות ולרכוש.

גיליה שמרן (מימין), משה איבגי, פביאנה מיוחס ואבי פניני ב"סטיות מיניות". הישג הפקתי למהתלה

לא לסוטים בלבד

תיאטרון הסמטה מעלה את "סטיות מיניות בשיקאגו". קומ־דיה מאת דייויד מאמט. נוסח עברי ובימוי: יורם פורת. עיצוב: מילי בק. עיצוב תל־בושות: רונה דורון. מוסיקה: מיכאל הלף. הפקת וידאו: רוני ציוק ושמוליק מקרו. משתתפים: משה איבגי, אבי פניני, פביאנה מיוחס, גיליה שמרן

בסופו של דבר, זה הסיפור הב־סיסי של כל מחזה: שני גברים, שתי נשים, בחור פוגש בחורה, בחור שוכב עם בחורה, הם נפרדים. ייחודן של 33 הסצינות הקצרות של דייויד מאמט הוא המילון המיני הגלוי והבוטה המו־לבש על הרומנטיקה הזאת ומעניק לה מימד מסחרי, ציני וקומי.

למתמצאות רבות ראוי המתרגם והבימאי יורם פורת, שאיפשר לקהל הישראלי עוד פגישה, הפעם רווחה שכמכפכת יותר, עם המחזאי דייויד מאמט ("מגלים שרוחים באוויר" ב"הבימה", "באפלו אמריקאי" ב־תיאטרון בית לסין). הוא גם הצליח להקנות לנוסח העברי שקף אמינות, וזה לא קל כשמביאים בחשבון את חוסר הבלם הלשוני־מיני.

ההצגה ראויה להערכה גם על הישג הפקתי: יש בה מידה של השק־עה והקפדה שאינה מאפיינת בדרך־כלל הפקות במסגרת קטנות. השי־מוש בטלוויזיה, בפרסומות המאפיינות את התרבות האמריקאית שהמחזה נכתב בה כלילך עמוק, ובפסקל, יוצר את הרקע התרבותי המבון להתרחשות. בביחוד ראויה כאן לציון הופעת פביאנה טלוויזיונית של ירון לונדון, בתפקיד מנחה בטלוויזיה הנושא דברים בשבח התפילה לעילוי הזין.

מכאן ואילך הכל תלוי בשחקנים. דווקא מבנות הפלסטיק האמריקאית כליכך, מחייבת מידה של אמינות אישית גבוהה, כדי שהמבציכת הזאת תתפקד כבלואה ותהיה יותר מגביכה. בכך מצליח משה איבגי בתפקיד בני, אם גם במשחק שמודה עדיין הבאכיודה של "עבריין מוחה וקטוף" הכלולה אותו בתפקידיו הראשונים. למרות זאת הוא שחקן קומי בעל חוש עיתוי מעולה, שאינו מאבד לרגע את האמינות של דמותו, גם בקטעים הביזאריים ביותר.

למרבה הצער, אבי פניני אינו מהווה עוד ראוי כנגדו. במשחקו ב"ס־טיות מיניות בשיקאגו" (כמו גם בהצגה הקודמת, "הוריאציות ברווזים", שהוצגה כבר קודם לכן בתפוצה) יש מלאכותיות מתבנת של מי "שעושה תפקיד", וריבוי ומעושה.

הנאה רבה גורמות שתי הנשים שבהצגה: פביאנה מיוחס בתפקיד ג'ואן, שהיא תאווה לעיניים, לאוזניים ולשאר החושים התיאטרוניים, בתפ־קיד מתוקצב של כלבה נשית קרירה, וגיליה שמרן בתפקיד דבי, הנופלת בפח הרהבנב־מיני ונחלצת ממנו לב־סוף. חבל רק שבגילויה של שמרן עצבה בצורה שאינה מקלה עליה את מלאכת המשחק.

זו מהתלה משעשעת מאוד, שע־שויה להישמע נועזת לאוזניים שמר־גילות "הוריאציות ברווזים", שבו שני זקנים על ספסל מדברים על ברווזים ושתכבינות, כשכן, למשהו אחר, לא בהכרח קשורה ל"סטיות מיניות בשיקאגו", ובה אפשר רק להתפעל מיכולתו של איבגי ולהצטער על כך שפניני אינו מגיע לרמתו.

גם לישו אסור לחלום?

בכל המהומה סביב פסילת הסרט "פיתויו האחרון של ישו" אין הציבור יודע – שהרי אסור עליו לראות – מה יש בסרט. הצנזורה יכולה לטעון שיש בו פגיעה ברגשות הנוצרים, ולך אין כלים להתווכח אתה.

הדבר ה"נורא" בסרט הוא שישו מוצג כבן־אדם. הוא מתחיל את הסרט כמקלב (נושא את הצלב על גבו בהוצאות להורג) חוכה ללעג ובוז מצד היהודים. כמו ז'אן ד'ארק הוא שומע קולות ומפקפק בהיותו בעל אישיות אלוהית. הוא מבלה אמנם בקובתה של מריה מגדלנה הזונה ואינו חוטא עמה, למרות רצונה המפורש (אל דאגה, סצנה תמימה אפילו במושגים של הצנזורה הישראלית). הוא מפקפק, אבל משכנעים אותו – יוחנן המטביל ואחרים – שהוא בן אלוהים.

בתחילת הסרט נאמר במפורש כי הסרט אינו מבוסס על הבשורות, אלא על ספרו של ניקוס קזנצקיס. בגלל לחץ חברתי וסביבתי מוצא לבסוף ישו במאבק עם מצפונו (המופיע בד־מות קוברה שחורה) ועובר דרך ארוכה מנצרת לירושלים, כשהוא עושה את הנסים המפורסמים בברית החדשה: מקים את אלעזר מן המתים, פוקח עיני עיוור, הופך מים ליין. הוא גם מבריח שמלאכת הקורבן העקובה מדם במקדש (וסקורסזה הבימאי אוהב מאד אפקטים של קרביים נתתכים ודם ניגר) אינה הדבר שאלוהים רוצה בו, והורס את דוכניהם של חלפני הכספים (המתודים בשקלים, מה שהיה בודאי משעשע את הצר־פים). בכך הוא מעורר עליו את זעם הסנהדרין, שגם קודם לכן ראתה בו מסוכן. ברגע האחרון לפני פרוץ המרד המוזין הוא עוצר בעצמו, אבל מאוחר מדי. הוא מובא לפני פונ־טיוס פילטוס בעוון הפרת הסדר הציבורי.

מובן שהוא מגיע לצלב – הפעם בתפקיד הצלוב, מלווה שוב בלעג הה־מונים. ושם, לראשו זר הקוצים, הוא הוזה. מלאך בדמות ילדה קטנה מוריד אותו מן הצלב ומוביל אותו אל החיים היפים הפשוטים. הוא נושא לאישה את מריה מגדלנה (בעוד סצנה מינית תמימה להפליא), אבל היא מתה בנ־סיבות מסתוריות. אחר־כך הוא מוצא עוד שתי נשים ומקים משפחה, כשעוד המלאך לצדו.

אם יותר "הפיתוי האחרון של ישו", יבינו הכל שהצנזורים לא מבינים כלום: לא בקולנוע, לא בנצרות ולא ברגשות

ואז הוא נתקל בפאולוס, המספר את נפלאות מות ישו ותחייתו בכיכר השוק. ישו טוען לעומתו שלא כך קרה, ושהוא אינו בן האלוהים. פאו־לוס משיב שהעם זקוק לאמונה הזאת ואיש לא יאמין לישו אם יספר את האמת. ישו מגיע לזקנה טובה (בגיל שבעים, בעת חורבן ירושלים) ואז באים אליו פטרוס ויהודה איש קריות ותובעים ממנו לחזור לתפקיד בן ה־אלוהים. הוא נענה להם, וקורא לאלו־הים שיאסוף אותו אל חיקו. מכאן חוזרת התמונה אל הצלב ומתברר שכל הקטע הארוך הזה היה – ללא ספק קל שבקלים – רק הזייתו או חלומו של ישו על הצלב. הוא אומר "נשלם", והסרט נגמר.

גם אם נניח שפקפוקו העצמי של ישו באלוהותו, וטענת פאולוס כי לא האמת משנה, העיקר האשליה האלו־הית הנחוצה לעם – אכן פוגעים בנוצרים, הרי ברור שזו הזיה של אדם מעונה על הצלב. סופו של הסרט, כמו הסרט כולו, הוא ברוח האמונה הנוצרית. ישו על הצלב אכן מכפר על חטאינו (ספו, המאיתם, כמובן) ומפ־קיד את רוחו בידי בוראו. הוא אינו גיבור הוליבודי מתקתק אלא בשר־ודם, והסרט ארוך, ריאליסטי, נוטף דם ורב אפקטים – ואם להודות באמת, לא הכי מעניין.

הצנזורה מתעקשת לטעון שה־הודאה באפשרות כי המיתוס הדתי מבוסס על דמיה – העולה רק בחלום, בא לזכור – פוגעת. נכון, גם העובדה שהמאמ האנושי של ישו מתמצה ביחסי־מין. זה רחוק מלהיות מדויק על־פי הסרט, אבל הצנזורה חושבת שלישו אסור מה שמותר לכל כוכב גברי בקולנוע "תמר". יו"ר המועצה יהושע יוסטמן דוחה בכל תוקף את הטענה שהם פסלו את הסרט בגלל שהוא נוגד דוקא.

לא שזה היה משנה אם הסרט באמת פוגע ברגשות כלשהם. יצירות אמנות פונות לרגשות, ולפעמים פוג־עות, אבל אין כל צורך להגן מפניהן. איש עוד לא ניזוק מפגיעה ברגשותיו בשל יצירת אמנות, גם אם זו קלוקלה, מעוותת, מסלפת, פוגעת. עכשיו תצטרך הצנזורה להתאמץ כדי שהסרט לא יוקרן, שאם לא כן הכל יבינו, שהצנזורים באמת לא מבינים כלום: לא בקולנוע, לא בנצרות ולא ברגשות.

פתיחה חגיגית

מאת יצחק ברום

קונצרט למנויים מס' 1 של התזמורת הסימפונית חיפה. מנצח: סטנלי ספרבר. סולנים: קארי לבאס (סופרן), שלו עדיאל (צ'מבלו), שרון בצלי (חליל). בתוכנית יצירות של באך ומאהלר

היה זה הקונצרט הראשון בעונה הנוכחית, והכל נעשה כדי לשוות לאירוע מימד חגיגי: עלמות־חן חילקו פרחים בכניסה לאולם, הת־זמורת תיגברה את שורותיה באופן משמעותי ולבשה דמות סימפונית רצינית, התוכנייה היתה מהודרת ומ־פורטת, והזימון נוגן – ורק דבר אחד נשכח בכל המהולה: ביצוע יצירה של מלחין ישראלי, ולו רק מטעם של כבוד לאומי.

הקונצרטים הברנדנבורגיים של באך הם פנינים מוסיקליות, והחמישי ביניהם שבוצע בקונצרט הפתיחה כתוב לשלושה סולנים בחליל, כינור וצ'מבלו, לעומת תזמורת מצומצמת כאחד של כלי קשת. בין השלושה תופס הצ'מבלו את המקום הנכבד ביו־תר, בשל התפקיד הסולו שבאך הועיד לו, אולי משום שהוא עצמו ביצע אותו. הנגן הצעיר שלו עדיאל ביצע את התפקיד הזה באופן מבריק ומשכנע ביותר וגם שני הסולנים הא־חרים (שרון בצלי בחליל ויהונתן בריק בכינור) עמדו בכבוד במשימה שלהם.

ביצוע סימפוניה של מאהלר הוא תמיד אירוע חגיגי ואתגר. ייאמר ביזר, סטנלי ספרבר עשה בהבנת היצירה הזאת עבודה יוצאת מן הכלל, ואם נגינת הפרק הראשון היתה המרשימה ביותר והמתח פג במקצת עם המשך הנגינה – אין זו אשמתו.

הפרק השני מהווה אנטי־קליימקס בולט לפרק הראשון ולא עלה בידיו של מאהלר (על אף ההתפרצות הדרמטית היחידה במינה בסוף הפרק השלישי) לחזור. ולבנות שוב את המתח הסימפוני באותה המידה.

מאהלר עצמו כינה את יצירתו זו "ההומורסקה", ולפי גירסה מסוימת הוא מנסה ביצירה לבוא חשבון, בנימה אירונית וסרקסטית, עם העו־לם שאינו מבין את המוסיקה שלו – או גרוע מזאת: עם העולם החושב שהוא מבין, עולם של קלישאות הה־ליכה בחלום. ספרבר בחר באינטרפר־טציה שונה – זו של ילד המתאר בד־מיונו את האידיליה השוררת בגן־עדן. זו אינטרפרטציה לגיטימית, אך הוספת הנהוגית קארי לבאס, בעלת קול הסופרן הערב והסימפטי, חסרה את התמימות הילדותית הנדרשת לתפישה זו.

איפה הטייפ הדיגיטלי?

מאת דני בלושטיין

הרבה חובבי אודיו שהיו רוצים להצטרף אל מהפכת הקומפקט־דיסק, מהססים לרגע שבו ייצא לשוק הטייפ הדיגיטלי, או בשמו המקצועי DAT. מדוע, כך הם חושבים, להשקיע במכשיר קומפקט־דיסק, אם ברובה לטייפ־קסטות רגיל יהיה ניתן לקנות מכשיר שבו אפשר להקליט קומפקט־דיסקים?

התקיבה מקממבת. הטכנולוגיה קיימת ואפילו המכשירים קיימים. הם מיוצרים על־ידי רוב חברות האודיו הגדולות ביפאן, והמסמכים צורו־הק־לטה סטנדרטי באולפני הקלטה רבים בעולם. מדוע אם כן, אין רואים אותם בשוק? ובכן, כשיצאה קסטת־האודיו הביתית לנו לשוק, באמצע שנות ה־, היא מצאה את תעשיית התק־ליטים לא מוכנה. הפעם נקטה העו־שייה זו, כביום מבחנת ביריה את יי־צור הקומפקט־דיסקים, את כל האמצעים האפשריים נגד הבנתו של הטייפ הדיגיטלי לשוק כמוצר שכל צרכן יוכל לרכוש אותו.

עיקר המאבק מנוהל בארה"ב על־ידי RIAA, הארגון המייצג של תעשיית התקליטים האמריקאית, שוק הגדול בעולם של תקלי־טים. לטענתם של יצרני הקומפקט־ טייפים דיגיטליים שיוכלו להקליט קומפקטים בשיטת ביתי יגרמו להם הפסד שנתי של 1.5 ביליארד דולר ויפגעו בזכויות של יוצרי המוזיקה.

אך באותו ניצול עצמו יצאה חברת "סוני" למאבק משפטי נגד הקלטות ביתיות בוידאו־טייפים. המאבק, שנ־משך בין 1976 ל־1984, הסתיים בבית־המשפט העליון של ארה"ב בתפוקה של "סוני".

מה שמגמה תעשיית התקליטים ה־אמריקאית לעשות, ובהצלחה, הוא לגרום למאבק משפטי ממושך בני־סיון לדחוף מקלות בספני הקידמה, גם אם בסופו של דבר יישבר הסקלות. בינתיים הצלחתה אינה מבוטלת. בארה"ב אסור לייצר טיי־פים דיגיטליים, אך מותר לייבא אותם מיפאן. המכשירים הביתיים פועלים כך שמוד הדגימה שלהם גבול מזה של מכשירי הקומפקט־דיסק באמצעות ממיר אנאלוגי – כלומר ההקלטה היא בסופו של דבר אנאלוגית ולא דיגיטלית. אם לא די בכך, הקומפקטים מוגנים בהקלטה על־ידי אותות המודפסים בהם.

מעט מאוד חברות מייצרות קלטות דיגיטליות שאותן ניתן לנגן על ה־DAT. למעשה, מתכוון כל חב־רות האודיו לסיום של המאבק המש־פטי, שיאפשר את קיום הקלטת הדי־גיטלית לצד הקומפקט־דיסק, כרומה לדו־קיום בין הקלטת הרגילה ואודיו־הבנן הקונבנציונלי.

בינתיים לובש המאבק אופי פוליטי־קלי, כשחברות תקליטים גדולות מגייסות אמנים נגד הטייפ הדיגיטלי, בבבשרו המסר את זכויות היוצרים שלהם.

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 389/88

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית במקומות הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום – באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מסמכים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. פתח תקוה	39/88	300	עבודות סלילת רח' כנסת ישראל	15/11/88	מינהל ההנדסה, 03־9371283	ד. תבורי
ע. עכו	13/88	400	ביצוע מאסף ראשי לביוב לאורך חוף הים	6/11/88	אגף ההנדסה, 04־910251	א. דהקסמרי
ע. רמת גן	122/88	300	שיקום כביש והחלפת מדרכות ברח' אצ"ל בקטע הירדן – בן־אליעזר	4/11/88	אגף ההנדסה, 03־7535543	א. עמית
ע. רמת גן	121/88	300	התקנת מדרכות בכל חלקי העיר	4/11/88	אגף הנדסה, 03־7535543	א. עמית
ע. רמת גן	120/88	300	התקנת מפרצי חניה ברח' הרואה והחלפת מדרכות בקטע מרח' נגבה עד רח' מרזוק	4/11/88	אגף הנדסה, 03־7535543	א. עמית
ע. רמת גן	119/88	300	ריצוף רח' משולב ברח' הגולן	4/11/88	אגף הנדסה, 03־7535543	א. עמית
ע. בני ברק	111/88	500	תיעול וישניץ	5/11.88	מח' עבודות ציבוריות, 03־701122	מ. אירנשטיין
ע. פתח תקוה	38/88	300	עבודות סלילה ברח' בכלי	13/11/88	מינהל ההנדסה, 03־9371283	ד. תבורי
ע. פתח תקוה	37/88	300	עבודות סלילה ברח' סולדמן	13/11/88	מינהל ההנדסה, 03־9371283	ד. תבורי
ע. קרית ים	11/88	350	סלילת שד' ספיר קטע ז'בוטינסקי והמרים סולד	3/11/88	מח' מכבית, 04־750222	ב. שגל
מ.מ. יהוד	15/88	200	עבודות סלילת כבר יצחק שדה ורח' בן־גוריון	9/11/88	מח' מכבית, 03־363682	מ. ליציק
מ.מ. זכרון יעקב	6/88	200	סלילת כבר יד למייסדים (הארכה)	3/11/88	מח' מכבית, טל' 06־390722	י. שיפמן
מ.מ. מצפה יהב	8/88	130	בנית כיתות גילאים ברח' הנרקיס	10/11/88	מזכיר המועצה, 053־685381	א. הירש
מ.מ. עומר	9/88	30	העתקת קששים ראש גבים בתוך עומר	4/11/88	מזכירות המועצה, 057־956205	א. שחשר
מ.מ. קרית עקרון	10/88	30	החלפת פנסי תאורה והצבת במקומות שונים	31/10/88	מזכיר המועצה, 08־414922	י. קמבי
מ.א. יזרעאל (שירותי מבואות)	1/88		בניית קומה ב' כתתת כיכר עפולה	30/10/88	חטיבה 9, 06־592222	מ. כוכ

משרות פנויות בשלטון המקומי

ע. באר שבע	1/28/88	דרוש/ה מפקח/ת על עבודות ציבוריות	31/10/88	057־33121, פניני 355, חדר 354	מ. זילברמן
ע. יבנה	10/88	דרוש/ה עוזר/ת מנהל/ת מח' מכבית	25/10/88	בית כ"א, 08־433310	י. ביטן
מ.מ. אפרת	8/88	דרוש/ה עו"ס/ית	31/10/88	לפנות בכתב לדליה, מזכירות מ.מ.	י. אהרמן
מ.מ. אפרת	9/88	דרוש/ה מזכיר/ה	31/10/88	לפנות בכתב לדליה, מזכירות מ.מ.	י. אהרמן
מ.מ. אפרת	10/88	דרוש/ה מנהל/ת החשבונות	31/10/88	לפנות בכתב לדליה, מזכירות מ.מ.	י. אהרמן
מ.מ. בית שאן	1/88	דרוש/ה מזכיר/ית למועצה (מכרז חוזר)		עזרת מזכירים, 06־586221	ש. בן־לולו
מ.מ. מיתר	1/88	דרוש/ה עו"ס/ית	3/11/88	מזכירות מועצה, 052־991131/2	ע.א. חביב

[illegible]

כולם מדברים על הסדנאות של מוזיאון תל אביב לאמנות

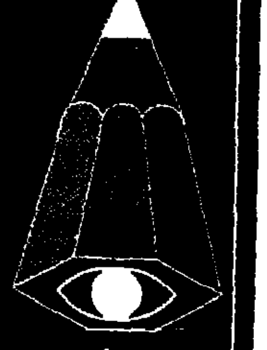

צריך לראות

טל: 257361, 258557

רשות הנמלים והרכבות
Ports & Railways Authority
נמל חיפה

השכרת שטח באזור מפרץ חיפה

לרשות הנמלים והרכבות שטח באזור מפרץ חיפה, העומד להשכרה למטרות שונות.

להלן פרטים על השטח:
1. כ־150,000–200,000 מ"ר מגודר בגדר גבוהה + תאורה, ותאורת גדר ושערי כניסה.
2. בשטח מחסן בגודל 15,000 מ"ר (כולל אתקה).
3. בנין משרדים.
4. תשתית מפותחת, ושימוש כמסוף המכלה וריקון למכולות (המסוף העורפי נמל חיפה).

השטח אמור להתפנות בקרוב וניתן להשכירו בשלמותו או בחלקו למטרות שונות.

בדבר פרטים נוספים, נא לפנות לעודד שרון – ראש מחלקת נכסים בנמל חיפה, טל. – 04־518281.

א. אור, מנהל נמל חיפה

מועצה מקומית – מעלות תרשיחא

מכרז פומבי מס' 11/88 הסדרת צמתים – מעלות

המועצה המקומית מעלות תרשיחא, מבקשת בזאת על קבלת הצעות לביצוע הנ"ל לביצוע הסדרת צמתים במעלות. מסמכים ניתן לרכוש בקופת המועצה בשעות העבודה הרגילות תמורת 150 ש"ח שלא יוחזרו.

סיור קבלנים יום ב' 24.10.88 בשעה 09.00 היציאה ממשרד מהנדס המועצה. [illegible]

מועד אחרון להגשת הצעות במכרז לאמור לעיל: יום ה', 3.11.88 עד השעה 12.00 ולא יאוחר מכך.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בכבוד רב,
שלמה בוחבוט
ראש המועצה

עיריית עכו

במסגרת פרוייקט הביוב הארצי
מכרז מס' 86 – 7600–31/88 – מב"א
13/88 – עיריית עכו

ביצוע מאסף ראשי לביוב לאורך חוף הים

[illegible]

א. דוד קסמרי
ראש עיריית עכו

מחר ב"המשמר" ובמוספו השבועי חותם

"בך" מחוץ למשחק ● חנה אייש־הורביץ
כור – הפועלים על קו הקץ ● טלי ברזילי־זוננפלד, איילת מזור, יהודה צור
יום עם שמעון פרס ● עמירם כהן
אש"פ משתתף בבחירות ● מארק גפן
העימותים בטלוויזיה, כך הם דיברו ● רוביק רוזנטל
ג'לג'וליה – שבוע של פרעות ● ורד לוי
אבנר, שגריר מסיים בלונדון ● דפנה ורדי
חודש עליד כהנא, צמוד ● גבי בשן
אימי ניקרגואה והמהפכה ● מיכה רוזמן
האפיפיור צובר ותק ● צבי גורן
גיל ג'יבלי, קריקטוריסט ● אלישבע איילון
מאה שנה ליוג'ין או'ניל ● א.ב. יפה
יעקב רזון ● שמואל בונים ● זאב צחור ● יוסף מונדי ● מיכאל ששר ● אלי נצר

הצעה לרכישת בניין ברחוב ז'בוטינסקי 90 רמת גן

מוצע למכירת הנכס הנ"ל הכולל 2 קומות סניף בנק המשכר בשכירות מוגנת ומעליו קומת2 קומות בשטח 200 מ"ר.
על המציע להפקיד בידי הח"מ ערבות בנקאית בשיעור 5% מגובה הצעתו תוך 30 יום מתאריך פרסום מודעה זו.
הח"מ אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה אחרת.
הסכם רכישת הנכס טעון אישור בית המשפט.

נ. בדיר עו"ד
מנהל עיזבון המנוחה
נעימה אדיר ז"ל
רחוב ליליבלום 19 ת"א

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי: הכס אלי לאשר תוכנית לתוספת בניה על הגג ברחוב מרדכי [illegible] 4 א' וחלקה 55 בגוש 10767.
הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל המותר, וגליסה למרווח.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ור־ישוי על הבניה, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה בימים:
יום ב' 08:00 – 12:00
יום ד' 08:00 – 12:00
15:00 – 17:00
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יפנה לפי הכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר יגוביץ
מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי בית שמש

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית

[illegible]

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הוגשה בקשה ע"י ציטאשוילי אלקסה לאשר שינוי יעוד המבנה שימוש חורג במגורים לעסק בשטח קרקע ברחוב [illegible] 17 חל' 67 בגוש 10864.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה של עיריית חיפה רחוב ביאליק 3, בימי א' ג' ה' בין השעות 8–11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה יגישנה לפי הכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום זה.

איתמר יגוביץ
מהנדס העיר

לא מכרת
לא שילמת
לוח העיר
פרסום פון 735588/9

חדשות שער שבת

■ מיוחד: **דורון רוזנבלום** מאחורי הקלעים של הטלוויזיה הבריטית. פרק ראשון בסדרה: על הסט של **רמפול** ■ כהנא בחוץ: **משה נגבי**, רינו צרור, **חגי סגל** ■ **עדית זרטל** עם שמעון פרס. פרופיל וראיון ■ **אפרים ריינר**: מה יכול להציל את כור ■ **נעמי לויצקי** מול שר המשפטים אברהם שריר ■ **רון מיברג** ■ נייטי קירש תוקף את הבורסה. מאת שמואל רוזנבלום ■ **שאול אברון** בבאקו: רק קוויאר מבטן הדג לא קיבלתי ■ יואל אסתרון ■ פרשת הפטורים מצה"ל: יש מסקנות. מאת **אלכס פישמן** ■ מרגלית אנקורי בארץ: מי ייתן לה לשיר? ■ אנשי המרד של **מיכה קירשנר** ■ כניסה להריון, טיפול חדש. מאת **ענת מידן** ■ קורס הבישול הצרפתי של **ישראל אהרוני**: פרובנס ■ **בן אמוץ** קיבל מקרר במתנה

גאווה בית־שאנית

מאת אור גונדר

פוליטיקאים אוהבים לבקר בראדא בית־שאן. עם הכניסה למפעל מקדמות את פניך שורות שורות של תצלומי מבקרים: שמעון פרס ודוד לוי במסגרות אחידות, בותנים חלקים ממוחשבים. השבוע, למשל, היתה שם אורה נמיר.

פוליטיקאים אוהבים לבקר בראדא בית־שאן, אולי כדי שידבק בהם מעט מאבק ההצלחה של המפעל. את 1988 אמורה החברה לסיים עם 18 מיליון דולר מכירות, כ־11 מזה בחו"ל, ועם מיליון דולר בסעיף הרווחים. לפני שמונה שנים, אגב, היו למפעל הוצאות לטווח קצר של 700 אלף דולר על מחזור שנתי של 300 אלף דולר, 27 עובדיו לא קיבלו משכורות מסודרות משך חודשים — ורשימת ההזמנות כללה שורה ארוכה של עבודות שהיה ברור מראש שיסתיימו בהפסד. באותו שלב הוליך המפעל בעלים תמורת הוצאות בלבד.

ממרפסת עד מעבורות־חלל

תחילתה של ראדא היתה במרפסת ביתו של דוד רייטנר, שפרש מאלביט והקים ב־1970 חברה משלו, מתוך כוונה לתת פתרונות טכניים לבעיות שצצו בחיל האוויר בעקבות האמברגו הצרפתי של '67. תעשיית המרפסת הזאת התמחתה בציוד בדיקה ובפיתוח פתרונות על־פי דרישה. רייטנר וקבוצת העובדים שריכז סביבו יצרו לעצמם שם וקנו מעמד של תעשייה איכותית. ב־1979 שיכנע עזר וייצמן, אז שר הביטחון, את ראדא לעבור לבית־שאן. שנה לאחר מכן כבר היה המפעל מסובך בחובות.

מאיר ניסנסון היה אז בן 31. ארבע שנים וחצי קודם לכן החל לעבוד ב"שבע", ועתה היה כלכלן ראשי שם. היכרות אישית שלו עם אברהם ריגנו ופיליפ צוקרמן, אז בעלי השליטה בחברת אדום, הובילה אותם להציע לו להיכנס עמם להרפתקה משותפת: אדום, שהיתה אחד מנושי המפעל, תרכוש את ראדא — והוא ינהל אותו.

ההשקעה הראשונה היתה בשיווק. ראדא התאמצה להשיג רהביליטציה בקרב הלקוחות הגדולים. הפתרון לבעיות אלה נמצא בהבאתם של אנשים חדשים, בוגרי חיל האוויר ובעלי רקע טכנולוגי, המסוגלים לשכנע לקוחות בפוטנציה. כך כבר צריך היה לטפל בבעיות המימון. ראדא עברה על כספי בנקים, וניסנסון החל בתוך גיוס הון בארה"ב.

כשעברה אדום לידיו של שמואל דנבר, ב־1983, מכר ניסנסון את מניות ראדא עמה. במקום ריגנו וצוקרמן נכנסה קבוצת משקיעים מדרום־אמריקה, בראשות אברהם פולמן, מנכ"ל "ישראק ארגנטינה". אלה שילמו בפברואר '84 חצי מיליון דולר לקופת ראדא כדי ליהפך לבעליה. סכום נוסף שולם במישרין לריגנו וצוקרמן. המפעל, שארבע שנים קודם לכן היה תלוי כולו בהזמנות של תעשיות ביטחוניות משרד הביטחון, נוסף כבר בעיניהם נכס כלכלי בעל פוטנציאל של ממש.

השינוי העיקרי בארבע השנים האלו היה בתחומי הטכנולוגיה. ב־1980 לא היה מחשב בראדא. ניסנסון הוביל את החברה לזכייה במכרז לייצור "ציוד בדיקה ממוחשב למטוס הכפיר המשופר — ומתוך כך הפכה

החברה למובילה בתחומה. האתגר הבא היה פיתוח עצמאי של מחשב צבאי, שהצריך מימון. ב־1984 גויס 1.5 מיליון דולר, תוך ניצול מקלט מס אמריקאי למשקיעי מו"פ.

1984 היתה שנה טובה. ראדא זכתה במכרז לפיתוח המחשב למטוס הלביא, וכך מצאה עצמה מפתחת במקביל שני מוצרים בחזית הטכנולוגיה. באפריל '85 שוב הנפיקה החברה בארה"ב. הפעם גייסה בבורסה שם 5.7 מיליוני דולר ברוטו.

ב־1986 הושלם פיתוח המחשב הצבאי. ב־1987 בוטל פרוייקט הלביא. אנשי ראדא עמדו בחזית המאבק נגד ביטול הפרוייקט — אך

ראדא בית־שאן הוא סיפור הצלחה כלכלי ודוגמה לשילוב בין מפעל תעשיה לעיירת פיתוח. לפני 8 שנים דיברו שם על פשיטת רגל, ולפני שנה חששו מהשלכות ביטול הלביא

מאיר ניסנסון. קשר עם הקהילה

לאחר שבוטל לא פוטר ולו גם עובד אחד. ניסנסון אומר שאינו מוכן להתנצל משום שלא פיטר עובדים. בתעשיה, הוא מסביר, צריך אורך חיים של פיל — וסבלנות של צב. גם ללא הלביא, קיים גידול טבעי בהיקף העבודות, בעיקר ציוד בדיקה בעבור חיל האוויר. אפיק התפתחות מהותי נוסף היה היצוא. ראדא, באמצעות חברת־הבת שלה, "טקסטק", בתוך המגזר בארה"ב, מייצרת עתה מחשבים לטילים אמריקאיים — ומוצרים שלה משולבים במעבורות החלל.

עם ביטול הלביא החליט לפתח מחשב מקביל בעבור האף־16. מחשב זה אמור להשתלב בתוכנית השבחה של האף־16 בחיל האוויר ובמטוסים חדשים שירכוש החיל. ראדא מקווה להיעשות ספק של ג'נראל דיינמיקס ולמכור את מחשביה גם למטוסים המיועדים למדינות באירופה.

קבוצת ראדא מעסיקה כיום 170 עובדים, 35 מהם בארה"ב. בארץ, עוסקים 110 בתעשיה — כמחציתם עובדי פיתוח, השאר בייצור. שלא כבחברות אחרות, המקיימות מפעלי ייצור באזורי פיתוח ומרכזות את מאמצי הפיתוח במרכז הארץ, עובדים 30 מאנשי הפיתוח בבית־שאן.

השתלבות בקהילה

לסיפור ההצלחה של ראדא יש פן נוסף — זה של בית־שאן. בעיר שהפכה כמעט סמל לבעיות תעסוקה, למפעלים בלתי מתוחכמים ומגזרים תבוסות, ראדא היא אי של יציבות — ומקור לגאווה. אם בראשית דרכו התבסס המפעל על כוח־אדם מקומי רק בתחומי הייצור הפשוטים מקצועית, הרי עתה ניתן למצוא בו כבר שורה ארוכה של טכנאים והנדסאים, בני העיירה. עובדיה מזרחי, יליד בית־שאן, בן למשפחה בת 11 נפשות, נעזר בהלוואה מראדא למימון לימודיו בטכניון. תמורת הסיוע, התחייב לעבודה של שנה וחצי. כיום, ארבע שנים לאחר שהגיע למפעל, הוא עוסק בפיתוח ציוד לתעשיה האווירית — ולמקדונל דגלאס. העבודה בראדא, הוא אומר, נותנת סיפוק. אתה מסתובב ברחוב בבית־שאן ואומר שאתה עובד בראדא — וזה נותן סיפוק. אנשים ניגשים אליך ושואלים אם אפשר לבוא גם כן ולעבוד כאן.

יעקב אבוקסיס למד במגמת מכניקה באורט בית־שאן, החל לעבוד בראדא כמרכיב מכאני כשהמפעל עבר לעיירה. שנתיים אחר כך הלך ללמוד בביה"ס להנדסאים בטכניון, תוך שהוא ממשיך לעבוד בחופשות הסמסטר. כשסיים, חזר למפעל. אבוקסיס התלבט אם לחזור לבית־שאן מחיפה, "שם העולם גדול יותר". מקום העבודה המבוקש הכריע. כששב לראדא הכיר שם את רעייתו. יש, אגב, שלושה זוגות כאלה.

מאיר ניסנסון, מנכ"ל קבוצת ראדא, אינו מאמין במפעל החי במנותק מהקהילה. מצב כזה ייתכן אולי בעיר גדולה — לעולם לא בעיר קטנה. הוא מאמין בצורך באינטגרציה בין תעשיה וחינוך — והוא זוקף לזכות ראדא את העובדה שכיום לומדים 128 תלמידים במגמות אלקטרוניקה בבית־שאן. כשהועלה בעיר רעיון בעת ביקור במפעל את בעיית פתיחתן של המגמות האלו בבתי־הספר המקיפים בעיירה, ובעיקר את שאלת המורים המוסמכים, העמיד ניסנסון לרשות בתי־הספר מורים מאנשי ראדא. גם כיום מלמדים שניים מאנשי המקצוע במפעל בבתי־הספר בעיר, בהיקף של שמונה שעות שבועיות כל אחד. ראדא משלמת להם שכר כאילו עבדו באותן שעות במפעל.

למיקום בבית־שאן יש גם חסרונות. מאיר שריב, סמנכ"ל ראדא ובעבר מפקד כוחות הנ"מ של חיל האוויר, מספר על המתנה של שנה וחצי לקווי טלפון נוספים. לעתים נדרשות 15 דקות חיוג כדי ליצור קשר בין המשרד בהרצליה למפעל בצפון. השכר למהנדס באזור פיתוח גבוה מן השכר במרכז הארץ — שלא לדבר על קיצור זמן העבודה והאפקטיביות של מי שגרים במרכז ועובדים בבית־שאן.

לאחר גל הפיטורים האחרון באזור הציע משרד העבודה להכשיר 25 מחוסרות עבודה בקורס על חשבונו. השכר ההתחלתי למחוסרות הוא למעלה מ־800 ש"ח. שריב אומר כי ציפה לראות תור ארוך של מתעניינות להרשמה. בפועל, הגיעו 14 למבחנים, רק שלוש מהמתקבלות התייצבו בסופו של דבר לקורס.

אחרי הכל, אומר ניסנסון, יש דרכים יותר מהירות לעשות כסף מאשר תעשייה, ובעיקר תעשייה באזורי פיתוח.

דין פרוטה / לאה פורת

תולעים בשוקולד

את הסיפור הבא אני מפרסמת בכאב־לב. חבל שדווקא מפעל הנמצא בראשית דרכו והאמור להגדיל את חוג הלקוחות שלו ולבנות לעצמו מוניטין טובים, עושה טעויות המרחיקות לקוחות.

הנה סיפור המעשה: בחודש יוני השנה אושפז דוד ג. מגבעתיים (השם המלא שמור במערכת) בבית חולים. כנוהג במקומותינו, הוא זכה למבקרים רבים שכל אחד מהם הביא לו שי קטן. אחד המבקרים הביא בונבוניירה מתוצרת "הוד הגליל". בני המשפחה פתחו במקום את הבונבוניירה כדי לכבד את המבקרים ועיניהם חשכו. הבונבוניירה רחשה תולעים.

בני משפחת ג. הם בעלי מודעות צרכנית. הם לא השליכו את הבונבוניירה לפח אלא ארזו אותה היטב ושלחו אותה בדואר למפעל, בצירוף מכתב תלונה. כל מה שהמשפחה ציפתה לו היה מכתב התנצלות ובונבוניירה אחרת כפיצוי. לא יותר וגם לא פחות. כעבור שבועיים בערך קיבלו מכתב שמן הראוי להביא קטעים ממנו:

"אנו מאשרים קבלת מכתבך ומודים לך על פנייתך הישירה אלינו. (הערה שלי: התודה היא כנראה על כך שהמתלונן לא פנה לגורם אחר כמו משרד הבריאות או, רחמנא ליצלן, העיתונות) הנך מודע ודאי לדרך ולזמן הארוכים שעושה המוצר עד הגיעו לביתך. החל מתערובת חומרי הגלם המגיעה מקצווי העולם, ייצור, אחסנה, הפצה ותצוגה. למרות הציוד המתוחכם, המיון הקפדני, ביקורת האיכות בכל שלב, אריזה בציוד טכנולוגי חדיש, העברה בטמפרטורה מבוקרת ושמירה בכל שלב — קורות כנראה תקלות, ועקב הסליחה, נבקשך איפוא לגשת עם מכתב זה לאחת מן החנויות הבאות ולקבל מוצר טרי ששוויו 15 ש"ח". במכתב מופיעה רשימה של 12 חנויות בכל רחבי הארץ. על החתום: נתן כץ, מנהל השיווק.

המתלוננים נעלבו. במקום להתנצל כראוי, הם מקבלים הסבר מיותר ובלתי רלוונטי על הדרך שעובר המוצר עד שהוא מגיע לצרכן (כאילו אינם יודעים), ולא זו בלבד אלא מטריחים אותם כדי לקבל את הפיצוי באחת מ־12 החנויות של החברה. למרבה האירוניה, אף אחת מהחנויות ברשימה אינה נמצאת בעיר מגוריהם, גבעתיים. בתם של בני הזוג ג. הציעה להם בכל זאת למחול על הכבוד ואמרה להם שהיא מוכנה לגשת לחנות ברעננה, שם היא מתגוררת. אך כשהגיעה לחנות, התברר לה כי הבונבוניירה שהוחזרה למפעל עלתה לצרכן (בלי התולעים) 16.75 ש"ח, בעוד שהמפעל הציע להם פיצוי בסך 15 ש"ח. זה כבר היה יותר מדי. הבת החליטה לוותר על הפיצוי המפוקפק. המתלוננים החליטו להעביר את העתק ההתכתבות למדור.

ב־25 ביולי שלחתי מכתב למנכ"ל "הוד הגליל" ד"ר עמי דולב, סיפרתי לו על השתלשלות העניינים והפניתי את העתק התשובה של מנהל השיווק שלו. ב־1 באוגוסט כתב לי ד"ר דולב: "הנני מודה לך על מכתבך מ־25 ביולי 1988. לצערי הרב הנך צודקת ולא הייתי ער לסגנון המכתב שצירפת למכתבך. אני מודה לך מאוד על שמצאת לנכון להביא זאת לתשומת לבי. הנני מטפל כבר (ההדגשה שלי, ל"פ) בנושא ובעתיד לא יקבלו צרכנים מכתבים מבלי שלפחות תהיה שם מלה או משפט התנצלות על עוגמת־הנפש ואי־הנעימות שנגרמה להם בקבלת מצרך לקוי: כמובן שגם הפיצוי יהיה ברמה הולמת לערך המוצר אשר לגביו הם מתלוננים. ושוב תודה על פנייתך הישירה אליי".

יפה, נכון? אבל הזמן נקף ובני משפחת ג. לא שמעו ולא ראו מאומה מ"הוד הגליל". משעבר חודש מקבלת מכתבו של ד"ר דולב, כתבתי לו מכתב תזכורת. ב־15 בספטמבר נשלח אלי המכתב הבא:

"לאור פנייתך החוזרת אל מנכ"ל החברה ד"ר עמי דולב, ברצוני להתנצל על הטרחה הרבה שנגרמה לך וללקוחה. נציגנו באזור יפקוד את הגב' ג. בביתה ויפצה אותה על אי־הנעימות

איך לא צריכה חברה להתנהג כאשר צרכן מתלונן על מוצר פגום

שנגרמה לה. הפקנו לקחים מתקלה זו ואנו מקווים כי לא תישנה וכי תמשיכו ליהנות ממוצרינו". חתום על המכתב נתן כץ, מנהל השיווק.

עד לכתיבת שורות אלה לא הגיע מכתב ההתנצלות מ"הוד הגליל" ושום נציג של המפעל לא הופיע בביתה של הגב' ג. כדי לפצות אותה על אי־הנעימות שנגרמה לה. כששוחחתי אתמול עם בני המשפחה הם שאלו אם חברת "הוד הגליל" עושה מהם צחוק. אמרתי כי, לדעתי, החברה אינה עושה צחוק מהם אלא מעצמה. חבל.

המשך יסורי הביטוח

הכתבה "הביטוח הנסוג" שפורסמה במדור זה ב־22 בספטמבר ותיארה בסורים שעברה מבוטחת עד שקיבלה את המגיע לה מחברת הביטוח, זכתה לתגובות מספר קוראים. כולם, לא במקרה, סוכני ביטוח. להלן חלק מהתגובות.

כותב יאיר צח מהרצליה:

קראתי את כתבתך על הדרך הארוכה שעברה נפגעת בתאונה עד אשר זכתה לפיצוי המיוחל. נראה לי כי נחפזת ולא בדקת מספיק את העובדות, או לחלופין, לקחת מקרה חריג שנפל בין הכיסאות והסקת ממנו על הכלל. ומי כמוך יודע כמה מסוכן לעסוק בהכללות.

לגופו של עניין אבקש להעיר:

1) אני עוסק במקצוע ומכיר עשרות רבות של מקרים כאלה שבהם הנפגע שולם מיד.

2) סוכן הביטוח של הנתבעת, עד כמה שיכיוה בכתובים את יעילותו, צריך היה להשתדל יותר, שכן זה חלק משירותיו שבעבורם הוא נהנה מעמלה מכובדת.

3) מבחינה שנפגע על־ידי צד שלישי אין ספק שהאשמה רובצת עליו. ייטיב לעשות אם ייפגש בכל מגע עם חברת הביטוח של הפוגע ויגביל את מגעיו עם הפוגע. הכוונה היא שמבחינה חוקית, אם נפגעה הנהגת על־ידי צד ג', הרי הוא אחראי על הפיצוי, העובדה שצד ג' מבוטח אינה מעניינת את הנפגע. אני ממליץ לכל נפגע על־ידי צד ג' לפנות, ואפילו באמצעות הערכאות, נגד הפוגע אישית. זה מותנה, כמובן, בהוכחת מלאה של אחריות הפוגע.

כותב ישי גרשון מרחובות:

אני סוכן ביטוח כ־14 שנים. כמעט הייתי אומר שנפגעתי אישית מהדברים שאת מפרסמת, ללא ביקורת עצמית ותוך הכללות. האם תמצא חן בעיניך הקביעה שכל העיתונאים הם מראש בלתי אמינים ואינם דבקים באמת?

בלי להתייחס למקרה של הגב' גוטספריר, אם הפגיעה לא מילאה חובתה ולא מילאה טופס תביעה אצל הסוכן שלה, לסוכן הביטוח אין דרך חוקית לעזור. ואז זו תביעת נזיקין רגילה.

חברות הביטוח משלמות הון עתק למבוטחים, באמצעות סוכני הביטוח, ולהבריח מעל דפי "הארץ" שהחברות עושות הכל כדי לא לשלם, זו השמצה לשמה.

חברות הביטוח זכאיות לבדוק תביעות, ורצוני לספר לך כי 80% מהתביעות הקיימות הן מנופחות ו/או לא אמיתיות. תרבות ארצנו אומרת שאם שילמת פרמיה עבור ביטוח, עליך "להוציא" חזרה את הפרמיה מחברת הביטוח בתוספת הצמדה וריבית. מאמרך בעיתון תורם לתרבות הזאת. ייתכן שבמקרה של הגברת גוטספריר היו אי־הבנות או אפילו פשלות בדרך, אך להפוך את המקרה לכלל, זה מעשה עיתונאי לא־אמין.

כותב יגאל קם מירושלים:

אני מודה לחלוטין עם הנאמר על הפרוצדורים שצריך לעבור עד קבלת פיצוי כספי מחברת ביטוח. אני אומר זאת למרות שאני סוכן ביטוח וקשור יום־יום עם חברות ביטוח. ברצוני, עם זאת, להביא לידיעתך ולידיעת הציבור את הדברים הבאים:

מחקרים אקדמיים הוכיחו כי הישראלי מתייחס לחברות הביטוח, כמו גם למס הכנסה וכיו"ב, כאל מוסדות שיש "לחנטר" אותם. מסיבה זאת חברות הביטוח מערימות קשיים כאשר הן נתבעות לפצות לקוחות.

חברת "ציון" וסוכנות הביטוח, כמצוין במאמרך, לא מילאו את תפקידן כדין, לדעתי, ויש לקוות שהפרסום בגרון ידרבן אותן לשיפור בעתיד. גב' גוטספריר, הנפגעת במקרה המתואר, פעלה בצורה שלא קידמה את ענייניה. היה עליה להגיש תביעה מיד עם קרות האירוע. חברת הביטוח, על־פי דין, היא הנתבעת ולא הפוגע/ת־הנהגת. כמו כן היה עליה לבקש בבית־המשפט פיצוי על אובדן זמן, עוגמת־נפש וטירדות. כאן דווקא יכולים ארגוני הצרכנים לסייע. יש להביא לכך שהגשת תביעה מעין זו תגרום נזק כספי משמעותי לנתבע, אם התייחסותו לעניין היא קנטרנית ומטרתה להתיש את התובע.

מבחינה זו, חברות הביטוח אינן שונות מגופים אחרים בישראל שמסגרתם כוללת שירות ואחריות. החקיקה, כמוצע במאמרך, אינה פתרון אם אין בצדה מנגנון סנקציות משמעותי.

מתושבים אוכל בערימת אשפה ליד השוק במנגואה. שני־שליש מהילדים סובלים מתת־תזונה. צילום: איי־פי

אוכלים מהמזבלות

מאת סטיון קינזאר

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

מנגואה

קולות המקלעים והמרגמות שהדהדו ברחובי ניקרגואה במשך שש שנים אמנם נדמו ברובם, אך המדינה ניצבת מול משבר חברתי, פוליטי וכלכלי חריף, שלדברי דיפלומטים ואישים פוליטיים יידרשו שנים או אף עשרות שנים כדי לפתרו. ויכוח גדול נערך בשאלה אם הקונטראס שמומנו בידי ארה"ב הם האחראים לכך, או הממשלה הסנדיניסטית. אך אין שום מחלוקת על חומרת המשבר. כלכלת ניקרגואה מידרדרת זה חמש שנים, אך קצב ההידרדרות גבר בחודשים האחרונים. ברחובות אפשר לראות ילדים מקבצים נדבות וקבוצות מבוגרים מובטלים מתגודדות בקרבת הרחוב של שכונות עוני.

בלה מאסקיטה, בית־החולים הראשי לילדים במנגואה, רבים מהחולים הם פעוטות הסובלים מתת־תזונה קשה. "הם חיים בזוהמה", אומר ד"ר פרננדו סילוה, מנהל בית־החולים. "אין להם מים טריים והם אוכלים ממזבלות. אנחנו לא יכולים אפילו להעריך כמה מהם חולים ומתים בלי להגיע לבית־החולים".

מחקר בקרב 2,829 ילדים שנערך לפני מספר שבועות על־ידי משרד הבריאות, הראה כי שני־שלישים מהם סובלים מתת־תזונה. "יש מקרים רבים של שוד מזון", אומר ראמון רוחאס, שופט פלילי במנגואה. "בעיקר בשר ותבואה, ואת בכמויות המספיקות להאכיל רק אדם אחד או כמה אנשים. אין ספק שהמשבר הכלכלי במדינה הוא גורם מרכזי בעליית העבריינות".

בידוד בזירה הבינלאומית

עדות לבעיות ההולכות ומחריפות בניקרגואה בולטות לעין בכל רחבי המדינה. בערים פוטרו מעבודתם פועלים רבים שהצביעו בעד יציאה מהאיגודים המקצועיים הרשמיים.

באזורי הכפר עורכת המשטרה הצבאית פשיטות־קבע על כפרים ויישובים כדי לתפוס צעירים חייבי גיוס. זרם האנשים היוצאים את המדינה כולל לא רק בעלי מקצועות חופשיים אלא גם איכרים מרוששים ומשפחות עירוניות מיואשות.

בזירה הבינלאומית מצטיירים הסנדיניסטים מבודדים יותר מתמיד. אף כי כמה מדינות אירופיות, בעיקר שוודיה ונורווגיה, עדיין מספקות לניקרגואה סיוע בסך עשרות מיליוני דולר, הסיוע המערבי הוא עדיין הרבה מתחת לדרוש. הסיוע הדרוש כדי לסייע לכלכלה. הגוש המזרחי שסיפק את עיקר המימון לניקרגואה בעשור האחרון, אינו מראה נכונות להגדיל את הסיוע. בספטמבר נכשל מסעו בן שלוש השנים של ניקרגואה להיבחר לתפקיד יו"ר ארגון המדינות הבלתי מזדהות: נבחרה יוגוסלביה, שלא ביקשה לעצמה תפקיד זה.

הכלכלה המתמוטטת של ניקרגואה משבשת את כל מערכות החיים במדינה

מנהיגים סנדיניסטים אומרים כי תוקפנותה הכלכלית והצבאית של ארה"ב היא הסיבה העיקרית לבעיות הנוכחיות של המדינה. ארה"ב מקיימת אמברגו סחר על ניקרגואה, ובאמצע, מימנה את הקונטראס, שהתקפותיהם הסבו נזקים בסך מאות מיליוני דולרים מאז 1982. היא גם עודדה את בעלות־בריתה בחו"ל לא להעניק מילוות ואמצעי סיוע אחרים לניקרגואה. מתנגדי הסנדיניסטים אומרים שהסיבה להתמוטטות הכלכלית של המדינה היא שיטה העוינת את היזמה הפרטית. לדבריהם, לא תהיה התאוששות כל עוד לא תבטל הממשלה גופים הקובעים מחירים וחולשים על ייצור המזון וחלוקתו. הנשיא דניאל אורטגה הודה לא מכבר כי מצבה של ניקרגואה קריטי, אך אמר שרוב האזרחים אינם מאשימים בכך את הממשלה. "אנשים מבינים כי המלחמה היא הגורם המרכזי".

עזיבה המונית

רופאים רבים נמנים עם אלה שחדלו להתמודד עם קשיי היומיום הנוכחיים. הם הפסיקו לעסוק ברפואה ועברו לתעסוקה רווחית יותר, כמו מכירה ברוכלים בשוק, או עזבו את המדינה ולא אחת עובדים בעבודות כפיים בחו"ל. בבית־החולים לנשים ברטה קלדרון במנגואה התפטרו 22 מ־39 הגינקולוגים שנמנו עם סגל הרופאים לפני שנתיים. אחרים יצאו לשביתה קצרת־ימים באוגוסט בדרישה להעלאת שכר, אך חזרו לעבודה כאשר הוזהרו כי אם ימשיכו יוחלפו בידי רופאים קובאנים.

התאחדות קבלני הבנייה הגדולה ביותר במדינה מעריכה כי מבין 750 מהנדסים שעבדו בה ב־1985 נשארו רק 220. באזורי גבול מרוחקים תושבים כי קבוצות איכרים נמלטות דרך קבע לקוסטה־ריקה ולהונדורס. בערים רבות, כמעט מדי יום שומעים על משפחה נוספת שעזבה. אפילו אלילי ספורט בניקרגואה עוזבים כדי לנסות את מזלם במקומות אחרים. בין היתר עזב כוכב הבייסבול ארנסטו לופז.

עזיבתם של מורים רבים, שמשכורותיהם הגיעו ברובן לרמת־קיום מינימלית, הותירה שמות במערכת החינוך. "את רוב התלמידים בניקרגואה מלמדים היום בני־נוער שבקושי קיבלו חינוך כלשהו", אומרת הורטנזיה ריווס, מורה ותיקה שסייעה לארגן שביתת מורים נגד משטר העריצות של סומוזה לפני 18 שנים.

אף כי בין העוזבים יש האומרים כי הם נמלטים משיטת דיכוי פוליטי, הרוב אומרים כי הם נאלצים לעזוב מכיוון שאינם יכולים עוד להחזיק מעמד בכלכלה ההולכת ומתכווצת. נתונים סטטיסטיים מאשרים כי חיי היום־יום בניקרגואה קשים יותר מאי־פעם בעבר. שיעור האינפלציה השנה הגיע לכמה אלפי אחוזים והמחירים האמירו שחקים בעקבות אמצעי הצנע הכלכליים שהוטלו בפברואר וביוני.

בימה חופשית

קליטה בלי כיסוי

מאת ד"ר אליהו בורוכוב

הכותב הוא כלכלן

אם בעקבות ההפשרה ביחסים עם ברית־המועצות יורשו יותר יהודים לצאת מתחומה, האם הם יעלו לישראל? האם ישראל מוכנה ויכולה לקלוט מספר ניכר של עולים. גם אם תתיר ברית־המועצות יציאה של אלפי יהודים בחודש (12,000 בשנה), עדיין עומדת השאלה אם ישראל יכולה לקלוט אותם.

התנייה בזירה בוודאי אינה הגורם העיקרי לנשירה. גם דרך בוקרשט היא לא תיפסק. הגורם העיקרי שיקבע אם העולים ייקלטו, הוא שאלת התעסוקה. יש לומר את האמת: במצבו הנוכחי, המשק הישראלי אינו יכול לקלוט עלייה אפילו בהיקף הזעום שמדובר בו.

בשנים האחרונות האט קצב הצמיחה שאפיין אותו בשנים עברו. בין השנים '87–'80 גדל התוצר במשק הישראלי בקצב שנתי ממוצע של 3% בלבד. לשם השוואה: בשנים '80–'76 צמח התוצר בקצב שנתי ממוצע של 3.5%, ובין 1960 ל־1976 — ב־7.9%. אמנם ב־1987 גדל התוצר בשיעור של 5%, אבל השנה לא יגדל כנראה כלל.

בעשר השנים מ־1977 עד 1987 גדל מספר המועסקים במשק הישראלי ב־21% בלבד. בין 1967 ל־1987 גדל מספר המועסקים ב־39%. כלומר, קצב הגידול של מספר מקומות העבודה ירד בעשר השנים האחרונות כמעט ל־50% מרמתו בתקופה הקודמת. במונחים שנתיים היה קצב הגידול של מספר מקומות העבודה בשנים '77–'67 3.3% לשנה, ובשנים '87–'77 1.9% בלבד.

בשמונה השנים האחרונות לא הספיק קצב הצמיחה של המשק כדי ליצור מקומות עבודה בשביל ריבוי האוכלוסיה. ואמנם שיעור האבטלה גדל מ־3.9% ב־77' ל־6.1% ב־87'.

שיעורי ההשתתפות בשוק העבודה בין העולים מבריה"מ גבוהים מן הממוצע באוכלוסיה בארץ, ומן הממוצע בין עולים מארצות אחרות. למשל, בין העולות מבריה"מ שעלו בשנים '74–'70 נמצא כי שיעור ההשתתפות בשוק העבודה הוא 53% (בהשוואה לכ־38% בכלל האוכלוסיה). בין העולים מבריה"מ רבים במיוחד בעלי המקצועות האקדמיים והטכניים. לפי סקר שערכה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כ־20%–18% מעולי בריה"מ הם בעלי מקצועות אקדמיים ועוד כ־15%–12% הם בעלי מקצועות חופשיים וטכניים. יש איפוא להניח שכדי לקלוט 12,000 עולים חדשים מבריה"מ צריך המשק לייצר לכל הפחות כ־4,000 מקומות עבודה חדשים, שיתאימו לכישוריהם המקצועיים של העולים.

מניין ייבואו מקומות עבודה אלה, בתקופה שבה מפטרים עובדים בשירות ציבורי, בכור, בסולל־בונה, בפולגת, בתדיראן וכמעט בכל התעשיה, ובאשר תוכנית הבראה של קונצרן כור מרבית על פיטורים בסדר־גודל של אלפים. המשבר העובר על חלקים גדולים של המשק אינו מקרי, הם לא תוצאה של ניהול כושל בלבד. זה פרי מדיניות ממשלתית, שיצרה תנאים כלכליים שהזיקו מאוד על תפקודו של הסקטור העסקי.

ההשקעות במשק נמצאות בירידה. ההשקעה גולמית ביחס לתוצר נמצאת בירידה (בלתי רציפה) זה כעשר שנים. יתרה מזאת, חלק גדל והולך מן ההשקעה הגולמית מהווה למעשה תחלופה של ציוד ומבנים המתבלים, והולכים. אם ב־1980 כ־69% מן ההשקעה הגולמית במשק היו תחלופה בלבד — ב־'86 91% מן ההשקעה הגולמית היתה תחלופה בלבד; כלומר, רק 9% מההשקעה היתה השקעה נקיה בהגדלת מלאי ההון במשק.

הפירוש המעשי של הדברים הוא שחלקים גדולים של התעשיה הישראלית משתמשים בציוד מיושן. בעידן של רובוטים ומכונות כלים מכוונות־מחשב, עובדים עם מכונות מלפני שלושים שנה. אבל מי יכול להרשות לעצמו לקנות ציוד חדש כשהריבית מגיעה ל־24% לשנה ואף יותר? מלתהם של קברניטי המשק היא שמירת היציבות. דומה שמומחי האוצר סבורים שהצמיחה היא בהישג יד, אם רק יפתחו את הברז היא תגיע. זאת אשליה מסוכנת. זו גם אשליה לחשוב שהפחתת שיעורי המס המקסימליים מ־60% ל־45% תגרום לחידוש הצמיחה.

התעשיה הישראלית (וענפי המשק האחרים) סובלים משנים רצופות של אינפלציה דוהרת, של שערי ריבית אסטרונומיים, של שינויים פתאומיים ותכופים במדיניות הממשלה ובחוקי המיסוי, ושל פיקוחים אדמיניסטרטיביים שרירותיים. התוצאה המצטברת היא שעסקים רבים סובלים מהפסדים, ומחובות שנוצרו עקב הפסדים אלה. הורדת שיעורי המס על אלה שמרוויחים, אינה מקלה את בעיותיהם של הסובלים מנטל חובות העבר.

גם "הרפורמה" בשוק ההון לא תביא את הישועה. מה עשתה הממשלה? הרפתה במקצת את מערכת האיסורים וההגבלות שהטילה על שוק ההון, ואשר בעזרתם הלאימה את גיוס ההון כולו למימון הגרעון בתקציבה. אבל הסכומים שגייס הסקטור העסקי בשוק ההון הם יקרים מאוד בעבודה. הכסף שהתעשיה מגייסת עולה לה (כשמביאים בחשבון את העלויות הישנות של הכנת תשקיף וגיוס ההון) כ־12% לשנה (צמוד למדד), ובמקרים מסוימים אולי יותר. במחיר הון כזה קשה לפתח תעשיה.

חידוש הצמיחה הוא תנאי לקליטת העולים בתעסוקה יצרנית, והוא לא יושג בקלות. הנזק שנגרם למשק בשנים האחרונות הוא רב ודרושים מאמצים רבים וזמן עד להתאוששות וחידוש הצמיחה.

הגבול האחרון

מאת חולדה ליברנומה

פירנצה

ב־24–21 באוקטובר תיערך בירושלים ישיבת הוועד הפועל של המפלגה הרדיקלית העל־לאומית שהוקמה לפני כשנה על־ידי מייסד המפלגה הרדיקלית האיטלקית, מרקו פאנלה. זאת כשבישראל מונה המפלגה 40 חברים בלבד, ביניהם שולמית אלוני, וכמוצאיהם יוצאי ברית־המועצות שבמאבקם לעזוב תמכה המפלגה הרדיקלית. למפלגה תומכים בברה"מ, בפולין ובארצות רבות אחרות, רובם אינטלקטואלים אנשי שמאל, לוחמים לזכויות האדם ומתנגדים לאלימות. זו מפלגת־עילית קטנה שהוקמה על יסוד אמונה פוליטית כי העתיד שייך לפדרציות או קונפדרציות על־לאומיות. בשני בתי הפרלמנט האיטלקי יושבים 15 צירים של המפלגה הרדיקלית (1.7% מכלל הבוחרים ב־1987) שהגיעו לוועדה דרך שנתית בייצוג הפרלמנטרי. אגב, צ'יצ'ולינה, חברת המפלגה הרדיקלית ונציגה בפרלמנט מטעמה, לא תבוא לכינוס.

מרקו פאנלה שיזם את הישיבה בירושלים הוא דמות מוכרת היטב בפרלמנטים האיטלקי והאירופי, שבשניהם הוא חבר. אבל בניגוד לרוב חברי הפרלמנט, הוא מוכר היטב ברחוב האיטלקי. הוא גבר נאה בשנות ה־50 שלו, גבוה, בעל בלורית לבנה, שעמד פעמים רבות בראש מאבקים לזכויות האדם. למשל, הוא פעל למען לגאליזציה של הפלות ולמען חוק הגירושין באיטליה. הוא התנגד למערכה נגד תחנות כוח גרעיניות והיה בעד הגדלת הסיוע האיטלקי לארצות שנפגעו בבצורת באפריקה. פאנלה ערך שביתות־רעב ממושכות כדי למשוך תשומת לב למאבקיו.

פאנלה הגה את הקמתה של המפלגה הרדיקלית העל־לאומית שמטרתה לנכר את המאבק הכלל־עולמי בעד זכויות האדם, והוא גם מראשי המאבקים באיטליה בעד זכויותיהם של יהודי ברה"מ. באיטליה המותחת ביקורת חריפה למדי על המדיניות הישראלית, נמנה פאנלה עם המעטים הדורשים עמדה מאוזנת ומתנגדים להפצת מידע חד־צדדי. זו גם גישתה של תחנת השידור הקטנה של המפלגה. פאנלה הוצע על־ידי מפלגתו כמועמד לייצג את איטליה במוסדות השוק בבריסל, אך הממשלה והפרלמנט טרם החליטו בנדון.

פאנלה. ידיד אמת

מרקו פאנלה, מייסד המפלגה הרדיקלית האיטלקית שישיבתה נפתחת מחר בירושלים: נסיגה ישראלית לפני 10–20 שנה מהגדה היתה מפנה מקום למעשי טבח ורודנות

ארבע פעמים בשנה נפגשים חברי הוועד הפועל של המפלגה הרדיקלית העל־לאומית — בין ועידה שנתית אחת לאחרת. השנה הם כבר נפגשו ברומא, בבריסל ובמדריד. הישיבה בירושלים היא האחרונה לפני ועידת בלגרד.

מדוע החלטתם לערוך את הישיבה דווקא בירושלים? אני שואלת את פאנלה. "את יודעת היטב ששום גוף פוליטי בינלאומי אחר אינו ידידי ישראל כמונו. לא יכולנו לדחות עוד את המפגש עם מקום שהוא בעבורנו גבול של חופש, דמוקרטיה, התנגדות לאלימות, הגנה בכוח לזוכים במגבלת החוק. גבול הנמצא בסכנה תמידית, גם בגלל הבדידות והשגיאות של אלה המסכנים בישראל את חייהם ואת חיינו הפוליטיים והמוסריים.

"הבעיה במזרח התיכון אינה משבר השטחים המוחזקים או המנוהלים בידי ישראל אלא משבר של תהליך אסטרטגי ושל חוסר כישרון פוליטי של המנהיגות הישראלית. המפלגה הרדיקלית אינה פציפיסטית, אבל היא לוחמת פעילה באלימות. בשנה החולפת היתה הדמוקרטיה הישראלית אחראית למותם של מאות אנשים, לפגיעות בחוק ובכבוד האדם. רבים מדי בעולם לא הבינו, עם זאת, שיותר ממה שאוהבי ישראל יראים את נשקה ואת כוחה הצבאי, הם פוחדים מהמשבר הפוליטי שלה, מאידאלים של תרבות הדמוקרטיה".

העולם, אומר פאנלה, רוצה להתעלם מהעובדה ש"שגיאותיה המוסריות ביותר של ישראל הן כאין ואפס בהשוואה למה שעושים מדי יום המשטרים במזרח התיכון לערבים, גברים כנשים".

פאנלה בטוח שלו נסוגה ישראל מהגדה לפני 10 או 20 שנה, היו נערכים שם מעשי טבח ותוצאות היה מוקם באזור משטר רודני. "את ערפאת בוודאי היו מחסלים, או אולי", הוא מוסיף בחיוך, "הוא היה מבקש מקלט בישראל". ועוד: "במצב הפוליטי תסכן נסיגה חד־צדדית של צה"ל ללא ערבויות בינלאומיות את הסיכוי ליוזמות שלום בנות־קיימא".

באשר להקמת מדינה פלשתינית עצמאית (שבה תומך בטינו קראקסי, מנהיג הכל־יכול של המפלגה הסוציאליסטית), מבהיר פאנלה את אחד מעקרונות היסוד של המפלגה הרדיקלית העל־לאומית, שאינה רואה מדינות לאומיות כמטרה חיובית: "זה שייך למאה שעברה ומקור לפרובינציות הרבות שפגעו באנושות". פאנלה מצדד בפדרציות גדולות, "כמו ארצות־הברית של אירופה או של הים התיכון".

אין זו הפעם הראשונה לפאנלה בארץ. בפעם הקודמת השתתף במשלחת של הפרלמנט האירופי שנפגשה עם נציגי 10 משפחות מסורבי עלייה מבריה"מ. על שאלתי כיצד הוא רואה את עתיד יהודי בריה"מ לאור מדיניותו של גורבצ'וב, הוא משיב: "יש להמשיך לעמוד על המשמר תוך נכונות להכיר בדברים החיוביים שישנם".

ידיד־ישראל זה המבקר בעת בישראל כאורח פוליטי, כואב את שגיאות מנהיגותה הפוליטית (ללא הבחנה מפלגתית, הוא מדגיש) אך מאמין בייעודה במזרח התיכון. הוא מתנגד לביקורת חד־צדדית וגם לנסיגה חד־צדדית מהשטחים, ודוגל בפתרון פוליטי עם ערבויות בינלאומיות. אגב, מעטים בפרלמנט האיטלקי כיום הם המנהיגים הבולטים המוכנים להפגין בצורה כה גלויה את ידידותם למדינת ישראל.

מדריך ITEX לתערוכות וירידים בחו"ל 1989

המדריך המסווג ליותר מ־1000 תערוכות וירידים בחו"ל

מדריך איטקס לתערוכות וירידים היוצא לאור זו השנה השמינית, הוא המדריך היחידי בעברית המביא אליך אינפורמציה עדכנית על למעלה מ־1000 תערוכות בינלאומיות — מקצועיות המתקיימות בשנת 1989 ברחבי העולם.

ההתמצאות במדריך קלה ונוחה. תוכל למצוא כל תערוכה באחד משלושת סיווגי המדריך: תערוכות לפי תאריכים, תערוכות לפי נושאים, תערוכות לפי מדינות וערים.

אנו מציעים לך להצטרף לאלפי היצרנים, היבואנים, היצואנים ובעלי עמדות המפתח בחברות הגדולות, הנעזרים מזה שנים במדריך איטקס לתערוכות וירידים ליעול המערכת השיווקית שלהם בחו"ל, לתיכנון השתתפותם/ביקורם בתערוכות בחו"ל.

מבצע ++

השנה אנו עורכים מבצע ++ לפיו כל הרוכש מדריך איטקס יצורף כחבר למרכז המידע של איטקס ויהיה זכאי לקבל מידע שוטף ועדכני על תערוכות וירידים בחו"ל. בנוסף לכך למנויי מדריך איטקס 1989 — הנחה של 10% בעת רכישת כרטיסי כניסה לתערוכות בקלן ודיסלדורף.

לפרטים נוספים: איטקס שרותי תערוכות בע"מ, הירקון 134, תל־אביב, טל. 239507, 03-222401

הזמנה

לכבוד:
מדריך איטקס 1989,
ת.ד. 32154
תל־אביב 61321

אני מעונין להצטרף כמנוי למדריך איטקס 1989
מצ"ב המחאה ע"ס 69 ש"ח (כולל מע"מ ודמי משלוח) לפקודת איטקס בע"מ.

שם החברה: ____________

שם המנוי: ____________

כתובת: ____________ טל: ____________

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

"עמק" תקצץ 10% בשכר העובדים

מנכ"ל החברה יורם רודושיצקי: החברה החליטה על קיצוץ בהוצאותיה עקב ירידה ניכרת ברווחיות היצוא

מאת מיכל רוזה

חברת עמק המייצרת בגדי ילדים ותינוקות החליטה על קיצוץ של 10% בשכרם של 260 העובדים. הקיצוץ יבוצע כבר במשכורות חודש אוקטובר, לאחר תשלום תוספת היוקר בסך 4.5%, דהיינו הקיצוץ בפועל יהיה של כ־5.5%.

מנכ"ל החברה יורם רודושיצקי מסר ל"הארץ" כי החברה החליטה על קיצוץ בהוצאותיה בעקבות ירידה ניכרת ברווחיות היצוא שלה. עמק מייצאת כ־80% מתוצרתה לשוק האמריקאי ולדברי רודושיצקי, במשך שלוש השנים האחרונות עלה שכר העבודה הממוצע בחברה מ־2.4 דולרים לשעה ל־4.4 דולרים לשעה. "האמריקאים אינם מוכנים למודד המחירים שלנו ואין כל אפשרות לגלגל את העלייה הדראסטית בתשומות על הלקוחות בארה"ב", אומר רודושיצקי.

חברת עמק רשמה במחצית הראשונה של 1988 הפסד בסך 1.4 מיליון שקל ומחזור המכירות בתקופה זו היה 6.2 מיליוני שקל. רודושיצקי מסר ל"הארץ" כי ההפסד נבע בעיקר מעונתיות, וכי במחצית השנה השנייה צפוי שיפור ניכר במכירות. סך המכירות של החברה בשלושת החודשים יולי־ספטמבר הסתכם בהיקף קרוב למחצית הראשונה של השנה. הוא ציין כי ההון העצמי של החברה עומד על 7.5 מיליוני שקל והחברה נהנית מתזרים מזומנים חיובי.

מחנק אשראי במערכת הקיבוצית

בעקבות משבר כור ● הבנקים חוששים להעביר לקיבוצים אשראי נוסף

מאת יהודה שרוני

המערכת הקיבוצית סובלת ממחנק אשראי, שהחריף בעקבות "משבר כור". המשבר גרם לכך שבמחלקות האשראי בבנקים בודקים היטב כל הלוואה שהם נותנים, וביחוד לעבר, הם מקשים מאוד מתן אשראי נוסף. בחלק מהמקרים, אף חוזר בהם חלק מהבנקים מהבטחות מוקדמות להקצאת אשראי.

היקף חובות קיבוצי התק"ם והשומר הצעיר למערכת הבנקאית נאמד ב־3 מיליארד דולר. 2 מיליארד דולר מסכום זה הם חובות קיבוצי התק"ם, ומיליארד דולר הם חובות קיבוצי השומר הצעיר. יותר ממחצית מחובות אלה הם לבנק הפועלים, והיתר הם חובות לבנקים האחרים, שבראשם בנק לאומי. גם קיבוצי השומר הצעיר, שמצבם הניהולי טוב יחסית מזה של קיבוצי התק"ם, נתקלים בקשיים בגיוס הון נוסף.

דובר בנק הפועלים מסר בתגובה, כי אין שינוי במדיניות האשראי של הבנק לקיבוצים.

סוחרי השוק האפור חוששים להעביר כספים נוספים לקיבוצים. אם בעבר נהגו המתווכים להעביר כספים בערבות של קרן התק"ם, או בערבות של קרן השומר הצעיר, הרי עתה הם זהירים הרבה יותר. אחד המתווכים אמר ל"הארץ": "לך תדע כמה ערבויות כבר פיזרו קרנות התק"ם והשומר הצעיר. אני חייב להיות זהיר במתן אשראי נוסף למי שחייב 3 מיליארד דולר למערכת הבנקאית".

השבוע בבורסה / יהודה שרוני

הכשרת היישוב שוקלת גיוס 15 מ' מליון לרכישת בנק איגוד

הכשרת היישוב בודקת אפשרות לגיוס 15 מיליון דולר, באמצעות הנפקה חדשנית של אג"ח. המדובר בבדיקה ראשונית בלבד, הנעשית על רקע שערי הריבית הגבוהים במשק, ההופכים גיוס הון באמצעות איגרות חוב לפעולה כדאית.

תמורת ההנפקה, אם תצא אל הפועל, מיועדת לרכישת השליטה בבנק איגוד מידי הממשלה. לצורך העניין מתכוון יעקב נמרודי, בעל השליטה בהכשרת היישוב, לארגן קבוצת משקיעים מאוסטרליה. מדוברת הכשרת היישוב נמסר בתגובה כי נושא ההנפקה נמצא בשלבים ראשוניים בלבד של בדיקה ועדיין אין כל ודאות אם גיוס ההון ייצא אל הפועל.

רשף מחשבים: סוף לשמועות

חברת רשף מחשבים וכלל פיתוח מסרו שלשום לבורסה כי הן מנהלות משא ומתן שעיקריו כדלקמן: רשף מחשבים תרכוש מכלל פיתוח את הפעילות העסקית המלאה של "מאגרי איכות", המוערכים ב־1.3 מיליון דולר, ובתמורה תקצה לכלל פיתוח 51% ממניות ההון השליטה ברשף.

החברות מעריכות כי מיזוג זה יתרום רבות לייעול הפעילות ולשיפור תפקוד של המערכות ולרווחיותן. הודעת החברות לבורסה נעשתה בעקבות פניית סופר "הארץ" לשלומי פישמן, המנכ"ל הבעלים של רשף, לבירור אפשרות של שינויים בבעלות על החברה. השינויים בבעלות נעשו לנוכח מצבה העסקי הקשה של רשף, שבא לביטוי בהוצאות מימון גדולות והחשש של הספקים להמשיך ולספק סחורה לחברה באשראי.

מנכ"ל רשף סירב להגיב על פניית "הארץ". רשף רוכשת מכלל פיתוח מערכות שרכשה לפני כשנה מחברת איכות מחשבים, שאף היא נקלעה לקשיים עסקיים. חברות איכות מחשבים, כלל פיתוח ורשף עוסקות בשוק המיקרו־מחשבים, ועסקות ביניהן נעשות על רקע המצב הקשה בשוק זה והתחרות הפרועה בין החברות.

אלביט אלרון: רעיון המיזוג שוב עומד על הפרק

רעיון המיזוג של חברות אלביט ואלרון שוב עומד על הפרק ומעריכים כי פעולת המיזוג תיעשה בדרך של החלפת מניות. אלרון מחזיקה ב־57% ממניות אלביט, וההערכה היא שאלביט תמזג לתוכה את אלרון, תמורת הקצאת מניות אלביט לבעלי המניות באלרון.

פעולת המיזוג מתעכבת לפי שעה בגלל השלכות של המיסוי. החוזים ומספר המועסקים הצפוי בשל פעולת המיזוג. אם ייצא המיזוג אל הפועל, הוא יחסוך לשתי החברות הוצאות מכמיליונים שנות והגק הוצאות אדמיניסטרציה, ואי־חשבון ועוד.

מה הסיבה האמיתית לפרישת מנכ"ל נפטא?

לפני כשבועיים מסרה נפטא לבורסה כי מנהלה אלישע ראזי החליט להתפטר מהחברה ובמקומו ימונה יוסי לוי, היועץ הכלכלי של משרד האנרגיה. הבורסה פנתה בתגובה לנפטא וביקשה לשמוע ממנה את הסיבות להתפטרות. נפטא שלחה השבוע הודעה נוספת לבורסה, שלפיה "נפטא היא חברה־בת ממשלתית, והמנהל בה מתמנה לפי חוק רשות החברות הממשלתיות. פקיעת כהונתו של המנהל הכללי אף היא נקבעת לפי החוק. בהתאם לחוק ותקנות ההתאגדות של החברה, אין כל חובה להביא פרישת מנכ"ל לידיעת בעלי המניות".

עד לתיקון החוק בנדון, מביא "הארץ" את הסיבה האמיתית לפרישת ראזי: מנכ"ל נפטא לא רצה לפרוש מתפקידו ואולץ לעשות זאת בנחיית משרד האנרגיה. הסיבה לכך היא ארגון־מחדש של מערך חברות הנפט הממשלתיות. בתוקף תפקידו החדש יהיה ראזי ממונה על מה שמכונה "חברות תשתית", והוא יכהן כמנכ"ל חברת לפידות, המכון הגיאופיסי ומבגרה.

אג"ח עסיס: נסחרת למרות פירוק החברה

חברת עסיס תעשיות מסרה השבוע על פירוק מרצון, עקב היותה חדלת־פרעון. המסחר במניות החברה הופסק עוד לפני חודשים. המסחר באיגרות החוב העבירות של עסיס הוקפת, הכרך לפני מספר ימים, עקב העברת השליטה לפרבוה הפלא, המסחר באיגרות החוב הדולריות של עסיס הוקפת, שהיקפן נאמד במיליוני דולרים, טרם הופסק. המשקיעים באיגרות חוב אלה חוששים כי עקב פירוק עסיס תעשיות, האיגרות הכרוכה במצבה של עסיס הוקפת, הם ייוותרו בחוסר־כל.

המסחר בבנקאיות יחודש ביום א'

המסחר במניות הבנקים שבהסדר שנפסק השבוע, יחודש ביום א' בשבוע הבא. המניות הרשומות שייסחרו יישאו תשואה לפדיון של 6.5%, עם רצפה מדדית, ומועד פדיון הסופי יהיה באוקטובר 1991.

אל־ים הציעה לסוחרי הבורסה לרכוש מהם מניות אי.די.בי. בשני פרומיל מעל למחיר הפדיון

אל־ים מצויה בשליטת משפחת רקנאטי ● מטרת המשפחה היא לא לאבד את החזקותיהם באי.די.בי.

מאת יהודה שרוני

חברת אל־ים, הנשלטת על־ידי משפחת רקנאטי, פנתה בימים האחרונים לסוחרי הבורסה והציעה להם לרכוש מהם את מניות אי.די.בי. שברשותם במחיר הגבוה בשני פרומיל ממחיר הפדיון של המניות על־ידי האוצר. נודע כי חלק גדול מסוחרי הבורסה נענו להצעה.

הסיבה להצעה היא הרצון של אל־ים לא לאבד את החזקותיה במניות אי.די.בי.

אל־ים החזיקה עד לשבוע שעבר ב־8% בהון וב־10% מזכויות ההצבעה במניות אי.די.בי., אך לפי תנאי הסדר המניות הבנקאיות, לא תוכל להמשיך להחזיק במניות אי.די.בי. עד 1991 ותיאלץ לפדותן בסוף הזמן הזה, או להחליפן, להחזיק בהן בלי הגנה שבהסדר. מכיוון שאל־ים רצתה גם להמשיך ולהחזיק במניות וגם ליהנות מתנאי ההסדר, היא ביצעה את העיסקה הסיבובית הבאה: בסוף החודש היא תפדה את מניות אי.די.בי. שבידה בבורסה, וכבר רכשה עד יום ג' השבוע מניות אי.די.בי. מסוחרי הבורסה. אלה מניות המוגנות לפי תנאי האוצר עד אוקטובר 1991.

חלק מסוחרי הבורסה נענו להצעות אל־ים ומכרו לה את מניות אי.די.בי. שברשותם.

החזקות רקנאטי ירדו

עד השבוע החזיקה משפחת רקנאטי ישירות ובאמצעות חברת אל־ים, 14.2% בהון ו־36.5% בזכויות ההצבעה. בעקבות פדיון מניות אל־ים, ורכישה החלקית הנוספת של מניות אי.די.בי., מחזיקה משפחת רקנאטי ישירות ובאמצעות אל־ים, כ־10% בהון וכ־30% אחוז בזכויות ההצבעה. ברכישת התוזרת של מניות אי.די.בי. השקיעה משפחת רקנאטי סכום כולל של 50 מיליון שקל.

אלי כהן, סגן יו"ר מועצת המנהלים של אי.די.בי., מסר כי לא מתנהל מאבק על השליטה בבנק דיסקונט או באי.די.בי., וכי חברת הנאמנות שבבעלות הבנקים מחזיקה בעקבות הפדיון כ־60% בהון וכ־50% מזכויות ההצבעה באי.די.בי.. להערכתו, כל פעילות ורכישה של המניות, דווחה כחוק לרשויות המוסמכות.

כהן הוסיף שקופות הגמל וקרנות הנאמנות של בנק דיסקונט, לא רכשו לאחרונה מניות אי.די.בי., אלא רק אל־ים.

שיווק / אבי גבאור

המפלגות יוציאו עד אחד בנובמבר 3 מיליון שקל על פרסום בעיתונים

בתחילת השבוע, בהופעתו בפני המחזור החדש של תלמידי הקורס לפרסום ושיווק של איגוד המפרסמים, גילה אליעזר אוריאל מנכ"ל "דלתא טקסטיל" המכהן כיו"ר ביה"ספר, כי הוצאות הפרסום בעיתונים של המפלגות בספטמבר ובמחצית אוקטובר מסתכמים ב־700,000 שקל. פירסמנו נתון זה ביום ב'.

הנתון עורר גיחוך בקרב מנהלי מחלקות הפרסום בעיתונים השונים, ואכן לאחר בירור נוסף שנעשה על־ידי מערכת "הארץ" התברר, שבחישובי איגוד המפרסמים נפלה טעות שנבעה מתקלה טכנית בהגשת הנתונים למחשב.

בעיבוד מחודש של הנתונים נמצא, כי מ־1 בספטמבר ועד 15 באוקטובר הוציאו המפלגות המתמודדות לכנסת 2.16 מיליוני שקלים על פרסום בעיתונים היומיים (ללא המקומונים). המפלגה שהוציאה עד כה את תקציב הפרסום הגדול ביותר בעיתונים היא הליכוד, שפירסמה מודעות ב־770,000 שקל. במקום השני נמצאת המערך, עם 460,000 שקלים, ואחריה המפד"ל עם 260,000 שקלים, מפ"ם והתחיה — 125,000 שקל כל אחת, מימד — 120,000 שקל, רצ — 80,000 שקל, וכל השאר 230,000 שקל.

בתחום הפרסום הגדול ביותר זכה עד כה העיתון "ידיעות אחרונות", שפירסם מודעות בחירות ב־760,000 שקלים. אחריו באים "מעריב" עם 530,000 שקל, "חדשות" עם 270,000 שקל ו"הארץ" עם 210,000 שקלים.

על־פי הערכה של איגוד המפרסמים, יסתכמו הוצאות הפרסום של המפלגות בעיתונות היומית עד לבחירות ב־1 בנובמבר, בכ־3 מיליוני שקל, לעומת 4 מיליוני שקלים (בערכי היום) שהוציאו המפלגות על פרסום בעיתונים במסע הבחירות לכנסת ה־12.

אוהבים המבורגרים

יאיר תמיר, בעליה של מולות "גוליבר" למזון מהיר בבורסה היהלומים, מי שנכשל בניסיונו להביא לישראל את רשת ההמבורגרים האמריקאית "מקדונלדס", לא נואש והבטיח להקים בארץ רשת המבורגרים "כחול־לבן". השבוע, כשהוא עומד לפתוח את הסניף השני של "גוליבר" בחולון, שבו השקיע כ־400,000 דולר, נראה שאכן הוא נחוש בדעתו לקיים את הבטחתו. תמיר מתכוון להקים בישראל רשת שתכלול כ־30 מסעדות, שייפתחו בקצב של 3–4 מסעדות בשנה.

גם בעליה של רשת "ציפי בורגר" שתקים השנה 12 סניפים בארץ, מבטיחים שזו רק ההתחלה. ולראיה, הם כבר פתחו סניפים ביבנה, רחובות, ראשל"צ, בתים, ר"ג חיפה ובקרוב יפתחו סניפים נוספים בתל־אביב, רעננה, בית־שאן והכרסבא, ואפילו בקציר. המולה התל־אביבית הראשונה של הרשת תיפתח בנובמבר הקרוב בכיכר דיזנגוף בתל־אביב, ותתחרה בסניף הראשון של "ווגריס", שגם הוא אמור להיפתח בכיכר בעוד שבועות.

ספר חדש על סקרים ומשאלים

לאחרונה, בעקבות הפרסומים הרבים על סקרי דעת־הקהל ופרסום התחזיות ברבר חלוקת הקולות הצפויה בבחירות לכנסת, הופנה חלק מתשומת הלב הציבורית לנושא האמינות והפוטנציאל של סקרי דעת־הקהל ולהשפעתם על דעת־הקהל.

ממש בתזמון הנכון, כמה שבועות לפני הבחירות, פירסם פרופ' יעקב הורניק ספר חדש בשם "סקרים ומשאלי דעת קהל". הספר בוחן את סוגי הסקרים השונים ומשווה בין הסקר לבין שיטות איסוף נתונים ביצועים אחרים. פרופ' הורניק הנמנה עם הבולטים בשוק השיווק בעולם האקדמי בישראל, מוסף בספרו החדש אמצעים לשיפור ההתיעצות של הסקרים ומתאר דרכים לבניית מחקר ושיטות איסוף נתונים בהתאם ליעדיו.

למה נקה"7

באחרונה מוצפים העיתונים היומיים במודעות פרסומת של חברת "נקה", המציעה פרסים יקרי־ערך למי שישיב על השאלה (ויעלה בגורל) מדוע קוראים לסבון "נקה־7" בשמו.

שאלנו את צבי זימרמן, מנהל השיווק של "נקה", מדוע מכל המוצרים בחרה החברה דווקא ב"נקה־7", ומדוע עכשיו. זימרמן אומר שסקרים שערכה החברה מלמדים כי קרוב ל־50% מהאוכלוסיה בישראל משתמשים ב"נקה־7" שנים רבות, מתוך הרגל, אך עם זאת הציבור כלל אינו מודע לכך שמדובר באל־סבון ואינו יודע מהם יתרונותיו.

באמצעות המבצע החדש מנסים ב"נקה" למצוא את הדרך הקלה (זו הולה) ביותר להביא את המידע על יתרונותיו של הסבון לידיעת הציבור, והכיוון שכשמו של המוצר תכף הספרה הכימי לסגולותיו, בחרו בו.

בסוף השבוע תתחיל "נקה" לפרסם בעיתונים תמונות של אורחים ואת התשובות שנתנו. בין התשובות הלא־נכונות למקור השם "נקה־7" היו: הסבון מנקה פי־7, יש לו שבעה צבעים, הוא מכיל שבעה חומרים — ואפילו שמייצרים אותו בבאר־שבע. את התשובה הנכונה נדע רק בנובמבר.

"לב ישראל" בלונדון

בנובמבר תיפתח בלונדון תערוכת "לב ישראל" המאורגנת על ידי הקהילה היהודית בבריטניה. התערוכה תציג בפני הבריטים פנים שונות של החיים בישראל במדע, תעשייה, תרבות והגנה, אך המשתתפים גם ינצלו את האירוע לקידום מגמות השיווק של יצרנים ישראלים במדינה זו.

את התערוכה מייצגת בישראל הגב' שטיינברג, מנהלת חברת "מאסטר־שאר" המתמחה בארגון תערוכות מקצועיות, ואיש השיווק דן הרטג, המתמחה במיזמות שיווקי, התמנה יועץ ללקוחות החברה. תפקידו יהיה לגבות ולסייע למשתתפים באיתור ובפיתוח יתרונות תחרותיים ולגבש מסרים שיווקיים.

העורך: נחמיה שטרסלר

מתגבש צוות ניהולי לבל"ל:

אהרון פוגל יושב ראש, ויקטור מדינה מנכ"ל

גורמים המקורבים לשר האוצר: צריך מועמדים לא פוליטיים

מאת נחמיה שטרסלר

המועמד המועדף על שר האוצר לתפקיד יו"ר דירקטוריון בל"ל הוא אהרן פוגל, מי שהיה ראש אגף התקציבים המכהן כיום כיו"ר לאומי־ישראל. פוגל נחשב ככלכלן מעולה, בעל ניסיון. הוא אינו מזוהה פוליטית. לפי דבריהם של מקורבי שר האוצר, שיקוליו של פוגל בעבודתו באוצר היו תמיד שיקולים מקצועיים, ללא פניות.

פוגל. שיקולים מקצועיים

מדינה. נסים לא ימנע

הם אומרים שזו התכונה החשובה ביותר למועמד כיום, משום שהליכוד והמערך מנסים להגיע ל"איוש פוליטי" בבחירת חברים לדירקטוריון, ואין ברור מכך. הן שר האוצר והן נגיד בנק ישראל רוצים בדירקטוריון לא פוליטי, שיוכל לעבוד על בסיס עסקי בלבד.

כמועמד למנכ"ל מוזכר ויקטור מדינה, מנכ"ל האוצר. מקורבי שר האוצר אומרים שנסים לא מנע אף פעם משום אדם שעבד במחיצתו לעבור לתפקיד אחר — אם זה היה רצונו. כך שלמרות יחסי העבודה המצוינים בין נסים למדינה, הם צופים שלא תהיה בעיה בנושא זה — מה גם שלא ברור עדיין מה יהיה תפקידו של נסים לאחר הבחירות.

איל"א — איגוד ישראלי לעיבוד אינפורמציה

הכינוס השנתי ה־23 ותערוכת המיחשוב

יום שני, 24 באוקטובר 1988, תיאטרון ירושלים
17.00־18.30 — מפגש חברים
18.30־21.00 — מושב פתיחה חגיגי:
"חיינו כחולמים" — חזון אור־קולי מאת אליהו הכהן
תנ"ך והמחשב — פרופ' ישעיהו ליבוביץ

מרכז הקונגרסים, גני התערוכה, תל־אביב
יום שלישי, 25 באוקטובר 1988
לפנה"צ: מבט לעתיד — התפתחויות טכנולוגיות וישומיהן
רב שיח: מצב ענף המחשבים — מבט לעבר והערכות לעתיד
אחה"צ: בינה מלאכותית
מתודולוגיות, הנדסת תוכנה וכלי פיתוח
מחשבים בשיקום
יום רביעי, 26 באוקטובר 1988
לפנה"צ: המשאב האנושי במיחשוב
אחה"צ: מערכות מידע — היבטים אסטרטגיים
חידושי מיחשוב ותקשורת

התערוכה (במרכז הקונגרסים) פתוחה במועדים כדלקמן:
למשתתפי הכינוס: יום ג' 25.10.88 בשעות 09.00־18.00; יום ד' 26.10.88 בשעות 09.00־22.00
לקהל הרחב: יום ד' 26.10.88 בשעות 17.00־22.00; יום ה' 27.10.88 בשעות 09.00־17.00
כרטיסים: מכירה מוקדמת במזכירות הכינוס, חברת אינטרנציונל, שד' רוטשילד 9 ת"א, טל' 03־654548
בימי הכינוס והתערוכה — במרכז הקונגרסים.

פרס העבודה של ההסתדרות ע"ש נמיר

המועד האחרון להגשת מועמדים הוא יום ג' 15.11.88

מועצות פועלים, איגודים מקצועיים, ועדי עובדים, מוסדות ומפעלים ארציים מתבקשים להעביר לועדת הפרס (בית הועה"פ רח' ארלוזורוב 93 ת"א) בהקדם האפשרי את ההמלצות שהגיעו אליהם עד כה.

עיריית חיפה — [illegible]

עירית פתח־תקוה
מנהל ההנדסה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת
הודעה
על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה בקשה [illegible]
ה. תבורי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת.

ברשותי
משרד
3 חדרים + 3 קוי טלפון באולמי הירקון
+ [illegible] חזיתית
+ השקעה עד [illegible] דולר
מעונין בהצעות רציניות לת.ד. 26386 ת"א 63902

סוף היציבות!?

בינואר 87, לפני פיחות השקל, מחיר מטבע חוץ היה גבוה בכ־8% משער החליפין הרשמי. כיום מחירו גבוה בכ־12% משער החליפין הרשמי. גם באותו שוק המניות מסרב להתאושש מירידות מחירים חדות. כל זאת למרות הצלחות התוכנית הכלכלית. עד כה השקעות "סולידיות" באג"ח צמודות, בקופות גמל ובפקדונות שקליים, הניבו תשואה ריאלית. רק "הספקולנטים" הפסידו כסף. אולם הניסיון מורה כי הפסדים בשוק המניות, שמלווים בעליית מחיר מטבע חוץ, מבשרים הפסדים בהשקעות "סולידיות". האם שוק ההון מאותת לנו כי כבר בעתיד הקרוב יגרמו הפסדים ריאליים לבעלי השקעות "סולידיות" (אג"ח צמודות, קרנות נאמנות "סולידיות", קופות גמל וכו') וקודמות לא צמודים בשקלים? האם הסתיימה "היציבות" במשק? ובעקבות מכך הסתיימו החיים הקלים של בעלי השקעות סולידיות? האם אחרי פיחות השקל, תחזור שוב "יציבות" לתקופה ארוכה או שרוב הציבור יתפס כשהוא אינו מוכן בהשקעותיו לסיום "היציבות במשק"? "למשקיע" דן בשאלות אלו ובמדיניות השקעות בחוברות ספטמבר ואוקטובר 1988.

לכבוד "למשקיע" סטמפלקס שרותים והשקעות בע"מ. ת.ד. 31195, תל אביב 61311.
נא לרשום אותי כמנוי לחוברת "למשקיע" לתקופה של שנה אחת תמורת 135 ש"ח.
(החוברת מופיעה פעם אחת בחודש לפחות 10 פעמים בשנה. אין החזר דמי מנוי.)
שם ____
כתובת ____

קצנשטיין אדלר תעשיות (1975) בע"מ

אל בעלי המניות

ניתנת בזה הודעה כי ביום 27.10.88 תתקיימנה במשרדי החברה בדרך פתח־תקוה 37, ת"א, אסיפות שלא מן המנין של בעלי המניות, כדלקמן:

אסיפת בעלי מניות 1 ש"ח ע.נ. — בשעה 16.00
אסיפת בעלי מניות 5 ש"ח ע.נ. — בשעה 16.30
אסיפת כל בעלי המניות — בשעה 17.00

על סדר היום:

איחוד כל הון מניות החברה לסוג אחד של מניות, ע"י יצירת מניות חדשות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א, במקום המניות בנות 1 ו־5 ש"ח ע.נ. הקיימות.

כל הרוצה להשתתף באסיפה חייב להמציא למזכירות החברה, עד 48 שעות לפני מועד האסיפה, אישור בדבר החזקתו במניות החברה.

הננו לציין כי הודעה על קיום האסיפות נשלחה ביום 29.9.88 לכל בעלי המניות הרשומים בספר בעלי המניות של החברה.

מזכירות החברה

פדיון ענף המזון יגיע ל־4.4 מיליארד דולר

מאת מיכל רוזה

פדיון ענף המזון יגיע השנה לכ־4.4 מיליארד דולר, בדומה לשנת 1987. ביצוא הענף צפוי, עם זאת, גידול של 17.6%, והוא יגיע לכ־0.5 מיליארד דולר. עיקר הגידול ביצוא הוא תוצאה מהגדלת המכירות של מוצרי פרי הדר ורכז עגבניות.

ענף המזון גדל בשלוש השנים האחרונות בצורה משמעותית. בשנת 1985 הגיע הפדיון ל־3.1 מיליארד דולר, ב־1986 ל־3.7 מיליארד דולר, וב־1987 ל־4.4 מיליארד דולר. השנה צפויה הקפאה בגידול הענף המיוחסת לירידה במכירות בשוק הערבי ולאירועי האינתיפאדה. קיפאון זה והמשבר בבעלי מזון כמו כי לראות, עסיס, בלדיפרוסט ואחרים גרם לכך שמספר המועסקים בענף נשאר כמו בשנה שעברה והיקפו מגיע ל־53 אלף עובדים.

ביצוא של מוצרי מזון מעובדים ומוגברים ולמטה חל גידול ניכר והוא יגיע לכ־700 מיליון דולר ב־1988 לעומת 565 מיליון דולר בשנה שעברה. גידול זה מוסבר על רקע הקפאת שער הדולר ואי־יכולתה של התעשייה המקומית להתחרות, בגלל עליית התשומות המקומיות.

יו"ר האגף, מיכאל סטראוס, מזהיר כי תעשיית המזון בארץ מתמודדת עם היבוא בכללים לא שווים, ואם תימשך הקפאת שער החליפין, יגדל היבוא על חשבון הייצור המקומי וצפויים קשיים רבים לבעלי המפעלים.

אמנון רובינשטיין: על הממשלה לא להזרים ל"כור"

יו"ר תנועת המרכז־שינוי ח"כ אמנון רובינשטיין תובע מהממשלה להימנע מהזרמת כספי מדינה לקונצרן "כור". לדבריו, יש להתנות סיוע ממשלתי ל"כור" באישור תוכנית הבראה לקונצרן, שתהיה מקובלת לא רק על חברת העובדים ובנק הפועלים אלא גם על שאר הבנקים בארץ ובחו"ל. רובינשטיין מציע למנות ועדה אקונומיות שתמקה על "כור", שיכהנו בה אנשי מקצוע ולא עסקנים פוליטיים.

צבי זרחיה

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ

19.10.88

המטבע	בנק לאומי				בנק הפועלים				בנק דיסקונט				שער	השינוי
	מזומנים		העברות המחאות		מזומנים		העברות המחאות		מזומנים		העברות המחאות		יציג	היומי
	קניה	מכירה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	קניה	מכירה		
1 דולר	1.58	1.65	1.6050	1.6250	1.58	1.65	1.6050	1.6250	1.58	1.65	1.0650	1.6252	1.6150	-0.0030
1 ליש"ט	2.76	2.88	2.8112	2.8462	2.76	2.89	2.8116	2.8467	2.76	2.89	2.8119	2.8473	2.8267	0.0025
1 מארק גרמני	0.87	0.91	0.8875	0.8985	0.87	0.91	0.8880	0.8990	0.87	0.91	0.8886	0.8998	0.8933	0.0013
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.2599	0.2632	0.25	0.27	0.2597	0.2630	0.25	0.27	0.2602	0.2634	0.2618	0.0003
1 גולדן הולנדי	0.78	0.81	0.7875	0.7974	0.77	0.81	0.7879	0.7977	0.77	0.81	0.7872	0.7971	0.7923	0.0010
1 פרנק שווייצרי	1.03	1.08	1.0504	1.0635	1.03	1.08	1.0515	1.0646	1.03	1.08	1.0517	1.0649	1.0574	0.0022
1 כתר שוודי	0.32	0.25	0.2580	0.2612	0.25	0.27	0.2580	0.2612	0.25	0.27	0.2579	0.2611	0.2594	0.0001
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2402	0.2432	0.24	0.25	0.2405	0.2435	0.23	0.25	0.2402	0.2432	0.2417	0.0002
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2302	0.2330	0.23	0.24	0.2302	0.2330	0.22	0.24	0.2303	0.2332	0.2317	0.0004
1 מרק פיני	0.37	0.39	0.3753	0.3799	0.37	0.39	0.3746	0.3792	0.36	0.39	0.3749	0.3797	0.3774	0.0003
1 דולר קנדי	1.32	1.38	1.3375	1.3542	1.31	1.38	1.3367	1.3533	1.31	1.37	1.3541	1.3509	1.3450	-0.0003
1 דולר אוסטרלי	1.25	1.38	1.3105	1.3268	1.26	1.36	1.3107	1.3271	1.27	1.36	1.3096	1.3261	1.3187	0.0111
1 ראנד דרא"פ	0.43	0.52	0.6572	0.6654	0.39	0.55	0.6572	0.6654	0.42	0.58	0.6577	0.6660	0.6614	0.0001
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4237	0.4290	–	–	0.4240	0.4293	0.41	0.43	0.4237	0.4290	0.4263	0.0007
10 שילינג אוסטריים	1.24	1.30	1.2625	1.2782	1.24	1.30	1.2623	1.2780	1.24	1.31	1.2627	1.2786	1.2709	0.0020
1000 לירטות איטלקיות	1.17	1.23	1.1929	1.2077	1.17	1.24	1.1927	1.2075	1.17	1.26	1.1932	1.2083	1.1994	0.0022
100 יינים יפאניים	1.24	1.30	1.2643	1.2800	1.24	1.30	1.2608	1.2765	1.24	1.30	1.2632	1.2791	1.2711	0.0011

באל על מטענים המטען שלך
מגיע ל־31 יעדים ישירים תוך 24 שעות.
EL AL אל על

293812 זה המספר הכי O.K.
או.קי. מתחרה על התקציב שלך.

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

מימושים לקראת הסוף

תחילת המסחר בבורסה ביום אתמול עמדה בסימן של עליות שערים במרבית אפיקי ההשקעה. בשלב הפרוץ נרשמו ביקושים, ואלה סופקו בעליות שערים מתונות, או ללא שינוי שער. סיבוב המסחר הראשון במשתנים עמד בסימן של עליות, אך בסיבוב המסחר השני מתונו הללו ובסיבוב האחרון כבר נרשמה נטיה ברורה יותר לירידות. הרפיון שפקד את השוק לקראת הסוף מוסבר במכירות מוגברות של מנהלי תיקים, שביקשו לנצל את עליות השערים של היומיים האחרונים (שהיו בעיקר במניות המשתנים) למימוש מהיר. למרות זאת, במספר ניירות ערך נמשכה המגמה החיובית, ובלטה במיוחד התנהגות מניית המפעלים הפטרוכימיים, שעלתה בסיכום הכולל ב-2.75%. מניית הפטרוכימיים לא היתה יוצאת דופן, וגם אתמול, כמו בתקופה האחרונה, מסתמנת פעילות חיובית במספר ניירות ערך, המהווים את המבע הימני של השוק. בבורסה סבורים כי יום המסחר האחרון של השבוע יעמוד בסימן של מגמה מעורבת, עם ירידה בהיקפי המחזורים, שהסתכמו אתמול ב-7.4 מיליון שקל

	מדד יומי	שינוי ב-%
מדד מניות כללי	100.33	+0.04
כללי ללא בנקים	80.55	+0.16
מדד משתנים	81.33	−0.60
מדד אג"ח כללי	118.09	+0.18
אג"ח צמוד מדד	118.15	+0.19
אג"ח צמוד מט"ח	119.07	+0.02

הפסקת מסחר בבנקאיות

הבורסה הפסיקה אתמול את המסחר במניות הבנקים שבהסדר הנפרעות באוקטובר 88. היום תעסוק הבורסה באיסוף נתוני הפריון, וביום א' היא תשוב ותחדש את המסחר, במסגרת הבנקאיות הנפרעות באוקטובר 1991.

המניות שיסחרו במסגרת זו יהיו מניות איי.די.בי. בנק איגוד, דיסקונט א' ודיסקונט ב', מזרחי ש' ומזרחי מ', הפועלים ש' והפועלים מ', כללי ובל"ל סטוק. מניות הבנקים שלא יסחרו במסגרת ההסדר יהיו מניות אוצר התיישבות, איי.די.בי. ב', איי.די.בי. בכ א', דיסקונט ש"ה ב', בנק הספנות 1 ר"ג, הפועלים מבכ', כללי, כללי ש"ה ב', בל"ל ש"ה 11, בנק מימון 1 ר"ג.

אמפק מנסה לרכוש אגן

ביקוש ער בהיקף למניית חברת אגן כימיקלים סופק בעליה של 2.5% במחזור מסחר נמוך משמעותית מהיקף הביקוש הראשוני. נודע כי חלק הארי של הביקוש הזרם באמצעות חברת הברוקרים אופק מקבוצת בנק לאומי, והפעולה נעשתה ככל הנראה על רקע כלכלי. הפעילות הבורסאית במניות אגן מזוהה עם "לאומי פיא" קרנות הפועלים ו-איי.בי.איי.

פעילות חריגה במרכז הקבלנים

מחזורי המסחר במניית מרכז הקבלנים גדלו ביומיים האחרונים בשיעור מהותי, ואפשר שהדבר מעיד על העברת "סחורה" בין גופים בורסאיים שונים. ביקוש בינוני בהיקפו, סופק אתמול במהירות וללא שינוי שער. מניית חברת המשכנים רשף ירדה אתמול כ-6.3% למרות מסירת ההודעה על המשא ומתן לכניסה אפשרית של כלל פיתוח לחברה. בעת האחרונה יש במניית רשף פעילות ספקולטיבית ערה, הנעשית באמצעות החברה הפרטית לניירות ערך. מניית החברה להשקעות של דיסקונט ירדה כ-1.5%, יום לאחר העליה החריגה בשיעור 7%, שבאה בעקבות עיסקת המכירה של ישקר.

בורשתגן המבק: +10%

מניית בורשתגן 5 ממשיכה לנסוק כלפי מעלה, ואתמול צברה עליה של 10% נוספים. בציין כי מחזורי המסחר במניה, גדלו בשבועות האחרונים באופן מהותי. גם מניית המן ממשיכה לעלות, ואתמול צברה עליה נוספת של 10%. כתבי האופציה של מגור וגל תעשיות, "צנחו" אתמול בשיעורים חדים, וזאת ככל הנראה בזכות שווים התיאורטי השלילי.

הדירקטוריון יתבקש לאשר הקצאה הסנה

דירקטוריון הבורסה יתבקש לאשר היום הקצאת שטרי הון בהיקף של 80 מיליון שקל, של חברת הסנה, לקרן ההשקעות של חברת העובדים. הקצאת שטרי ההון מתבקשת לנוכח הצורך בהון נוסף עבור החברה. הדירקטוריון ישמע דיווח על התקדמות המגעים בנוגע להצעת רכש למניות אלומות, החברה לישראל, ככל הנראה, תרכוש חלק מהמניות המוחזקות על ידי הציבור הרחב.

בנק ישראל יגייס 110 מיליון

בנק ישראל יגייס היום 110 מיליון שקל באמצעות שתי סדרות של אגרות חוב. בשוק אגרות החוב היתה אתמול יציבות ברמת המחירים. הבנקים המשיכו גם אתמול להזרים היצעים למלוות קצרי המועד, נוכח רמת התשואה לפידיון הגבוהה במלוות אלה, יחסית לעלות גיוס ההון בבנק. המחזור במק"מ הסתכם ב-20 מיליון שקל

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1048	6	99.78	14.50
1118	13	99.52	14.50
1128	20	99.25	14.70
1138	27	98.93	15.70
1148	34	98.71	15.00
1158	41	98.41	15.30
1218	48	98.09	15.75
1228	55	97.81	15.85
1238	62	97.55	15.75
1248	69	97.27	15.80
119	76	96.97	15.80
129	83	96.71	15.85
139	90	96.46	15.75
149	97	96.15	15.90
219	104	95.88	15.90
229	111	95.62	15.85
239	118	95.34	15.90
249	125	85.05	16.00
319	132	94.82	15.85
329	139	94.55	15.85
339	146	94.27	15.90
349	153	93.93	16.10
359	160	93.62	16.20
419	167	93.32	16.30
429	174	93.07	16.25
439	181	92.67	16.60
619	230	91.10	15.95
719	258	96.85	16.35

הודעות הבורסה

● מקס סיימה את המחצית הראשונה של 1988 בהפסד של 332 אלף שקל לעומת רווח של 83 אלף שקל במחצית השנה הקודמת.

● אודין מסרה בתגובה לידיעות בעיתונות כי הנהלת החברה בודקת אפשרות לחזור לתכנית גיוס ההון המקורית מלפני מספר חודשים, ברם העניין עדיין לא הובא בפני דירקטוריון החברה.

● אלי שמלף נציג ציבור בדירקטוריון חברת זיקות החולים להתפטר מתפקידו בגלל העדר ביטוח דירקטורים, ובגלל שהחברה אינה מוכנה לעשות זאת על חשבונה

● חברת איי.בי.אן בעלת עניין בחברת המן מסרה על ביטול הסכם הצבעה בינה לבין קבוצת שטראוס אייזנברג והלקין

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	5456.40	5417.54	0.08	0.00
אבוקה	376.19	368.86	−0.24	−0.07
אגוז	299.24	297.21	0.23	0.08
אגם	115.55	114.78	0.14	0.12
אדיר	1988.27	1973.80	0.88	0.04
אדם	151.60	150.54	−0.09	−0.06
אופיר	181.56	180.31	0.21	0.12
אור	449.35	445.52	−0.40	−0.09
אורים	128.01	127.04	−0.05	−0.04
אורלי	324.71	322.39	0.40	0.12
אורן	900.79	894.26	1.79	0.20
אייל	6026.14	5908.28	1.61	0.03
אירים	5974.79	5889.56	7.76	0.13
איתן	871.62	864.81	1.72	0.20
אלון	710.99	705.32	0.89	0.13
אלמוג	716.83	710.55	1.51	0.21
אלישע	106.77	104.22	0.25	0.24
אג"ח	114.41	112.74	0.07	0.06
מניות	97.34	94.96	0.34	0.36
אכבור	97.83	96.94	−0.04	−0.04
ארז	197.25	195.84	0.35	0.18
אש	136.33	133.30	−1.06	−0.79
אשל	199.41	197.98	0.18	0.09
אתגר	84.81	84.09	0.14	0.17
אתרוג	284.85	282.76	0.43	0.15
ברולה	144.98	144.05	−0.02	−0.01
ברוש	558.37	554.36	−0.11	−0.02
ברק	483.05	479.23	−0.44	−0.09
ברקת	352.12	350.40	−0.11	−0.03
גביש	1676.80	1665.18	1.32	0.08
גבע	126.36	124.54	−0.11	−0.09
גורן	501.44	497.16	0.42	0.08
גיא	116.76	115.05	0.15	0.13
גיל	3325.15	3301.26	−4.71	−0.14
גלית	722.68	717.37	0.04	0.01
דובדבן	368.75	366.10	0.42	0.11
דוכיפת	537.95	533.16	0.47	0.09
דולב	277.14	274.89	−0.12	−0.04
דורון	160.80	157.88	0.00	0.00
דותן	307.80	302.19	0.01	0.00
דליה	623.49	612.22	1.07	0.18
דרור	333.81	327.60	−3.92	−1.18
דקל	351.40	348.89	0.06	0.02
הדס	418.88	415.75	0.58	0.14
הילה	450.15	448.05	0.33	0.07
ורד	613.45	602.32	0.69	0.11
זהבית	2040.19	2000.19	−0.84	−0.04
זוהר	122.93	121.13	0.13	0.11
זיו	152.06	149.84	0.18	0.12
זינוק	104.46	102.24	0.19	0.19
זיק	84.29	82.28	−0.31	−0.38
זמיר	418.86	415.18	0.78	0.19
חזית	189.62	187.93	−0.03	−0.02
חליפין	160.94	160.52	0.22	0.14
חלמיש	228.82	227.75	0.40	0.18
חן	167.61	167.19	0.21	0.13
טופז	129.06	127.84	0.37	0.29
טל	6818.97	6741.47	6.62	0.10
יובל	513.17	508.74	0.43	0.08
יהלום	168.06	166.94	0.58	0.35
יעדות	364.45	360.86	0.75	0.21
יערה	507.28	503.71	0.56	0.11
כוכב	288.87	286.35	0.57	0.20
כחל	135.16	133.94	−0.03	−0.02
כלנית	679.57	667.37	1.11	0.17
כספית	296.51	295.17	0.23	0.08
כרמל	132.80	130.76	−0.25	−0.19
כתר	1287.55	1268.90	18.69	1.49
להב	5076.07	5038.84	1.66	0.03
למשקיע	139.04	137.32	0.08	0.06
לפיד	301.34	295.48	−0.36	−0.12
לקט	2154.08	2136.85	0.11	−0.01
לשם	438.04	436.00	0.97	0.22
מבחר	1545.59	1534.55	1.41	0.09
מבטח	4446.82	4416.48	0.18	0.08
מגן	296.53	294.41	−0.51	−0.17
מגוון	4086.48	4057.93	−0.80	−0.02
מור	1604.29	1593.19	−2.57	−0.16
מורן	904.99	898.34	0.04	0.00
מטח	26894.23	26493.00	−18.41	−0.07
מיטר	1159.52	1151.34	−0.55	−0.05
מעוף	4870.28	4836.23	−0.10	−0.00
מעיין	791.63	786.08	0.63	0.08
מקשה	438.52	436.48	0.63	0.14
מכלול	93.92	93.27	−0.12	−0.13
מרווח	140.90	140.38	0.05	0.04
מרום	1517.93	1507.26	0.74	0.05
נגה	163.54	161.15	0.30	0.19
נטיף	274.33	273.25	0.55	0.20
נטע	457.38	450.48	0.08	0.02
נילי	130.84	128.91	0.22	0.17
סביון	666.21	653.71	1.36	0.21
סגולה	150.66	149.58	0.25	0.17
סלע	426.38	424.43	0.55	0.13
סנונית	605.75	600.39	0.60	0.10
ספר	387.67	384.39	0.14	0.04
ספיר	178.40	178.39	−0.15	−0.08
עדיף	370.36	367.25	0.00	0.00
עידית	796.58	792.86	1.97	0.25
עידן	556.76	548.69	0.97	0.18
ענבר	119.86	118.82	0.08	0.07
ענת	2311.90	2294.81	−3.09	−0.13
עפרוני	571.13	566.04	0.79	0.14
ערמון	127.68	126.84	0.12	0.09
פיא	1684.22	1672.30	0.23	0.01
צבר	567.51	563.22	−0.24	−0.04
צופית	509.11	504.60	0.39	0.08
צוק	140.41	140.41	0.23	0.16
צמיד	1274.61	1264.68	0.87	0.07
צמיחה	549.32	541.44	1.10	0.20
צמרת	161.94	160.73	−0.20	−0.12
צרית	113.92	112.31	0.17	0.15
קלע	177.78	177.33	0.36	0.20
קשת	118.79	117.95	0.19	0.16
רכית	17536.72	17385.36	−32.58	−0.19
רימון	151.00	150.76	0.16	0.11
רקפת	970.78	955.33	1.60	0.17
רשף	464.74	460.12	0.14	0.03
שבלים	515.26	510.85	0.78	0.15
שהם	390.03	387.78	−0.21	−0.05
שחף	108.34	107.38	0.17	0.16
שירה	469.95	466.63	0.00	0.00
שמיר	463.38	460.12	0.64	0.14
שנהב	670.20	665.37	1.83	0.28
שקד	703.72	698.86	1.89	0.27
שקר	199.37	197.96	0.26	0.13
תאנה	255.32	253.49	0.43	0.17
תהדר	537.92	536.58	0.19	0.04
תירוש	619.18	614.64	0.66	0.11
תנופה	113.01	112.11	−0.04	−0.04
תפוז	289.90	287.98	0.42	0.15
תמר	224.87	223.30	0.35	0.16
תרשיש	122.25	121.41	0.22	0.18
תשרי	592.93	588.04	0.32	0.05

שערי אגרות החוב

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי בנק'
4101	465	--
4102	183.3	+1.3
4103	176.3	+1.3
4104	171.1	+1.4
4301	171.1	+1.4
4302	162.7	+0.6
4303	166.2	+0.7
4304	163.9	+0.7
4105	143.8	--
4106	140.3	--
4107	140	--
4108	137.7	--
4109	134.7	+0.5
4110	133.4	+0.5
4201	166	--
4204	155.1	--
4205	152.5	--
4206	148.7	−0.3
4207	148.5	−0.3
4208	146.7	−0.3
4209	143.8	−0.3
4210	148.2	−0.4
4211	139.9	−0.3
4212	138.3	+0.6
4213	135.2	+0.6

3% מלוה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	49878	+ 20
3602	46004	+ 18
3603	42863	+ 17
3604	38379	+ 14
3605	35077	+ 13
3606	33717	+ 13
3607	31252	+ 12
3608	29605	+ 11
3609	28227	+ 12
3610	25337	− 140
3611	24498	− 141
3612	23809	− 141
3613	22546	+ 219
3614	21670	+ 218
3615	20027	+ 207
3616	18166	+ 7
3617	17148	+ 6
3618	16600	+ 7
3619	15246	− 158
3620	14417	− 153
3621	13706	− 149
3622	12463	− 3
3623	11715	− 3
3624	11840	− 3
3625	10087	+ 93
3626	9384	+ 4
3627	8655	+ 3
3628	7975	+ 35
3629	7509	+ 61
3630	7186	+ 3
3631	6565	+ 2
3632	6196	+ 2
3633	5829	+ 3
3634	5175	− 20
3635	4940	+ 55
3636	4754	+ 8
3637	4469	+ 8
3638	4141	− 21
3639	3794	− 20
3640	3145	+ 20
3641	2727	+ 18
3642	2556	+ 68
3643	2221	+ 59
3644	1918	− 28
3645	1731	− 26

4.25% גליל

סדרה	שער	שינוי
3701	1469	+ 1
3702	1179	− 35
3703	986.1	− 9
3704	845.4	−7.8
3751	467.4	+2.7
3752	181.9	+1.4
3753	174.7	+1.4
3901	168.5	+1.1
3902	168.7	+ 1
3903	164	+1.1
3904	161.5	+1.1
3754	162.7	+1.4
3755	157	+1.4
3756	151.7	+1.4
3757	149	+1.4
3758	144.1	+0.1
3759	143.8	+0.1
3760	141.9	--
3761	138.9	--
3762	135.4	--
3763	135.1	+0.1
3764	133.2	+ 1
3765	130.1	+ 1
3766	128.7	+ 1
3791	137	+0.2
3792	134.7	+0.2
3826	159.1	+1.2
3827	156.3	+1.3
3828	151	+1.2
3829	148.3	+1.2
3830	145.7	+0.1
3831	145.4	+0.1
3832	143.5	--
3833	140.6	+0.1
3834	137	--

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3535	147700	--
3536	147700	--
3537	148000	--
3538	139200	--
3539	140200	--
3540	139200	+ 100
3541	134500	+ 200
3542	133625	− 1375
3543	128400	+ 200
3544	129137	+ 200
3545	128000	--
3546	125587	+ 200
3547	125300	+ 200
3548	127250	+ 10
3549	119000	--
3550	119646	+ 200
3551	119400	+ 200
3552	109500	--
3553	109000	+ 200
3554	109200	+ 200
3555	109200	+ 200
3556	105200	+ 200
3557	104600	+ 200
3558	104400	+ 200
3559	102400	− 20
3560	95400	--
3561	95000	--
3571	94800	+ 200
3572	95600	--
3573	95320	+ 200
3574	87650	--
3575	87600	--
3576	86700	− 700
3577	87940	− 10
3578	81400	--
3579	80700	--
3580	75460	--
3581	68800	--
3582	64450	--
3583	62000	--
3584	58492	− 700
3585	56528	--
3586	50600	+ 200
3587	58854	− 1573
3588	50650	+ 200
3589	46250	+ 150
3590	46500	--
3591	46400	+ 200
3592	46360	+ 200
3593	47236	− 500
3594	43956	--
3595	43800	--

5% מלוה פיתוח (בריבה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2024	137500	--
2025	137700	+ 300
2026	137600	+ 100
2027	132900	--
2028	133200	+ 300
2029	131839	--
2030	127900	+ 500
2031	123500	+ 500
2032	135067	--
2033	126600	--
2034	132716	--
2035	114544	--
2036	112066	+ 3264
2037	105359	− 3259
2038	103600	+ 200
2039	107855	− 3336
2040	109592	+ 3186
2041	96200	+ 800
2051	98368	+ 2865
2052	98500	--
2053	92119	--
2054	85524	--
2055	86678	+ 2525
2056	98491	+ 2869
2057	86692	+ 2525
2058	87950	+ 2562
2059	88406	+ 2342
2060	85000	+ 100
2061	56863	+ 1656
2062	56275	+ 1639
2063	53154	− 1644

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יזר	88.9	−0.9

רימון

סדרה	שער	שינוי
7006	212.8	− 1
7007	198.9	−0.4
7008	189.2	−0.4
7009	183.7	−1.5
7010	174.4	−0.4
7011	165.1	−0.4
7012	164	−0.4
7013	155.4	−0.2
7014	155.4	−0.2
7015	112.8	−0.2
7016	112.6	−0.2
7017	115.5	−0.2
7018	115.3	−0.2
7019	115.8	−0.2
7020	115.6	−0.3
7021	114.6	−0.2
7201	116.8	−0.2

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	16254	+ 50
6102	9517	+ 44
6103	8400	+ 52
6104	7926	+ 11
6105	7501	+ 11
6106	7286	+ 23
6107	7804	+ 22
6108	5158	− 47
6109	4914	− 46
6110	4835	− 45
6111	3919	− 31
6112	3891	− 30
6113	2627	− 5
6151	1045	− 7
6152	1000	− 7
6153	858.3	− 16
6154	863.5	−15.7
6155	555.3	+0.3
6156	451.9	+6.7
6157	337.4	+1.9
6158	319.4	+1.7
6159	272.3	−5.9
6160	256.3	−0.2
6161	247.8	−0.2
6162	222.6	−0.4
6163	207	−1.8
6164	198.9	−1.7
6165	188.2	+0.7
6166	178.5	−0.3
6167	174.6	−0.3
6168	171.8	−0.3
6169	165	−0.3
6170	154.3	+1.1
6171	109.7	+0.1
6172	110.5	--
6801	115.5	+1.7

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אופ	1606	+ 4
אלונה	1238	--
אלסינט	2629	− 8
סאיטקס	1415	− 10
תדד 84	115.5	--
זב השא	255.2	+7.4
דיס השא	228.5	--
כור	164.5	--
כלל	535	--
מ"מ ר	185.3	--
מ"מ מ	260	--
מ"מ י	295	--
רד	137.2	--
טל מב	192.2	--
חישש	193.2	−0.3

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
ב.ל.ת.	167.6	--
דיס הש	187.1	+2.1
כור	144.6	--
כלל	220.1	+1.8
מב דיס	178.2	+ 2
משא מ	165.5	--
משא מ	160.4	--
משא מ	158.4	--
לאומי	157.8	+0.3

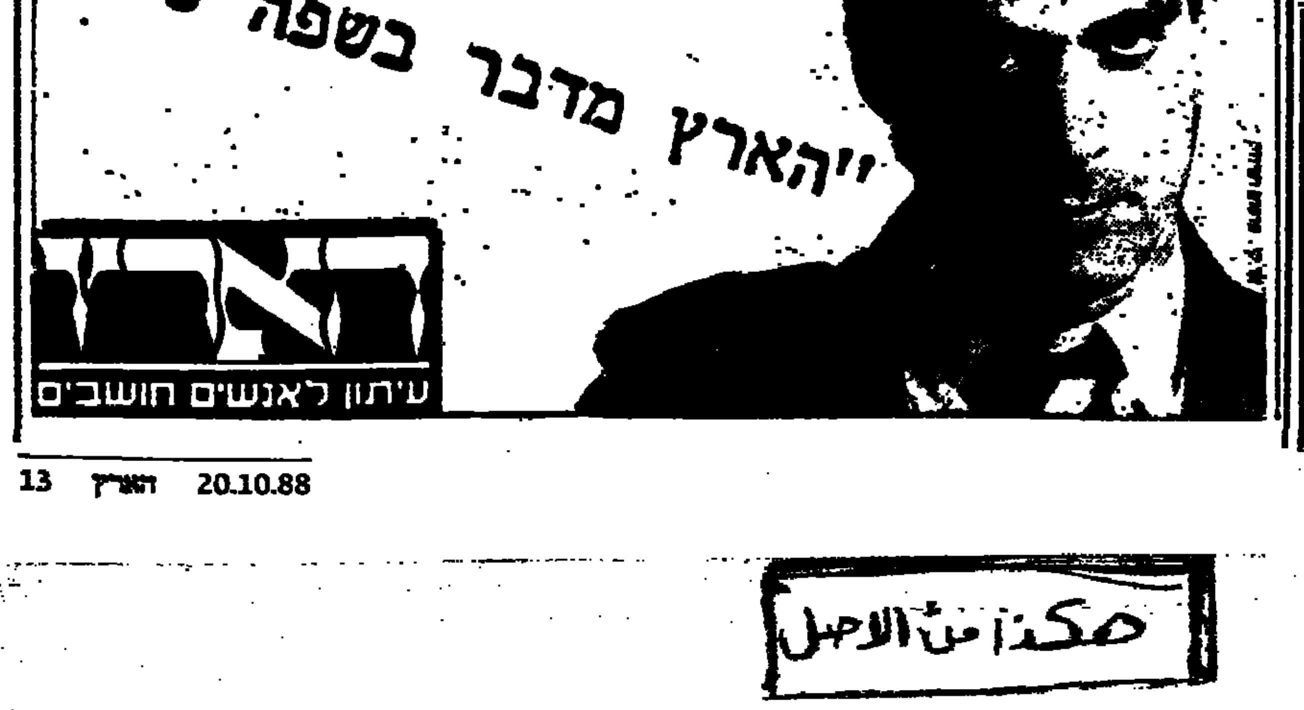

שערי המניות 19.10.88

שם החברה		השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אוה"ח ש						
הספנות 0.1		30350	10	+300	+1.7	+25
הספנות א 0.5		—		הפסקת	מסחר	—
כלל לא בהסדר		14700	44	+150	+ 1	+25
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88						
אידיבי רג 100.0		—		הפסקת	מסחר	—
אידיבי ב 100.0		—		הפסקת	מסחר	—
אידיבי בכ א		—		הפסקת	מסחר	—
אגוד 0.1		—		הפסקת	מסחר	—
דיסקונט ב		—		הפסקת	מסחר	—
דיסקונט א		—		הפסקת	מסחר	—
דיסקונט שה ב		—		הפסקת	מסחר	—
המזרחי ש		—		הפסקת	מסחר	—
המזרחי מ		—		הפסקת	מסחר	—
הפועלים מבכ		—		הפסקת	מסחר	—
הפועלים ש		—		הפסקת	מסחר	—
הפועלים מ		—		הפסקת	מסחר	—
כללי א 1.0		—		הפסקת	מסחר	—
כללי שה 7		—		הפסקת	מסחר	—
בלל 0.1		—		הפסקת	מסחר	—
בלל שה 11		—		הפסקת	מסחר	—
מימון הסדר 1.0		—		הפסקת	מסחר	—
מימון הסדר 5.0		—		הפסקת	מסחר	—
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89						
אידיבי רג 100.0		147800	282			+282
אידיבי ב 100.0	לב	147203				−3
אידיבי בכ א	לב	902500				−1
איגוד 1 ש"ח		111301				
דיסקונט ב'	לב	188000	9	+1100	+ 1	+54
דיסקונט א'		188900				+203
מזרחי ש'		60700	16	+300	+0.2	+114
מזרחי מ'		61500	356			−81
הפועלים ש'	לב	100200				−2
הפועלים מ'		100550	851			−347
כללי א'		256610	54	+250	+0.2	+248
בל"ל סטוק		63670	6	+200	+0.1	+44
			1100			+150
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1		32350	20			+1
לאומישכן ש		11000	85	+102	+0.9	+157
לאומישכן מ		11617	36			−23
כרמל ש		215	2000	+8	+3.9	+10998
כרמל אופ'		114	12140	+5	+3.2	+9427
כרמל אג"ח		108	56668	+5	+0.5	+38836
מת משכ ש		2490	301	+90	+3.8	+2791
משכן כ ש		4530	28			−29
עצמאות 0.1		15350	37	−150	− 1	−57
מרכז 1.0		7270	34	+200	+2.8	+91
טפחות מבכ ש		23083	24	−900	−3.8	−24
טפחות רג ש	חב	24071	105	+1400	+6.2	+133
מוסדות מימון						
הלוואות מבכ א	לב	543900				
הלוואות מבכ ג	לב	240000				
לאומי תעש' א ש		17900	50	+600	+3.5	+86
פתוח תעש' מבכ	לב	110398				
פת תעש' בכ ג	לב	550000				
פת תעש' בכ גג	לב	320000				
פת תעש' בכ 132	לב	332834				
פת תעש' בכ ר	לב	332292				
פת תעש' בכ דד	לב	72550				
מרכז קבלנים 5.0		678	6221			+3337
תיירות בכ	לב	265000				
כלל ליסינג 0.1א	שב	15311				
כלל ליסינג 0.5ב		14500	21			−21
ביטוח						
איילון		91.5				+200
איתן		95.5	315			−315
ארדס 0.1		922	127	+20	+2.2	+127
בטוח משנה 0.1		337		−1	−0.3	−78
בטוח משנה 0.5		134	920	−1	−0.7	−398
משנה אופ		200				
משנה הש		117	7300			+7700
הדר 1.0		148	14221			+223
הדר 5.0		133	19924	−1	−0.7	−9768
הדר אופ סד 2		114.5	13000	−1	−0.9	−4500
המניקס 0.1		576	48	−4	−0.7	−408
המניקס 0.5		520	360	+21	+4.2	+790
המסנה-הראל 1.0		5920				−80
המסנה-הראל 5.0		5280	56			−136
כלל ביטוח		254	2058	−2	−0.8	−2058
כלל ביטוח אופ'	בז	39	9790	−1	−2.5	−24060
כלל ביטוח אג"ח		107	35185			+39908
מנורה 1.0	חב	800	200	+50	+6.7	+126
מנורה 5.0		650	70			−70
ביטוח סהר		151	3000	−1	−0.7	−3000
סהרטס 0.1		1089	1805			−1355
צור ש		204	2000			
ציון החזקות 1.0		1521	9	+65	+4.5	+315
ציון החזקות 5.0		740	3	−9	−1.2	−7
מסחר						
אינטר גאמא 1 ש	שב	685				
אינטר גאמא 5 ש		585	225	−3	−0.5	−225
כאור קורא 1.0		290	4300	−30	−5.5	−4600
כאור קורא אופ		95	1500	+3	+3.3	+1500
כלל אופ 4		140	879	+5	+0.4	+1151
כלל אגח 2		132	9950			+45050
קרטסל 1.0		279	5812			+4957
רפק 0.1		12500	1.9	−272	−2.1	−9
רפק 0.5	שב	12800				
שופרסל א 2.0		1060	892	+12	+1.1	+4007
שופרסל אופ		3650	1853	+140	+ 4	+3462
שופרסל אגח		119.5	52945			+445
שירותים						
אמנע		324				−500
ממנות הספקה 0.1		272	7917	−5	−1.8	−6682
ממנות הספקה 0.5		134.5	3195			
ממנות אופ'		105	3033			−33
ממנות אג"ח		104.5	8440	+5	+0.5	+52610
קידר 0.1		526	1100			−1683
קידר 1.0		192.5	13166	+5	+0.8	+7011
מוס' עזרה 0.1		990	340	−3	−0.3	−762
מוס' עזרה 0.5		622	1854			−245
מלונות ושירותי תיירות						
בני הדר		84	10920	−3	−3.4	−18420
בני הדר אופ 1		33	650			+47
מלונות דן 1.0	בז	1255	32	−20	−1.6	−14
מלונות דן 5.0		773	250	−12	−1.5	−400
חוף הצלמון 1.0		6630	298			−152
מלונות הירדן		1750	198			−56
ים סוף		235	6000			+2000
ים סוף אופ'		146.5	7400			−6400
מחשבים ושירותי מחשבים						
תילג. 1.0		110	3290	+3	+2.8	+2910
תילג. אופ'		28	30041	+1	+3.7	+44659
תילג. אג"ח		107.5	10000			−8000
יעצא 1.0		4900	90			
מ.ל.ל. 1.0	שב	1863				
מ.ל.ל. 5.0	שב	990				
ניקוב מחשבים 1		790	890	+5	+0.6	+942
ניקוב מחשב' 5	בז	228	4250	−22	−8.8	−5222
ניקוב אופ סד' 2		273	3274	+11	+4.2	+4231
תים מחשבים 1.0		473	2507	−14	−2.9	−1706
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אזורים אופ		300	1800	−6	− 2	−2293
אזורים אגח		145	2550	+5	+0.3	+42450
אילון 1.0		56	12800			
אילון אופ'	בז	21.7	10000	+2	+0.9	+3000
אל-רוב 1.0	חב	353	743	+18	+5.4	+1681
אפריקה 0.1		31700	76			−76
אפריקה אופ		11000	14	−600	−5.2	−29
ארזים	חב	342	1200	+17	+5.2	+3030
אילדן 0.1		2630	218	+100	+ 4	+368
אילדן 0.5		2001	100			−100
בינוביץ 1.0	חב	2068	5	−120	−5.5	−25
בינוביץ 5.0		2079				−1
דנקנר 1.0		4370	125			+25
ודיע 0.1		186.5		+5	+1.4	+2000
ודיע 0.5	שב	121				
מרלן 1.0		1400	600	−50	−3.4	−1150
המגדל 1.0	לב	661				
המגדל 5.0	לב	440				
תלב. 0.1		—		הפסקת	מסחר	—
תלב. 0.5		—		הפסקת	מסחר	—
ירושלים אופ		62.5	15001			+27999
גבים 0.1		3940	188	+80	+2.1	+375
גבים 0.5		3560	150	+69	+ 2	+600
חב' ישוב אופ' 7		111.5	37672	+4	+3.7	+132785
אופ' 8		94	48483	+5	+1.6	+35348
אופ' 9		116	46156			+15544
מבני תעשיה		67	18560	+1	+1.5	+35640
מבני תעשיה אופ'		18.7	136374			−97779
מבני תעשיה אג"ח		108	20050	+5	+0.5	+31612
ישפרו 0.1		3680	340	+148	+4.2	+1306
ישראלום 1.0		1160	180	+8	+0.7	+167
ישרס 10.0	חב	38947	384	+2400	+6.4	+1267
כנן פיתוח 1.0		5620	108			+9
לומיר 1.0		4810	78	+50	+1.1	+187
לומיר 5.0	חב	1500	300	+100	+7.1	+427
מ.ת.מ. 1.0		274	1327			+673
מ.ת.מ. אופ 2		157	3500			−4160
מ.ת.מ. אגח		134	4000	+5	+0.4	+6000
מגורי בניה 1.0		491	304	−3	−0.6	−804
מישכאל 5.0		118	2172	+3	+2.8	+9538
מישכאל אופ		71	5000			+3869
מגדל 5.0		800	175			
ליבשטין 1.0		161				
ליבשטין 5.0	שב	106.5				
ליפשיץ 1.0		75	6918			
ליפשיץ 5.0		38	59301			
ליפשיץ אופ 1	חב	11.6	12342	−3	−20.5	−33953
ליפשיץ אופ 2		15.8	23071			−8044
ליפשיץ אגח		78.5	10750	+5	+0.6	+5950
נאות אביב 0.5	חב	1579	330	+79	+5.3	+545
נכסי אזורים		146	2488	−2	−1.4	−2488
נכסי אופ'		39.9	49			−49
נכסי אג"ח		98	6000	+5	+1.6	+4928

שם החברה		השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
סוף השקעות 1.0		406	1605	−6	−1.5	−2105
סוף 1.0		1427	100			−37
קיסריה 0.1		2400				
קיסריה 0.5		1031	8			−8
רומבין 1.0		186	3999			
רומבין 5.0		122.5	800	+5	+0.4	+50
רומבין אופ'		300	1300	−11	−3.5	−1081
רומבין אג"ח		136	3000	+1	+0.7	+65000
חקלאות						
מטעי הדר 0.1		—		הפסקת	מסחר	—
מטעי הדר 0.5		—		הפסקת	מסחר	—
מהדרין 0.1		3728	1420			+915
נכסי הדרים 1.0		1030	208	+30	+ 5	+1392
פריאור 0.5	שב	2420				
מזון וטבק						
דובק מבכ ש		1600	140			+30
דובק מבכ מ		1575	195			−81
עלית 1.0		229	350	−11	−4.6	−6549
עלית 5.0		190	2900			−4100
עלית אגח		98	20000	+5	+0.5	+10000
טמפו בירה 1.0		21500	10			
טמפו בירה 5.0		17950	8	−500	−2.7	−39
יצהר 1.0		1060	2			−4
יצהר א 5.0		535	1849	−25	−4.5	−1849
יצהר אופ 2		160	555	−1	−0.6	−745
כן 1.0	קב	157.5		+5	+ 5	+1238
כן 5.0		120				
כתפיסט 1.0		10900	13	+65	+0.6	+23
עסיס ב 0.5		—		הפסקת	מסחר	—
אבגל שקל 1		1802		+37	+2.1	+200
שמן מבכ א		556	200			
טכסטיל והלבשה						
ארגמן סד 1 ש		506	5580	−6	−1.9	−3580
ארגמן אופ		81				
ארגמן אגח		119		−2	−1.7	−34874
אופטיק 1.0		266	300	+9	+3.5	+500
אופנת בדק 1.0	חב	114.5	3876	+9.5	+10.1	+6276
אופנת בדק 5.0		105	750	−1	−0.9	−750
אתא א		65	600	+1	+1.6	+100
ארגמן רג ש		8560	87	+240	+2.9	+126
דלתא-גליל 1.0		625	918	−10	−1.6	−888
דלתא-גליל א 5.0		574	1500			−51
מסגרות מאחד 1		567	10.8			−0.8
מסגרות מאחד 5		171		−2	−1.2	−99.7
ויסלבז 1.0	חב	170	1820	+13	+8.3	+1320
ויסלבז 5.0		135	1020			−750
וידרמן 1.0		5206	32	+101	+ 2	+188
דיקה 1.0		1310	60			+138
דיקה 5.0		948	101	−3	−0.3	−661
דיקה אופ		249	1005			−425
כיתן		52	1000	+5	+ 1	+1000
כיתן אופ		24	24650	+5	+2.1	+22950
לודזיה 0.1		485	355	+20	+4.8	+960
לודזיה 0.4	שב	370				
ליטה 1.0	בז	25.6	3671	−8	−9.9	−24664
עיט 1.0		191	71	−4	−2.1	−1404
עיט 5.0	חב	104	2053	−6	−5.5	−2053
עיט אופ		52.5	5350	−6	−10.3	−9150
עיט אגח		112.5	7500			−2900
עמק קרינה 1 ש'		107.5	1917	−5	−0.5	−1144
עמק אופ		34	6626			−5374
פולגת א		390	750	+4	+ 1	+620
פולימן א 0.5		2574	100			−25
פרטר		760	70	−8	− 1	−580
פרטר אג"ח		86	31000	+5	+0.6	+46000
ניבוד סברינה	בז	2415	183	+220	+ 10	+637

שף רנאמנות
בטוחה כלל
להר תיקו השקעות ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

שם החברה		השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מתכת ומוצריה						
אורדן 0.1		3215	115	−50	−1.5	−318
אורדן 0.5		2940	100	−30	− 1	−100
אלומות 1.0		—		הפסקת	מסחר	—
אלומות 5.0		—		הפסקת	מסחר	—
כבלים ש		354	1600	+6	+1.7	+1704
כבלים אופ		84	9644	+5	+0.6	+3856
כבלים אג"ח		109	11000	+1	+0.9	+8457
כבלים אגח		110	17720			+12280
התבור 1.0		352	917	−5	−1.4	−717
התבור 5.0		162	469			−469
זיקה 1.0	בז	1473	50	−27	−1.8	−100
זיקה 5.0		950	100	−5	−0.5	−1.1
קשטומות מה 5.0		1815	100	+30	+1.7	+74
כללי ציוד 1.0		2350	100	+100	+4.4	+75
כללי ציוד 5.0		1435	887	+10	+0.7	+1881
קרגל 1.0			1215	+5	+4.5	+9382
קרגל 5.0		67	3000	+1	+1.5	+6330
מושקן 0.1		20190	21			−1
מושקן 0.5	חב	7810	107	+710	+ 10	+217
עמר סלדה 1.0	חב	1250	279	+80	+6.8	+479
קינג 1.0		346		+6	+1.8	+150
קינג 5.0		218	310			−80
קליל 1.0		2890	289	+40	+1.4	+120
קליל 5.0		2400	450			−300
קליל אופ'		1156	1102	+16	+1.4	+2357
קליל אגח		137.5	1000	+5	+2.6	+11000
שלדות 5.0		1739	526			−491
תעשיות לביש 1.0	שב	462				
תעשיות לביש 5.0		350	747			
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 3.0		282000	47	+3000	+1.1	+52
אלקו 0.25 ש		—		הפסקת	מסחר	—
אלקטרה 0.1	חב	1802	282	−101	−5.3	−244
אלקטרה א 0.5		1320	1135	−10	−0.8	−155
אמ"ת 5		851	695	+10	+1.2	+619
אמ"ת 3		148.5	8689	−5	−2.3	−17259
אר"ת 1.0		12940	180			−26
אלקטרוניקה אופ'		326	2252	+7	+2.2	+2922
כלל אלק' אג"ח		113	28336			+1664
מספרוניקס 1.0		932	374			−74
מספרוניקס 5.0		683	690	−7	− 1	−870
מרינגר 1.0		390	250	+10	+2.6	+250
מרינגר 5.0		293	2800	+6	+2.1	+2800
ביקלון 1.0		2180	330			
ביקלון 5.0		1455	186	+15	+ 1	+154
קנטשטין אילד 1.		2315	150			
קנטשטין אילד 5.		2090	100			−100
ת.א.ת. 1.0		429	2900	−7	−1.6	−1222
ת.א.ת. 5.0		248	12650	−12	−4.6	−8650
תראה		600	2750	−6	− 1	−344
מוצרי בניה						
א.ב. תעשיות 1.		145	24500	−3	− 2	−25465
א.ב. אופ		431	300	−1	−0.2	−300
אבי אופ' ב		43.5	6922			−8258
א.ב. אגח		146.5	11575	+5	+0.3	+18425
אבי אג"ח א		97.5	5730			+18640
אקרשטיין 1.0		495	259			−259
אקרשטיין 5.0		274	1000			−571
אקרשטיין אופ'		279	1435	+3	+1.1	+1068
אקרשטיין אגח		139	45000	+5	+0.4	+149151
אבים בלוס		63.5	3591	−1	−1.6	−341
בלוס אופ		28.8				−723
כתמיקה ולמבן 1	לב	2592				
כתמיקה ולמבן 5	שב	1813				
נגב קרמיקה		237	5985	−9	−3.7	−6455
נגב קרמיקה אופ	בז	68	2665	−7	−9.3	−2110
כימיה, גומי ופלסטיק						
אגן 5.0		1651	7837	+40	+2.5	+18290
אגן אופ'		361	23027	+11	+3.1	+27862
אגן אג"ח		99	128350	−2	− 2	−575549
אליאנס ב		—		הפסקת	מסחר	—
גל תעשיות 1.0	בז	158	123	−0.5	−6.2	−443
גל תעשיות 5.0	בב	93.5		−5	−5.1	−750
גל אופ	חב	14.5	33622	−13	−47.3	−42039
גל אגח		87	58295			
רשפים 0.1		2850	682	+120	+4.4	+1392
רשפים 0.5		1470	325			−325
ליפסקי 1.0		1650	127	+65	+4.1	+248
מקסימה 1.0		725	451	+10	+1.4	+419
מקסימה 5.0		508	1251	−1	−0.2	−1497
סנו 1.0		3510		−10	−0.3	−23
סנו 5.0	בז	3305	150	−35	− 1	−133
פריקלאס		496	3694			
פריקלאס אופ'		115	5450	+3	+2.7	+6458
קים כימיקל 1.0	שב	5830				
קים אופ		3810				
קים אגח		125.5	4000	+1	+0.8	+15200
תרא 5.0		4411		+40	+8.9	+58
פרוטרום 10.0		779	9804	+19	+2.5	+19781
עץ, נייר ודפוס						
כתר		65.5	2500	+5	+ 4	+2660
רשוין 1.0		4930				
רשוין 5.0		3930	8	+60	+1.6	+8
ת.מ.ג. 1.0	חב	5687	85	+517	+ 10	+303
יהה 1.0		—		הפסקת	מסחר	—
לביד אשקלון 1		570	917	+25	+4.6	+924
מולט ב 0.5		25400	22	−850	−3.2	−13
קיבל		494	500			+500
קיבל אופ'		215	761			
0217331		93.5	25448			+20636
2179992		100	89884	+5	+0.5	+169772
רים 0.1		190	142	+6	+3.3	+1000
רים 0.4		97	2160			−1160
תפל ב 0.2		13950	13			−13
תעשיות שונות						
אבריך 1.0		183	800			−132
אבריך 5.0		1085	5510			−3216
תבישה יהד	שב	1537				
הנבולק 1.0		998	96			−96
ר.ג. שריל 5.0		1087	88			−88

השקעות בתעשיה

שם החברה		השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
תיכונית		11900	470	+180	+0.8	+1906
כור בכ' ש		—		הפסקת	מסחר	***
תעשיות אופ		78	9002	−1	−1.3	−5713
תעשיות אגח		118.5	35000			
חברות השקעה						
אמיסר ש	שב	3158				
אי.די.בי. אופ'		2724	597	−6	−0.2	−408
אי.די.בי. אג"ח		113	69026			+18165
אלגר ש		942	500			+102
גולות 1.0	שב	955				
גולות אופ		727	2			+2
גולות אגח		121	29850	+5	+2.1	+20150
דבכוד 1.0	חב	520	645	+48	+ 10	+645
דבכוד 5.0		316				+84
חברה לישראל 5.0		3160	1043			+464
הלמסון 0.1	שב	115000				
הלמסון 1.0 ש		16200	43			
אמאה א 0.5		18700	62			−23
דיסקונט השק אופ		980	3532	−40	−4.1	−4390
דיסקונט השק אגח		119	39500			
מודד השק ש		37200	5	+1200	+3.3	+38
חירון 1.0		995	546	+10	+ 1	+480
חירון 5.0		568	315	+5	+0.5	+150
יעקב 1.0	בז	1250	200	−99	−7.3	−263
יעקב 5.0		740	800			+846
יצוא ש		10700		−150	−1.4	−150
ירדן א 0.1		941	11			
ישום החזקה		31.7	18487	+5	+1.6	+14524
ישום אגח-אגח		53.5		+5	+2.9	+4000
כלל 50.0		611	100	−5	−0.8	−225
מגור 0.1		281		+10	+3.7	+1280
מגור א 0.5		190	830	+2	+1.1	+1170
מגור אופ		7.1	47760	−4	−32.4	−57398
אגוד 1		133.5	8113	+1	+0.8	+30880
כור ג 1.0		259	8045	−3	−1.1	−6045
כור השק ש		2780	1244	+120	+4.5	+1137
מבנה א 0.1		4220	2			−2
מבנה 0.5		3735	68	+10	+0.5	+32
פריון ב 2.5		9850	343	+50	+0.5	+1253
קידן 1.0		88	17992	−2	−2.4	−14432
קידן 5.0		50	7700			+9997
קידן אופ		28.5	16220	−1	−3.4	−34780
קידן אגח		117.5	10000	+1	+0.9	+49000
נסחורות במט"ח						
גוזת ב	חב	255	230	−15	−5.6	−230
חיפושי נפט						
דלק נפט 1		1945	111	−90	−4.4	−557
דלק נפט 5		971	120	+14	+1.5	+83
מ חיפושי נפט		25230	70			+44
יו.אגל אופ		113	23562	+3	+2.7	+17174
מ.נ.ג. 1.0	בז	3663	90	−37	− 1	−125
מ.נ.ג. 5.0		1935	320	−20	− 1	−300
נפטא ש		366	4507	−5	−1.3	−8147

רשימה מקבילה

שם החברה		השער אתמול	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מסחר שרותים מלונאות מחשבים						
הראל 1.0		—		הפסקת	מסחר	
יטקל		223	410			
קנטורסים 0.1	בז	850	185	−95	−10.1	−262
קנטורסים 0.5		232	2000	+2	+0.9	+1017
קופל 1.0		524				
תבל	בז	60	2515			+1485
החיה הישראלית		27	2484	+5	+1.9	+1016
כנס סר 1 ש	שב	510				
איכות מחשבים	בז	171	593	+8	+4.9	+3947
דשה מיכון 1.0	חב	471	977	−39	−7.6	−3176
דשה אופ'		860	2400	+40	+4.9	+1591
כלל מחשבים 1.0		2732				−2
משב מחשבים 1.0	בז	72	3000	−8	− 10	−15970
רשף	חב	147.5	4897	−10	−6.3	−4681
נדל"ן בינוי חקלאות						
אגמנים 1.0	שב	415		−22	− 5	−1455
בן-יקר גת 1.0		1458	18	+34	+2.4	+18
דורקי 1.0		—		הפסקת	מסחר	
דורקי 5.0		—		הפסקת	מסחר	
עוד 3.0		948	700			−1845
רסק מבול	לב	560				
רסק רג	לב	504				
שמאר 5.0		—		הפסקת	מסחר	
אטאם		562	175			
גולפרטנס 1.0		244		−5	− 2	−66.8
גולפרטנס 5.0	בב	139		−5	−5.1	−602.9
תעשייה						
יוניפרם		190	220			−220
מקס 0.1		—		הפסקת	מסחר	
מקס 0.5		—		הפסקת	מסחר	
תעש רוגוזין 1.0		3510	1939			+1226
אוליאבר		65	1550			+326
אופטנן 5.0	לב	785				
ירוק לן	לב	814				
מסמכות סלע	שב	463				
מבכמרטס 1.0		—		הפסקת	מסחר	
אלדבנון		—		הפסקת	מסחר	
אלקול א 2		—		הפסקת	מסחר	
בר-כוח 1.0		1890	323	+90	+ 5	+341
בר-כוח 5.0		1280	700	−30	−2.4	−1429
ברונון אופ'		570	170	−30	− 5	−212
מרמוסכסביש 1.0		3808	22	+100	+2.7	+22
מרמוסכסביש 5.0		2189	240			
ת.ל.ב. 1.0		678				
אלון-סק		115				
ריקסה 1.0	שב	2025				
נקה כמיקל 1.0		4850	30	+150	+3.2	+30
ת.ג.ל. 1.0		—		הפסקת	מסחר	
ת.ג.ל. 5.0		—		הפסקת	מסחר	
תור א 5.0		5350	20			−20
אורדע פריבס		388	500	+6	+1.6	+500
סקטריה 1.0		1201				
מלן		211	890	+10	+ 5	+3700
רסטון		144	444			−444
פו נן		311	600			−600
מאנד טכנולגיה	חב	120	5722	+11	+10.1	+15722
השקעה						
איסקבה 0.1		—		הפסקת	מסחר	
אירום	שב	220				
אירום אופ	שב	24.5				
אמיסר בכ'	בז	275	2	+3	+1.1	+198
אמיק 1.0		451	10310			−2688
אמיק 5.0		298	6067	−6	− 2	−6990
בנין ב' 5.0	בז	10351	38	+351	+3.5	+3.3
לגריף 0.1		—		הפסקת	מסחר	
לגריף 0.5		—		הפסקת	מסחר	
עת השק ב 0.1		520	7	+18	+3.6	+202
עת השק ב 0.5		449	30	−5	−1.1	−30
חיפושי נפט						
פראיל ב 0.5		3700	20			

משתנים

שם נייר ערך	כל מחזור עד	שער סגר מוקדם נקודות	שער מרב. נקודות	שינוי יומי %	מס' עסקאות
בנק בינלאומי 0.5	2804	5395	5449	−0.99	6
פ.ג.ב. 0.5	1072	6193	6271	−1.24	3
הפנה ש	9491	112.5	112.5	−4.26	
שלמן אופ	5060	696	696		1
כלל סחר	5282	196.5	196.5	0.26	
שופרסל ב 10.0	9701	1085	1088	0.5	5
דלק ב ש	10051	2378	2426	− 1	14
אפריקה 1.0	341	29858	29279	−1.5	9
אורים 1.0	6950	531	531		5
נכסים ובנין	524	2680	2680		
השקעות הישוב	40004	479	478	0.21	9
חבה לירושלים	27760	273	276	0.37	4
כלל נדלן	2542	539	540	2.08	1
עלית	961	14031	14031		
מלמות ב 4	7000	302	306		1
קשטומות מה 1.0	4173	2077	2124	− 1	5
כלל תעש אלק	2000	1675	1675	0.48	2
אלוחן 5.0	124	162419	166908	−0.5	11
מבנ ש	2282	9306	9469	0.25	12
ים המלח	25582	1670	1704	−1.81	36
סוכוטכימים 10.0	36385	1157	1160	2.48	29
ממקל סד 10.0	67	240209	243948	−1.5	13
כלל תעש' 1.0	106673	129	130.5	−1.15	15
אידיבי פתוח 2.0	956	5913	5958	−0.76	6
אלון ש	5780	763	767	0.53	2
חברה לישראל 1.0	5750	3766	3775	−0.24	17
פועלים השק ש	13131	666	673	−1.04	3
דיסקונט השק ש	15829	2147	2185	−1.51	26
כלל 10.0	10993	746	755	−1.19	5
יואגל 5.0	10360	367	372	−1.34	1

שערים בינבנקאיים

אתמול, בצהריים, 19.10.1988 באירופה

מסירה מיידית (ממש)

$ ארצות הברית	1.7510/1.7520	ל"י שטרלינג
מרקים גרמניים	1.8060/1.8070	ל"י ש"ע ארה"ב
פלורינים הולנדיים	2.0387/2.0397	
פרנקים שוויצריים	1.5260/1.5270	
פרנקים בלגיים	37.88/37.98	
פרנקים צרפתיים	6.1680/6.1710	
לירטות איטלקיות	1345.00/1346.00	
ינים יפאניים	127.05/127.15	
$ ארצות הברית	1.3066/1.3071	ליש"ט

שער הזהב 410.80 $ ארה"ב אונקיה לטרוי מיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	$/ל"ש	מ"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.7456/1.7468	1.5200/1.5212	1.8006/1.8017
3 ח'	1.7364/1.7377	1.5077/1.5090	1.7893/1.7906
6 ח'	1.7248/1.7262	1.4915/1.4932	1.7744/1.7758

הנתונים נמסרו ע"י בנק דיסקונט לישראל בע"מ

هكذا من الاصل

מכתבים למערכת הארץ

קול שממשיך להתבזבז

בבחירות 1984 נתתי את קולי ללובה אליאב יחד עם עוד כ־15,000 תמימים. בדיעבד התברר שקולי נגזל ממני ע"י חוק באדר־עופר וחולק בין התחיה, הליכוד המערך – החוסמים העיקריים שהיכבנו את השד הממלכתי הזה וכינו אותו חוק.

אך האכזבה על עיוות זה היא כאין וכאפס לעומת האכזבה שחשתי, כאשר נוכחתי לדעת במי תומך כיום לובה אליאב. הוא נמצא ברשימה אחת עם יצחק רבין, שהבריז בפנים מזמיה־תא־פיס בתשדיר תעמולה של המערך: "לעולם, לעולם לא נחזור לגבולות 67". בהכרזתו זו סתם רבין את הגולל על סיכוי כלשהו לשלום.

אילו היו 15,000 הקולות מגיעים בישר לתעודתם ומשפיעים כדין על המפה הפוליטית ב־84, ייתכן שהמפלצת המכונה "ממשלת אחדות לאומית" לא היתה קמה כלל ולרבין לא היה מתאפשר לבצע את מדיניות הליכוד בממשלה, בשמשו בה כנציג המערך.

באמה, עיוותם המתמשך של 15,000 הקולות הדם לא תם. מרכז מפלגת העבודה איפשר לאליאב, במידה רבה בזכות אותם קולות שהמכבו בו, לשמש מסווה כלפי מצביעים תמימים תומכי־שלום, שיתבקשו כעת בשמו להצביע בעבור רבין.

אם אליאב לא הגיב עד עתה על הפגנתו של רבין בתשדיר התעמולה של המערך, אני מניח שהוא גם הסכים לתפקיד זה שהועידו לו.

בת־ים — חזקיה לאונוב

"רק כך" מוביל ל"כך"

אשפוזו הפסיכיאטרי של זורק האבן על שמעון פרס זכה לפרסום מודגש במהדורות החדשות ובשנות מפי קריינית תשדירי התעמולה של הליכוד רותי פרימנגר. כוונתה היתה ברורה: להציג את הליכוד כקוזק שנגזל, כקורבן תמים של מרמת המערך.

לא נותר אלא לשאול: אם שורש הבעיה באירוע האלים האמור הוא במצבו הנפשי של התוקף, איך יוסבר שהאבן לא נזרקה לעבר אחרים או נר־ספינו מדוע לא ניסה לפגוע, למשל, בשמיר, בשרון, ברוך לוין מדוע רווקא, ורק, בפרס?

כי שורש הבעיה אינו באיומו הנפשי של פרט זה או אחר במפלגות וסביבן. מצבים אלה קשים מאוד למדינה, בפרט במערכת בחירות. שורש הבעיה הוא באווירה, באקלים הפוליטי. כשהכהונות, הדמגוגיה השיסוי חוגגים, יורדים מהפסים הש־פויים והבלתי־שפויים. כשהיריב מוכרז בוגד, נהפכת הפגיעה בו למצווה "לאומית". זו תרבותו הפוליטית של "המחנה הלאומי". היא צמחה מ"רק כך" והתגלגלה ב"כך".

מי שזוכר כיצד תקפו בריונים "לאומיים", בעבר היותר רחוק, הפגנות פועלים באחד במאי ולפני זמן לא רב את הפגנות שלום־עכשיו – יודע להתחתם.

גבעתיים — שמשון פרישברג

לחיות מהמשכורת, אבל איך?

בעודי מעיינת בכתבה "אנשים שלא ידעו אבודדפסט" (במוסף "הארץ") תהיתי מדוע עלינו, הקוראים המחפשים במוסף בידור ועניין, להקדיש זמן קריאה ומחשבה לאנשים אשר דרך חייהם משוללת עניין ובידור.

בני הזוג שטיין לא רק נמנעים ממותרות: מדובר גם בכיבוי אורות ב־22.00 והשכמה ב־05.00, לבוש זול ותספורות פשוטות. האם כשנגמור את החודש באורח חיים כזה נימצא מרוצים כמו בני הזוג שטיין?

אתמוה בידיעה כי המאמר הביא לידיעתנו צורת חיים שכזאת, שאין לה סיכוי רב להתפשט, אלא דווקא להבזד.

חיפה — [illegible] ויצמן

זעקה שלא נענתה

כתובות של לשכת מודיעין לבירור שאלות בנושאי־פוליו מתפרסמות בעיתונים למכביר, אבל זעקת אב מגבעת־אולגה שהתפרסמה ב"הארץ" טרם נענתה, אף כי זו שאלת השאלות: "איך בני, בן ה־11, יליד הארץ, קיבל את מחלת הפוליו, כשבילדותו הרכה קיבל את החיסון נגד מחלה נוראה זו ונגד כל המחלות המחייבות חיסון?"

התשובה לשאלה זו חייבת להתפרסם מפי המוסמכים, ולא רק תשובה מתחמקת של נציגי המימסד.

תל־אביב — שמואל א. כהן

השלמה מסוכנת

באנלוגיה שערך א.ב. יהושע, התכוון הסופר להשוות את תגובת העם הגרמני להתנהגותו בזמן השואה לתגובת העם בישראל ויחסו לאינתיפאדה.

האנלוגיה לא באה להשוות את חיילי האס־אס והוורמאכט הגרמנים לחיילי צה"ל. מדובר בתגובתו של העם הגרמני, שהשואה עוררה בו אי־נעימות רבה והוא הרחיק את אשר ראה וידע.

אמנם בישראל אין מדובר על הרי־גות המוניות, אך העם היהודי למוד־הסבל חייב מכורח הנסיבות ההיסטוריות להיות רגיש יותר לסבל ודיכוי של עם אחר. השלמה והסכמה עם קבלת ידיעות מתרידות על 5–6 הרוגים ביום, או זקן שמת ממכות, או נערה העצורה למעלה מ־30 יום ללא משפט, היא ביזוי כל ערכי האדם וביזויו הבסיסיות ביותר.

רמת־אביב — דייויד שולמן

אין ברירה, זה מוות הומאני

לפני שנים אחדות הופעתי באחת מתכניות "כלבוטק" בטלוויזיה ועוררתי את הציבור המחזיק חיות־בית לעקר את הנקבות שביניהן, כדי להקטין את מספר ההמלטות הלא־רצויות ולצמצם כך באופן משמעותי את השמדתם של הכלבים המשוטטים.

הצטערתי מאוד לראות ש"כלבוטק" הציג את אגודת צער בעלי חיים באופן מגמתי, בלא שהתקריבן טרחו להיכנס באמת בעובי הקורה. בדרך שהוצגה, תוכנית זו תגרום לכך שמעתה יושלכו כלבים רבים יותר לרחוב, מכיוון שבעליהם יימנעו מהבאתם לצער בעלי־החיים בגלל מראות הזוועה. למעשה, כבר למחרת שידור הכתבה בטלוויזיה ניכרה ירידה חדה במספר בעלי־החיים שהובאו לאגודה המטפלת בהם באזור ת"א.

לפי ניסיוני, יגדל עתה מספרם של הכלבים המשוטטים שיידרסו ויישארו ללא טיפול עד שימותו ביסורים קשים באין יד מטפלת.

כרופא וטרינר, המקדיש שעות רבות מזמנו להצלת בעלי־חיים, קשה לי גם היום, לאחר עשרים שנות פרקטיקה, לבצע השמדות נרחבות. אבל אין ברירה, הדבר צריך להיעשות. ההיגיון הצרוף מחייב זאת.

לנו, כיהודים, השימוש בגזים מצריך נוהג, אך שיטה זו מקובלת כמעט בכל העולם והיא טובה (אם זה המוות המתאים לתאר הרג מכל סוג שהוא) כאשר היא מתבצעת כהלכה. הפתרונות האחרים קשים מנשוא בעבור בעלי־החיים: ועל הסטריכנין מביא למות בעלי־החיים רק מקץ כעשר דקות פרפורים (אם קיבתו ריקה, הגסיסה אורכת זמן רב יותר).

חבל שבסיום התוכנית בטלוויזיה לא הדגיש ד"ר מנשה את החשיבות הרבה שיש בעיקור לשם מניעת המלטות, על־מנת שווטרינרים לא־יהיו אנוסים להשמיד כלבים – גם לא ב"שיטה אסתטית".

קריית־אונו — ד"ר ראובן קמינסקי

קולנוע / רחל גורדין

רות (ברברה הרשי) ומאק (דון סוויז) ב"אנשים מבוישים". לא ברור לשם מה נעשה הסרט

תרבות מול ציוויליזציה

"אנשים מבוישים", קולנוע אורלי, ת"א

לביצות של לואיזיאנה יופי פראי, המתחשף באמצעות מצלמתו של כריס מנגס ("דמעות של שתיקה"). הדמויות העיקריות מעוצבות היטב על־ידי ברברה הרשי וג'יל קלייבורג. אבל הסיפור, שנכתב בידי הבימאי אנדריי קונצ'לובסקי, חוזר על נוסחה שחוקה, משתמש באפקטים מלודרמטיים ונפתר באורח סכמטי. יש טעם לסבול בסרט כדי לזכות בהארה כלשהי או להתעשר במידע חשוב. אבל להתייסר במעשייה שרירותית, דמוית־סיוט, כדי ללמוד שציוויליזציה אינה תרבות, ושכל דרך חיים זקוקה לעימות עם היפוכה כדי להיות שלמה – נראה לי מיותר. "אנשים מבוישים" הוא סרט המבוסס על סיפור, ומאחר שהסיפור אינו מוצלח, האיכות של מרכיביו האחרים נעשית שולית.

זה סיפור על מפגש בין שתי נשים. דיאנה סאליוון (ג'יל קלייבורג) היא עיתונאית בניו־יורקית, המגיעה ללואיזיאנה הנידחת כדי לכתוב את סיפור חייו של דודה ג'ו, שנעלם בביצות לפני חמש־עשרה שנה, לאחר שהרג אדם. רות סאליוון (ברברה הרשי) היא אשתו של אותו דוד. אישה קשוחה ושתקנית, היא רודה ביד רמה בבניה הבוגרים, במאמץ לשמור על המסגרת המשפחתית הישנה. אל דיאנה נלווית בתה, גריים, בתה בת החמש־עשרה, המורדת באמה בכך שהיא מתמכרת לסמים קשים ומקיימת יחסים עם מאהבה־לשעבר של האם. ברגע של משבר, כשרות יוצאת עם אקדח טעון ליישב חשבון עם בריון שפגע בבנה, ודיאנה נוהגת בעקבותיה בניסיון־סרק למנוע אלימות – מתגרה גריים בבנייה הבודדים, מפתה אותם להילולת סמים, ומשלבת באימה מתוצאות בעקבות אל הביצות.

כשהמצלמה מצלמת תצין המתוק רב אליה – מהעוררת בי תקווה סמויה שתתנין אכן יבצע את תפקידו, וישים קץ למצוקתה של הנערה, ולי מצוקתי. אך קונצ'לובסקי מעדיף להשאירה בחיים, כדי להראותנו שתי האמהות, המייצגות עולמות שונים, לצד האותות מהאסרת. רות מתחילה לגלות רוך ומקבלת כלפי בניה, ואילו דיאנה לומדת להפעיל סמכות שתעניק לבתה גבולות ביטחון.

"אנשים מבוישים" הוא סרטו השלישי של קונצ'לובסקי המוצק אצלנו (הקודמים היו "מאהביה של מריה" ו"רכבת לחופש" – אף הם בהפקת גולן־גלובוס). כמו ב"מאהביה של מריה", גם כאן לא ברור לשם מה נעשה הסרט. אם המטרה היא פשוט לספר סיפור – הביצוע כושל. אם המטרה להעביר מסר – המסר מועבר בצורה סכמטית. הניגוד בין התבר־תיות היתרה של העיתונאית העירונית לבין השתקנות והאלימות של בני הביצות, ברור מלכתחילה. האומנם זה הניגוד בין ציוויליזציה מלאכותית ומשחיתה לבין תרבות אמיתית? "רכבת לחופש" התבסס על רעיון של הבימאי היפני אקירה קורוסאווה, שהעניק לסרט טעם מיוחד. "אנשים מבוישים" הוא כולו קונצ'לובסקי. שיתופו של ז'ראר בראך, תסריטאי שעבר עם רומן פולנסקי, אינו מורגש כאן, פרט אולי לתחושת הסיוט וכמה דיאלוגים בעלי טעם יותר מעניינים.

צילומיו של כריס מנגס משרתים היטב הרגשה זו של סיוט. גרמי העצים השחורים ויצורי המים העולים מן הביצות, בערפל, נראים כתפאורה סוריאליסטית. כך גם אכסדרות העכברים הסייבים למפעל הנפט, שבינותם שטות הנשים בסירה אל העיר וממנה. אנשי הביצות נראים אולי כיצורים מסתורים שאי אפשר ליצור עמם מגע אנושי, אך הצילומים היפים של המים הגועשים בהם מרגישים דווקא את היופי של שתי העירוניות, העוסקות בריבים טפלים.

הארץ ממליץ

התנינה של באבט (ת"א, חיפה, ירושלים) – ארוחה צרפתית מפוארת מוגשת בכפר דייגים קטן לחוף יוטלנד שבדנמרק, על ידי באבט (סטפן אודראן) המשרתת המסתתרת של בנות הכומר. לפי סיפור של איזאק דינסן ("זכרונות מאפריקה").

פרנטיק (ת"א, חיפה, ירושלים) – סרט מתח בבימויו של רומן פולנסקי, עוסק בהעלמה של אשת רופא המגיע לוועידה מקצועית בפאריס.

מאחר האיש התחלום (ת"א, ירושלים) – סיפורו של מעצב מכוניות בעל חזון בארה"ב שלאחר מלחמת העולם השניה, מספר בתנופה ובלהט ע"י פרנסיס פורד קופולה ("הסנדק").

החיים הם בנהר ארוך ורוגע (ת"א, חיפה) – סאטירה משעשעת על המעמדות הצרפתית. חילופי תינוקות על־ידי אחות ביה"ח נוקבת מזעזעים חיי משפחה בורגנית.

הקומיסרית (ת"א) – קומיסרית מהצבא האדום נכנסת להריון מחוץ לנישואין ונאלצת להתגורר עם תינוקה בבית משפחה יהודית בעת מלחמת האזרחים בין הלבנים לאדומים. היה אסור ע"י הצנזורה הרוסית בגין אהדה ליהודים.

אהבנו כל כך (ת"א, חיפה) – ב־אמצעות סיפורם של שלושה חברים והאשה שהם אוהבים, מתאר הבימאי האיטלקי אטורה סקולה את השינויים באיטליה בשנים שלאחר מלחמת העולם השניה, ואת היחס בין מצבי האשליה, בין חיים וקולנוע.

קפה בגדד (ת"א, ירושלים, חיפה) – כמלקומדיה על אישה בוארית שתועת הנניחה מן המדבר לפונדק אמריקאי נידח בשם "קפה בגדד" ומשנה את חייהם של יושביו. בבי־מויה של מאריאן סגברכט ובביצוע של פרסי אדלון.

תיאטרוני ישראל
הערב יום ה' 20.10
תיאטרון הבימה:
מירלה אפרת: 20.30
אנשים קשים: 20.30
הנפש הטובה מסצ'ואן – בכפר סבא: 20.30

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים מ־6 בערב עד לשעה 7 בבוקר בתוספת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 5793333
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
הקריות 04־763333
מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' – 20.00–8.00
בימי ו' – 15.00–8.00
טלפונים: 03־433300
שירין – שירות רפואי ביתי (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר
תל־אביב, מוקד יום 218898, 218820
מוקד לילה 681011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר
שקמ"ר – שירות רפואי לקט ת"א
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19:
טל' 03־7549111 "שקמ"ר" קוד מנוי 222
טל"ר – שירות רפואי לקט (חיפה)
בימי חול בשעות 24–19, בימי שישי 24–14, בשבת 24–08 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג ב־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
ירושלים: בי"ח הדסה ע"כ – 22–16
קופ"ח לבית – שירות מיטיים לרופאי, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575
7549111 איתורית 1500
ער"ן – עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 03־261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־335316
באר־שבע 057־418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04־988410
כפר־סבא 052־913999
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223868
מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למכורי לחזור מסוכן "מעגלים"
א'–ה' 13.00־11.00
ב'–ד' 18.00־16.00
טל': 220051
רח' מאפו 15 תל־אביב
יד בייד – איגון קשבת לילד ולהורים
תל אביב – לילד "226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00־17.00, 222752
ירושלים – 243358
חיפה והצפון – 229488
הגליל המערבי 04־922222
קו אליי – האגודה להגנת הילד
עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261070 א'־ה' 20.00־16.00
ארגון לשירות אחים – חברה סיעודית לשירות הציבור בנוש דן 24 שעות ביממה
טל' 03־5461727/8
שחל – שירותי ניידות מישול כמרץ לחולי לב (פרטי) 330848
ויצו – 24 שעות קו ארום לנשים מוכות טל' 03־5461133, 08־550506
האיגוד למלחמה בסרטן – החברה הסיוע לחולים, מידע מקולט 24 שעות בטלפון: 03־290101, 03־203121, קו פתוח בכל יום ב' 23.00־19.30. ת.ד. 33602 ת"א
תורנות מודעות בטלפון – דוחסון ת"א 611081, 246363, 239952
דוחסון ירושלים 226335
דוחסון חיפה 645334
האגודה לחקירת האנורה סניף ת"א בן יהודה 146 239107

תורנות בתי־חולים

תל אביב (איכילוב) – ילדים
איכילוב – (פנימית, כירורגית)
ירושלים
שע"צ – (פנימית)
הדסה ע"כ – (כירורגית, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג)
ביקור חולים – (ילדים)
שערי צדק – (נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב: שלמה המלך שלמה המלך 70 246461
פרמה סיטי אוחסא 1 רמת אביב ג' 417117
ירושלים נוה יעקב מ. מסחרי נוה יעקב 852243
חיפה קופ"ח מכבי יל"ג 6 672472
חולון לנה ים זהדין ה"ה 52 889153
עין יהב עין יהב 2 884854
נתניה בנבן שער הגיא 14 22695
ראשון בן קופ"ח מכבי זבוטינסקי 71 7516272
פתח תקוה קופ"ח חיים עוזר 985271
הקריות ביגן מרדכי גמור כבר ביגן ק. ים 751680
הדרה צליק ה. מסחאל 336323

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושא הבוית, משפחה, מיניות – אמצעי מניעה.
ימים ב'־ג' ו־ד' – 19.00־16.00
רמב"ם 5, 5101511/2
רחובות ימים א' ו־ד' 19.00־16.00 רח' הספורים 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגד

02־304304 03־432277 04־549121

הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מוגש כשירות לציבור על ידי

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן
08.05 שעת סיפור
08.15 יהדות –
08.40 כלי מדות
09.00 אנגלית ד'
09.15 מרשר נוסטר
10.30 ביוגרפיה של א"י
11.00 אנגלית ה'
11.20 ערבית מדוברת
11.35 אנגלית ה'
12.00 מדעי הטבע על־יסודי
12.25 אנגלית ט'
13.00 תולדות ישראל
13.30 מוסיקה
14.00 עד כאן
14.05 מושגי יסוד ביהדות
14.30 קשר משפחתי
15.10 רחוב סומסום
15.40 שעת סיפור
16.00 זהו־זה
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 ריד־רייד
18.00 מומינקי
18.25 הגיע זמן לשון
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) מאנוק לאמבנות
19.00 (ע) מבגש
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 מבט ספורט
20.30 הגיע זמן לשון
21.00 מבט לחדשות
21.30 המשדרי שירות
21.35 שידורי המפלגות ערב הבחירות לכנסת
השתיים־עשרה
22.15 בלוז לבחולי הבריים
23.00 פיסה של ראיה
23.50 ויילד משתולל
00.15 חדשות הלילה

ערוץ 2

18.35 הסוד הנורא
19.21 בקבוק מרחוק
19.45 בקיבוץ בערוץ 2
20.00 הגרמה ריעות במרכז אמריקה
21.00 תוכנית בחירות עם השרת באמא לקסוד
21.35 לכמת במבזק

ירדן ערוץ 6

17.00 הרפתקאות האתגרים
18.00 חדשות בכרפתית
18.15 לקט שירים
18.30 חדשות בעברית
19.00 חדשות בערבית
19.30 משפחת קסבי
20.10 היפה והחיה
21.20 סרט קולנוע

לבנון ערוץ 12

12.30 חיים אחרים
13.00 מעודון 700
13.30 התעמלות
14.00 האחד הגלילאי
14.30 הבית המשפחתי
15.00 שכני הקלעים
15.30 שדה הקסמה עם ברט לנקסטר
17.30 גידהארט
18.00 חדשות בצרפתית
18.30 חדשות באנגלית
19.00 מקיעה והבית קיצנ
20.00 הדרך לגן עדן
21.00 קציר הרשע
22.00 מועדון 700
22.30 חיים אחרים

רדיו

קול המוסיקה

06.01 שקן כוסיקאלי
07.09 כאמנה ביצוחה
09.00 צלילי כ־מוסיקה
10.00 קונצרט בוקר
12.57 פינת השיר
13.00 קלאסיקל
14.06 בן הגוראשיה
15.00 מבושים
16.00 אנטולוגיה
17.30 זמנ הולדות
18.00 אנטולוגיה
19.00 רסיטאל
20.05 מציירות מיננים קבדר
20.27 פינת השיר
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם
22.00 צלילי הזמן
23.00 זוד הזוב

רשת א'

16.05 אין לא מרועת
17.05 צבעי ועקנות
18.06 סוגה עיב
19.00 שירתים לעולים
22.05 ים לי החלום

רשת ב'

18.06 שירים עבריים

רשת ג'

18.06 קולים
20.05 צליל מכוון
21.05 מועצ רוק
23.05 הלילה וגם שירים

גלי צה"ל

18.05 שעתו קלה של בלכלה
18.45 הגיעו קשורים קצנות
00.05 ציפור לילה
02.00 לא והצינוליים
19.00 וזה וזה
19.35 שירים עבריים
20.05 שורשים
22.05 באן ועוד
23.05 משמוני לילה

צה"ל 1

03.00 צלילי מש־
19.05 יוד משודר
19.30 פינה השנה לילילדי
20.05 שירי משודרים
21.00 מבט לחדשות
21.30 אקורודיקה משודרת
22.05 על חודש העל וכיוצאו
23.05 עצורים הערבים
היום שהיה

צה"ל 2

19.05 יומנים שמרקא
20.05 3 צ 3
22.05 חשקסו עוד
23.05 קול הלילה הזה

שידור קבוע

רשת א'

06.16 האור עליכם, שירים כוחנים תתורי
06.30 ☐ 06.35 פינתם השבבה ירושלם ☐ קי נקרא יהדי ☐ 06.50 מוקד היום כמבקר ☐ 07.30 יומן בעקבנ, שירים ישראים ☐ 08.05 הוגה ☐ 09.05 סלוריה, שירות מידע ☐ 10.05 מבטי בוקר ☐ 11.05 יוחקריות, שירים עבריים ☐ 12.05 מבטם יבואים ☐ 14.06 בראשי בעזה, נאלמים לילדים ☐ 15.00 שירים עבריים 15.30 הספרים הקוסמים התלחמה
00.05 פוק לשלום ☐ 00.05 ביטור בית גל "כרוז עכרי" ☐ 18.05 כל צבעי חדשות ☐ 12.30 אלקריאלי בינוני ☐ 13.05 מחזי זהות, חדשות המוסיקה ☐ 14.06 נבזבזם, זהו השחר ☐ 15.05 שירים הקשרים וג' הגבולות משמוק בחוזי של בין ישראל מלפה ☐ 16.05 חזרות הארץ פודם לילה ☐ 17.05 הציפ פסים ☐ 17.55 קוראי מפר. קוראים המלאכים

רשת ב'

06.06 הסבם בבוקר ☐ 07.00 הבוקר הזה

רשת ג'

06.05 בוקרה לאושר. תיקים חשבים ☐ 07.05 שיר בבוקר בבוקר, שירים עבריים ☐ 09.05 יצה בבר השבוע ☐ 10.06 הגרים מבנים עם שפירה אישבר ☐ 11.05 מלאכי הפיזה "על חגי" ☐ 12.05 "ארבה קנזימו" עם יוסי סיאם ☐ 13.05 רק בימי חול עם מבחם מרי

גלי צה"ל

06.00 אונורשיתם ☐ 06.30 מקובי עין, חדשות ☐ 07.07 שכל ☐ 07.30 עם פורית שרידם ☐ 08.00 בוקר ☐ 09.05 ישראל. אקספולה ☐ 09.05 עילוו ☐ 10.05 כבון של אלי ישראלי ☐ 10.05 "עשרי", שירים עבריים ☐ 11.05 בוון לקביעות, עם דמי רשף ☐ 12.05 זי וזו מי ☐ 13.05 ועם אמן מוקיי ☐ 14.06 "שירים להנבי עם אנרי של ג' מקווחך ☐ 14.05 אורגע אחר הגדרים, שירים עבריים ☐ 14.45 בגאבן מילולי פינת של אבשלום כהן
14.06 "על הלי" שיר הבינום עם ווישל קטנת ☐ מאורחים וניום השחורים ☐ 15.05 קוזצן ואוניק וגליפ

קולנוע

תל־אביב

אורלי – אנשים מבוישים 4.30, 7.00, 9.30
אלנבי – הנעלקים 7.15, 9.30
אסתר – ביג 5.00, 7.30, 9.50
בית לסין – שומר 11.15
בן יהודה – פרנטיק 5.00, 7.15, 9.30
גורדון – התנינה של באבט 5.00, 7.30, 9.45
גת – בוקר טוב ויאטנם 5.00, 7.20, 9.45
דקל – ביג 7.10, 9.35
דיזנגוף 1 – קפה בגדד 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 – מקין בלוז 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 – כתר קטן שלי 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
הוד־ביאיר – מגלגה בלי בושה 7.30, 9.30, סים 12.00
חיים חכמו 4.30, לול 7.30, 9.30
הוד – פולטרגייסט 5.00, 7.15, 9.30
הקולנוע – בית המבוכה 6.30 לול 7.30, 9.30, השלום לפי בסרט 11.45
חן 1 – בת לוחות 2.00, 5.00, 7.25, 9.50
חן 2 – פרנטיק 5.00, 7.30, 9.50
חן 3 – ללא מבטחים 5.00, 7.30, 9.50
חן 4 – פרחים בעלית הגג 7.30, 9.50
חן 5 – בעל בהשאלה 7.30, 9.50
ליבור – צבעים 5.00, 7.15, 9.30
לב 1 – החיים הם נהר ארוך ורוגע 2, 4, 6, 8, 10
לב 2 – בגלל הצוללת
לב 3 – אהבנו כל כך 2.25, קוממו 5.00, פלאבים בשמי פרלין 2.00
לב 4 – הנסיכה הקסומה 2, 4, 6, 8, 10
מוזיאון ת"א – עשויים ששותות 4.30, 7.00, 9.30
מקסים – מגלגה בלי בושה 5.00, 7.30, 9.30
מילה 1 – מעדיצה צמרה 5.00, 7.15, 9.40
מילה 2 – צבעים 4.30, 7.00, 9.30
מילה 3 – סם המכתנן 5.00, 7.15, 9.30
מאר – גל המוות 5.00, 7.30, 9.30
פריז – 12, 2, 4, 7.15, 9.30
צפון הבומים – כאשר האיש החלום 4.30, 7.00, 9.30
שאול – הגלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45, 9.15
תמר – מגדל ירה 3.40, 7.30, 9.40, קסימה כחולה 12.00
תכלת – הקומיסרית 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב – מגלה את אמריקה 5, 7.10, 9.30

ירושלים

אדיסון – בת לוחות 4.30, 6.45, 9.00
אורגיל – בוקר טוב ויאטנם 4.30, 7.15, 9.15
אוסישקין 1 – התנינה של באבט 5.00, 7.15, 9.30
אוסישקין 2 – מקין בלוז 5, 7.15, 9.30
אורנן – פרנטיק 4.30, 7.00, 9.15
בית אגרון – המקף לנמשם 5.00, שושנה 7.45, הגברים של אלבם 10.00, הנה הלוך נאשה לפעם 12.00 הנה
כליף – פרנטיק 4.30, 7.00, 9.00
מיטשל – מעדיצה צמרה 7.00, 9.00
סינמטק 1 – הנפש המשוכשת 16.00, סנבי דיק 19.00, ירדי־אמריקאי 21.30
סינמטק 2 – עשר אחזות 1984 7.00, 21.00
עדן – צבעים 4.30, 6.45, 9.00
עמית – הגלות הבלתי נסבלת של הקיום 6.30, 9.30
רון – ביג 4.30, 7.00, 9.00
ת. ירושלים – קפה בגדד 7.00, 9.30, מאחר האיש התלום 7.00, 9.50

באר־שבע

חן – מגלה את אמריקה 7.15, 9.30

הרצליה

דוד – מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.30
חן אמריה – גל המוות 7.00, 9.30
חיכל – הדרך מבוקש 7.15, 9.30
דוראל – אהבנו כל כך 7.00, 9.30
תפארת – פרנטיק 7.15, 9.30

חולון

מגדל – ביג 7.30, 9.30
מיכה – מבשרים חדשות 7.15, 9.30
מכבי – הדרך מבוקש 5.00, 7.15, 9.30
ארמון – התנינה של באבט 7.30, 9.50

צפת

בית אלון – פרנטיק 7.00, 9.15

רמת גן גבעתיים

אורנים – ביג 5.00, 7.30, 9.45
ארמון – מגלגה בלי בושה 4.30, 7.15, 9.30
הדר – פרנטיק 5.00, 7.15, 9.30
לילי – מזוד הבנדיה 7.15, 9.30
עבים – כאבון 7.00, 9.30
רב־חן 1 – בוקר טוב ויאטנם 5.00, 7.30, 9.50
רב־חן 2 – פרנטיק 5.00, 7.30, 9.50
רב־חן 3 – מאליסים קרוזים 5, 7.30, 9.50
רב־חן 4 – הנסיכה הקסומה 5.00, 7.30, 9.50

פתח תקוה

היכל 1 – פרנטיק 5.00, 7.15, 9.40
היכל 2 – מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.40
היכל 3 – חמשה בכמר 5.00, 7.15, 9.40

כפר סבא

חן – בשורים הידשות 7.00, 9.30
עמל – הקיסר האחרון 6.30, 9.50

ראשל"צ

רון 1 – ביג 5.00, 7.15, 9.30
רון 2 – מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.30
רון 3 – מגלגה בלי בושה 5.00, 7.15, 9.30

חדרה

חן – מגלגה בלי בושה 4.30, 7.00, 9.15
מגלה את אמריקה 5.00, 7.00, 9.15

נתניה

אסתר – פרנטיק 5.00, 7.15, 9.30
מגדיר – בוקר טוב ויאטנם 5.00, 7.15, 9.30
שרון – מגלגה בלי בושה 5.00, ללא מבטחים 7.00, 9.15
חדר – החיים הם נהר ארוך ורוגע 7.15, 9.30

רחובות

בית העם – מפגש לוהט 8.30
הדר – הגלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 7.15
חן – מגלה את אמריקה 7.15, 9.15
אבני – 4.30

בת־ים

אורנים – הנוך של אביה 4.30, 7.15, 9.30
קבנצאות – הדרך מבוקש 5.00, 7.15, 9.30

חיפה

אורה – קפה בגדד 4.30, 7.00, 9.15
אורלי – כתר קטן שלי 7.00, 9.15
רב־חן 1 – פרנטיק 4.30, 6.45, 9.15
רב־חן 2 – קפה והשתוק 4.30, 6.45, 9.15
רב־חן 3 – העולם על פי גארפ 4.30, 6.45, 9.15
רב־חן 4 – ... [illegible]
רגשנות 1 – בוקר טוב ויאטנם 4.15, 6.45, 9.15
רב־חן 5 – בעל בהשאלה 4.30, 7.00, 9.15
חן – ביג 4.30, 7.00, 9.15
סינמטק – קפה בגדד – לול 4.15, הגבר של הזבר שלי 7.15, אהבנו כל כך 9.15
מאר – ביג 4.30, 7.00, 9.15
רון – מגלה את אמריקה 4.30, 7.00, 9.15
שביט – חיים הם נהר ארוך ורוגע 7.00, 9.00
קין עמר המגריתם – התנינה של באבט 4.30
קין עמר המזדרים – שזרים מבנני פריקון – שזרים הזמן 7.00, 11.30
עמוס 1 – מעדיצה צמרה 4.30, 7.00, 9.15
עמוס 2 – פרנטיק 4.30, 7.00, 9.15
עמוס 3 – מגלגה בלי בושה 4.30, 7.00, 9.15

קריות (חיפה)

אורות – הגלות הבלתי נסבלת של הקיום 4.00, 9.15
בית העם – המבר של הזכרה שלי 9.15
היכל – מגלגה ללא בושה 9.15
קריון – מבשרים לחשים 2.00, 9.15
מגדל – ביג 7.00, 9.15
מאור – ביג 7.00, 9.15
מוגה – מגלגה בלי בושה 7.15, 9.15

עפולה

היכל העירוניה – ללא רח פלגים 4.45, 9.15
סינמטק – הנסיכה הקסומה 4.00

רחובות

בית העם – מפגש לוהט 8.30
הדר – הגלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15
רון – אמבי 4.30, מגלה את אמריקה 7.15, 9.15
אורי־טווס – מגלגה בלי בושה 7, 9.15

אשקלון

אסתר – בשורים לחשים 7.30, 9.30

קרית־גת

המשה בכפר 8.30

עכו

אורי־טווס – מגלגה בלי בושה 7.00, 9.15

נהריה –

היכל התרבות – עם הבשתוק 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב – בילבי 4.45, 7.15, המכר 1, הקיסר ה־ אחרון 9.15

טבריה

יד שטוויק – ללא בעצורים 7.00, 9.15

בית שאן

שלום אשרים – מגלגה בלי בושה 7.00, 9.15, 10.15

בקרוב מאד
האופרה הישראלית החדשה תל אביב
הספר מסביליה
אשתה קיבה כפת הזמר
10 הצגות בלבד בתל־אביב
בהיכל התרבות
בית הספר בימות כל בימות
שיקוי האהבה
מאת דוניצטי
הפקה בשיתוף מלאה עם תזמורת
הצגות בתל־אביב, בירושלים ובחיפה בחודש ינואר
הזולה מכירת הכרטיסים
כרטיסים להשיג במשרדי האופרה טל. 9־262256
בכל הסוכנויות בתל־אביב, בחיפה־בנבה.
ירושלים – בחיפה, נתניה־סינמה, כפר סבא־כל בנה

קרן קיימת לישראל
מכרז 68/88
לביצוע עבודות פיתוח בפארק אוסטרליה
קרן קיימת לישראל מבקשת לקבל הצעות מקבלנים מורשים לעבודות פיתוח לעבודה בפארק אוסטרליה.
תוכניות ומפרטים ניתן לקבל במשרדי הקק"ל בפס הירק מול משטרת קרית חיים במשרדו של מר א. קליין תמורת תשלום של 100 ש"ח שלא יוחזר.
סיור קבלנים יערך ב־25/10/88 בשעה 10:00 המפגש במועצה איזורית משגב.
מועד אחרון להגשת ההצעות 6.11.88 במשרדי אגף הכשרת קרקעות ופיתוחן ת.ד. 45 קרית חיים.
אין הקק"ל מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מודעה בהתאם לסעיף 149
הרינו מודיעים כי לוועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו הוגשו בקשות לעסקים המפורטים להלן. לפת לגבם אישור לשימוש חורג.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר הכל במקום האמור, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו ולציין את כתובת העסק.
[illegible]

המועצה לייצור ולשיווק של ירקות
מודיעה
שמשרדי המועצה לירקות חזרו למשרדם;
שברחוב קרליבך 2, תל־אביב
טלפונים 7־03/5612711

מרכז הסיוע לנפגעות אונס בירושלים
מודיעה
למעוניינות בסיוע או בהתנדבות
והמעוניינים/ות להזמין הרצאה
או לתרום תרומה (פטורה ממס)
לפנות אל:
ת.ד. 158 טל. בשפה העברית 02־245554
טל. בשפה הערבית 02־221430
תרומות: בנק הפועלים, סניף מיכר ציון 138432

הסוכנות היהודית לא"י
מכרז מכירות מס' 71/116/88
מכוניות משומשות
1) הסוכנות היהודית לא"י מודיעה על רצונה לקבל הצעות קניה לרכב משומש הבא:
[illegible]
2) את הרכב הנזכר אפשר לראות במחסנו בצריפין החל מיום 20.10.88 ועד ליום ב' 31.10.88 בין השעות 13.00 – 8.00 פרט לימי שישי. על המעוניינים לפנות במשרדי במחסן הרכב.
3) את טופסי המכרז ניתן לקבל במחסן בצריפין או במשרדנו, רחוב קפלן 17, תל־אביב חדר 409.
4) יש לצרף למכרז ערבות במקאית או המחאה במקאית בגובה של 10% מערך ההצעה ל־30 יום החל מתאריך 2.11.88
5) ההצעות חייבות להגיע במעטפות סגורות מסולמות כחלכה לתיבת המכרזים הנמצאת במשרדינו, רח' קפלן 17, ת"א חדר 409, לא יאוחר מתאריך 31.10.88 שעה 14.00 בצהריים.
6) אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא והיא רשאית לחלק את הקניה בין קונים שונים ולפעול לפי שיקול דעתה הבלעדי והמוחלט.

הבימה
התיאטרון הלאומי
הארץ
עיתון לאנשים חושבים

עירית תל־אביב יפו
מקיימים בשבת 22.10.88 ב־11.00
מוספשבת
עם
מיכאל הנדלזלץ
■ עימות מערך־ליכוד לקראת הבחירות: אברהם בורג ואוריאל לין.
■ כתב "הארץ" לענייני מפלגות אילן שחורי.
■ שחקני "הבימה" ותיאטרון באר־שבע על הצגת "הנפש הטובה מסצ'ואן": ליאת גורן, ד"ב רייזר, ישראל גוריון, חיים חובה, עמליה ליזרוביץ וחיים גרינשפן.
■ תלמידי "בית צבי" עם קטעים מהמחזמר "שיר לך אשיר".
■ מוטי גלעדי וגדי יגיל בקטעים מתכניתם ביידיש "פריש געזונט אונד משיגע".
■ דודו טופז על תכניתו החדשה "צורה לנו".
■ ריטה על תכנית היחיד החדשה שלה.
כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'־ה'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה: – 12 ש"ח.
הנחה 50%
למנויי "הארץ" ו"הבימה" ולבעלי תעודת תושב או תעודת קשיש של ת"א.
האירוע באדיבות
בית היוצר לספר הטוב
חנות הספרים בהבימה
פתוחה מ־11 בבוקר עד 11 בלילה

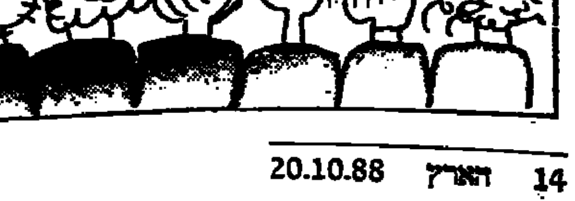

אורי: שיווק ויחצנות